

STORTINGET

Dokument 15:1

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1-150
11.10–26.10 2021

Innhold

1.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. bom på sideveier, besvart av samferdselsminister.....	11
2.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. aksept av flere ektefeller/flerkoneri eller mindreårige ektefeller som grunnlag for oppholdstillatelse, besvart av justis- og beredskapsminister.....	12
3.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. Nye Veier, besvart av samferdselsminister.....	13
4.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. pokergevinster i utlandet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	13
5.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. Pandora Papers og bistandsmidler fra Norge, besvart av utenriksminister.....	14
6.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. tidlegare statsgrunn ved Raudsand gruver i Molde kommune, besvart av næringsminister.....	15
7.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. Statkraft, besvart av næringsminister.....	16
8.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. bortgangen til Kurt Westergaard og Lars Vilks, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	17
9.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. mennesker med funksjonsnedsettelsers mulighet til å velge elbil, besvart av arbeids- og sosialminister.....	18
10.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Saltstraumen, besvart av klima- og miljøminister.....	20
11.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. arbeidskraft frå land utanfor EØS-området ut frå dokumentert realkompetanse, besvart av arbeids- og sosialminister.....	20
12.	Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. el-biler, besvart av olje- og energiminister.....	22
13.	Fra stortingsrepresentant Ane Breivik, vedr. hjemmel til å kreve urinprøver fra elever, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	22
14.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. mottakere av dagpenger som har gått og vil gå til maksimal stønadperiode, besvart av arbeids- og sosialminister.....	23
15.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. mottakere av arbeidsavklaringspenger som har gått og vil gå til maksimal stønadperiode i hhv. hver av ukene 39-52 og i september, oktober, november og desember, besvart av arbeids- og sosialminister.....	23
16.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. NordLink-kabelen, besvart av olje- og energiminister.....	24
17.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. pass, besvart av justis- og beredskapsminister.....	25
18.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. Huawei, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	26
19.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. vannkraftproduksjon, besvart av olje- og energiminister.....	27
20.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. elektrifisere sokkelen innen 2030, besvart av olje- og energiminister.....	28
21.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. Nav, besvart av finansminister.....	29
22.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Nordøyvegen, besvart av samferdselsminister.....	29
23.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. økning av CO2-avgiften og pumpeprisen på bensin- og diesel, besvart av finansminister.....	30
24.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. Norsk Realfagsgymnas i Sandvika, besvart av kunnskapsminister.....	30
25.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. flere studieplasser innenfor medisin, helsefag, sykepleie og psykologi, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	31
26.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. fødeavdeling i Alta, besvart av helse- og omsorgsminister.....	31
27.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. petroleumsutdanning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	32
28.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. medisiner og behandlinger som skal bli tilgjengelig for norske pasienter, besvart av helse- og omsorgsminister.....	33
29.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. utenlandske studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	34
30.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. private klinikker, besvart av helse- og omsorgsminister.....	34
31.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. kommersielle aktører i barnevernet, besvart av barne- og familieminister.....	35
32.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. akuttsykehuset i Elverum, besvart av helse- og omsorgsminister.....	36

33.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. energibehovet til ny industri som skal dekkes gjennom fornybar kraft, besvart av olje- og energiminister	37
34.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. samarbeid med USA, besvart av forsvarsminister	38
35.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. eiendomsskatten, besvart av finansminister	38
36.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. fossilfrie løsninger på all bynær busstrafikk, besvart av samferdselsminister.....	39
37.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. nyopprettede polititjenestesteder, besvart av justis- og beredskapsminister.....	40
38.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. «no-plattforming» på norske Universiteter- og høyskoler, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	40
39.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. statlig kapitalfond, besvart av næringsminister.....	41
40.	Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. krav til mottakere av norsk bistand, besvart av utviklingsminister.....	42
41.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. nettolønnsordningen, besvart av fiskeri- og havminister.....	43
42.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. Andøya flystasjon, besvart av forsvarsminister	44
43.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. biologiske kjønn, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	45
44.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. kraftpris, besvart av olje- og energiminister	45
45.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. CO2-opptaket i norsk skog, besvart av klima- og miljøminister	46
46.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. opptjenings- og uttaksrett for fødselspermisjon og foreldrepenger for fedre, besvart av barne- og familieminister.....	47
47.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. førstelinjen i Nav, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	48
48.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. finansiering av stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet, besvart av barne- og familieminister.....	48
49.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. lærlingekvoter, besvart av fiskeri- og havminister	49
50.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. utbygging av Sykehuset Østfold, besvart av helse- og omsorgsminister.....	50
51.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. sikre større prosentandel av studentboligene reserveres for norske studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	51
52.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. konsesjonssystemet for petroleumsvirksomheten, besvart av olje- og energiminister	51
53.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. gratis ferjer, besvart av samferdselsminister	52
54.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. ABE-kutt, besvart av finansminister	52
55.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. kystsammfunnene, besvart av fiskeri- og havminister	53
56.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. tilskuddsordningen for å hjelpe mennesker ut av prostitusjon, besvart av justis- og beredskapsminister.....	54
57.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. norsk deltakelse i Cooperative Deployment under USAs kommando, besvart av forsvarsminister	55
58.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. sykkeltrasé langs rv.19 i Moss, besvart av samferdselsminister	56
59.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. GPS-basert veiprisning, besvart av samferdselsminister	57
60.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. bistand, besvart av utviklingsminister	57
61.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. oljeaktiviteten i Arktis, besvart av olje- og energiminister	59
62.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. de nye satsingene på utenriks- og utviklingspolitiske områder, besvart av utenriksminister	60
63.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. fremtidige oppdrettstillatelser, besvart av fiskeri- og havminister.....	60
64.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. nullutslippskjøretøy, besvart av samferdselsminister	61
65.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. EUs fjerde jernbanepakke, besvart av utenriksminister	62
66.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. oppløse kommuner og fylkeskommune, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	63

67.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. lov om norske lønns- og arbeidsvilkår på kyst og sokkel, besvart av fiskeri- og havminister.....	64
68.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. cystisk fibrose og Kaftrio, besvart av helse- og omsorgsminister .	65
69.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. besøkende fra land utenfor EU/EØS/SCHENGEN og karantene, besvart av justis- og beredskapsminister	66
70.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. bufferfond og offentlig tjenestepensjon, besvart av finansminister.....	66
71.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. støy langs strekningen Sinsen- Grorud, besvart av samferdselsminister.....	68
72.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. mindre skadelige tobakksalternativer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	68
73.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. NorthConnect-kabelen, besvart av olje- og energiminister	69
74.	Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. norske posisjoner COP26 i Glasgow, besvart av klima- og miljøminister	70
75.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. politiske rammebetingelsene for næringsmiddelindustrien, besvart av næringsminister	71
76.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. Hurdalsplattformen og erfaringene fra EØS-samarbeidet de siste 10 år, besvart av utenriksminister.....	72
77.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. saksbehandlingstid, besvart av justis- og beredskapsminister.....	73
78.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. ulvebestanden, besvart av klima- og miljøminister.....	74
79.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. flyktninger på grensa mellom Hviterussland og Polen, besvart av utenriksminister	74
80.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. beredskapen ved sykehuset i Kristiansund, besvart av helse- og omsorgsminister.....	75
81.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. statstilskudd med grunnlag i å være profilskoler og skoler som gir yrkesrettet opplæring, besvart av kunnskapsminister	76
82.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. døgnbemanning hos politiet i Bjørnafjorden, besvart av justis- og beredskapsminister	77
83.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. 20 norske kommuner hvor det ikke er mulig å ta ut kontanter, besvart av finansminister.....	77
84.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. bergingsbil i Rennfast, besvart av samferdselsminister.....	78
85.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. AAP-ordningen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	79
86.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. finansieringen av andre byggetrinn ved Stavanger Universitetssjukehus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	80
87.	Fra stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland, vedr. ambulansetfordringen på Sørlandet sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	80
88.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. spesialstyrkenes operative evne og kontraterrorberedskapen dersom regjeringen tilbakefører helikoptre fra Rygge til Bardufoss, besvart av forsvarsminister.....	81
89.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. familiegjenforening, besvart av justis- og beredskapsminister	82
90.	Fra stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde, vedr. internasjonal skattlegging av store flernasjonale selskaper, besvart av finansminister	83
91.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. redningsFRIdykking blant landets brannvesen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	85
92.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. Nav og lovforståelse, besvart av barne- og familieminister	86
93.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. NOAH, besvart av klima- og miljøminister.....	87
94.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Husbankens tilskuddsordninger, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	87
95.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. trussel mot den norske bunaden og annen håndverkstradisjoner, besvart av klima- og miljøminister	88
96.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. Moss lufthavn Rygge, besvart av samferdselsminister	89

97.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. tidsbruk i det offentlige på avklaringer, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	90
98.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. kunst- og filmundervisningen i Nordland, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	90
99.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. svinenæringen, besvart av landbruks- og matminister.....	92
100.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. momsinntektene fra strøm, besvart av finansminister.....	93
101.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. Nye Veier AS, besvart av samferdselsminister.....	93
102.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. organisasjoner under tilskuddsordningen til nasjonale ressursmiljø på integreringsfeltet, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	94
103.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. domstolsreformen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	94
104.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. de konkurransepolitiske virkemidlene fra prisutjevningsordningen, besvart av landbruks- og matminister.....	95
105.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. kvotemelding, besvart av fiskeri- og havminister	96
106.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. henleggelsesbegrunnelse som knytter seg til gjerningspersonens strafferettslige tilregnelighet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	96
107.	Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. Helse Sørøst, besvart av helse- og omsorgsminister.....	97
108.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. prosjektene Fornebubanen og ny t-banetunnel, besvart av samferdselsminister.....	98
109.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. EU-kommisjonens forslag til en ny europeisk asylpolitikk, «New Pact on Migration and Asylum», besvart av justis- og beredskapsminister.....	98
110.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. utslippskrav til person- og varebiler i det offentlige fra 2022 og bybusser fra 2025, besvart av samferdselsminister.....	99
111.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. kvalitet i høyere utdanning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	100
112.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. Hurdalplattformen og bruk av 1 prosent av bruttonasjonalinntekten til offisiell utviklingsbistand (ODA) i tråd med OECD/DACs retningslinjer, besvart av utviklingsminister.....	100
113.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. elektrifisering av sokkelen, besvart av olje- og energiminister	101
114.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. høye strømregninger, besvart av olje- og energiminister.....	102
115.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. 20 nye polititjenestesteder, besvart av justis- og beredskapsminister.....	103
116.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. faglige analyser ligger til grunn for regjeringens beslutning om å gjenåpne polititjenestesteder, besvart av justis- og beredskapsminister.....	104
117.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. sokkeldirektorat, besvart av olje- og energiminister.....	104
118.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. sosiale forskjeller i helse, besvart av helse- og omsorgsminister.....	105
119.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. HPV-vaksinen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	106
120.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Rørosmeieriet, besvart av landbruks- og matminister.....	107
121.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. omsorgstjenester i Indre Østfold kommune, besvart av helse- og omsorgsminister	108
122.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. konseptet rundt alliert trening og øving i Norge, besvart av forsvarsminister	109
123.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. Heimevernets områdestruktur, besvart av forsvarsminister	110
124.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. Stortingets vedtak om en ekspertenhhet for offentlige anskaffelser, besvart av næringsminister	110
125.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. forskningsinstitusjoner, besvart av justis- og beredskapsminister.....	111
126.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vindkraftutbygging på Fosen, besvart av olje- og energiminister	112
127.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. selskapet Tess og deres praksis med å forskjellsbehandle ansatte som er fagorganiserte og de som ikke er det, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	113

128. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. norske myndigheters innspill til FN-rapport, besvart av klima- og miljøminister.....	113
129. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. at barn ikke skal bosettes på sykehjem i strid med familiens ønske og barnets beste, besvart av helse- og omsorgsminister	114
130. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. Statens innkrevingsentral, besvart av finansminister .	114
131. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. fedrekvotefellen, besvart av barne- og familieminister.....	115
132. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Ferde AS, besvart av samferdselsminister	116
133. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. frakte ut norsk-trente CRU-soldater og andre i Afghanistan, besvart av forsvarsminister	117
134. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. kulturbudsjettet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	118
135. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. legens vurdering av delegering til medhjelper, besvart av helse- og omsorgsminister	118
136. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. strømsalgsselskaper som driver med villedende markedsføring og urimelige avtalevilkår til sine kunder, besvart av barne- og familieminister	120
137. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. PR-byråer i statlige etater, besvart av kommunal- og distriktsminister	121
138. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. grensehandelen, besvart av finansminister.....	121
139. Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. tilskuddsordning gjennom Lånekassen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	122
140. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Mattilsynet, besvart av landbruks- og matminister	123
141. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. sykehuset Telemark, besvart av helse- og omsorgsminister	124
142. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. opptak til videregående opplæring, besvart av kunnskapsminister	125
143. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. Landbruksdirektoratets beregninger som ligger til grunn for vedtaket om å stanse utbetaling av særskilt distriksstilskudd til Q-meieriene og Rørosmeieriet, besvart av landbruks- og matminister.....	125
144. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. Nobels fredspris, besvart av statsminister.....	126
145. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. smittevernsveileder, besvart av justis- og beredskapsminister	127
146. Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. eldre i Stjørdal og Selbu kommuner, besvart av helse- og omsorgsminister.....	128
147. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. statlig finansiering av pleie- og omsorgstjenestene, besvart av helse- og omsorgsminister	129
148. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. Molde kommunes kuttet i enkeltvedtak om omsorgstjenester til 69 innbyggere med utviklingshemning, besvart av helse- og omsorgsminister	130
149. Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. høyhastighetsbane mellom Oslo og Gøteborg, besvart av samferdselsminister.....	131
150. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. oversikt over jernbanereformens økonomiske besparelser, besvart av samferdselsminister	132

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
V Venstre

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti
PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	131, 134
Amundsen, Per-Willy (FrP)	37, 38, 106, 109
Astrup, Nikolai (H)	74
Aydar, Seher (R)	80
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	128, 139
Bergstø, Kirsti (SV)	67, 127, 148
Bjørlo, Alfred Jens (V)	11
Bjørnstad, Sivert (FrP)	7, 33, 63, 75, 124, 146
Breivik, Ane (V)	13
Elvenes, Hårek (H)	88
Fagerås, Mona (SV)	49
Fiskaa, Ingrid (SV)	79
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	55, 99
Gulati, Himanshu (FrP)	4, 48, 51
Hagen, Carl I. (FrP)	12, 40
Hagerup, Margret (H)	81
Halleland, Terje (FrP)	19, 20, 101, 110, 150
Haltbrekken, Lars (SV)	9, 10, 61, 64, 120, 126
Hansson, Rasmus (MDG)	140
Haug, Kristoffer Robin (MDG)	149
Hjemdal, Silje (FrP)	17, 31, 82, 95, 147
Hoksrud, Bård (FrP)	1, 25, 59, 72, 119, 141
Hussein, Marian (SV)	107, 129
Johnsen, Tor André (FrP)	32, 43, 115
Jønnes, Kari-Anne (H)	111
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	70, 71
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	6
Kristjánsson, Mímir (R)	85, 86
Lie, Kathy (SV)	92, 102, 136
Limi, Hans Andreas (FrP)	23, 24, 137, 138
Listhaug, Sylvi (FrP)	28, 30, 68, 118
Lund, Tobias Drevland (R)	66, 130
Lunde, Heidi Nordby (H)	90
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	14, 15
Marhaug, Sofie (R)	73, 100
Melby, Guri (V)	76, 144
Moxnes, Bjørnar (R)	16, 57, 65, 133
Nilsen, Marius Arion (FrP)	44, 45, 113, 114
Njåstad, Helge André (FrP)	2, 35, 94, 132
Nyholt, Hege Bae (R)	142
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	41, 42, 97, 98
Pettersen, Tage (H)	58, 91
Saudland, Gisle Meininger (FrP)	46, 47, 87
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	3
Steffensen, Roy (FrP)	27, 29, 83, 84
Stensland, Sveinung (H)	103, 116

Stokkebø, Aleksander (H)	117
Stordalen, Morten (FrP)	36, 52, 93, 108, 135
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	26, 39, 104, 105, 143
Sve, Frank Edvard (FrP)	22, 53, 77, 78
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	5, 18, 60, 62, 122, 123
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	112
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	56, 125
Wiborg, Erlend (FrP)	8, 21, 50, 96, 121, 145
Wold, Morten (FrP)	34
Wold, Grete (SV)	54, 89
Øvstegård, Freddy André (SV)	69

STORTINGET

Dokument 15:1

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1

Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 20. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan jeg be statsråden redegjøre for hva som har gjort at regjeringen endret sin politiske kurs med hensyn til bom på sideveier, og hvordan han mener at beslutningen følger opp Granavoldenplattformen og bompengeforliket?

BEGRUNNELSE:

I brev fra samferdselsdepartementet av 6. april 2020 til Statens Vegvesen og Nye Veier AS, med kopi til samtlige fylkeskommuner, vises det til tidligere brev om innstramning av adgangen til å benytte bom på sideveier sendt 18. juni 2019. Departementet hadde etter et drøyt halvår bestemt seg for å gjennomføre endring av politikken for bom på sideveier. Det er nedslående om det er korrekt at regjeringen så drastisk endret sin politikk på dette området etter så kort tid.

Konsekvensen av den politiske kursendringen var at regjeringen ikke lenger ville ta hensyn til lokalbefolkningen, og at bilistenes utgifter ville øke. Nå måtte også de som ikke benytter den nye veien betale for den. Etter våren 2020 har Fremskrittspartiet i forhandlinger med regjeringspartiene jobbet for fjerning av bommer på sideveier, blant annet med permanent fjerning av bom på sidevei i prosjektet E6 Øyer-Tretten i statsbudsjettet for 2021. Det fremstår fort som en nytteløs seier i forhandlinger om regjeringens generelle politikk for bom på sidevei var at de igjen fritt skulle etableres i nye og eksisterende veiprojekter.

I Granavoldenplattformen står det «At bom på sidevei som hovedregel skal unngås, med mindre det er nødven-

dig for å realisere prosjektet». Regjeringens kursendring i 2020 og nåværende politikk for bom på sideveier kan vanskelig være i samsvar med denne formuleringen. Regjeringens politikk for bom på sideveier ble politisk besluttet i forbindelse med nevnte brev av 18. juni 2019, og det er jo derfor interessant å få vite begrunnelsen for hvorfor regjeringen har endret dette med brevet som er sendt til SVV og Nye Veier i 2020.

Svar:

Det var ikke mulig å besvare spørsmålet før regjeringsskiftet. Statsråd Nygård oppfatter spørsmålet som rettet til tidligere samferdselsminister Knut Arild Hareide og politikken ført av regjeringen Solberg. Det er derfor ikke mulig å besvare spørsmålet fra representant Hoksrud.

SPØRSMÅL NR. 2**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 20. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at Norge ikke skal anerkjenne flere ektefeller/flerkoneri eller mindreårige ektefeller som grunnlag for oppholdstillatelse og vil statsråden ta initiativ for å hindre at det skjer?

BEGRUNNELSE:

Ifm. Talibans erobring av makten i Afghanistan er det mange afghanere som flykter til Europa. Blant disse er menn med flere ektefeller og menn som er gift med mindreårige. Danmark vil nå stramme inn sitt regelverkslik at flerkoneri eller ekteskap med mindreårige ikke gis grunnlag for opphold etter særloven. Som medlem i EU er det naturlig å tro at flere andre EU land vil følge Danmarks eksempel. Det haster at regjeringen kommer med tydelige signaler om hva den akter å gjøre for å hindre at disse heller ikke gis opphold i Norge.

Svar:

Etter gjeldende utlendingslov § 40 kan bare én ektefelle få oppholdstillatelse i familiegjensforening med en referanseperson som allerede har fått oppholdstillatelse i Norge. Bigami er ikke tillatt i Norge, og denne bestemmelsen forhindrer at bigame forhold anerkjennes av norske utlendingsmyndigheter.

Ekteskapsloven regulerer når ekteskap inngått i utlandet kan anerkjennes i Norge. Hovedregelen er at ekteskap som er inngått i utlandet anerkjennes dersom ekteskapet var gyldig inngått i vigselslandet. Ekteskapet anerkjennes likevel ikke dersom det åpenbart ville virke støtende på norsk rettsorden (ordre public).

Dersom minst én av partene var norsk statsborger eller fast bosatt i Norge på vigselsdagspunktet, anerkjennes ikke ekteskapet hvis én av partene var under 18 år da ekteskapet ble inngått. Ekteskapet kan likevel anerkjennes hvis det foreligger sterke grunner og etter begjæring fra begge parter.

Hvorvidt ekteskapet skal anerkjennes dersom én eller begge parter var under 18 år da ekteskapet ble inngått, og ingen av dem hadde tilknytning til Norge da ekteskapet ble inngått, er i dag ikke uttrykkelig regulert i ekteskapsloven. Slike ekteskap kan imidlertid nektes anerkjent dersom anerkjennelse åpenbart vil virke støtende på norsk rettsorden (ordre public), jf. over.

I spørsmål om oppholdstillatelse for ektefeller er det utlendingsmyndighetene som må vurdere hvorvidt

ekteskapet skal anerkjennes. Justis- og beredskapsdepartementet ga i desember 2016 en instruks til Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE): GI-13/2016 – Nedre aldersgrense for å anerkjenne ekteskap inngått i utlandet. Etter instruksjonen skal det ved vurdering av ordre public-normen som hovedregel legges til grunn en nedre aldersgrense på 16 år for å anerkjenne ekteskapet. Ekteskapet kan unntaksvis anerkjennes selv om én eller begge parter var under 16 år på vigselsdagspunktet. Det kan ses hen til om ektefellene er jevnbyrdige i alder og utvikling og partenes alder på søknadsdagspunktet. Jo eldre de er, og jo lengre tid som er gått siden ekteskapet ble inngått, desto mindre støtende kan det være på norsk rettsorden å anerkjenne ekteskapet. Det kan også ses hen til om partene har felles barn, og det må alltid vurderes om nektelse av å anerkjenne ekteskapet kan representere et brudd på retten til familieliv etter EMK artikkel 8.

For øvrig vil jeg vise til at Stortinget 11. juni i år vedtok en ny bestemmelse i ekteskapsloven om anerkjennelse av visse ekteskap for parter uten tilknytning til Norge på vigselsdagspunktet. Bestemmelsen i § 18 c er p.t. ikke trådt i kraft, men lyder:

«Et ekteskap som er gyldig inngått etter utenlandsk rett mellom parter som verken var norske statsborgere eller fast bosatt her i riket på vigselsdagspunktet, anerkjennes ikke her i riket dersom den ene eller begge av partene på dette tidspunktet var under 18 år.

Statsforvalteren kan likevel anerkjenne ekteskapet dersom partene er over 18 år, var over 16 år på vigselsdagspunktet og den som var mindreårig på vigselsdagspunktet, ønsker ekteskapet anerkjent. Statsforvalteren kan også anerkjenne ekteskapet dersom sterke grunner taler for det. § 18 b andre ledd andre til fjerde punktum gjelder tilsvarende.»

Avslutningsvis viser jeg til at enhver utlending som kommer til Norge og søker asyl, har rett til å få asylsøknaden behandlet og beskyttelsesbehovet vurdert på individuelt grunnlag, selv om vedkommende selv eller dennes ektefelle har flere ektefeller og/eller én av partene var mindreårig da ekteskapet ble inngått. Kun én av ektefellene vil imidlertid bli registrert som ektefelle i det norske folkeregisteret.

SPØRSMÅL NR. 3**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 21. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Synes statsråden det er greit at Nye Veier før det er helt nødvendig kaster ut beboere på Kokkersvold i Porsgrunn, som får huset sitt revet grunnet byggingen av ny E-18, fire måneder før huset de er nødt til å flytte til grunnet vei-prosjektet er ferdig bygd?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Porsgrunns Dagblad 29.09.2021 om hvordan beboere kastes ut av Nye Veier enda det ikke er nødvendig at de flytter så radig og til tross for at huset de skal flytte inn i ikke er klart. Jeg viser også til at jeg tidligere har tatt opp situasjonen til disse borgerne som stor-samfunnet tar svært mye i fra med samferdselsministeren, da knyttet til om hvorfor Nye Veier ikke forholder seg til det samme etiske regelverket som Statens Vegvesen. Nå har prosessen kommet videre, og beboerne har fått beskjed om utkastelse 1. oktober, og at flyttebyrået kommer

da. Jeg reagerer på graden av overkjøring og lite fleksibilitet overfor mennesker som mister så mye.

Svar:

Nye Veier skal følge etablerte etiske retningslinjer fra Statens Vegvesen for grunnerverv. Selskapet har gitt meg en grundig redegjørelse for prosessen og dialogen de har hatt med de berørte beboerne på Kokkersvold. Etter min vurdering har Nye Veier i denne saken gått lenger enn hva som normalt forventes i tilsvarende saker, blant annet ved å aktivt tilby vederlagsfri flyttehjelp og mellomlagring av eiendeler, utsettelse på avtalte tilkomstfrister og innkjøp og leie av særlige oppbevaringsarealer.

De inngåtte avtalene mellom Nye Veier og beboere er lagt til grunn for planlegging og framdrift i prosjektet og tilkomsten til eiendom er nødvendig for den videre anleggsdriften.

SPØRSMÅL NR. 4**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 12. oktober 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Raja****Spørsmål:**

Ser finansministeren noen som helst problematiske sider, prinsipielle innvendinger eller andre urettferdigheter ved at nordmenn ikke får lov å overføre lovlige ervervede pokergevinster i utlandet, som de er pliktige til å betale skatt av i Norge, til sine norske bankkontoer, og mener han at det bør foretas regelmessige justeringer som gjør at nordmenn får lov å overføre disse lovlige ervervede gevinstene til sine kontoer i Norge (spesielt i lys av at de må skattes av)?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til spørsmål 15:2982 (2020-2021) hvor finansministeren svarte på mitt spørsmål som omhandlet at nordmenn ikke får lov å overføre lovlige pokergevinster

fra utlandet til sine norske kontoer, selv om de er pliktige til å skatte av gevinsten til norske myndigheter.

Finansministeren skrev i sitt svar blant annet at:

“Plikten til å betale skatt er altså ikke avhengig av at den skattepliktige inntekten kan bli eller faktisk blir overført til Norge og brukt til å betale skattekravet.”

Jeg registrerer forøvrig at finansministeren ikke har gitt noen råd på hvordan nordmenn i en slik situasjon kan ta med seg gevinsten hjem til Norge, ettersom mange nok vil være avhengig av dette for å klare å betale skatt av den lovlige ervervede gevinsten slik reglene krever (f.eks. om han vil anbefale kontanter i en koffert, veksle de inn i gullblokker, bruke krypto, eller annet).

Svar:

Som jeg allerede har opplyst representanten om i mitt svar på hans spørsmål 30. juni 2021, som også gjaldt betalingsformidlingsforbudets innvirkning på pokergevinst, så har vi en enerettsmodell for pengespill i Norge. Som følge av dette er det også forbudt å formidle betaling til og fra pengespill som ikke har tillatelse i Norge. Da vil det naturligvis også kunne oppstå problemer for nordmenn som velger å benytte seg av utenlandske pengespill, som for eksempel pokerspill på nett, med å få tilgang til gevinster fra slike spill.

Jeg anser ikke betalingsformidlingsforbudet som problematisk, men som et godt og nødvendig verktøy for å kunne håndheve det norske pengespillregelverket og stanse de aktørene som retter sine tilbud mot det norske markedet i strid med norsk lov. Selv om man ikke har

valgt å kriminalisere nordmenns deltakelse i utenlandske pengespill, så er det like fullt forbudt å tilby pengespill uten særskilt tillatelse. Å samtidig skulle tillate formidling av betaling til og fra slike pengespill og tilrettelegge for at nordmenn får tilgang til gevinster fra pengespill som ikke er tillatt i Norge, ville vært å uthule dette forbudet.

I begrunnelsen for sitt spørsmål viser representanten til at finansministeren ikke har gitt noen råd til nordmenn om hvordan de kan få tilgang til gevinst fra pokerspill som ikke har tillatelse i Norge. Mitt råd er det samme som jeg ga i mitt svar på spørsmålet av 30. juni 2021: Ikke benytt dere av pengespilltilbud som ikke er tillatt i Norge. Velg i stedet spillene til de norske lovlige aktørene. Disse aktørene tilbyr også attraktive spill, men har den fordel at de er underlagt ordentlige ansvarlighetstiltak som motvirker og forebygger utviklingen av spilleproblemer.

SPØRSMÅL NR. 5

Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 18. oktober 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Norge gir hvert år mange millioner i bistand til Jordan. De såkalte Pandora Papers har avslørt at Jordans konge har brukt over 100 millioner dollar til å kjøpe opp luksusleiligheter.

Vil dette misbruket av offentlige midler få konsekvenser for utbetaling av bistandsmidler fra Norge?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til sak publisert på E24 i går om Pandora Papers, der det blant annet fremgår at kong Abdullah II av Jordan har kjøpt 14 luksuriøse boliger i USA og Storbritannia til en verdi av over 100 millioner dollar. Norge ga i fjor 230 millioner kroner i bistand til Jordan, mesteparten via FN-systemet og humanitære organisasjoner som jobber med flyktninger i landet, ifølge nrk.no.

Svar:

Norge ga om lag 233 millioner kroner i humanitær- og stabiliseringsbistand til Jordan i 2020. Det forventes at norsk bistand til Jordan vil ligge på omtrent samme nivå i 2021. Bidragene til Jordan er i all hovedsak en del av den norske responsen på Syria-krisen, i første rekke for å støtte

Jordans rolle som verdens tredje største mottaksland for syriske flyktninger. Norsk innsats har et sterkt fokus på levekår og tjenester til flyktninger, så vel som andre sårbare grupper og vertssamfunn i Jordan. Kanalene for den norske støtten er i hovedsak norske humanitære organisasjoner, FN, Verdensbanken og jordansk sivil samfunn.

Norge støtter også utdanningssektoren, blant annet gjennom et flergiverfond til det jordanske utdanningsdepartementet. Formålet er å sikre syriske flyktninger og andre sårbare skolebarn i Jordan tilgang på utdanning i det jordanske skolesystemet. I år har 142 000 syriske og sårbare skolebarn i Jordan fått tilgang til utdanning.

Det foretas tett oppfølging av norske bistandsmidler til Jordan. Det går ikke norske bistandsmidler til det jordanske kongehuset, og det finnes ingen indikasjoner på at norske midler er involvert i kjøpene omtalt i Pandora Papers. Etter min vurdering foreligger det derfor ikke grunnlag for å kutte støtten til flyktninger og sårbare mennesker i Jordan som følge av avsløringene.

SPØRSMÅL NR. 6**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 13. oktober 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Korleis vil statsråden sikre at det blir rydda opp i ureininga på tidlegare statsgrunn ved Raudsand gruver i Molde kommune, er statsråden si avgjerd av 13.09.2021 i samsvar med Stortinget sitt vedtak i 2019 om sal av staten sine eigedomar og har statsråden oversikt over kostnadane som vert pålagt ved statsråden sitt vedtak om salg?

GRUNNGJEVING:

Saka gjeld sal av staten sine eigedomar på Raudsand i tidlegare Nettet og no Molde kommune. Salet vart foreteke måndag 13 september 2021, valdagen, og først kunngjort ved pressemelding den 20.09.2021.

Ved saldering av statsbudsjettet for 2019 vedtok regjeringa under Vedtak 83, sitat:

“Stortinget ber regjeringa om at forurensninga på statens grunn må handteres i forbindelse ved salget av statens eiendom på Rausand i Nettet kommune i Møre og Romsdal, og at det legges til rette for at gruvesjakter og avfallsdeponier på områdene sikres samtidig.”

Ved kunngjeringa av salet etter Stortinget sitt vedtak er det klart at kjøper må rydde opp etter tidlegare verksemd. Det at regjeringa ved statsråden no har akseptert at staten skal foreta oppryddinga av avfall etter tidlegare verksemd, vil føre til at vesentlege utgifter som ikkje er utrekna bør innarbeidast i komande statsbudsjett. Det siv framleis avfall ut i Sunndals og Tingvollfjorden frå tidlegare verksemd.

Statsråd Børge Brende sa i spørjetimen i Stortinget 16 oktober 2016:

“I forhold til om staten nå skal ta ansvaret for oppryddinga av denne forurensninga, må jeg si at vi har et prinsipp som heter forurenser betaler- prinsippet. Den som skal rydde opp etter seg, er jo bedriften. Det er bedriften som har forurenset. Bedriften har forurenset ulovlig og ikke forholdt seg til utslippstillatelsene. Så dette skal vi se meget nøye på i den nærmeste tiden”.

Svar:

Salet av eigedomane på Raudsand baserer seg på ei fullmakt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) har frå Stortinget til å selje ikkje-aktive gruveeigedomar. Bakgrunnen for fullmakta er at NFD kan leggje til rette for lønsam verksemd og aktivitet på eigedomar som det ikkje er i statleg interesse å sjølv eige.

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren på Svalbard (DMF) fekk 30. mai 2017 i oppdrag å førestå salet på vegne av departementet. Det vart innhenta uavhengige takstar og føreteke ein grundig gjennomgang av den miljømessige situasjonen på eigedomane for å sikre ein god prosess slik at utfordringane knytt til forureining på eigedomen vart handtert.

Avtalen mellom NFD og Veidekke Industri AS (Veidekke) regulerer eigedomssalet, og fordeler på vanleg måte ansvar og risiko for ulike tema på kjøpar og seljar.

Veidekke påtek seg risiko og ansvar for opprydding av ureining/avfall på eigedomane over bakken. Dette inneber blant anna ansvar for opprydding av dei 22 miljøavvik som er identifisert på eigedomane og etablering av topptetting på møllestøvdeponiet (deponi 2) i tråd med vilkår i vedtak frå miljømyndighetene. Veidekke tek vidare ansvar for fysisk sikring av tilkomst til personheissjakta, samt ventilering og overvaking av personheissjakta med omsyn til mogleg gassdanning frå massane som ligg i personheissjakta. Massane skal ligge urørt, og sjakta skal ikkje nyttast av kjøpar i framtida. I dette samla ansvaret ligg det betydelege kostnader for Veidekke.

Staten beheld risiko og ansvar for eventuelle framtidige pålegg som måtte gjelde forureining/avfall under bakken, dvs. forureining som allereie finst i det gruvesystemet og som eksisterer på overtakelsen under eigedomane. Staten er ikkje ansvarleg for pålegg som blir utløyst av eller som er ein følge av kjøpar si tidlegare eller framtidige verksemd.

Gjennom avtalen med Veidekke er ansvaret for forureiningsutfordringane avklart og sikrar at det vert rydda opp i forureininga på området i tråd med krav frå myndighetene. Samstundes bidrar salet til å leggje til rette for lønsam verksemd og aktivitet på Raudsand. Det er mi vurdering at anmodningsvedtaket frå Stortinget er følgt opp gjennom avtalen som no føreligg, jf. omtale av anmodningsvedtak nr. 83, 3. desember 2018 i Prop. 1 S (2021-2022) frå Nærings- og fiskeridepartementet.

SPØRSMÅL NR. 7**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 13. oktober 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Er Statkrafts oppkjøp av vindparker i Europa innenfor politiske føringer for selskapet, i så fall hvilke, og er statsråden enig i at selskapets overskuddslikviditet heller burde brukes på opprustinger og utvidelser av norske vannkraftanlegg i stedet for å kjøpe utenlandske vindturbiner?

BEGRUNNELSE:

Nylig ble det kjent at det statlig eide selskapet Statkraft SF, har kjøpt 43 vindparker i Tyskland og Frankrike. Totalt utgjør oppkjøpet 203 vindturbiner og i underkant av 350 megawatt i samlet installert effekt.

Oppkjøpet fremstår i all hovedsak som en ren finansiell investering, i og med at det ikke skal bygges ut ny produksjon.

Kjøpet av de europeiske vindanleggene aktualiserer debatten om hvor Statkraft, og andre selskap eid av skattebetalerne, skal drive sin kjernevirksomhet. Fortsatt har Norge et stort potensial for opprusting og utvidelse av eksisterende vannkraftanlegg, og Statkraft som den største aktøren innenfor norsk vannkraft burde være godt stilt for å gjennomføre slike investeringer.

Svar:

Rammene for statens eierutøvelse i Statkraft fremgår av eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 8 (2019-2020). I meldingen går det frem at begrunnelsen for statens eierskap i Statkraft er å eie norske vannkraftressurser samt opprettholde et ledende teknologi- og industriselskap med hovedkontorfunksjoner i Norge, og at statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid. Det fremgår videre at selskapet også kan investere i lønnsomme prosjekter internasjonalt.

Statens eierskap utøves i tråd med rollefordelingen i selskapslovgivningen og i tråd med anerkjente prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Det er Statkrafts styre og ledelse som har ansvaret for driften av selskapet, herunder for selskapets investeringsbeslutninger.

Statkrafts strategi og investeringsplaner frem mot 2026 ble omtalt i forbindelse med at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett 2021 kommuniserte langsiktig utbytteforventning for Statkraft for en ny periode. Som det fremgår av regjeringens fremlegg, jf. Prop. 195 S (2020-2021), er det ulike hensyn knyttet til statens eierskap i Statkraft. Blant annet er det et viktig hensyn at avkastningen fra selskapets norske vannkraftressurser tilfaller fellesska-

pet, og investeringene som Statkraft gjør utenom norsk vannkraft bør derfor ikke ha et omfang som binder opp kontantstrømmen fra den norske vannkraftvirksomheten. På den annen side besitter Statkraft en betydelig industriell kompetanse innenfor fornybar energi. Statkraft har med den opparbeidede kompetansen med utgangspunkt i norsk vannkraft utviklet seg til et norsk fornybarselskap av internasjonalt format med betydelige vekstmuligheter. På denne bakgrunn ble den todelte utbyttemodellen med en relativ høy utbytteandel fra den norske vannkraftvirksomheten (85 pst.) og en relativt lav utbytteandel fra den øvrige virksomheten (25 pst.) videreført.

I regjeringens fremlegg fremgår det for øvrig at Statkraft er Europas største produsent av fornybar energi, og at frem mot 2026 er selskapets mål å vokse videre til å bli blant verdens ledende fornybarselskaper. Det fremgår videre at den norske vannkraftvirksomheten fortsatt er hovedprioritet for selskapet, og at selskapet legger opp til å investere tungt i europeisk og internasjonal sol- og vindkraft og å styrke posisjonene sine i Sør-Amerika og India.

SPØRSMÅL NR. 8**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 14. oktober 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hva er grunnen til at kulturministeren ikke har uttalt seg eller kondolert etter bortgangen til Kurt Westergaard og Lars Vilks?

BEGRUNNELSE:

Ytringsfriheten er grunnmuren i et demokrati og noen av de fremste forsvarerne av retten til å ytre seg har nylig gått bort. Kurt Westergaard og Lars Vilks ofret enormt mye for vår alles rett til å kunne ytre oss fritt. Det å stå opp og forsvare ytringsfriheten kan medføre betydelige personlige omkostninger noe Westegaard og Vilks opplevde grunnet noen tegninger. De måtte leve resten av sitt liv med massiv politibeskyttelse, drapstrusler og terrorforsøk. Også i Norge har vi personer som har fått livene snudd på hodet i sitt forsvar av ytringsfriheten. Redaktør Vebjørn Selbekk er en som ble sviktet av den daværende rødgrønne regjeringen og utenriksminister Jonas Gahr Støre. Når vi vet at ytringsfriheten er under press er det ekstra viktig at ledende politikere er krystallklare i sitt forsvar av den. Jeg registrerer at dagens regjering i stor grad er tause når Westergaard og Vilks nylig gikk bort. Landets kulturminister har selv vært åpen om at han var motstander av ytringsfrihet for 20 år siden, men at han nå er en forsvarer av ytringsfriheten. Det er da underlig at kulturministeren ikke tar seg tid til å kondolere eller hedre to av de største forsvarerne av ytringsfriheten, Kurt Westergaard og Lars Vilks.

Svar:

Ettersom representanten Wiborg trekker frem svenske Vilks tillater jeg meg å undres over hvorfor det ikke gjorde inntrykk på representanten da jeg heller ikke kondolerte bortgangen til filmlegenden Max von Sydow. Innenfor en helt annen sjanger, selvsagt, men som kultur- og likestillingsminister kunne jeg utmerket fremhevet den uvurderlige innsatsen han har hatt for det nordiske filmmiljøet. Hvordan han banet vei med sine fantastiske rolletolkninger og hvordan han løftet kulturen, filmen, teaterkunsten og med det kulturopplevelser for millioner av mennesker. Selv om jeg elsker film, uteble kondolansen.

Ettersom det var akkurat disse to mennenes bortgang, og undertegnede manglende kondolanse, som gjorde størst inntrykk på representanten, så gir det meg grunn til å undre, om spørsmålet og dets underliggende begrunnelse. Jeg undres om ikke Wiborg med dette insin-

uerer at jeg har utfordringer med å uttale meg om bortgangen til Kurt Westergaard og Lars Vilks? Jeg mistenker at representanten fra Fremskrittspartiet insinuerer at mitt opphav, altså det faktum at jeg er født og oppvokst i en pakistansk muslimsk familie, har avgjørende betydning. At min bakgrunn og min tro gjør saken vanskelig for meg. For på hvilket annet grunnlag pirrer denne saken representanten Wiborgs nysgjerrighet såpass at nettopp disse utelatte kondolansene får ham til å stille statsråden spørsmål? Slike fordommer er i så måte intet nytt for meg. Jeg har møtt dem før fra andre i representanten Wiborgs parti. Likevel hadde jeg ikke regnet med den slags fra representanten Wiborg.

La meg likevel forsikre representanten Wiborg om at jeg er kompromissløs i forsvaret av ytringsfriheten som grunnleggende forutsetning for et demokratisk samfunn. Jeg har mange ganger uttalt, og vil igjen gjenta: Ytringsfriheten er grunnleggende og vår viktigste verdi. Det er fra ytringsfriheten svært mange andre friheter har sitt utspring. Uten ytringsfrihet faller demokrati, pressefrihet, religionsfrihet og svært mange andre friheter. Jeg vil gå så langt som å si at mister vi ytringsfrihet, mister vi menneskeverdet.

Ytringsfriheten er derfor det mest grunnleggende premisset for regjeringens og undertegnede arbeid. Dette illustreres også ved at ytringsfriheten er omtalt i andre avsnitt av regjeringserklæringen, som en av de verdiene som "bærer samfunnet vårt".

Det er også regjeringens verdisyn som er grunnen til at vi i februar i fjor oppnevnte en ytringsfrihetskommisjon som nå utreder hvordan vi kan sikre reell ytringsfrihet og en åpen og opplyst offentlig samtale også for framtiden.

Blant problemstillingene i mandatet til Ytringsfrihetskommisjonen kan vi lese at:

"Ytringsfriheten blitt satt under press av voldelige ekstremister og terrorister som bruker vold og trusler. Det svekker ytringsfriheten dersom frykt for å bli utsatt for represalier gjør at enkelte temaer blir unngått, eller at enkelte idéer, ideologier eller autoriteter blir fredet fra diskusjon og kritikk."

Konkret er kommisjonen blant annet bedt om å vurdere både "kunstnerisk ytringsfrihet" og "tiltak for å ivareta journalisters sikkerhet, som en forutsetning for pressens samfunnsrolle og vaktbikkjefunksjon".

Kommisjonen skal legge fram sin utredning innen 15. august 2022.

Representanten Wiborg vet utmerket godt at disse verdiene står sentralt i regjeringens og mitt arbeid, fordi

hans parti var med på å danne grunnlaget for regjeringserklæringen. Ettersom jeg som kultur- og likestillingsminister følger opp regjeringens arbeid på dette feltet, misforstår representanten Wiborg bevisst hvorfor det ikke har gått ut noen offisielle kondolanser fra noen i regjeringen eller fra Kulturdepartementet i forbindelse med dødsfallene til Westergaard og Vilks. Hadde det nå en gang vært slik at kultur- og likestillingsministeren i Norge hadde som vane å sende ut kondolanser ved dødsfall av utenlandske kunstnere, kulturpersonligheter eller journalister, så hadde representanten i det minste hatt et poeng.

La meg likevel adressere representanten Wiborgs mistroiske tolkninger av mine utvelgelser med å si at jeg har stor respekt for det disse mennene og deres familier har ofret av personlig frihet og sikkerhet for retten til å uttrykke seg gjennom sin kunst. La det ikke være noen tvil om at deres erfaringer, og det sikkerhetsregimet de har vært tvunget til å leve under, har hatt og fortsatt vil ha en nedkjølende effekt på evnen og ønsket om å ytre seg fritt, også kunstnerisk og journalistisk om enkelte temaer. Dette er åpenbart et problem.

Selv har jeg tatt i bruk min ytringsfrihet, både til å tale islamister og rasister og ekstremister imot. Jeg har

mottatt trusler og sjikaner både fra islamistiske og høyre-radikale miljøer. Til tross for sikkerhetstiltak jeg har levd under som følge av det, så er det klart at det ikke har vært i nærheten av de tiltakene som begge avdøde må ha levd under. Jeg har derfor stor sympati og medfølelse også med familiene til de to avdøde, som må ha levd med ulike grader av tiltak og med en konstant frykt og bekymring for sine nære og kjære.

Representanten Wiborg velger å spille opp til fordommer og myter med sitt spørsmål. Helst hadde jeg sett at jeg hadde sluppet å svare ut spørsmål som dette. Men nå er vi her. Representanten har fått min begrunnelse for at ikke alle nasjonale og internasjonale kunstnere og samfunnskritikere får kultur- og likestillingsministerens kondolanse. Representanten Wiborg skal også få vite at jeg har den dypeste medfølelse med familiene til både Kurt Westergaard og Lars Vilks, og jeg har ingen reservasjoner mot å kondolere. Så vil jeg med denne forsikring anmode og oppfordre representanten Wiborg til å forsøke å bygge samhold og felleskap i dette landet i sin gjerning som stortingsrepresentant, fremfor å forsøke å splitte, og bevisst spre fordommer og myter. Det er ingen tjent med, verken de med minoritetsbakgrunn eller majoritetsopphav.

SPØRSMÅL NR. 9

Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 22. oktober 2021 av arbeids- og sosialminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Vil regjeringen sikre at NAVs tilskuddsordning til bil gir mennesker med funksjonsnedsettelse mulighet til å velge elbil, og vil anbudet som skal inngås innen 1. november tilstrebe å innfri kravet om at det offentlige skal velge nullutslippsbiler fra 2022?

BEGRUNNELSE:

Fra 2022 skal det offentlige bare kjøpe inn utslippsfrie person- og varebiler. Den nåværende Nav-avtalen for bil i den gruppe 2 løp ut 14. august, etter å ha vart i totalt fire år. Ny avtale skal ifølge NAV inngås innen 1. november. I anbudskonkurransen for det kommende anbudet er det åpnet for elektrisk drift bare for de minste bilene. Regelverket oppleves også diskriminerende for funksjonshemmede som ønsker å kjøre utslippsfritt. Hvis man som rullestolbruker enten er under utdanning eller i jobb, kan man få

stønad til bil. Får man innvilget støtte, kan man velge mellom type 1 eller type 2, der type 1 er personbiler, type 2 er kassebiler. Dagens nullutslippsbiler er hovedsakelig personbiler, hvor fullt tilskudd er 160 507 kroner. I praksis kan dette slå negativt ut for de som ønsker å kjøre utslippsfritt. Stortinget har satt en målsetning om at alle nybiler som selges skal være elektrisk innen 2025. Nav er en statlig institusjon som dermed også må være forpliktet til å følge opp de tiltak som Stortinget bestemmer i møte med klimakrisen. Målsetningen om nullutslipp bør også gjelde for biler i Nav, for mennesker med funksjonsnedsettelse og med behov for bistand til bilinnkjøp. Utviklingen går raskt, og det er viktig at Nav sikrer seg erfaringer med elektriske biler. Både Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) og Norsk elbilforening har etterlyst miljøkrav i anbudet. FFO viser til at de har mottatt flere henvendelser fra personer som ønsker å velge utslippsfritt, men som ikke har mulighet til dette i dag.

Svar:

Det blir gitt stønad til bil over folketrygda som tilskott til ordinære bilar til bruk i arbeid (gruppe 1-bilar) og som rente- og avdragsfrie lån til spesialtilpassa bilar (gruppe 2-bilar) for personar som treng rampe eller heis for å komme inn i bilen eller med sterkt avgrensa gangfunksjon.

Personar som mottok tilskott til gruppe 1-bil kjøper sjølv bilen. Ordinære personbilar er difor ikkje inkluderte i kontraktane som Arbeids- og velferdsetaten skal inngå med leverandørane. Sidan det finst eit stort utval av nullutsleppsilar, kan dei nytte høvet til å velje ein nullutsleppsbil slik som i befolkninga elles.

Eg er samd i intensjonen bak vedtaket om at det offentlege skal velje nullutsleppsilar frå 2022. Partia i dagens regjering støtta intensjonane i representantforslag 132 S (2020-2021) under Stortingets handsaming i mai 2021, jf. Innst. 365 S (2020-2021). Dei viste til dåverande statsråden sitt svarbrev og behovet det utløyste for at statsråden skulle følgje opp ovanfor leverandørane, slik at valet av miljøvennleg bil kan bli reelt, også for personar med bilstønad frå det offentlege. Eg må konstatere at dette ikkje har lukkast for den førre statsråden.

Ei forklaring på dette kan vere at det er ei rekkje faktorar som må vere oppfylte før det er mogleg å nytte elbilar som gruppe-2 bilar, då det mellom anna er naudsynt å montere rampe eller heisanordning for at desse bilane skal dekkje behova til brukarane. Ein føresetnad for å kunne bruke nullutsleppsilar som gruppe 2-bilar er at det finst egna elbilmodellar som kan byggjast om og som har tilstrekkeleg med batterikapasitet.

Eg er kjend med at Arbeids- og velferdsetaten har gjennomført ein grundig prosess for å få på plass ei ny rammeavtale for gruppe 2-bilar. I arbeidet blei det lagt stor vekt på miljøomsyn. I midten av desember 2020 blei tilbodskonkurransen for ny rammeavtale kunngjort. I mai 2020, forut for kunngjeringa av tilbodskonkurransen, publiserte etaten ei rettleiande kunngjering for å gjere leverandørmarknaden merksemd på den kommande anskaffinga. Dette blei gjort for å opprette tidleg dialog med marknaden og for å informere potensielle gjevarar av tilbod om behova til etaten. Det var også dialog om det ville vere mogleg å levere egna nullutsleppsilar. Verksemdene som deltok i dialoggrunden ga tilbakemelding om at det var få tilgjengelege elbilar som ville vere aktuelle i høve til kravspesifikasjonane i den kommande tilbodskonkurransen. Verksemdene ga også tilbakemelding om at det var uvisse om når desse bilane eventuelt ville komme på marknaden og om det ville vere mogleg å gjere naudsynte ombyggingar. Vidare publiserte etaten i midten av oktober 2020 ei tillegghøyring på miljø. I etterkant av denne prosessen, blei det i tilbodskonkurransen opna for elbilar i to delkontrakter (som gjeld liten bil) på bakgrunn av informasjonen som var henta inn frå lever-

andørmarknaden. Tilbodskonkurransen blei kunngjort i desember 2020.

Som gjort greie for ovanfor, kan potensielle leverandørar per i dag i liten grad tilby driftssikre mellomstore elbilar som dekkjer behova til personar som treng gruppe 2-bil. Det har difor ikkje latt seg gjere å innfri kravet om val av nullutsleppsilar frå 2022 i kontraktane som Arbeids- og velferdsetaten no skal inngå med leverandørane av gruppe 2-bilar.

Eg viser også til Stortinget sin handsaming i mai 2021 av representantforslag 132 S (2020-2021) frå stortingsrepresentantane Torgeir Knag Fylkesnes, Lars Haltbrekken, Nicholas Wilkinson, Mona Fagerås, Arne Nævra og Eirik Faret Sakariassen om å gi menneske med funksjonsnedsetjingar moglegheit til å velje nullutsleppsilar i Nav, jf. Innst. 365 S (2020-2021). Eit fleirtal i arbeids- og sosialkomiteen, som bestod av medlemmer frå Arbeiderpartiet, Høgre, Framstegspartiet, Senterpartiet og Kristeleg Folkeparti, tilrådde at forslaget ikkje blei vedteke. Sjølv om det var brei støtte til intensjonen i forslaget, blei det lagt vekt på at krav til nullutsleppsilar ikkje måtte gå utover moglegheitene for å kunne gje ein funksjonell bil som dekkjer behova til vedkommande. Samstundes la komiteen til grunn at det skal arbeidast for at val av miljøvennleg bil kan bli eit reelt alternativ også for dei som har behov for gruppe 2-bil.

Elbilteknologien utviklar seg raskt. Eg reknar difor med at det etter kvart i større grad vil vere mogleg å byggje om desse bilane og at batteria vil få større kapasitet. Eg er vidare kjent med at etaten arbeidar aktivt mot leverandørmarknaden med sikte på å bidra til at det blir utvikla elbilar som kan vere egna for brukarar av gruppe 2-bilar. Kontakten med leverandør-marknaden skjer mellom anna i regi av etaten sitt tverrfaglege samarbeidsforum der billeverandørar, verksemdar som byggjar om bilar, Statens vegvesen, NBF (Noregs Bilbransjeforbund) og ATL (Autoriserte trafikkskulars landsforbund) deltek.

Den nye rammeavtalen som Arbeids- og velferdsetaten no skal inngå, vil ha ei varigheit på to år med opsjon for forlenging med eitt år inntil to gonger, dvs. til saman inntil fire år. Eg vil be Arbeids- og velferdsetaten om å leggje til rette for at det i staden for å forlengje rammeavtalen etter to år, heller blir vurdert om ein skal inngå ei ny rammeavtale dersom marknaden kan tilby tilstrekkeleg mange nullutsleppsilar som eignar seg som gruppe 2-bilar.

SPØRSMÅL NR. 10**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 22. oktober 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Saltstraumen i Bodø regnes som verdens sterkeste tidevannsstrøm, og de spesielle strømforholdene har stor betydning for plante- og dyrelivet i området. Det er et unikt område og er derfor et marint verneområde opprettet i 2013. Det meldes likevel om at det er mye marint avfall som fiskeutstyr, det er stor påvirkning av turisme, og det er spørsmål om vernet har noen reell praktisk betydning.

Hva vil Statsråden gjøre for å sikre et faktisk vern av et så viktig område?

BEGRUNNELSE:

Formålet med Saltstraumen marine verneområde er å ta vare på et område som inneholder truet, sjelden og sårbar natur, representerer bestemte typer natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking. Den 7. oktober 2021 kan NRK melde om at det utspiller seg i realiteten dyretragedier på bunnen hvor fugler og andre dyr setter seg fast i gjenglemt fiskeutstyr som ligger som «edderkoppnett» på sjøbunnen. Flere har krevd at det må føre til et strengere vern og begrensninger på de aktivitetene som skjer i Saltstraumen.

Svar:

Saltstraumen marine verneområde er et område med naturverdier av både lokal, nasjonal og internasjonal betydning. En målsetting med vernet er å beholde disse

verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning. Tiltak og aktivitet som kan forringe verneverdiene, som f.eks. forsøpling, er forbudt innenfor verneområdet.

Saltstraumen er også et populært sportsfiskested og et attraktivt turistmål. Et aktivt friluftsliv i tilknytning til marine verneområder er i utgangspunktet positivt. Samtidig er det viktig å få på plass konkrete tiltak for å hindre at slik aktivitet påvirker verneverdiene negativt.

Statsforvalteren i Nordland overtok forvaltningsmyndigheten for området 1. juli 2020 etter ønske fra kommunen. Forvaltningsmyndigheten hadde da ligget hos Bodø kommune i en periode. Arbeidet med en egen forvaltningsplan for verneområdet startet i januar 2021. Problematikken med bl.a. avslitte sluker og fiskesnører er i denne forbindelse noe det arbeides med å rydde opp i. Gjennom arbeidet med forvaltningsplanen vil statsforvalteren, i samarbeid med Bodø kommune, grunneiere, dykkere og turistnæringen, utarbeide en besøksstrategi for det marine verneområdet. Besøksstrategien vil bl.a. se på hvordan man kan informere besøkende om nødvendige hensyn i de mest sårbare områdene og hvordan tilrettelegging for fiske kan kanaliseres mot de minst sårbare områdene.

Det vil også være behov for opprydding innenfor verneområdet, samtidig som oppryddingen på grunn av de særlige naturforholdene vil være særs krevende. Det er foreløpig inngått kontrakt med et lokalt firma om et prøveprosjekt for å kartlegge omfanget av avslitte sluker og fiskesnører med undervannsdroner, med sikte på å få en bedre oversikt over hva ryddearbeidet vil kreve. Det må legges til grunn at oppryddingen vil kreve økt innsats og økt bruk av tiltaksmidler i årene som kommer.

SPØRSMÅL NR. 11**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 19. oktober 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Vil Regjeringa legge til rette for at det blir lettare for bedrift-er å rekruttere arbeidskraft frå land utanfor EØS-områ-

det ut frå dokumentert realkompetanse, på fagområde med mangel på kvalifisert arbeidskraft både i Noreg og i EØS-området elles?

GRUNNGJEVING:

Bedrifta Førde Møbeltapetsering i Førde i Sunnfjord er driven av Ali Alsbaih, i si tid flyktning frå Syria. Alsbaih dreiv eiga bedrift med møbeltapetsering i sitt heimland Syria, og etablerte si eiga verksemd i Førde då han kom dit som flyktning for nokre år sidan, der han reparerer og trekker om møblar.

Det fanst ikkje ei slik verksemd i Førde før Ali starta, og han har hatt ei sterk aukande oppdragsmengde. Ali har på toppen av alt skapt ei verksemd som regjeringa sjølv etterlyser i sin Sirkulærøkonomistrategi, der gjenbruk er løfta som eit viktig klima og ressurstiltak.

Ali har på grunn av sterkt aukande oppdragsmengde og interesse for å ta vare på gamle møblar, eit stort behov for meir arbeidskraft. Han har søkt etter dette både i Noreg og i heile EØS-området, men det viser seg at det ikkje er kvalifisert arbeidskraft å oppdrive. Han har gjort alt riktig i høve å kontakte kommune og NAV. NAV stadfestar skriftleg at det ikkje er mogeleg å finne arbeidskraft i EØS-området, og tilrår Ali å hente denne frå sitt heimland, der han på dagen kan rekruttere ein røynd person i møbeltapetsering som arbeide i bedrifta Ali dreiv før krigen.

Ali kontakta så UDI, men her stogga det. UDI seier nei til det NAV anbefaler, med grunngjeving i at personen han skal rekruttere ikkje har fagbrev.

Det er ikkje beint fram å skaffe slike papir korkje i Syria eller Libanon i dag. Når det er eit faktum at personen han skal rekruttere har jobb frå dag 1, har realkompetanse, ikkje er til belastning for staten men betaler skatt frå første dag, og at staten ved NAV stadfester at det ikkje er tilsvarende realkompetanse i EØS å finne, så kan ikkje UDI gjere dette så komplisert at det handlar om å “Dokumentere fagbrev”.

Vi har ein situasjon i Noreg i dag og i tida framover der det blir knappheit på arbeidskraft. Vi må stelle oss slik at vi rekrutterer arbeidskraft der den er å finne – ikkje minst innanfor fag som er ein viktig del av den nye sirkulærøkonomien som regjeringa sjølv no seier at vi skal satse sterkt på.

Eg ber deg innstendig gjere nødvendige grep for at UDI her følgjer NAV som er arbeidsmyndigheit, og å syte for at Førde Møbeltapetsering og andre bedrifter i liknande situasjon med mangel på faglært arbeidskraft i EØS-området kan få den arbeidskrafta som trengst.

Svar:

Arbeidsinnvandrarar tilfører det norske samfunnet viktig kompetanse og bidrar til å dekkje mangel på arbeidskraft i fleire sektorar. Noreg har gjennom mange år vore ein del av ein felles nordisk arbeidsmarknad, og med EØS-avtalen og EFTA-konvensjonen er Noreg også med i den felles europeiske arbeidsmarknaden. Arbeids- og velferdstaten arbeider saman med andre europeiske arbeids-

marknadsstyresmakter for å hjelpe arbeidsgivarar som treng å rekruttere arbeidskraft frå utlandet. Behovet for arbeidskraft i Noreg skal hovudsakleg dekkjast gjennom arbeidskraftressursane i den norske befolkninga og arbeidsinnvandringa frå EØS.

Samstundes kan norsk næringsliv trenge spesialkompetanse i konkurransen mot internasjonale selskap. Regjeringa vil legge til rette for at arbeidsgivarar kan hente inn høgkvalifisert arbeidskraft frå land utanfor EØS (såkalla tredjeland), men må samtidig sjå på behovet for arbeidskraft mot omsynet til ei kontrollert innvandring. Rekruttering av arbeidskraft frå tredjeland skal heller ikkje fortrenge norske arbeidstakarar eller EØS-arbeidskraft. Dette er bakgrunnen for at det i hovudsak berre blir opna for arbeidsinnvandring av faglærde arbeidstakarar, utsende tenesteytarar og sesongarbeidarar. Det er inga generell opning for at arbeidsgivarar i Noreg kan tilsette ufaglært arbeidskraft frå tredjeland.

For å kunne få opphaldsløyve som faglært arbeidstakar, må søkjaren ha ei fagutdanning som er relevant for stillinga i Noreg, jmfør utlendingsforskrifta § 6-1. Med fagutdanning meinast ei utdanning som minst svarar til ei treårig yrkesretta utdanning på nivå med norsk vidaregåande skule, eit fagbrev eller ei utdanning frå høgskule eller universitet. I tillegg kan arbeidstakarar med særskilte kvalifikasjonar få opphaldsløyve som faglært. Ein kan ha skaffa seg slike særskilte kvalifikasjonar gjennom realkompetanse eller ein kombinasjon av formell utdanning og realkompetanse.

På dei fleste fagområde må søkjaren ha mange år med arbeidserfaring for å skaffe seg kvalifikasjonar som gir kompetanse som svarer til ei formell utdanning. Søkjaren må også dokumentere grundig korleis han eller ho har skaffa seg kompetansen. For at søkjarar med realkompetanse skal kunne få opphaldsløyve som faglært, må den praktiske erfaringa og opplæringa som hovudregel ha vart i dobbelt så lang tid som den manglande formelle utdanninga ville ha vart. I dei tilfella der søkjaren ikkje har noko formell utdanning, må han eller ho som hovudregel ha minst seks år med praktisk erfaring og opplæring.

Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) som handsamar søknader om opphaldsløyve og som gjer den konkrete og individuelle vurderinga av kompetansen til søkjaren, på bakgrunn av den dokumentasjonen som er lagt fram i den einskilde saka.

SPØRSMÅL NR. 12**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen****Besvart 19. oktober 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hvis alle fossilbiler i Norge ble erstattet av el-biler som skulle lades bare fra fornybar strøm fra de største og mest moderne vindturbiner, hvor mange slike turbiner måtte da bygges?

BEGRUNNELSE:

Det å erstatte alle fossilbiler (både person og lastebiler) med elbiler er det mange som kjemper for. Samtidig kjemper de for langt mer fornybar kraft bl.a. fra vindturbiner. Det er imidlertid meget uklart hvor mange slike vindturbiner som må bygges og drives for å sikre tilgang til den tilstrekkelige strømmengde til en ren el-bilpark. Derfor bør dette beregnes, slik at befolkningen blir kjent med det.

Svar:

Olje- og energidepartementet har forelagt Norges vassdrags- og energidirektorat spørsmålet om hvor mange moderne vindturbiner som må til for å lade en bilpark med utelukkende elbiler.

Dersom alle personbiler i Norge per utgangen av 2020 var elektriske, beregner NVE at dette ville tilsvare et forbruk på 6 774 GWh strøm i året. Forutsatt at dette forbruket dekkes utelukkende av strøm fra de største og mest moderne vindturbiner viser NVE til følgende vurderinger for vindturbiner på land og til havs:

Vindturbiner på land – Dagens turbiner med størst kapasitet er på 6,6 MW. Dersom det legges til grunn 3400 brukstimer vil en turbin produsere 22,44 GWh per år. Totalt antall turbiner blir da 302 (6 744 GWh / 22,44 GWh).

Vindturbiner til havs — Til havs ligger turbinene med størst kapasitet på om lag 15 MW. Dersom det legges til grunn 4380 brukstimer vil en turbin produsere 65,7 GWh i året. Totalt antall turbiner blir da 104 (6 744 GWh / 65,7 GWh).

SPØRSMÅL NR. 13**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Ane Breivik****Besvart 12. oktober 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Kan statsråden klargjøre hvorvidt skoler og læresteder har hjemmel til å kreve urinprøver fra elever?

BEGRUNNELSE:

Elevers rett til et privatliv er forankret i Grunnloven § 102, EMK art. 8 og FNs barnekonvensjon art. 16. Over lengre tid har det foregått en praksis der enkelte skoler og læresteder inngår «kontrakter» med elever som visstnok skal hjemle vilkårlig og tilfeldig rustesting i regi av skolene.

Opplæringsloven inneholder ikke bestemmelser som hjemler eller på annen måte regulerer rustesting av elever. Slik testing av elever er heller ikke regulert i annet regelverk. Datatilsynet presiserer at rustesting i skoler bare

skal skje ved eksplisitt, informert og frivillig samtykke, og elever må i slike tilfeller ha samtykket til alle aspekter ved prosessen.

Svar:

Skoler og læresteder har ikke lovhjemmel til å kreve rustesting av elever. Dette innebærer at skoler og læresteder ikke kan kreve at elever avgir urinprøver til dette. Dersom elever skal avgi urinprøve i forbindelse med rustesting, må det foregå på frivillig basis etter at det foreligger et informert samtykke fra eleven. Det skal ikke gis negative sanksjoner overfor elever som ikke ønsker å la seg teste.

SPØRSMÅL NR. 14**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 19. oktober 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Kan statsråden opplyse om hvor mange mottakere av dagpenger som har gått og vil gå til maksimal stønadsperiode i hhv. september, oktober, november og desember?

Svar:

Under koronapandemien er perioden ein kan motta dagpenger ved arbeidsløse eller under permittering blitt utvida fleire gonger. Ved kgl.res.17. september har Kongen i statsråd gitt samtykke til å forlenge enkelte særreglar om dagpenger og permittering fram til 1. november 2021. Dagpengeperioden for mottakarar som elles ville ha brukt opp maksimal dagpengeperiode i perioden 1.–31. oktober blei forlenga til 1. november. Perioden arbeidsgivar kan fritakast frå lønnsplikt under permittering blei også forlenga til 1. november. Forslaga er lagt fram for Stortinget i Prop. 243 S (2021-2022).

Arbeids- og velferdsdirektoratet anslår at om lag 13 100 dagpengemottakarar som tek imot dagpenger ved arbeidsløse kan gå ut dagpengeperioden i november, gitt at dei tek imot dagpenger fram til då. I tillegg blir det anslått at 17 800 permitterte kan gå ut permitteringsperioden i november, gitt at dei er permitterte fram til då. I løpet av

desember anslår direktoratet at nær 1 600 dagpengemottakarar som tek imot dagpenger ved arbeidsløse kan gå ut dagpengeperioden, og at 1 100 kan gå ut permitteringsperioden. Tala tek omsyn til forlengelsane i oktober.

Arbeidsmarknaden er i betring, med eit høgt antal ledige stillingar, noko som gjer det lettare for ledige å finne nytt arbeid. Per september var det registrert om lag 67 600 heilt ledige personar, eller 2,4 pst. av arbeidsstyrken. Samla sett var det om lag 129 600 arbeidssøkarar, dvs. heilt ledige, delvis ledige og arbeidssøkarar på tiltak. Samtidig har mange av dei ledige vore arbeidssøkarar lenge. Nærrare 63 pst. av dei heilt ledige ved utgangen av september har vore arbeidssøkarar i over seks månader. Til samanlikning låg denne andelen på 46 pst. på same tid i 2019. For regjeringa er det svært viktig at Arbeids- og velferdsetaten arbeider med å få utsette grupper inn i, eller tilbake i arbeid. Langtidsledige er ei prioritert gruppe i arbeidsmarknadspolitikken, som prioriterast ved inntak til arbeidsmarknadstiltak.

I vår regjeringsplattform har vi lagt til grunn at videreføring og utfasing av desse ordningane skal skje i dialog med partane i arbeidslivet. Eg hadde difor i går eit møte med partane om desse spørsmåla.

SPØRSMÅL NR. 15**Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 26. oktober 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Kan statsråden opplyse om hvor mange mottakere av arbeidsavklaringspenger som har gått og vil gå til maksimal stønadsperiode i hhv. hver av ukene 39-52 og i september, oktober, november og desember?

Svar:

Talet på mottakarar som vil kunne nå maksimal stønadsperiode vil avhenge av når tala blir henta ut. Den siste tida

har etaten prioritert saker som er nær maksimal stønadsperiode, fleire har blitt avklart og talet i denne gruppa er vesentleg redusert.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at tal pr. 4. oktober viste at om lag 1 500 personer nådde maksimal ordinær stønadsperiode 30. september utan å ha eit nytt vedtak om arbeidsavklaringspenger (AAP). I denne gruppa kan det vere personer som framleis kan få:

- Stønadsperioda forlenga etter regelverket for unntak (§ 11-12, 2. ledd)

- AAP som arbeidssøkjjar (§ 11-17) eller AAP under handsaming av krav om uføretrygd (§ 11-18)

Gruppa inkluderer også personer som har rett til ein anna ytelse (eks. tiltakspenger, kvalifiseringsstønad eller økonomisk sosialhjelp).

Tal frå Arbeids- og velferdsdirektoratet pr. 11. oktober viser følgjande utvikling per veke over talet på personer som vil kunne nå maksimal, ordinær stønadsperiode på 3 (4) år:

Veke	Utløp av ordinær, maksimal periode
40	269
41	310
42	330
43	336
44	415
45	424
46	349
47	407
48	433
49	434
50	447
51	452
52	286

Kor mange som faktisk vil nå maksimal stønadsperiode vil avhenge av kor raskt dei blir avklart eller om dei har stans i stønaden som vil gi ein seinare maksdato. Mange av dei som er nær ved å nå maksimal stønadsperiode på 3(4) år vil kunne ha rett til AAP etter vilkåra for unntak i §11-12, eller til AAP etter ein anna lovheimel.

Regjeringa har fremja forslag om å forlenge fleire koronaordningar ut året, mellom anna vil mottakarar av arbeidsavklaringspenger som fekk stønadsperioden forlenga til 30. september 2021 kunne få stønadsperioda

forlenga fra 1. oktober til 31. desember 2021. Dei som har mista retten til arbeidsavklaringspenger etter 30. september og fram tiltaket blir sett i verk får brev om at dei må søke om forlenga stønadsperiode. Desse mottakarane vil med forslaget få forlenga rett til arbeidsavklaringspenger fra det tidspunktet dei gjekk ut av ordninga, og dei vil få etterbetalt stønad for denne perioda. Samstundes vil dei som går ut av ordninga i perioda frå 1. oktober og ut året også kunne få stønadsperioda forlenga.

SPØRSMÅL NR. 16

Innlevert 11. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 18. oktober 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

I lys av dette, kan Norge på samme måte ensidig begrense bruken av NordLink-kabelen slik Tyskland har gjort det, for å unngå uønsket prisstigning i Norge?

BEGRUNNELSE:

Tyskland har valgt å strupe kapasiteten i NordLink-kabelen fram mot 2026, begrunnet med at det er begrensninger i strømmettet på tysk side. Statnett skriver i en pressemelding publisert 01.09.2020 om NordLink at:

«Vi er grunnleggende skuffet over at minimumsnivået er såpass lavt, men dette er dessverre utenfor Statnetts kontroll.»

Tyskland styrer, gjennom Tennet, kabelbruken for å påvirke eget marked. I Europower 23.09.2021 sier en representant for Statnett at:

«Tennet reduserer ofte sin importkapasitet på grunn av overføringsbegrensninger i det innenlandske tyske nettet. Disse kapasitetsreduksjonene avhenger av prognosert vindkraftproduksjon nord i Tyskland, og vil derfor variere mye.»

Kilder:

<https://www.statnett.no/om-statnett/nyheter-og-pressemedlinger/nyhetsarkiv-2020/gradvis-okning-av-minimumskapasitet-pa-nordlink/>

<https://www.europower-energi.no/nett/sa-ofte-strupes-utenlandskablene/2-1-1071860>

Svar:

Tilgang på ren og rimelig kraft har i årtier vært den norske industriens fremste konkurransefortrinn. Det følger av Hurdalsplattformen at dette også i fremtiden skal være fortrinnet for norsk industri og bidra til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. Derfor heter det også i Hurdalsplattformen at regjeringen vil utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningssikkerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri.

Statnett som systemansvarlig setter til enhver tid den kapasiteten på utenlandsforbindelsene som er forsvarlig ut fra driften av nettet i Norge. For eksempel kan det i perioder være redusert kapasitet på utenlandsforbindelsene

som følge av kapasitetsbegrensninger i det innenlandske nettet. Nivået på kraftprisen er ikke en faktor som spiller inn på Statnetts vurdering av hva som er driftsmessig forsvarlig for nettet.

I den delen av Tyskland hvor NordLink-kabelen er tilknyttet, er det tyske TenneT som er systemansvarlig og vurderer hva som er driftsmessig forsvarlig for nettet. De tyske begrensningene på NordLink er begrunnet med nettmessige forhold i Tyskland, ikke nivået på kraftprisen.

Det er store overføringsbegrensninger i nettet internt i Tyskland, og derfor er det tidvis begrensninger i hvor mye kraft det tyske nettet kan håndtere å motta utenfra. Det er forventet perioder med begrensninger på Tysklands utenlandsforbindelser, inkludert NordLink. Tyske nettforsterkninger er planlagt ferdigstilt i 2028, men har blitt utsatt flere ganger. Med bakgrunn i EU-regelverk skal Tyskland trappe opp minimum tilgjengelig kapasitet på utenlandsforbindelsene til 70 prosent innen 2026. For NordLink er minimumskapasiteten 14 prosent i 2021. I praksis forventes det imidlertid at det i de fleste timer vil være mer kapasitet tilgjengelig. Det er hovedsakelig i perioder med eksport fra Norge, samtidig som det er høy produksjon fra vind- og solkraft i nord-Tyskland, at det forventes begrensninger. For import til Norge ventes det ikke begrensninger i samme grad.

Dersom Norge skulle begrense handelen over utenlandsforbindelsene i et forsøk på å påvirke kraftprisen, vil det være i strid med våre forpliktelser, og vi ville blant annet risikert at vi ikke er sikret tilgang på import av kraft når vi virkelig trenger det.

SPØRSMÅL NR. 17

Innlevert 12. oktober 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 20. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vet statsråden hvor mange som er i slike situasjoner og i dag ikke har egen ID eller pass, og hvilke initiativ vil statsråden ta for at det snarlig kan komme på plass en løsning for å sikre disse menneskenes grunnleggende rettigheter?

BEGRUNNELSE:

Mandag 11 oktober kunne vi lese om Edina på 17 år som er for syk til å få ID eller pass. Dette ble virkelig satt i pers-

pektiv i år da dette gjorde at hun ikke kunne stemme ved årets valg.

For å få pass eller nasjonal ID i Norge, krever politiet at hun møter opp på et passkontor. Slik har det alltid vært. Grunnet sykdom er imidlertid dette umulig for henne, noe som selvsagt også kan tenkes for andre med alvorlig sykdom eller funksjonsnedsettelse.

– For mange 18-åringer betyr det å ha ID kort frihet og mulighet til å gjøre ting man ikke kunne før. Som å komme inn på utesteder og kjøpe alkohol. For henne er ID-kort knyttet til veldig grunnleggende rettigheter i hennes liv.

Blant annet å bestemme over eget liv ved å gi fullmakter, men også det å stemme, sier moren Åse til NRK Vestland.

Undertegnede har stor forståelse for at dette er svært viktig for både Edina og hennes pårørende å finne en løsning på. Dette kan ikke minst oppleves som et demokratisk problem da dagens system ikke sikrer hennes grunnleggende rettigheter. Rådet hun har fått fra det offentlige er vergemål, noe jeg er helt enig med Edina og hennes familie om at er en dårlig løsning.

Her må det sikres tilstrekkelig gode løsninger snarest.

Artikkel: https://www.nrk.no/vestland/edina_17_er-for-syk-til-a-fa-id-1.15672593?fbclid=IwAR2cs_7H-kASt_ijvexiz7M1vKSDf6m0nprlaoVWP1Vm_QuFvBbA-J8GHlfoo

Svar:

Departementet har spurt Politidirektoratet, som opplyser at de ikke har oversikt over hvor mange personer som per i dag har slike utfordringer at de ikke kan møte fysisk verkten på et permanent eller et mobilt pass- og ID-kontor. An-

tallet antas imidlertid å være økende ettersom ID-kortet etter hvert får større betydning enn førerkort og bankkort som gyldig legitimasjon.

Pass- og ID-kontorene strekker seg langt for å legge til rette for søkere med ulike utfordringer knyttet til personlig fremmøte, og informasjon om dette er lagt ut på www.politiet.no.

Som bakgrunnen for representantens spørsmål viser er det i noen helt spesielle tilfeller umulig for personer som trenger pass og ID-kort å møte personlig på et pass- og ID-kontor eller ved et av stoppestedene til passkjøretøyene. Sikkerhetskravene for pass- og ID-kortutstedelse har frem til nå gjort det krevende å imøtekomme disse.

Politidirektoratet har derfor igangsatt arbeidet med en ny løsning som vil gjøre det mulig å oppsøke disse søkerne der de oppholder seg, for der å kunne oppta de nødvendige personopplysningene. Denne løsningen vil etter det opplyste være klar til bruk medio 2022.

SPØRSMÅL NR. 18

Innlevert 13. oktober 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 20. oktober 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvor basestasjonene som benytter seg av komponenter fra Huawei befinner seg, og kan statsråden garantere for sikkerheten og integriteten på nettverket som allerede er bygd ut?

BEGRUNNELSE:

Nettavisen avslørte nylig at Telenor bygger ut 5G-nettet med komponenter fra Huawei. Komponenter og teknologi de selv sier skal fjernes i løpet av 2024 av sikkerhetssyn. Sikkerhetsmyndigheter og ledende eksperter uttaler at teknologien kan misbrukes av ytre krefter for å stenge ned eller gjøre at det fungerer mindre optimalt. Fremskrittspartiet er bekymret for den naiviteten selskaper som bygger yt 5G-nettet viser ved å bruke komponenter fra Huawei i kritisk infrastruktur. Til sammenligning tillater ikke nabolandet vårt Sverige selskapene å benytte komponenter fra de kinesiske selskapene Huawei og ZTE. Vi vil ha full åpenhet fra selskapene som bygger ut 5G-net-

tverket og vil på egnet måte be selskapene om åpenhet i komponentbruk og lokasjoner for disse.

Svar:

5G-nettene vil utgjøre en av Norges mest kritiske infrastruktur. Sikre og robuste mobilnett er i alles interesse. Derfor tar regjeringen 5G-sikkerhet på største alvor. 5G-nettene bærer stadig viktigere tjenester for samfunnet, og digitalisering skjer i høyt tempo, blant annet innenfor industri, transport, helse og velferd. Mobilnettene har en vesentlig rolle i den videre digitaliseringen i samfunnet, og er en avgjørende del av vår felles digitale grunnmur.

Ekomloven og sikkerhetsloven, med tilhørende forskrifter, stiller høye krav til sikkerhet for mobilnettene. Dette innebærer at det stilles krav til tilgjengelighet, integritet og konfidensialitet. Teleselskapene har ansvar for å levere ekomnett og -tjenester med forsvarlig sikkerhet iht. lovverkets rammer. Det er totalt tre selskaper som per i dag leverer mobilnett i Norge – Ice, Telia og Telenor. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har tett dialog med telesel-

skapene om sikkerhet, og fører regelmessig tilsyn med disse.

Myndighetene var tidlig ute med sikkerhetskrav for å legge til rette for utbygging av 5G-nettene i Norge. Sikkerhetskravene i lovverket er omfattende, og gjelder både forebyggende sikkerhet, forsvarlig drift, og beredskap og tiltak ved utfall. Dersom teleselskapene velger basestasjoner fra 5G-leverandører fra land som Norge ikke har sikkerhetsavtale med, har myndighetene stilt krav om at denne andelen maksimalt kan være 50 prosent. Andelen basestasjonsutstyr fra leverandører fra land som Norge har sikkerhetsavtale med, skal altså være minst 50 prosent.

Sikkerhetskravene som er stilt, er en balansert tilnærming, og i tråd med det som er vanlig også ellers i Europa. Telenors bruk og drift av Huawei-basestasjonsutstyr i Bergensområdet er etter det departementet kjenner til innenfor de sikkerhetskravene som stilles. Telenor valgte i 2019 Ericsson som ny leverandør av basestasjoner for sitt mobilnett i Norge. Telenor opplyser at de i første del av 5G-utbyggingen har valgt å bruke Huawei-basestasjoner noen steder; i Bergensregionen og i Kongsberg. Telenor opplyser også at de i løpet av 2024 vil ha et landsdekkende 5G-nett i Norge, med Ericsson og Nokia som leverandører i kjernenettet, og Ericsson som leverandør av basestasjoner.

SPØRSMÅL NR. 19

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 19. oktober 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvor stort potensiale mener statsråden det er for økt vannkraftproduksjon ved å legge til rette for bedret vedlikehold, oppgraderinger og fornyelse av eksisterende vannkraftanlegg?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i Hurdalsreformen at en ønsker å øke norsk vannkraftproduksjon, blant annet gjennom å legge til rette for bedret vedlikehold, oppgradering og fornyelse av eksisterende vannkraftanlegg.

Svar:

I Hurdalsplattformen kommer det fram at regjeringspartiene vil øke norsk vannkraftproduksjon, blant annet gjennom å legge til rette for bedret vedlikehold, oppgradering og fornyelse av eksisterende vannkraftanlegg.

I NVEs langsiktige markedsanalyse fra 2020 legger direktoratet til grunn at det vil komme 10 TWh ny vannkraft i Norge frem mot 2040, blant annet gjennom tiltak i eksisterende kraftverk. NVE anslår at det teknisk-økonomiske potensialet for opprusting og utvidelser ligger på om lag 6-8 TWh. I tillegg peker NVE på at det er et potensial for produksjonsøkning ved utskifting av løpehjul.

Målet om å ruste opp og vedlikeholde vannkraftsystemet innebærer avveininger mellom hensynet til natur og miljø og økt kraftproduksjon. Prosjektene som har

størst potensiale for å øke kraftproduksjonen har gjerne de største miljøvirkningene. En annen viktig oppgave for mitt departement er å revidere konsesjonsvilkårene til eksisterende vannkraftverk. Også her vil avveiningene mellom miljø og kraftproduksjon stå sentralt. I disse sakene kan det bli noe tapt energiproduksjon som følge av vannslipp for å forbedre vassdragsmiljøet. Jeg er opptatt av å søke løsninger der vi både kan forbedre miljøet og opprettholde eller øke vannkraftproduksjon, for eksempel gjennom bedre teknologi.

SPØRSMÅL NR. 20**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 20. oktober 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvor mye kraft beregner statsråden at det vil gå med for å elektrifisere sokkelen innen 2030 og hvor stor andel av denne kraften beregnes levert av andre kilder en kraft fra land?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen vil ny regjering gå inn for å opprettholde en reduksjon av utslippene på norsk sokkel med 50 % innen 2030, og skal i størst mulig grad skje med havvind eller annen fornybar strøm produsert på sokkelen.

Svar:

I Hurdalsplattformen er vi tydelige på at norsk petroleumsindustri skal utvikles, ikke avvikles. Vi sier også at vi i samarbeid med næringen skal sørge for at utslippene fra olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel kuttes med 50 prosent innen 2030 og til netto null i 2050. Samtidig følger det av Hurdalsplattformen at vi vil sikre tilstrekkelig tilgang på fornybar kraft til ny og eksisterende industri på fastlandet, og at vi vil sørge for at staten bl.a. tar et ansvar for at kapasiteten i strømmettet forsterkes i hele landet.

Godt etablerte hovedvirkemidler i klimapolitikken på norsk sokkel er kvoteplikt og CO₂-avgift. De høye utslippkostnadene selskapene står overfor gir dem sterk egeninteresse av å redusere sine utslipp av klimagasser, herunder økt bruk av kraft fra land.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har beregnet det totale energibehovet i petroleumssektoren i 2020 til om lag 58 TWh. Dette omfatter forbruk av strøm, varme og direkte drift av utstyr som for eksempel kompressorer for gasseksport. 5 TWh av dette behovet dekkes med kraft fra land.

Oljedirektoratet (OD) og NVE utarbeidet våren 2021 en prognose for kraftforbruk fra feltene som i dag har kraft fra land og for besluttede kraft-fra-land-prosjekter i petroleumsvirksomheten. Prognosen viser at etterspørselen etter strøm fra petroleumsvirksomheten øker til om lag 7,9 TWh per år i 2024.

I tilknytning til studien "Kraft fra land til norsk sokkel" i 2020 utarbeidet OD og NVE en prognose for etterspørselen etter kraft fra land frem til 2030. Denne prognosen, justert for oppdatert informasjon om prosjektene Wisting og NOAKA, tilsier en samlet etterspørsel etter kraft fra land til petroleumssektoren på om lag 14 TWh per år i 2030.

Det er i dag høy aktivitet i petroleumsnæringen for å redusere utslippene fra virksomheten og flere prosjekter med bruk av/omlegging til kraft fra land er i planleggingsfasen. I Hurdalsplattformen har vi varslet at vi gradvis vil øke CO₂-avgiften på sokkelen, noe som vil gjøre drift med kraft fra land mer attraktivt for olje- og gassvirksomheten. Gjennomføring av flere prosjekter enn det som ligger til grunn for prognosen vil bety et økt kraftbehov. Anslaget på 14 TWh i 2030 kan derfor være noe konservativt.

Rettighetshaverne på feltene Gullfaks og Snorre skal fra 2022 delvis forsyne dagens plattformer på feltet med kraft fra flytende havvind gjennom Hywind Tampen-prosjektet. Hywind Tampen vil ha en samlet kapasitet på 88 MW og en anslått årlig produksjon på 0,4 TWh. Vindparken er anslått å kunne dekke om lag 35 prosent av det årlige elektriske kraftbehovet på de fem plattformene som i dag dekkes med gassturbiner. Departementet har ikke et anslag for hvor stor andel av strømforbruket i petroleumssektoren som vil kunne bli dekket direkte av havvind eller annen fornybar strøm produsert på sokkelen i 2030. Det er grunn til å anta at denne andelen vil være lav.

SPØRSMÅL NR. 21**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 22. oktober 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Synes statsråden det er riktig at NAV legger til grunn en dom i et land med manglende rettsikkerhet og høy grad av korrupsjon?

BEGRUNNELSE:

Nylig kunne vi lese i Dagbladet om Alf Friisø som har blitt pålagt å betale barnebidrag på hele 23 600 kr i måneden med bakgrunn i en omstridt dom i Nicaragua. Dette som følge av at landet i fjor ble medlem i Haag-konvensjonen. Det at Norske myndigheter automatisk legger til grunn en dom falt i et land med lav/manglende rettsikkerhet og som er helt nede på 159 plass av 180 land på Transparency International sin korrupsjonsindeks hvor lav plassering indikerer høy grad av korrupsjon.

Svar:

Det overordnede formålet med Haag-konvensjonen er å sørge for effektiv internasjonal innkreving av barnebidrag og andre former for underholdsbidrag. Konvensjonen

regulerer blant annet når bidragskrav fra andre stater skal anerkjennes, og inneholder konkrete vilkår knyttet til dette. Som sentralmyndighet for konvensjonen er det NAV som vurderer og avgjør om et krav skal anerkjennes før det overføres til innkreving.

Jeg ser at det kan gi uheldige utslag dersom NAV som følge av konvensjonsforpliktelser, må legge til grunn en utenlandsk dom som kan synes urimelig etter norske regler og prinsipper. Jeg mener derfor at det er behov for å se nærmere på hvilket handlingsrom konvensjonen gir i slike tilfeller.

Det er barne- og familieministeren som har fagansvaret for barnebidragsregelverket, og som har det faglige ansvaret for Haag-konvensjonens bestemmelser knyttet til anerkjennelse og fastsetting av bidragskrav. Jeg vil derfor be Barne- og familieministeren se nærmere på spørsmålet, og vurdere behovet for tiltak for å unngå at det oppstår uheldige utslag som følge av Norges forpliktelser etter Haag-konvensjonen. Jeg vil også be arbeids- og sosialministeren, som har etatsansvaret for NAV, bistå i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 22**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 21. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Nordøyvegen i Møre og Romsdal er under bygging, og med bompengefinansiering med grunnlag i ferjebilletten +40%. No har påtroppende regjering ved Ap og Sp proklamert at øysamfunn skal få gratis ferjer, noko som sjølvstøtt må bety at øyfolket som bur på Nordøyane må få kutta sine framtidige bompengar på dette ferjeavløysingsprosjektet til minimum å bli max 40 % av dagens ferjetakst.

Vil Statsråden sørge for at bompengane på dette prosjektet blir redusert i samsvar med gratis ferjeprisar til øysamfunn, slik Sp og Ap så tydeleg har lova?

Svar:

Regjeringa vil koma tilbake til oppfølging av spørsmål knytta til reduserte ferjetakstar i tillegg til statsbudsjettet for 2022, som vil verta lagt fram om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 23**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 22. oktober 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at regjeringens foreslåtte økning av CO₂-avgiften ikke vil øke pumpeprisen på bensin- og diesel i Norge i den kommende stortingsperioden?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen skriver regjeringen at den gradvis vil øke CO₂-avgiften til om lag 2.000 kroner tonnet frem mot 2030. I brev til Stortinget har Finansdepartement skrevet at en slik avgiftsøkning isolert sett og uten kompenserte tiltak vil øke bensinprisen med 4.14 kroner pr. liter og dieselprisen med 4.76 kroner pr. liter.

Svar:

Regjeringspartiene har i Hurdalsplattformen blitt enige om at vi vil sørge for at avgiftssystemet bidrar til en kli-

maomstilling som er effektiv, og både sosialt og geografisk rettferdig. Videre har vi varslet at vi vil holde det samlede skatte- og avgiftsnivået for folks inntekter uendret. Plattformen slår fast at regjeringen vil redusere avgifter som rammer folk flest, som for eksempel elavgift og drivstoffavgifter, herunder differensiert veibruksavgift. Avgiftsnivået på biodrivstoff skal reduseres.

Regjeringspartiene har i Hurdalsplattformen varslet at CO₂-avgiften skal gradvis økes til om lag 2000 kr frem mot 2030. Det skal utarbeides partnerskap med næringslivet, kompensasjonsordninger eller avgiftsreduksjoner for særskilt berørte grupper og næringer, og tas hensyn til næringers konkurransekraft. Miljø- og klimaavgifter skal innrettes sosialt rettferdig og differensieres geografisk der det er mulig og hensiktsmessig.

Hvilke konkrete avgiftsendringer regjeringen vil foreslå for de ulike årene fremover vil vi komme tilbake til i tilleggnummeret og de årlige budsjettforslagene.

SPØRSMÅL NR. 24**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 27. oktober 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Norsk Realfagsgymnas i Sandvika har vært i drift i flere år, og er blant Norges beste skoler, noe blant annet resultatene fra nasjonale prøver viser. I Hurdalsplattformen skriver Regjeringen at den vil «Stramme inn privatskuleloven ved å fjerne profilskular og yrkesfagopplæring som godkjenningsgrunnlag for statstilskot».

Betyr dette at Norsk Realfagsgymnas vil miste godkjenningen, og anser statsråden NRG som en uønsket skole?

Svar:

Norges Realfagsgymnas AS ble godkjent i 2017 etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstav i) særskilt profil. Skolen er godkjent for inntil 225 elever. Totalt er det godkjent 31 profilskoler.

Støre-regjeringen har som mål å styrke vår felles, offentlige skole. Det følger av Hurdalsplattformen at regjeringen ønsker å stramme inn privatskoleloven ved å fjerne profilskoler og yrkesfagopplæring som grunnlag for statstilskudd. Regjeringen ønsker også å styrke lokale folkevalgte mulighet til å si nei til nye privatskoler og utvidelser ved eksisterende skoler. Jeg går nå i gang med arbeidet med å følge opp plattformen, og vil komme tilbake til Stortinget om saken på egnet måte.

Utover dette har jeg ikke noe ønske om å karakterisere verken Norges Realfagsgymnas AS eller andre godkjente skoler som uønskede. Regjeringen har en prinsipiell tilnærming til private skoler og baserer ikke sin politikk på resultater eller pedagogisk praksis ved enkeltskoler.

SPØRSMÅL NR. 25**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 25. oktober 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Kommer regjeringen å foreslå tiltak for å sikre flere studie-plasser innenfor medisin, helsefag, sykepleie og psykologi i forslaget til statsbudsjett for 2022?

BEGRUNNELSE:

Mangelen på helsepersonell i Norge er en varslet krise, og vi mangler 7000 sykepleiere. Vi er allerede for avhengig av utenlandsk arbeidskraft i helsevesenet, og utfordringen vil bli enda større med årene hvis det ikke tas grep nå. Vi har også et moralsk ansvar for å utdanne nok helsepersonell i Norge, og ikke importere helsepersonell som er utdannet i land som også sliter med å rekruttere helsearbeidere til sitt helsevesen.

Fremskrittspartiet fremmet i forrige stortings-sesjon et representantforslag om en opptrappingsplan for helseutdanningene (Dokument 8:281 S). Begge regjering-spartiene støttet forslaget, der Stortinget ba regjeringen komme med forslag til tiltak for flere studie-plasser innenfor medisin, helsefag, sykepleie og psykologi i forbindelse med statsbudsjettet for 2022.

I Hurdalsplattformen lover regjeringen å trappe opp tallet på nye studie-plasser med stort kompetansebehov som sykepleie og medisin. Regjeringen skal også sette ned en helsepersonellkommisjon for å fremme tiltak for å ut-danne og beholde kvalifisert helsepersonell. Det er posi-tivt, men spørsmålsstiller forventer at regjeringen følger

opp vedtaket som begge partiene i regjering stemte for allerede i statsbudsjettet for neste år. Underskuddet av sykepleiere har økt med 2000 på bare ett år, så det er ingen grunn til å vente på anbefalingene fra en kommisjon for å sette i gang arbeidet med å øke antallet studie-plasser for helsearbeidere.

Svar:

Jeg er glad for at representanten har lagt merke til regjeringens ambisiøse politikk for å sikre god tilgang på kompetanse for helsetjenestene i hele landet. Det er be-hov for flere med utdanning og kompetanse innenfor helse- og sosialfagene i årene fremover. Slik vi slår fast i Hurdalsplattformen, vil denne regjeringen jobbe for opptrappingsplaner på områder med særlig stort kom-petansebehov.

I Solbergregjeringens forslag til statsbudsjettet for 2022 videreføres opptrappingen av 4 000 studie-plasser fra revidert nasjonalbudsjett for 2020. Av disse kommer 1 123 studie-plasser innen helse- og sosialfag, blant annet i medisin-, psykolog- og sykepleieutdanning. I arbeidet med en tilleggsproposisjon vil regjeringen vurdere om det er behov for å prioritere enda flere studie-plasser enn det som er foreslått. Dette vil representanten få rede på når regjeringen presenterer sitt forslag til endringer i stats-budsjettet for 2022 i tilleggsproposisjonen som legges frem for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 26**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 21. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kommer regjeringen til å etablere en fødeavdeling med nødvendige akuttfunksjoner i Alta i løpet av de fire neste årene?

BEGRUNNELSE:

Store regioner med mange tusen innbyggere bør ha umid-delbar nærhet til et tilbud som sørger for at de kan føde trygt. Skal vi sikre en spredt bosetning i Norge, må vi ha desentraliserte sykehustjenester nær der folk bor.

For Fremskrittspartiet er det viktigste at vi har en sykehusstruktur som ivaretar folks trygghet, og det er sp-

esielt fødende kvinners trygghet vi setter høyt. En av våre viktigste prioriteringer for nybygg av sykehus i Norge er et akuttsykehus i Alta med et fødetilbud. I følge en rapport fra Oslo Economics vil akuttsykehus i både Alta og i Hammerfest redusere reisedistansen for syke og fødende i regionen med 60 prosent.

I behandlingen av nasjonal helse- og sykehusplan i fjor fremmet Fremskrittspartiet og Senterpartiet et forslag der vi ba regjeringen utvide spesialisthelsetjenestetilbudet i Alta med en fødeavdeling og nødvendige akuttfunksjoner. I Hurdalsplattformen står det regjeringen vil følge opp prosessen for å videreutvikle spesialisthelsetjenester ved Klinikk Alta. Spørsmålsstiller ønsker svar på om det innebærer at regjeringen kommer til å etablere en fødeavdeling med nødvendige akuttfunksjoner i Alta i løpet av denne stortingsperioden.

Svar:

Jeg er enig med representanten Strifeldt i at vi må ha en desentralisert sykehusstruktur og et godt og trygt fødetil-

bud. Vi må hele tiden arbeide for at fødende skal få en så god og trygg opplevelse av fødselen som mulig. Spesialisthelsetjenestetilbudet i Alta er blitt betydelig styrket de senere år etter åpningen av Klinikk Alta. Hurdalsplattformen slår fast at regjeringen vil følge opp prosessen med å videreutvikle spesialisthelsetjenester ved Klinikk Alta. Det innebærer å legge til rette for at mer kontroller, inkludert videokontroller, oppfølging, oppsøkende virksomhet med egne team og andre sykehustjenester kan gjøres ved Klinikk Alta.

Klinikk Alta har i dag en fødestue som gir tilbud om svangerskapsomsorg, ultralydundersøkelse, fødsler, barselomsorg, følgetjeneste for fødende med lang reisevei og hjemmebesøk etter fødsel. Det foreligger ikke planer om etablering av en egen fødeavdeling med akuttfunksjoner i Alta. Det ville trolig være utfordrende å etablere et slikt tilbud og som samtidig er i tråd med kvalitetskravene i Helsedirektoratets veileder om fødselsomsorgen.

SPØRSMÅL NR. 27

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 21. oktober 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Hurdalserklæringen fastslår at regjeringen vil «prioritere eit løft for forskning på klima og omstilling» Samtidig viser Samordnet opptak krisetall for petroleumsutdanningene: Til petroleumsteknologi i Stavanger søkte 21 førstegangssøkere til 20 studieplasser, mens petroleumsfag ved NTNU hadde 26 førstegangssøkere til 20 studieplasser.

Vil statsråden vurdere tiltak for å sikre Norges mest verdiskapende sektor tilstrekkelig kompetanse, eller skal fag som etterspørres av petroleumssektoren nedprioriteres i årene fremover?

Svar:

Regjeringen fastslår tydelig i Hurdalsplattformen at regjeringens politikk skal støtte aktivt opp under et grønt skifte hvor man bygger på kompetansen fra olje- og gasindustrien. Norsk petroleumsindustri skal utvikles, ikke avvikles. At vi samtidig legger opp til å løfte forskningen på klima og omstilling, er en naturlig del av den planen vi

har for å lykkes med et grønt skifte. Universiteter og høyskoler og forskningsinstitutter spiller en viktig rolle her, og regjeringen har også klare ambisjoner om at næringslivet skal involveres i og bidra til dette løftet.

Når det gjelder kompetanse, er det regjeringens politikk at vi vil bygge sterke profesjonsutdanninger av høy kvalitet i hele landet, og vi vil styrke det regionale utdanningstilbudet. Regjeringen legger til grunn at finansieringen av universitets- og høyskolesektoren skal bygge opp under regionalt nærvær, styrking av det desentraliserte tilbudet og møte regionale kompetansebehov.

Vi har også varslet en opptrapping av studieplasser for områder med særlig stort kompetansebehov, og en kompetansereform og plan for livslang læring som møter behovene til både arbeidsfolk og arbeidsgivere for oppdatert og formalisert kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 28**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 29. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Er helseministeren enig i at vedtakene i Beslutningsforum om hvilke medisiner og behandlinger som skal bli tilgjengelig for norske pasienter må være frikoblet fra direktørene i de regionale helseforetakene?

BEGRUNNELSE:

Norge er en sinke når det kommer til å ta i bruk nye medisiner for pasienter. Med dagens system dør syke mens de venter og mange lever med store smerter helt unødvendig. Det er derfor gledelig at regjeringen i Hurdal-splattformen lover at de vil gjøre endringer i systemet for innføring av nye metoder i helsetjenesten for å få saksbehandlingstiden ned, sikre tillit til systemet og gi brukere og fagfolk en sterkere stemme.

Tidligere stortingsrepresentant Kjersti Toppe i Senterpartiet uttalte til VG 27. juni i år: «Beslutningsforum består av fire direktører fra de ulike helseforetakene. Vi må i fremtiden ha et forum som er frikoblet fra disse direktørene, fordi de har så store økonomiske hensyn å ta, knyttet til utgiftene til egne foretak» og «Det blir som bukken som passer havresekken. Det er økonomien i helseforetakene som blir bestemmende, ikke behovet til enkeltindividet».

Spørsmålsstiller ønsker svar på om helseministeren er enig med Kjersti Toppe at det er økonomien som blir avgjørende når det er helsedirektørene som godkjenner hvilke medisiner skal godkjennes i Norge, og at de ikke bør ha denne rollen etter regjeringen har endret systemet for nye metoder.

Svar:

Formålet med system for Nye metoder er å bidra til mest mulig likeverdig tilgang til virkningsfulle metoder. Som stortingsrepresentanten er kjent med, har Stortinget sluttet seg til system for Nye metoder i flere meldinger til Stortinget, senest Meld. St. 28 (2014 – 2015) Legemiddelmeldingen og Meld. St. 34 (2015-2016) Verdier i pasientens helsetjeneste – Melding om prioritering (Prioriteringsmeldingen). I desember 2019 besluttet Stortinget å lovfeste at de regionale helseforetakene skal ha et felles system for å vurdere hvilke metoder, herunder legemidler, som skal være tilgjengelige for bruk i norske helseforetak. Alle beslutninger som treffes i system for Nye metoder baserer seg på de vedtatte prinsippene for prioritering,

med vurdering av alvorlighet, effekt og kost-nytte-vurdering av metoden.

Det er riktig, som stortingsrepresentanten påpeker, at det er direktørene i de fire regionale helseforetakene som fatter felles beslutninger om innføring av nye behandlingsmetoder i den offentlige spesialisthelsetjenesten. System for nye metoder bygger imidlertid på samhandlingen mellom flere fagetater, som samarbeider om et best mulige kunnskapsgrunnlag for beslutninger. Systemet benytter metodevurderinger fra Statens legemiddelverk og Folkehelseinstituttet som grunnlag for å vurdere sikkerhet, effekt og kostnadseffektivitet av legemidler eller andre metoder, i tråd med føringene fra Stortinget. Sykehusinnkjøp HF har ansvar for å gjennomføre prisforhandlinger og anskaffelser på vegne av de regionale helseforetakene. Metodevurderingen fra Statens legemiddelverk eller Folkehelseinstituttet og framforhandlet pris fra Sykehusinnkjøp, inngår i det endelige beslutningsgrunnlaget for om en ny metode beslutes innført i spesialisthelsetjenesten. Det er derfor ikke slik, at “det er økonomien som bestemmer”, men den faglige avveilingen av om en ny metode oppfyller prioriteringskriteriene. Jeg mener at våre fagetater og de regionale helseforetakene innretter sitt arbeid i tråd med føringene fra Stortinget og at de arbeider med mål om å sørge for at pasienter får tilgang til metoder som er sikre og effektive. De gjør også et viktig arbeid med å sørge for at den offentlige helsetjenesten ikke presses til å betale urimelige priser for nye metoder, slik at våre felles ressurser utnyttes på en effektiv måte.

Jeg mener at det ligger innenfor sørge-for-ansvaret til de regionale helseforetakene å beslutte hvilke metoder som skal finansieres innenfor de regionale helseforetakenes rammer. Dette bidrar til at beslutninger om spesialisthelsetjenestetilbudet faktisk blir implementert og at tilbudet utvikles på en bærekraftig måte.

Jeg deler stortingsrepresentanten engasjement for å sørge for at pasienter får rask tilgang til nye innovative behandlingsmetoder. Derfor påpeker vi i regjeringsplattformen at det skal legges frem en ny stortingsmelding om prioritering, som blant annet vil presentere regjeringens politikk også for innføring av persontilpasset medisin i helsetjenesten. Videre vil jeg bidra til at de ansvarlige aktørene iverksetter tiltak som kan redusere saksbehandlingstiden i Nye metoder, som ivaretar at pasienter og klinikere får en tydeligere stemme, og som bidrar til at systemet oppleves som mer transparent.

SPØRSMÅL NR. 29**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 21. oktober 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Med unntak av Frp går samtlige partier inn for en økning i antallet utenlandske studenter. Jeg vil vise til innlegg fra Ola Borten Moe på NRKs nettsider 23.03. 2017, der han påpeker de høye kostnadene, og konkluderer med at "Det er på tide å innføre skolepenger for utenlandske studenter i Norge." Hurdalsplattformen fastslår at «Høgare utdanning i Noreg skal vere gratis, òg for internasjonale studenter.»

Betyr dette at dagens politikk med «gratis studier» for utlendinger skal videreføres uendret?

BEGRUNNELSE:

Det er komplisert å finne de reelle kostnadene utenlandske studenter påfører norske skattebetalere. De ulike studieplassene har ulike kostnader, i tillegg kommer at mange utenlandske studenter får stipend og lån fra Statens Lånekasse. I følge KD koster utenlandske studenter rundt 3,5 mrd. kroner. Vi har tidligere sett at SP har operert med en kostnad på ca. 5 mrd. kroner, blant annet i innlegg fra Ola Borten Moe på NRKs nettsider 23.mars 2017. Sitat:

«Norge er ett av svært få land i verden som har gratis universitets- og høyskoleutdanning for utenlandske studenter. Rundt 25 000 studerer her til en snittkostnad på 200 000 kroner. Ordningen koster dermed norske skattebetalere om lag 5 mrd. i året, eller 1/7 av alt vi bruker på høyere utdanning.»

Dette er betydelige utgifter, og for oss folkevalgte er det viktig å få oversikt over både faktiske og antatt fremtidige utgifter på feltet.

Svar:

Internasjonalisering er viktig for å sikre kvalitet i norsk høyere utdanning. Gjennom internasjonalisering av studieprogrammene og internasjonalt samarbeid tilføres norsk høyere utdanning og studentene nye og andre perspektiver. At norske studenter tar hele eller deler av utdanningen sin i utlandet, og at norske studenter som studerer ved norske institusjoner er del av et læringsmiljø som omfatter internasjonale studenter, er viktige elementer for å få til dette på en god måte. De store globale og nasjonale samfunnsutfordringene kan dessuten kun løses gjennom et mangfold av perspektiver og internasjonalt samarbeid.

Regjeringens politikk er at høyere utdanning fortsatt skal være gratis i Norge, også for internasjonale studenter.

SPØRSMÅL NR. 30**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 21. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan skal helseministeren sikre at private klinikker som har et godt behandlingstilbud får drifte videre etter det frie behandlingsvalget blir avvirket?

BEGRUNNELSE:

Det frie behandlingsvalget i spesialisthelsetjenesten har ført til et større mangfold i behandlingstilbudet, særlig for ruspasienter og de som trenger psykisk helsehjelp. Som ventet vil regjeringen avvikle fritt behandlingsvalg, noe

som vil frata mange pasienter muligheten til å velge det tilbudet som de selv mener vil ha best effekt for dem.

I en sak om private klinikker som var bekymret for fremtiden hvis det ble regjeringsskifte i Bergens Tidende 14. mai i år, utalte nåværende helseminister at hvis klinikkene har et godt behandlingstilbud, som utfyller det offentlige tilbudet, kan det være rom for at de får drive videre gjennom avtaler med helseregionen.

Spørsmålsstiller ønsker å vite hvordan helseministeren har tenkt å følge opp dette løftet, slik at private klinikker kan sikres fortsatt drift etter deres godkjenning som leverandør i ordningen fritt behandlingsvalg utløper.

Svar:

Som det fremgår av Hurdalsplattformen, vil regjeringen avvikle godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg. Ordningen innebærer at private aktører kan godkjennes for å levere spesialisthelsetjenester mot offentlig betaling.

Vi vil ikke fjerne pasientens rett til å velge behandlingssted. Alle pasienter i spesialisthelsetjenesten skal fremdeles kunne velge mellom offentlige tilbud og private tilbud som de regionale helseforetakene har anskaffet gjennom anbud.

Avvikling av godkjenningsordningen vil kreve et lovarbeid. Vi vil i første omgang legge fram et høringsnotat om saken, slik at alle relevante interessenter kan uttale seg.

Vi skal gjennomføre dette på en forsvarlig måte. Vi vil legge vekt på hensynet til pasientene som er under be-

handling hos fritt behandlingsvalgleverandører, særlig de som har langvarige behandlingsforløp. Dette gjelder først og fremst innen rusbehandling, psykisk helsevern og rehabilitering.

Forutsigbarhet for de private leverandørene og deres ansatte blir også et viktig hensyn. Private leverandører som leverer gode tjenester og som utfyller det offentlige tilbudet er aktuelle avtaleparter for de regionale helseforetakene. Det er de regionale helseforetakene som vurderer behovet for å anskaffe tjenester fra private leverandører, basert på lokal kunnskap om tjenestetilbudet og befolkningens behov for tjenester.

Det er ikke satt et tidspunkt for avvikling av godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg. Vi vil komme tilbake til dette i forbindelse med arbeidet med lovendring.

SPØRSMÅL NR. 31

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 22. oktober 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Har statsråden som mål å fase ut kommersielle aktører i barnevernet, selv om det kan medføre dårligere tilbud til de aller svakeste?

BEGRUNNELSE:

Det vises også til Hurdalserklæringen, hvor det står at «regjeringen vil gradvis fase ut store kommersielle aktører innenfor barnevernet.»

Det er en bred politisk forståelse for at både offentlige, ideelle og kommersielle aktører bidrar med god og nødvendig kompetanse og tilbud innen barnevernsektoren. Mange vil hevde at det er kvaliteten og tilgjengeligheten på tilbudet som er det viktigste. Sårbare barn og familier har krav på det beste tilbudet som er tilgjengelig. Å utelukke noen tilbydere, på ideologisk basis, er å svikte de svakeste i samfunnet.

Svar:

Regjeringa ønsker gradvis å fase ut kommersielle aktører innanfor i barnevernet og sikre ideelle verksemdar langsiktige avtaler med det offentlege. Dette kjem tydeleg fram i Hurdalsplattforma. Dette gjeld særleg der bruken

av dei private er prega av konkurranseutsetjing og anbod, slik som i institusjonsbarnevernet. Samstundes skal omsynet til barn og familiar, og kvaliteten på tilbudet, alltid kome først.

Barnevernet ivaretar dei aller mest utsette barna, og tilbudet i institusjonsbarnevernet er det offentlege sitt ansvar. Då har det offentlege eit stort behov for styring og kontroll med tilbudet. Situasjonen i dag er at dei mest sårbare barna med dei mest samansette behova, ofte har opphald i kommersielle institusjonar. Desse barna er oftast utsett for utøving av myndigheit og tvang, har oftast behov for koordinering med andre offentlege tenester, særleg helsetenester, og kompleksiteten i behova deira gjer det spesielt krevjande å utforme gode kontraktar med godt offentleg innsyn i resultatata av tenestene.

Stortinget diskuterte i samband med handsaminga av Prop. 133 L (2021-2022) ei arbeidsdeling der dei statlege institusjonane blir styrka og omstilt, slik at dei i større grad kan ta vare på barna med dei største og mest samansette behova, samstundes som bruken av dei ideelle leverandørane blir auka. Dette vil innebere ein reduksjon i bruken av kommersielle leverandørar. Dette er ei faglig forankra og grunngjeve arbeidsdeling mellom leverandørane. Stortinget slutta seg i hovudsak til meldinga. Stortinget fatta og i 2018 eit oppmodingsvedtak om å

auke andelen ideelle institusjonsplassar til 40 prosent innan 2025, utan at den statlege andelen blir redusert.

Eg vil arbeide vidare i tråd med retninga i Hurdalsplattforma og sjå til tidlegare vedtak i Stortinget. Kvaliteten i

tilbodet må alltid kome først. Større strukturelle endringar i institusjonstilbodet vil ha budsjettmessige konsekvensar. Nærare vurderingar må derfor gjerast i samband med dei ordinære budsjettprosessane.

SPØRSMÅL NR. 32

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 21. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan helseministeren garantere at regjeringa kommer til å bevare akuttsykehuset i Elverum?

BEGRUNNELSE:

Tidligere stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl fra Senterpartiet uttalte følgende til Østlendingen 4. juni i år: «For Senterpartiet er det helt uaktuelt at Elverum mister akuttfunksjoner hvis det blir et hovedsykehus i Moelv. Sp er krystallklar på at Elverum skal videreutvikles som allsidig akuttsykehus. En nedbygging av Elverum vil ramme Elverum, Østerdalen, Trysil, Engerdal og hele Solør. Trygve Magnus er helt tydelig på at Elverum fortsatt skal være et akuttsykehus. Her vil vi ikke fire i regjeringsforhandlingene». Hun sa også til Østlendingen at hvis Senterpartiet havnet i regjering kunne hun garantere at Elverum ville bestå som et akuttsykehus.

I Hurdalsplattformen er det flere sykehus som Senterpartiet har ønsket å bevare eller videreutvikle som er nevnt eksplisitt som sykehusene i Alta og Kristiansund, men ikke Elverum sykehus. Det eneste som står i plattformen, er at regjeringa vil sørge for at «null-pluss»-alternativet for Innlandet sykehus utredes fullt ut. Det er en ganske ulle formulering, og spørsmålsstiller vil derfor ha en garanti fra helseministeren at hun kommer til å følge opp det krystallklare valgkamploftet fra Senterpartiet. Det er jeg sikker på at også velgerne i Hedmark ønsker et svar på.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF arbeider med oppstart av konseptfase for videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF, på bakgrunn av vedtak i foretaksrådet 15. juni 2021. I vedtaket legges det til grunn at befolkninga i Innlandet skal ha gode og framtidsrettede spesialisthelsetjenester. Sykehusstrukturen skal underbygge samarbeid mellom flere sykehus i nettverk. Prehospitale tjenester skal videre-

utvikles i nært samarbeid med primærhelsetjenesten. Lokalmedisinske sentra, distriktpsykiatriske sentra og polikliniske tjenester innen psykisk helsevern for barn og unge skal styrkes og gi tilgjengelige tjenester desentralt. Befolkninga skal møte en kunnskapsbasert og nyskapende helsetjeneste og det skal være en lik tilnærming til arbeidet med pasientsikkerhet, kvalitet og helhetlige pasientforløp.

I sykehusstrukturen som legges til grunn for konseptfasen skal det i Elverum planlegges for et elektivt sykehus med indremedisinsk profil, dagkirurgi og skadepoliklinikk lokalisert i Elverum sammen med en samhandlingssarena og ny luftambulansbase. Det skal i tillegg utredes om det kan legges indremedisinske akuttfunksjoner til det elektive sykehuset i Elverum for opptaksområdet som i dag har sykehuset i Elverum som sitt lokalsykehus.

Styret i Helse Sør-Øst RHF har vedtatt at det i konseptfasen skal utredes et nullpluss-alternativ. Helse Sør-Øst RHF har i mandatet for konseptfasen for videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF beskrevet omfanget av nullpluss-alternativet. I Hurdalsplattformen er regjeringa tydelig på at nullpluss-alternativet skal utredes fullt ut. Jeg mener dette vil gi et godt grunnlag for å ta stilling til hvordan gode og framtidsrettede spesialisthelsetjenester kan utvikles for befolkninga i hele Innlandet.

Helse Sør-Øst RHF har opplyst at de tar sikte på å gjennomføre konseptfasen slik at de kan søke om lån i forbindelse med statsbudsjettet for 2024. Jeg vil ikke forskuttere resultatet av den pågående konseptfasen i Helse Sør-Øst RHF, men påpeke at regjeringa vil styre spesialisthelsetjenesten i tråd med Hurdalsplattformen. Dette betyr at regjeringa vil utvikle og styrke det desentraliserte sykehustilbudet i Norge, flytte mer av den elektive virksomheten ut til lokalsykehus og styrke den lokale akuttberedskapen.

SPØRSMÅL NR. 33**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 25. oktober 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

I Hurdalplattformen lover den nye regjeringen å sikre tilstrekkelig tilgang på fornybar kraft til ny og eksisterende industri på fastlandet.

Hva slags fornybar kraft mener statsråden skal bygges ut for å sikre ny og eksisterende industri nok energi, og hva er det anslåtte økte energibehovet til ny industri som skal dekkes gjennom fornybar kraft?

BEGRUNNELSE:

Fornybar kraft kan grovt sett deles inn i vann, vind og sol. Norsk strøm produseres i dag hovedsakelig gjennom vannkraft, men det er begrenset hvor mye vannkraft som fremdeles kan bygges ut. Det er også begrenset hvor mye eksisterende vannkraft kan oppgraderes og effektiviseres. For ett år siden stemte Arbeiderpartiet ned Fremskrittspartiets forslag om å åpne for kraftutbygging i vernede vassdrag. Det vil neppe bli realisert noen havvindprosjekter før minst 2030. Det eneste alternativet for ren energi som kan realiseres ganske raskt er vindkraft på land. Dette er kontroversielt mange steder. Andre rene energiformer er fremdeles et stykke unna.

Industri kan være svært kraftkrevende. Herøya industripark vil eksempelvis trenge over 6 TWh (Teknisk Ukeblad, 22.02.2021). Dette er mye hvis vi tar i betraktning at det totale strømforbruket i Norge i 2017 var omtrent 140 TWh. Det er også svært kraftkrevende å elektrifisere hele sokkelen, slik den nye regjeringen har lovet. Gitt begrensede muligheter til å bygge ut produksjon av fornybar energi på kortere sikt, fremstår det urealistisk at det kan etableres ny industri i særlig utstrekning hvis kriteriet er at det kun skal benyttes fornybar energi.

Svar:

Som vi skriver i Hurdalplattformen, har tilgang på rikelig med ren og rimelig kraft i årtier vært den norske industriens fremste konkurransefortrinn. Vi vil at dette også i fremtiden skal være fortrinnet for norsk industri og bidra til verdiskaping og sysselsetting i hele landet.

I Hurdalplattformen peker vi på muligheten for å øke norsk vannkraftproduksjon, blant annet gjennom å legge til rette for bedret vedlikehold, oppgradering og fornyelse av eksisterende vannkraftanlegg. Vi ønsker også å legge til rette for en storstilt satsing på havvind gjennom en ambisiøs nasjonal strategi for havvind som blant annet inkluderer satsing på norsk leverandørindustri, et godt re-

gelverk og utvikling av nettinfrastruktur på norsk sokkel. Hurdalplattformen peker også på muligheter blant annet innenfor småkraft, solkraft og vindkraft på land.

Kraftforsyningen vår er som kjent basert på fornybar energi og produksjonen varierer fra år til år, samtidig som strømforbruket påvirkes av været. I dag har Norge en positiv kraftbalanse, med et kraftoverskudd på 20 TWh i et år med normale værforhold. I NVEs nye langsiktige kraftmarkedsanalyse er det vurdert at kraftbalansen vil ha et overskudd også mot 2030 og 2040. Kraftbalansen angir forholdet mellom produksjonssystemet samlede produksjonsevne og årlig forbruk av elektrisk energi.

I analysen anslår NVE at det vil komme 28 TWh ny kraftproduksjon frem mot 2040. Av dette vil nærmere 11 TWh komme fra ny vannkraft, 4 TWh fra vindkraft på land, 7 TWh fra havvind og 6 TWh solkraft. Videre anslår NVE at kraftforbruket vil øke med 36 TWh frem mot 2040, noe som vil gi et norsk kraftoverskudd på 12 TWh.

Felles for alle framskrivninger er at størrelsene er vanskeligere å anslå jo lenger ut i tid analysene strekker seg. Økningen i kraftforbruk er særlig vanskelig å anslå, blant annet fordi planer for forbruksvekst normalt ikke behandles av myndigheter på samme måte som økt kraftproduksjon. I tillegg tar det kortere tid å etablere forbruk enn produksjon.

SPØRSMÅL NR. 34**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 21. oktober 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Innebærer den nye regjeringsplattformen at forsvarsministeren nå vil ha mindre fokus på samarbeid med USA enn tidligere?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalplattformen nevnes ikke USA i sammenheng med omtalen av nasjoner det skal samarbeides tettere med.

Svar:

La meg understreke at de lange linjene i norsk sikkerhets- og forsvarspolitikkligger fast. Det kollektive forsvaret i NATO og samarbeid med nære allierte er grunnpilaren i norsk sikkerhets- og forsvarspolitikkl. USA er Norges viktigste allierte.

I lys av det internasjonale sikkerhetspolitiske bildet er det i tillegg nødvendig også å styrke forsvarssamarbeidet

med andre allierte land, særlig med Storbritannia og Tyskland, og de nordiske land.

Forsvarssamarbeidet med USA har gjennom 70 år vært avgjørende for norsk sikkerhet. Amerikanske styrker er blant de første vi vil trenge til å forsterke Norge i tilfelle krise og konflikt, og amerikansk lederskap i NATO er vesentlig. USA alene står for 70 prosent av NATO-landenes totale forsvarsutgifter. Norges samarbeid med USA foregår både bilateralt mellom våre to land, og innenfor rammen av vårt felles medlemskap i NATO.

Norsk forsvarsevne er avhengig av alliert forsterkning i en tilspisset situasjon. Derfor må vi, som en del av videreutviklingen av vår nasjonale forsvarsevne, sørge for å kunne ta imot allierte forsterkninger. For at dette skal fungere i krise, må vi i fredstid ha på plass planverk som må øves og trenes jevnlig. Dette fordrer også forhåndslagring av materiell, slik vi har hatt på norsk jord i flere tiår.

Norge har avtaler om forsvarssamarbeid både bilateralt med allierte, og innenfor NATO-rammen.

SPØRSMÅL NR. 35**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 21. oktober 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvilke endringer i eiendomsskatten vil regjeringen utrede i samarbeid med kommunene?

BEGRUNNELSE:

Den nye regjeringen vil videreføre maksimumssatsen for bolig, fritidseiendom i eiendomsskatt på dagens nivå, som Fremskrittspartiet fikk gjennomslag for. Eiendomsskatt er en urettferdig og usosial skatt som bør fjernes i sin helhet. Fremskrittspartiet er bekymret for følgende ordlyd i erklæringen «Øvrige eventuelle endringer i eiendomsskatten må utredes i samarbeid med kommunene». Det er verdt å merke seg at majoriteten av kommuner i Norge styres av Arbeiderpartiet og Senterpartiet som har innført eiendomsskatt. Det typiske eksempelet er Holmestrand

kommune hvor Arbeiderpartiet i kommunevalget 2019, som hadde «nei til eiendomsskatt» som sin viktigste sak. Ett år etter valget innfører Arbeiderpartiet og Senterpartiet eiendomsskatt. Fremskrittspartiet er bekymret for at Arbeiderparti og Senterparti-styrte kommuner skal presse på for å heve maksimumssatsen for eiendomsskatt.

Svar:

I regjeringens politiske plattform, Hurdalplattformen, fremgår det at regjeringen vil «Videreføre maksimumssatsen for bolig, fritidseiendom og næringseiendom i eiendomsskatten på dagens nivå. Metoden for verdsetting av dyre eiendommer gjennom SSBs sjablongmodell må oppdateres for å reflektere eiendommenes reelle verdi.

Øvrige eventuelle endringer i eiendomsskatten må utredes i samarbeid med kommunene.»

Eiendomsskatt er en kommunal skatt på fast eiendom i kommunen. Kommunestyret avgjør om det skal skrives ut eiendomsskatt. Maksimal eiendomskattesats fastsettes i eieendomsskattelova og er 4 promille for bolig og fritidsbolig. Fastsettelse av skattegrunnlaget for utskrivning

av eiendomsskatt skjer som hovedregel ved kommunal taksering. Kommunene kan ved verdsetting av bolig for eiendomsskatteformål velge å benytte formuesverdiene for bolig, slik de er beregnet i Statistisk sentralbyrås boligprismodell, som utgangspunkt for takseringen.

Regjeringen vil komme tilbake til hvordan punktene i Hurdalsplattformen skal følges opp.

SPØRSMÅL NR. 36

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 22. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan ser samferdselsministeren for seg at kravet om at all bynær busstrafikk skal gå på fossilfrie løsninger når hans partikolleger i Oslo Arbeiderparti senest sommeren 2021 måtte benytte diesel på mange av rutebussene i hovedstaden?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Støre skriver i Hurdal-plattformen at de skal «Stille krav om at all bynær busstrafikk skal gå på fossilfrie løsninger». Når det skrives så tydelig er det naturlig å forvente at kravet skal innføres tidlig i regjeringsperioden. Plattformen omtaler kun dette kravet og ikke hvilke tiltak som skal gjennomføres for å legge til rette for dette. Det er derfor noe uklart hvordan et slikt krav kan innføres og etterleves.

Arbeiderpartiet i Oslo har i plattformen fra 2015 til det sittende rødgrønne byrådet lovet at alle byens busser skal være utslippsfrie: «Byrådet vil sikre at Ruters kollektivtransport er utslippsfri innen 2020». Dette er et mål de har lagt stor prestisje i og belastet skattebetalerne store summer i arbeidet for. Likevel måtte de senest sommeren 2021 benytte diesel på mange av bussene som går i rute for Ruter. Når det ikke er mulig for Arbeiderpartiet i Oslo å få til dette på 6 år, reiser det spørsmål ved hvordan Arbeiderpartiet i regjering ser for seg at dette skal kunne gjennomføres raskt i hele landet.

Svar:

Regjeringen varsler i Hurdalsplattformen at all bynær busstrafikk skal gå på fossilfrie løsninger. Det har skjedd en voldsom utvikling i nullutslippsløsninger og fossilfrie

løsninger i transportsektoren de senere årene og vi venter at denne utviklingen vil fortsette i årene som kommer.

Mens utviklingen har kommet lengst for de lette kjøretøyene, ser vi at bybussene skiller seg ut blant de tynge kjøretøyene som en gruppe der overgangen har kommet langt. Mange fylkeskommuner har tatt i bruk elektriske bybuser. Dette skyldes at markedet for elektriske bybuser har kommet vesentlig lengre enn for andre tynge kjøretøy. I tillegg ser vi at det tas i bruk biogass og flytende biodrivstoff i store deler av busstrafikken.

Samferdselsdepartementet fikk utarbeidet rapporten Klimatiltak i kollektivtransport (Menon, 79/2018) i 2018. Rapporten viste at elbusser og ladeinfrastruktur allerede er mer eller mindre konkurransedyktige for bruk på midtels lange byruter, og totalkostnaden vil i flere tilfeller være lavere enn for dieselbusser. Vi forventer at disse bussene blir stadig mer konkurransedyktige med dieselbussene og at denne utviklingen vil fortsette.

Statens vegvesen har på oppdrag fra Samferdselsdepartementet sendt et forslag til ny forskrift om energi- og miljøkrav ved anskaffelse av kjøretøy til veitransport på offentlig høring med frist 13. november. Her foreslås det innføring av nullutslippskrav, med åpning gjennom unntaksbestemmelse for bruk av biogass, for bybuser fra 2025.

I Hurdalsplattformen har vi varslet at bynær trafikk skal være fossilfri. Vi må regne med at selv om bybussene kan gå på batteri allerede i dag, så vil det ta mer tid å fase inn nullutslippsteknologi for regionbussene. Dette krever at slike kjøretøy er tilgjengelige på markedet. Her vil biodrivstoff kunne være en viktig del av løsningene som tas i bruk.

Jeg setter pris på at Oslo og flere andre kommuner både har gått foran med høye ambisjoner for sin egen busstrafikk, og faktisk har tatt i bruk nullutslippsløsninger

i bussene. Samtidig mener jeg vi må ta høyde for at det vil være en usikkerhet knyttet til bruk av ny teknologi, at kostnadene i visse tilfeller kan være høye og at det er naturlig at man i den daglige driften av kollektivtilbudet kan være nødt til også å ta i bruk de konvensjonelle bussene. Jeg

forventer at denne usikkerheten blir mindre etter hvert som elbussene blir billigere og man blir bedre kjent med bruken av disse. Jeg er optimistisk med tanke på fossilfrie busser på kort sikt.

SPØRSMÅL NR. 37

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 20. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil regjeringen garantere for at alle 20 nyopprettede polititjenestesteder får minst ni faste ansatte i 100 prosent stilling, og når kan dette skje?

BEGRUNNELSE:

Ifølge NRK lovte Senterpartiet den 8. september 2021 at det skulle opprettes 20 nye polititjenestesteder med minst ni fast ansatte. Hurdalserklæringen nevner oppret-

telsen av nye polititjenestesteder, men sier ikke noe om antall ansatte ved disse.

Svar:

Regjeringen styrer på grunnlag av Hurdalsplattformen. Her går det fram at regjeringen vil opprette tjue nye polititjenestesteder på steder der det er et lokalt ønske om det, og geografiske faktorer eller kriminalitetsbildet tilsier det. Arbeidet skal starte i 2022. Det går også fram at regjeringen vil sikre en minimumsbemanning per tjenestested.

SPØRSMÅL NR. 38

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 22. oktober 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Tar regjeringen avstand fra at rektorer ved norske Universiteter- og høyskoler forsøker å begrense ytringsfriheten gjennom å oppfordre til såkalt «no-plattforming»?

BEGRUNNELSE:

Forsker Cecilie Hellestveit løftet i Khrono den 24.09.2021 problemstillingen om at en for stor overvekt av utenlandske forskere ved norske universiteter og høyskoler kan være en utfordring.

Den 29.09.2021 uttalte rektor ved NMBU, Curt Rice, følgende:

«Hun bør gå ut og beklage. Hun bør beklage at hun har sagt at utenlandske forskere ikke er fullverdige.»

og

«Jeg mener pressen bør spørre seg selv om en kommentar i en viktig debatt, som helt åpenbart er dårlig gjennomtenkt, bør publiseres.»

Rice fikk en del støtte for sine utsagn, noe som viser at disse holdningene ikke har oppstått i et vakuum. Rektor-

en fikk også kritikk, noe som førte til at Rice til slutt beklaget sine uttalelser.

Spørsmålsstiller mener denne oppfordring til «no-plattforming» er farlig for den demokratiske samtale, og at det er spesielt bekymringsverdig når rektorer ved akademiske institusjoner fremmer denne typen ekstreme holdninger.

Svar:

Regjeringen tar avstand fra alle forsøk på å begrense frie ytringer i det offentlige ordskiftet og vil som beskrevet i Hurdalsplattformen i tillegg sikre ytringsfriheten gjennom de frie mediene. Redaktører og journalister skal ha et særskilt vern. Mediene har en helt uavhengig rolle og velger selv hvordan de vil formidle debatter.

Som forsknings- og høyere utdanningsminister vil jeg arbeide for å hegne om kunnskapens egenverdi, forskningens integritet og akademisk frihet. Akademisk ytringsfrihet er imidlertid ikke noe vi kan vedta en gang for alle, den må vedvarende utøves og forsvares. Jeg er derfor glad

for at Curt Rice har valgt å beklage sine uttalelser overfor Cecilie Hellestveit.

I en ny rapport fra Institutt for samfunnsforskning svarer 12 prosent av forskerne at de lar være å formidle forskningsfunn i offentligheten på grunn av fare for hets og kritikk. Rapporten viser at trusler også kommer fra kolleger. Dette viser at vi har utfordringer. Når det er sagt, opplever jeg i stor grad et debattklima hvor ulike meninger er velkomne og hvor vi gjennom meningsbrytning sammen bringer samfunnet vårt fremover.

Spørsmålet om trusler mot den akademiske ytringsfriheten er for tiden til behandling i en ekspertgruppe ledet av Anine Kierulf, og departementet har også bestilt en analyserapport om samme tema fra Senter for profesjonsstudier. Når ekspertgruppens rapport foreligger 1. mars 2022, vil jeg vurdere behovet for oppfølging i forbindelse med revisjon av universitets- og høyskoleloven og arbeidet med ny langtidsplan for forskning og høyere utdanning.

SPØRSMÅL NR. 39

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 22. oktober 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I Hurdalplattformen lover den nye regjeringen å stille langsiktig kapital til rådighet der dette kan spille en avgjørende rolle for å få til nye industrielle satsinger i Norge, for eksempel innen mineralnæringene.

Ser statsråden for seg at det skal opprettes et statlig kapitalfond, slik FrP foreslo i forbindelse med behandlingen av nordområdemeldingen?

BEGRUNNELSE:

Mineralnæringen er en viktig vekstnæring i det grønne skiftet, og har stort potensial i Norge. Næringen kan skape store verdier både i form av eksportinntekter og arbeidsplasser. Det kan også bli en viktig distriktsnæring. En hovedutfordring er imidlertid at det er knyttet betydelig risiko til næringen, og det viser seg vanskelig å stille nok privat kapital til rådighet.

I forbindelse med behandlingen av nordområdemeldingen (se Innst. 289 S (2020-2021)), foreslo Fremskrittspartiet at det opprettes et statlig eid kapitalfond

for mineralnæringen etter samme modell som Finnish Minerals Group i Finland. Dette er et statlig eid selskap som tar sikte på å maksimere verdien av finske mineralressurser, og jobber som en aktiv eier av gruve- og batteribransjeselskapene i Finland ved å delta i utviklingsprosjekter og industrialiseringen av disse. Det tilbyr aktiv kapital for gruvesektoren, og leter etter investeringer som kan gi positiv avkastning på sikt. Verken Arbeiderpartiet eller Senterpartiet støttet den gang Fremskrittspartiets forslag.

Svar:

I Hurdalsplattformen fremgår det tydelig at vi er opptatt av langsiktig kapital som blant annet kan utløse lønnsomme prosjekter i mineralnæringen. Mineralnæringen er en viktig næring som har betydning for sysselsetting og verdiskaping i hele Norge og som skaper ringvirkninger som gir økt aktivitet for mange næringer.

Staten bidrar i dag betydelig til kapitaltilgangen for selskaper i tidlige faser. Investinor kan gjøre direkte inves-

teringer i selskaper, investere i såkorn- og venturefond, investere sammen med private investorer i såkorn- og venturefaseselskap, samt gjøre pre-såkorninvesteringer i fond eller via matching.

Nysnø Klimainvesteringer AS skal bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom lønnsomme investeringer, sammen med private investorer. Nysnø investerer i unoterte selskaper og fond rettet mot unoterte selskaper, med virksomhet i eller ut fra Norge. Investeringene skal i hovedsak rettes mot selskaper i tidlige faser og mot ny teknologi i overgangen fra teknologiutvikling til kommersialisering.

Det statlige virkemiddelapparatet bidrar med kapital til norsk næringsliv også på andre måter, f.eks. gjennom lån, garantier og tilskudd, blant annet gjennom aktører som Innovasjon Norge, Eksportfinansiering Norge og Enova. Av Hurdalsplattformen fremgår det at vi vil gjennomgå hele det næringsrettede virkemiddelapparatet, med sikte på å forenkle, tilgjengeliggjøre og styrke ordningene som skal bidra til at norske bedrifter kan vokse. I plattformen er det også en ambisjon om å videreutvikle Investinor med mål om å kunne inngå partnerskap med private eiere for å sikre langsiktig industrielt eierskap og kapital.

I Nordområdemeldingen, Meld. St. 9 (2020 –2021), ble det varslet et investeringsfond med statlige og private midler, med formål om å bedre kapitaltilgangen og framveksten av gode forvaltermiljøer i nord. I revidert nas-

jonalbudsjett for 2021 ble det bevilget midler til et slikt fond, og det ble samtidig varslet at Investinor skulle få oppdraget med å lyse ut forvaltningen av fondet og forvalte den statlige delen av eierskapet i fondet. Fondet skal ha en minimumsstørrelse på 400 millioner kroner, og staten skal inn med inntil 50 prosent av kapitalen. Staten skal gå inn med kapital i fondet samtidig og på like vilkår som de private medinvestorene.

Oppdraget med å forvalte fondet skal tildeles av Investinor gjennom en åpen, transparent, ikke-diskriminerende og objektiv utvelgelsesprosess. Forvaltningen skal lokaliseres i Nord-Norge. Valg av forvalter skal baseres på kompetanse, og forvalterens kompetanse vil være en viktig faktor for hvilke bransjer og sektorer som fondet vil investere i. Det tas sikte på å etablere fondet i første halvår 2022.

Som det fremgår av Hurdalsplattformen er privat eierskap utgangspunktet for norsk næringsliv, og norske bedrifter skal ha gode, forutsigbare og stabile rammevilkår som legger til rette for private investeringer og videre vekst. Samtidig vil statlige virkemidler i mange tilfeller, på områder der det av ulike årsaker kan være markedssvikt, være en kilde til kapital for vekstselskaper enten de er i mineralnæringen eller i andre næringer. Jeg mener at vi i Hurdalsplattformen har et samlet helhetlig perspektiv på kapitaltilgang som kan bidra til å utløse lønnsomme prosjekter i mineralnæringen.

SPØRSMÅL NR. 40

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 23. oktober 2021 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim

Spørsmål:

I Hurdalplattformen finnes det ikke et eneste punkt som stiller krav til mottakere av norsk bistand.

Hvilke krav mener utviklingsministeren skal ligge til grunn for at land skal motta bistand fra Norge?

BEGRUNNELSE:

I den forrige regjeringens plattform, Granavolden-plattformen, var det et punkt om at regjeringen ville «stille tydelige krav til land som mottar norsk bistand om fremgang innen demokrati, sivilsamfunn, antikorrupsjon, liberale rettsstatsprinsipper, tros-, livssyns- og ytringsfrihet og likestilling.» Hurdalplattformen har ikke et tilsvarende

punkt, men omtaler kun nye satsingsområder for norsk bistand.

Svar:

Målet med utviklingspolitikken er å bidra til bærekraftig vekst, fattigdomsbekjempelse, styrking av menneskerettighetene og til at klimamålene nås. Alle disse målene henger nøye sammen, men innsatsen må styres slik at den gir mest mulig effekt og skaper flest mulig positive ringvirkninger.

Dette vil ikke være mulig uten at det stilles store krav til samarbeidspartnerne som utfører utviklingspolitikk-

ken, både for å sikre at midlene gir mest mulig utvikling, og for å hindre at midler misbrukes.

Det foreligger et omfattende regelverk og gode forvaltningsrutiner som skal sikre måloppnåelse og effektiv bruk av bistandsmidler. Norge har nulltoleranse for korrupsjon og andre økonomiske misligheter. Bærekraftig utvikling innebærer i sin logiske konsekvens at samarbeidslandene styrker evnen til å skape sin egen vekst. Utviklingspolitikken skal i enda større grad føre til positiv samfunnsendring.

Regjeringen vil derfor styrke prioriteringen av virkemidlene som i størst grad skaper selvforsterkende ringvirkninger, slik som fornybar energi, klimatilpasning, matproduksjon og bekjempelse av ulikhet. Hovedveien ut av fattigdom går gjennom jobbskaping og et velorganisert arbeidsliv. Norge skal støtte opp om velfungerende skattesystemer, ansvarlig forvaltning og offentlige tjenester som leverer helse, utdanning og velferd. Fra vår egen historie vet vi hvilken rolle god forvaltning, utdanning og kvinners rettigheter, utdanning og deltakelse i arbeidslivet har spilt. Regjeringen vil øke støtten til familieplanlegging, prevensjon og trygge aborter.

Norge støtter også prosjekter som har fremme av demokrati, menneskerettigheter, rettsstat og anti-korrupsjon som mål. Innsatsen for å styrke internasjonale normer og standarder skal trappes opp. I mange tilfeller er det slik at bistand gis til aktører som arbeider aktivt for å påvirke myndighetene i en mer åpen og demokratisk retning.

Svært lite av bistanden gis i dag direkte til samarbeidslandenes myndigheter. Norsk bistand kanaliseres

hovedsakelig gjennom frivillige organisasjoner, FN-systemet, globale fond, Verdensbanken og andre finansinstitusjoner. En vesentlig del går til humanitær innsats. Norge vil kritisk gjennomgå bruken av globale fond for å sikre mer effektiv utviklingsbistand.

Gjennom konkurransebaserte utlysninger går midlene til norske, internasjonale og lokale organisasjoner. Søknadene vurderes etter et eget kvalitetssystem for søknadsbehandling og tildeling. Utenriksdepartementet og Norad gjennomfører eksterne organisasjonsgjennomganger og besøker jevnlig utvalgte partnere.

For Norge er det avgjørende at samarbeidslandene holder seg til inngåtte avtaler og jobber for å oppnå bærekraftig vekst. Norske partnerland omfatter mange stater i komplekse og sårbare situasjoner. I noen tilfeller vil det kunne bli aktuelt å overføre en større andel av bistanden til ikke-statlige aktører, slik det nylig har vært gjort overfor land som blant annet Etiopia og Myanmar.

Utviklingssamarbeidet vurderes løpende og tilpasses endrede forutsetninger. Selv om regelverket og forvaltningsrutinene for bruken av bistandsmidlene fungerer godt, må det alltid være rom for forbedringer og styrket kontroll etter hvert som eventuelle svakheter avdekkes.

Skal det ambisiøse målet om å utrydde all ekstrem fattigdom innen 2030 kunne nås, må vi kontinuerlig arbeide for å utvikle og videreforedle verktøyene som skaper mest mulig utvikling, og samtidig hindre misbruk av midler.

I en tett sammenvevd verden vil dette også være en åpenbar styrke for norsk økonomi og sikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 41

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 22. oktober 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

I Hurdalplattformen lover den nye regjeringen å styrke nettolønnsordningen.

Hvordan ønsker statsråden konkret at ordningen skal styrkes?

BEGRUNNELSE:

Da Stortinget behandlet maritim stortingsmelding våren 2021 (jf. Innst. 338 S (2020-2021)) ble det fremmet flere konkrete forslag for å styrke nettolønnsordningen. Fors-

lagene var i tråd med rådene fra det partssammensatte Holmefjord-utvalget. Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti sto sammen om disse forslagene, og gikk blant annet inn for å fjerne gjeldende tak og begrensninger i nettolønnsordningen for alle fartøysegmenter permanent. Arbeiderpartiet støttet imidlertid ikke disse konkrete forslagene, som dermed falt. Jeg ønsker å få klarlagt om Senterpartiet har fått gjennomslag for sine fire konkrete forslag for å styrke nettolønnsordningen, eller om statsråden tenker seg andre måter å styrke denne viktige ordningen for norske sjøfolk på. Jeg vil gjøre

oppmerksom på at i den nylig avgåtte regjeringens forslag til statsbudsjett er nettolønnsordningen foreslått redusert betydelig, noe som skaper usikkerhet både blant norske sjøfolk og i maritim næring generelt.

Svar:

Gjennom tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk (nettolønnsordningen) kan rederier søke om tilskudd for å ha norske og EØS-sjøfolk på NOR- og NIS-registrerte

skip. Bevilgningen til ordningen er i 2021 på om lag 2 666 millioner kroner. Tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk bidrar til å opprettholde norsk maritim kompetanse og sørger for rekruttering av norske sjøfolk. Ordningen er et av våre viktigste skipsfartspolitiske virkemidler. I Hurdalsplattformen stadfester regjeringen en ambisjon om å styrke nettolønnsordningen. Regjeringen vil komme tilbake til hvordan vi følger opp denne ambisjonen i budsjettproposisjonene.

SPØRSMÅL NR. 42

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 21. oktober 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Når kan det forventes at forsvarsministeren legge frem en plan for disponering og frigjøring av arealene tilknyttet Andøya flystasjon?

BEGRUNNELSE:

Hurdalplattformen inneholder ingen reversering av tidligere vedtak om å legge ned Andøy flystasjon. For kommunen har fokuset over tid vært at det skapes nye arbeidsplasser for å kompensere for de som mistes ved nedleggelsen flystasjonen.

I den forbindelse er det viktig at arealer til sivile formål blir frigitt så tidlig som mulig for å stimulere til næringsvirksomhet og sysselsetting på området.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å sikre gode løsningen for lokalsamfunnet på Andøya. Det skal legges til rette for ekstraordinær statlig innsats og det er lagt opp til at det skal bevilges midler til gode og effektive omstillingsprogram for å styrke næringslivet og bidra til etablering av nye arbeidsplasser på Andøya slik at kommunen og regionen kan bygge opp en robust og variert næringsstruktur.

Nedleggelsen av flystasjonen kan også gi muligheter gjennom frigjøring av arealer for kommunen og ved alternativ verdiskapende virksomhet i fasilitetene som fraflyttes av Forsvaret. I denne sammenhengen er et godt samarbeid mellom kommunen, fylkeskommunen, næringslivet og private initiativtakere viktig.

Det er utarbeidet en eiendomsstrategi, sammen med en tiltaksplan, for videre utvikling av arealene på Andøy flystasjon. Kjernen i strategien er at etterbruk av areal og infrastruktur på Andøya flystasjon skal skape vekst, utvikling og arbeidsplasser i Andøy med spesiell vekt på aerospace og luftfartsrelaterte virksomheter, samtidig som de operative beredskapsbehovene ivaretas. Tiltaksplanen avklarer og beskriver viktige steg på veien frem til målet.

Forsvaret skal fortsatt ha ansatte på Andøya knyttet til oppgaver som hele tiden har vært forutsatt videreført. Dette gjelder bl.a. Forsvarets stasjon Andøya. Denne virksomheten videreføres innenfor et mindre område i nordøst. Andøya skal også kunne brukes til mottak av allierte i krise og krig. Dette må også kunne øves på. For å kunne understøtte mottak av allierte styrker vil Forsvaret beholde militært eierskap på deler av den faste militære infrastrukturen. Infrastruktur som Forsvaret ønsker å beholde, men som ikke er i daglig bruk, planlegges leid ut til sivile aktører gjennom samhandlingsavtaler. Det er allerede åpnet for noe utleie av infrastruktur på flystasjonen til sivile aktører.

Avinor er inkludert i arbeidet med oppfølging av strategien, og de arbeider nå med grunnlaget for den fremtidige sivile lufthavnen, herunder avklaring av arealbehovet, med sikte på overtakelse medio 2023. Denne avklaringen er en viktig premiss mht. øvrig arealdisponering.

Jeg er opptatt av at fremtidig bruk av areal og infrastruktur på Andøya flystasjon nå blir avklart i større detalj, og at de involverte aktørene raskt finner gode løsninger. Det videre arbeidet med den nevnte tiltaksplanen vil følges tett fra departementets side.

SPØRSMÅL NR. 43**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 22. oktober 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Anerkjenner regjeringen at det utelukkende finnes to biologiske kjønn, mann og kvinne?

BEGRUNNELSE:

De siste årene har det i enkelte miljøer oppstått en oppfatning om at kjønn ikke er en objektiv størrelse, men (utelukkende) en sosial konstruksjon. Dette er etter spørsmålsstillers oppfatning ekstremistisk og uviten-skapelig å hevde at det ikke finnes biologiske kjønn.

Denne oppfatningen av kjønn som noe flytende har ifølge avisen Minerva fått gjennomslag i deler av den statlig finansierte frivilligheten, blant annet gjennom et prosjekt rettet mot barnehagene fra foreningen FRI.

Barnelege ved FHI, Pål Surèn mener man planter en forestilling om at noe er galt og må endres på, og bidrar til å forsterke veksten av kjønnsdysfori hos unge. Han mener innholdet strider med medisinsk og biologisk kunnskap.

Surèn hevder også at:

«Et helt nytt syn på kjønn skir inn i systemet uten at det gjøres motstand. Mange fagfolk har en berøringsangst fordi de ikke vil bli oppfattet som intolerante».

Spørsmålsstiller mener derfor regjeringens syn på saken er viktig, og håper regjeringen deler spørsmåls-tillers bekymring for den økende veksten i kjønnsdysfori blant unge.

Spørsmålsstiller mener usikkerheten og berøring-sangsten blant fagfolk, som FHIs Surèn trekker frem, kan avhjelpest ved at regjeringen slår fast det åpenbare: det finnes bare to biologiske kjønn.

Svar:

Det er personer som ikke faller inn under kjønnskate-goriene mann og kvinne. Det kan gjelde både personer med variasjon i kroppslig kjønnsutvikling og transper-soner. Kjønn kan forstås som tre ulike aspekter: biologisk kjønn (den kroppen du er født med), psykologisk kjønn (det kjønn du føler deg som) og sosialt kjønn (det kjønn andre oppfatter deg som og som du sosialiseres inn i). Kjønn er en grunnleggende side ved en persons identitet. Normer i samfunnet er i stor grad med på å definere hva som er typisk kvinnelig og mannlig. Hva som er ansett for mannlig og kvinnelig, varierer gjennom historien og mel-lom kulturer.

Kjønns mangfold handler om at det finnes mange måter å være kvinne/mann eller gutt/jente på, både for homofile, heterofile, lesbiske, bifile og transpersoner. Begrepet åpner også opp for at det finnes flere kjønn-sidentiteter enn kvinne og mann. Begrepet kan bidra til å skape rom for ulike kjønnsuttrykk, -preferanser og -identiteter uten å kategorisere.

SPØRSMÅL NR. 44**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 21. oktober 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvor mye vil det utgjøre for en vanlig husholdning årlig at elavgiften blir kuttet med 1,5 øre basert på gjennomsnit-tlig kraftpris de siste fem årene, og hvordan vil en geografisk prisutjevning av nettleien påvirke strømregningen til en gjennomsnittlig husholdning?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har varslet en reduksjon av blant annet elavgiften for å lette belastningen av høy strømpris for hush-oldninger og sikre gode konkurransevilkår for norsk in-dustri.

Nettleien er basert på et selvkostprinsipp i Norge. Regjeringen har også varslet at de vil innføre en utjevning-

sordning for å bidra til jevnere nettleie i hele landet, som vil ha ulik påvirkning i ulike regioner eller områder i landet.

Bes i tillegg om en oversikt for hvordan en geografisk prisutjevning av nettleien vil slå ut både for enkelte husholdninger og industri i ulike regioner i Norge.

Svar:

Redusert elavgift med 1,50 øre per kWh gir en årlig besparelse på om lag 300 kroner inkl. merverdiavgift for en

gjennomsnittlig husholdning, gitt at hele reduksjonen kommer forbrukerne til gode.

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil “innføre en utjevningsordning som bidrar til jevnere nettleie i hele landet”. Hvordan en ordning for utjevning av nettleien vil påvirke strømregningen til en gjennomsnittlig husholdning vil avhenge av hvordan utjevningsordningen utformes og hvilket omfang den får. Dette er noe jeg sikter på å utrede nærmere.

SPØRSMÅL NR. 45

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 29. oktober 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at CO₂-opptaket i norsk skog telles med i det norske klimaregnskapet på lik linje med EU-landene har anledning til, og hvordan vil statsråden bruke påskoging og planting av ny skog aktivt som et virkemiddel i Norges klimapolitikk?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen sier i sin plattform at skogen bør brukes aktivt som en sentral del av klimapolitikken, og at det skal utarbeides et mål for naturlig karbonlagring i norsk natur. For å støtte denne strategien bør skogen regnes inn i vårt klimaregnskap.

Svar:

Ved den årlige rapporteringen til FN av utslipp og opptak av klimagasser bruker Norge og EU de samme reglene, dvs. de såkalte “IPCC guidelines” som gjelder for FNs klimakonvensjon. I henhold til disse reglene skal alt utslipp og opptak i skog inkluderes i partenes årlige klimaregnskap som en del av rapporteringsforpliktelsene for skog- og arealbrukssektoren. Norge rapporterer altså opptak og utslipp fra skog og annen arealbruk på samme måte som EU. Vi bruker imidlertid en annen regnemetode enn EU når vi teller skogens bidrag med i oppfyllelsen av vårt klimamål under Parisavtalen.

Norges mål under Parisavtalen gjelder alle sektorer, men bidraget fra skog- og arealbrukssektoren både i referanseåret 1990 og i mållåret 2030 settes i utgangspunktet

til null. Norge vil i måloppnåelsen telle med effekten av ny politikk og tiltak som gjelder skog og arealbruk, det vil si mer-opptak eller økte utslipp. I sitt forsterkede klimamål, som ble meldt inn til FN i desember 2020, regner EU derimot inn hele bidraget fra skog og arealbruk både i referanseåret (1990) og i mållåret (2030) – og ikke bare mer-opptaket slik de gjorde i sitt forrige klimamål.

Sammenlignet med EU har Norge et mye større netto-opptak av CO₂ i skog relativt til de totale utslippene, og opptaket er forventet å være betydelig større i 2030 enn i 1990. I EU er opptaket i skog nedadgående og utgjør bare en liten andel av de totale klimagassutslippene (5-10 prosent, mot 50 prosent i Norge). EU har beregnet at ambisjonsnivået i deres klimamål innebærer at utslippene utenom skog- og arealbrukssektoren må reduseres med 52,8 prosent. Dette er sammenfallende med Norges innmeldte mål, som er å redusere utslippene med minst 50 og opp mot 55 prosent innen 2030. Dersom Norge skulle hatt et tilsvarende mål som EU, hvor vi la til grunn samme måltall og metode for å regne med opptak i skog, ville ambisjonsnivået for utslippskutt bli halvert. Det ville bety at Norge bare trengte å kutte utslipp utenom skog- og arealbrukssektoren med rundt 25 prosent. En slik metode ville føre til en betydelig svekkelse av ambisjonsnivået og være i strid med Parisavtalens prinsipper om progresjon og høyest mulig ambisjon. For ordens skyld er det heller ikke slik i EU. Skogrike EU-land, som Finland og Sverige, regner ikke på denne måten på nasjonalt nivå, og har derved tilsvarende forpliktelser til utslippskutt som medlemsland uten mye skog. Merk også at flere medlemsland har satt seg til dels betydelig høyere nasjonale klimakutt-mål enn

EUs felles mål. Dette er da en nasjonal politisk forpliktelse man har påtatt seg utover det 55%-målet man står solidarisk ansvarlig for i EU.

EUs medlemsland har i motsetning til Norge ikke meldt inn egne mål under Parisavtalen, men må følge bestemmelsene i EUs regelverk for skog- og arealbrukssektoren når det gjelder hvordan opptak av skog skal måles på nasjonalt nivå. Gjennom Norges avtale med EU om felles gjennomføring av klimamålet for 2030, er vi stilt overfor de samme vilkårene og må oppfylle det samme målet for skog- og arealbrukssektoren som EUs medlemsland. EUs gjeldende regelverk for skog- og arealbrukssektoren innebærer en forpliktelse om at utslipp fra sektoren ikke skal overskride opptak i avtaleperioden 2021-2030 (den såkalte netto-null-forpliktelsen). Utslipp og opptak fra forvaltet skog måles i forhold til en fremoverskuende referansebane som er beregnet på grunnlag av historisk skogforvaltningspraksis (2000-2009). Dersom faktisk opptak eller utslipp for et medlemsland avviker fra nivået som ligger inne i referansebanen, vil dette måtte regnes mot nettonullforpliktelsen.

EU-kommisjonen har nylig lagt frem en omfattende pakke med forslag til endringer i EUs klimarammeverk, omtalt som "Fit for 55", som skal sikre at EU som helhet når sitt forsterkede klimamål om å redusere utslippene med 55 prosent innen 2050. Målene for utslippskutt

skjerpes for alle sektorer. Pakken inkluderer forslag til endringer i regelverket for skog- og arealbrukssektoren som bl.a. innebærer et mål om at netto-opptaket skal øke betydelig innen 2030. Det økte ambisjonsnivået innebærer at også EU-land som i utgangspunktet har et høyt CO₂-opptak i skog, vil måtte øke opptaket ytterligere. Landenes mulighet til å benytte overskuddsopptak fra skog- og arealbrukssektoren til å oppfylle nasjonale mål under innsatsfordelingen foreslås videreført på samme nivå, og er på samme måte som tidligere, begrenset. Norge har startet arbeidet med å vurdere konsekvensene av endringsforslagene og utvikle norske posisjoner.

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet jobber på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet med å utarbeide et forslag til ny tilskuddsordning for planting av skog på nye areal som klimatiltak med strenge miljøkriterier. Dette forslaget vil danne grunnlag for en videre vurdering av hvordan en slik ordning skal utformes.

I Hurdalsplattformen har vi sagt at vi vil utarbeide et nasjonalt mål og en strategi for å øke den naturlige karbonlagringen i norsk natur, inkludert skog. Som en del av ambisjonen om å øke CO₂-opptaket i skog, har vi også signalisert at vi bl.a. vil legge til rette for en aktiv skogforvaltning som kan bidra til karbonbinding. Ett av tiltakene vil være å øke tilskuddet til skogplanting, ungsogpleie og andre skogkulturtiltak.

SPØRSMÅL NR. 46

Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 22. oktober 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Regjeringen skriver i Hurdalplattformen at de vil «styrkje fedrane sine rettar».

Vil regjeringen gi alle fedre rett til foreldrepenger?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i Hurdalsplattformen at de vil styrke fedrenes rettigheter. Det fremgår ingenting om hvilke rettigheter som skal styrkes eller hvordan. Fremskrittspartiet mener det er på høy tid å innføre selvstendig opptjenings- og uttaksrett for fødselspermisjon og foreldrepenger for fedre, slik at far ikke er avhengig av mors opptjening for å få tilgang til disse rettighetene. Er dette noe den nye regjeringen vil fremme forslag om for å styrke fedrenes rettigheter.

Svar:

Spørsmålet er sendt vidare til meg som ansvarleg statsråd for foreldrepengerordninga.

Slik stortingsrepresentant Meininger Saudland viser til, skriv regjeringa i Hurdalsplattforma at ho vil styrkje fedrane sine rettar.

Korleis regjeringa vil følgje opp punktet i Hurdalsplattforma som representanten syner til, vil eg kome tilbake til i dei framtidige budsjettframlegga frå regjeringa.

SPØRSMÅL NR. 47**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland****Besvart 22. oktober 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Hva slags myndighet skal flyttes til førstelinja i NAV?

BEGRUNNELSE:

Den nye regjeringen skriver i plattformen at de vil «Bygge styringen av NAV på tillit til de ansattes kompetanse og delegere mer myndighet til førstelinja». Plattformen beskriver ikke hva dette innebærer og undertegnede er nysgjerrig på hva slags myndighet som skal flyttes til førstelinja og hva det vil si for brukerne av tjenestene NAV har i dag.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten er ein av berebjelkane i den norske velferdsstaten, med eit omfattande og komplekst

samfunnsoppdrag. Regjeringa er oppteken av at etaten skal kunne gi ei samla oppfølging av brukarar med ulike og ofte samansette behov.

I Hurdalsplattforma har regjeringa vore tydelege på at styringa av NAV skal bygge på tillit til dei tilsette si kompetanse og at meir mynde skal verte delegert til førstelinja.

Når det gjeld representanten sitt spørsmål om NAV-kontoret si innretning og mynde, må eg kome tilbake til det når eg har fått høve til å vurdere det nærare. Representanten er truleg og kjent med at dette er ei regjering som har varsla ein nærare dialog med partane i arbeidslivet og at medarbeidarane skal få meir å seie i utforminga av eigen arbeidskvardag.

SPØRSMÅL NR. 48**Innlevert 15. oktober 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 22. oktober 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Jeg vil gjerne begynne med å gratulere statsråden med utnevnelsen og ønske henne lykke til!

Videre har jeg følgende spørsmål: kan statsråden bekrefte at stortingets vedtak om finansiering av tros- og livssynssamfunn fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet vil trå i kraft snarest?

BEGRUNNELSE:

Det vises til vedtak i Innst. 208 L (2019–2020), jf. Prop. 130 L (2018–2019) §6 andre ledd:

Tros- eller livssynssamfunn som tar imot bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet, kan nektes tilskudd.

Det vises også til Hurdalserklæringen, hvor det står at

«regjeringen vil kreve full åpenhet om finansiering av trossamfunn og greie ut om utenlands finansiering av trossamfunn kan bli forbudt.»

Hurdalserklæringen sår tvil om regjeringen akter å følge opp et stortingsvedtak. Det er en vesensforskjell mellom å utrede hvordan et vedtak kan følges opp versus om et vedtak kan følges opp. Stortinget har vedtatt og regjeringen plikter å følge opp.

Svar:

Eg takkar for gratulasjon og gode ønsker. Då Stortinget handsama forslag til ny trussamfunnslov, Prop. 130 L (2018–2019) Lov om tros- og livssynssamfunn, tok Stortinget inn eit nytt andre ledd i § 6 om at trus- eller livssynssamfunn som tek imot bidrag frå statar som ikkje respekterer retten til trus- og livssynsfriheit, kan nekta tilskott. Trussamfunnslova § 6 andre ledd reiser rettslege

spørsmål som ikkje vart utgreidde før Stortinget fatta vedtak. Føresegna må difor utgreiast og vidare konkretiserast gjennom endringar i trussamfunnsforskrifta. Forslag til endringar i trussamfunnsforskrifta blei sendt på høyring

1. juli 2021 med frist 15. oktober 2021. Departementet går no igjennom dei innspela som har kome i høyringa. Eg kan difor ikkje no sei noko presist om når føresegna kan ta til å gjelde.

SPØRSMÅL NR. 49

Innlevert 15. oktober 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 22. oktober 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Vil den nye fiskeriministeren vil skjære igjennom og se på en sak som betyr mye for ungdommer som velger en alternativ opplæring, og sørge for at de får samme rammevilkår som ungdommer som velger den tradisjonelle opplæringsveien med Vg1 Natur bruk og deretter vg2 Fiske og fangst (Begge alternativer fører tross alt til samme fagbrevet, Fiske og fangst)?

BEGRUNNELSE:

Nærings- og fiskeridepartementet innførte fra 1. januar 2015 ordningen med lærlingekvoter, en ordning som skulle gjøre det mer attraktivt å ta inn lærlinger. Hver lærling/lærekandidat kvalifiserer til en kvote med minst en verdi på kr. 60 000 pr. år. Det ble fra flere fylkeskommuner etterlyst at ordningen også burde gjelde for lærekandidater og fra 1. desember 2016 ble ordningen også utvidet til å omfatte lærekandidater. Lærekandidater ble dermed sidestilt med lærlinger. Lærekandidater får et tilpasset kompetansebevis og ikke et fullt fagbrev. Til tross for dette har Nordland Fylkeskommune avslått en søknad om lærlingekvoter fordi ungdommen ikke innfrir krav om Vg1 Naturbruk og Vg2 fiske og fangst.

Det er nå sendt inn en klag på Nordland fylkeskommune sin avgjørelse med følgende begrunnelse:

1. «Det hevdes i avslaget at det kun er lærlinger/lærekandidater med Vg1 Naturbruk og Vg2 Fiske og fangst som kan få lærlingekvote.

Det kan ikke stemme at lærlingen/lærekandidaten må ha både Vg1 Naturbruk og Vg2 Fiske og fangst for å utløse lærlingekvote, fordi dette innebærer at det da ikke er noen lærlinger/lærekandidater som kan få tildelt mer enn 2 kvoter ilt læretida.

2. I Fiskeridirektoratets skriv av 16.11.16 om Utvidelse av ordningen med lærlingekvoter står det i pkt.4: Det kan ikke tildeles mer enn til sammen 2 kvoter for den enkelte

lærling. Dersom læretiden er 4 år, kan det likevel tildeles totalt inntil 4 kvoter til lærlingen/lærekandidaten.

Dette betyr at lærlingen/lærekandidaten kan få tildelt 2, 3 eller 4 lærlingekvoter alt etter hvor lang læretida i bedrift blir.

Dette betyr at:

a) for å få 2 kvoter må lærlingen ha Vg1 Naturbruk og Vg2 Fiske og fangst,

b) for å få 3 kvoter må lærlingen ha Vg1 Naturbruk + 3 år i lære på fiskebåt (FOB1 kontrakt), c) for å få 4 kvoter må lærlingen ha 4 år i lære på fiskebåten (FOB kontrakt).

Spørsmålet er om Fiskeridirektoratet tolker ordningen av tildeling av lærling kvoter på feilt grunnlag. Jeg mener Fiskeridirektoratets tolkning vil ramme ungdom spesielt i distriktene som ønsker seg en alternativ opplæring i rederi (FOB kontrakter). Dette kan også medføre flere ungdommer i kategorien «drop out». Ungdom som ønsker å benytte seg av denne ordningen kan starte utdannelsen sin etter 10.klasse på hjemstedet, og evt. året etter forsetter opplæring i den videregående skole.

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av rekrutteringen til fiskeryrket og av at vi har treffsikre virkemidler som legger til rette for økt rekruttering. Formålet med lærlingekvoteordningen er å bidra til at flere rederier ønsker å ta om bord lærlinger, og på denne måten legge til rette for at ungdommer får høste verdifull erfaring om bord på et fiskefartøy. Lærlingekvoteordningen er sånn sett et av de viktigste virkemidlene vi har til rådighet for å oppnå målet om økt rekruttering.

Ordningen har vært evaluert og utvidet flere ganger, senest i 2021. Sidestillingen av lærlinger og lærekandidater har vært viktig for at ordningen skal favne bredere, og sammen med økning av kvoten for hver enkelt deltaker synes ordningen å ha positiv effekt for å oppnå formålet om økt rekruttering.

Det er riktig som representanten refererer til, at det etter gjeldende regelverk kun er lærlinger og lære kandidater i faget Fangst og fiske som kvalifiserer til lærlingekvote. Imidlertid deler jeg representantens engasjement når det gjelder å la flere ungdommer høste av fordelene med lærlingekvoteordningen. Fiskeridirektoratet fikk i 2020 i oppdrag å evaluere lærlingekvoteordningen, og forslag til endringer i ordningen er oversendt departementet for vurdering. Her anbefales det blant annet å se nærmere på praksisen ved tildeling av lærlingekvoter, og vurdere å la

ordningen omfatte alle undervisningsløp som fører frem til et fagbrev i faget Fangst og fiske. Dette er noe jeg i vil se nærmere på før rammene for lærlingeordningen for 2022 fastsettes.

Når det gjelder avslaget fra Nordland fylkeskommune som representanten henviser til, må klage på dette avslaget behandles av Fiskeridirektoratet. Jeg ønsker ikke å kommentere en enkeltsak før forvaltningen er ferdig med sin klagebehandling.

SPØRSMÅL NR. 50

Innlevert 16. oktober 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 29. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Når vil regjeringen starte utbyggingen av Sykehuset Østfold, Kalnes sånn at sykehuset får forsvarlig kapasitet?

BEGRUNNELSE:

Sykehuset Kalnes har hatt sprengt kapasitet helt siden det ble åpnet i 2015. Fremskrittspartiet advarte den daværende Stoltenberg-regjeringen da de nedskalerte sykehuset i strid med de faglige rådene. Nylig kunne vi lese i Overlegen 3-2021 "Sykehuset Østfold - planlegging mot bedre vitende?". Der kommer det frem at Fremskrittspartiet hadde rett i våre advarsler om at sykehuset ble planlagt for lite. Agenda Kaupang har på oppdrag for Norsk Overlegeforening kartlagt beslutningsprosessen. Der kommer det tydelig frem at man av økonomiske hensyn valgte å planlegge og senere bygge et mindre sykehus i strid med de faglige rådene. Selv om sykehuset har foretatt noen kapasitetsøkninger er det behov for en ytterligere utbygging. Midlertidige løsninger som modulbygget løser ikke de permanente kapasitetsutfordringene sykehuset har.

Svar:

Jeg er kjent med at Sykehuset Østfold har hatt en høyere beleggsprosent enn flere andre sykehus både innenfor somatikk og psykisk helsevern siden 2015.

I 2019 gjennomførte Helse Sør-Øst og Sykehuset Østfold en evaluering av utbyggingsprosjektet på Kalnes, hvor det blant annet framkom at en forutsetning om bruk av 80 senger i Moss ble endret ved samlingen av akuttfunksjoner ved Kalnes. Dette betyr at Helse Sør-Øst godkjente

utbygging av nytt sykehus på Kalnes med en forutsetning om at det skulle være 100 senger i Moss, men at det nå bare er 20 senger som driftes der. I tillegg ble Sykehuset Østfold planlagt med en beleggsprosent på 90 prosent. Alle sykehusprosjekter planlegges nå med en beleggsprosent på 85 prosent, som gir flere senger. Evalueringen viste også at befolkningen i opptaksområdet for Sykehuset Østfold har fått bedre tilgang på gode spesialisthelsetjenester og at det er god samhandling mellom spesialist- og primærhelsetjenesten.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for å sørge for gode spesialisthelsetjenester til innbyggerne i sin helseregion, innenfor gitte bevilgninger. Da styret for Helse Sør-Øst behandlet evalueringen i juni 2020, ba de Sykehuset Østfold utarbeide en plan for å styrke kapasiteten ved helseforetaket. Jeg har fått opplyst at Sykehuset Østfold, i dialog med Helse Sør-Øst, har arbeidet aktivt med dette. Det foreligger nå en rekke tiltak for å bedre kapasiteten, blant annet modulbygg som representanten Wiborg viser til. Helse Sør-Øst har opplyst at det også pågår et arbeid for mer langsiktige tiltak som omfatter eventuelle investeringsplaner knyttet til kapasitetsvurderinger fram mot 2040. Dette er tiltak som må prioriteres innenfor regionens og helseforetakets økonomi. Denne regjeringen ønsker å styrke sykehusenes økonomi gjennom økt grunnfinansiering, hvilket også vil gi rom for økte investeringer.

SPØRSMÅL NR. 51**Innlevert 15. oktober 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 21. oktober 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Jeg vil gjerne begynne med å gratulere statsråden med utnevningen og ønske han lykke til med den viktige jobben.

Videre har jeg følgende spørsmål: vil statsråden vurdere tiltak overfor samskipnadene for å sikre at en større prosentandel av studentboligene reserveres for norske studenter?

BEGRUNNELSE:

Antallet internasjonale studenter som tildeles studentboliger bestemmes gjennom avtaler mellom studentsamskipnadene og lærestedene. I Oslo anslår man at utenlandske studenter nå har 70 prosent av studenthyblene.

Svar:

Per 31.12.2020 disponerte studentsamskipnadene 42 248 hybelenheter. Studentsamskipnadene rapporterer at det bor totalt 7 505 internasjonale studenter i deres studentboliger per 1. august 2021 (siste tilgjengelige tall). Ande-

len internasjonale studenter utgjør dermed om lag 18 prosent av samskipnadenes tilgjengelige hybelenheter. Tallene er hentet fra Samskipnadsrådet. Eksempelvis disponerer Studentsamskipnaden SiO 10 431 studentboliger i Osloområdet. SiO oppgir at de per 1. august 2021 har 1 400 internasjonale avtalestudenter boende i sine studentboliger. Dette utgjør om lag 13 prosent av samskipnadens studentboliger.

Antallet internasjonale studenter som får studentbolig etter avtale med lærestedene har ligget stabilt de senere år, med unntak av høsten 2020 da utvekslingsstudentene uteble på grunn av koronapandemien.

Antallet internasjonale studenter som tildeles studentboliger bestemmes gjennom avtaler mellom studentsamskipnadene og lærestedene. Vedtak fattes av styret i studentsamskipnadene, hvor studentene selv kan velge å ha flertall.

Etter det jeg er kjent med er tildelingsreglene oppe til diskusjon med jevne mellomrom ved alle landets studentsamskipnader, enten det gjelder prioritering av grupper, aldersgrenser eller maksimal botid.

SPØRSMÅL NR. 52**Innlevert 15. oktober 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 27. oktober 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at regjeringen ikke vil gjøre endringer i de nummererte konsesjonsrundene i denne stortingsperioden?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen står det at det ordinære konsesjonssystemet for petroleumsvirksomheten skal ligge fast, og at det skal legges til rette for et stabilt aktivitetsnivå på norsk sokkel av olje- og gassvirksomhet. Det vises videre til at tilgang på leteareal hovedsakelig skal foregå gjennom tildeling i allerede forhåndsdefinerte områder (TFO).

Svar:

I Hurdalsplattformen sier vi tydelig at norsk petroleumsindustri skal utvikles, ikke avvikles. Petroleumssektoren er en høyproduktiv næring som bidrar med store inntekter, verdiskaping og arbeidsplasser til Norge. Vi vil legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel. Ringvirkninger på land skal komme hele landet til gode.

Det kommer videre fram av Hurdalsplattformen at det ordinære konsesjonssystemet skal ligge fast.

Størstedelen av de områdene på kontinentalsokkelen som er åpnet og tilgjengelig for tildeling i konsesjonsrunder har vært tilgjengelig for leteaktivitet i tiår. En effektiv konsesjonspolitikkk må tilpasses utviklingen på norsk

kontinentalsokkel og legge til rette for en effektiv og tidsriktig utforskning av alt åpnet, tilgjengelig areal.

TFO-ordningen ble etablert i 2003 for å legge til rette for tidsriktig og mer effektiv utforskning av de best kjente leteområdene. Det området som er omfattet av TFO-ordningen (TFO-området) er gradvis utvidet over tid og omfatter i dag størstedelen av åpnet, tilgjengelig areal på norsk sokkel. Unntaket er de mest østlige, vestlige og

nordlige delene av Barentshavet sør. I tillegg til en del av dypvannsområdet i Norskehavet.

Vårt konsesjonssystem fungerer godt og ligger fast. Om det er mest hensiktsmessig å gi tilgang til åpnet, tilgjengelig og prospektivt areal utenfor dagens TFO-område gjennom flere nummerte runder eller på annet vis, for eksempel i tilknytning til TFO-rundene, vil jeg komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 53

Innlevert 15. oktober 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 26. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren sørge for at også dei mest kostbare ferjestrekningenes får gratis ferjer?

BEGRUNNELSE:

FrP har ved fleire anledningar fremma framlegg om gratis ferjer i heile landet.

Det vert i ulike medier hevda at ny regjering utgått frå Sp og Ap vil halvere ferjeprisane, og innføre gratis ferjer for øysamfunn og samband under 100 000 passasjerer.

Det vert hevda at ferjekostnadane er greinalaust dyr spesielt på store og dyre ferjesambanda slik som Molde-Vestnes, Hareid-Sulesund med svært stor trafikk.

Svar:

Hurdalsplattforma gjeld for komande fireårsperiode. Regjeringa vil koma tilbake til oppfølging av spørsmål knytta til reduserte ferjetakstar i tillegg til statsbudsjettet for 2022, som vil verta lagt fram om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 54

Innlevert 15. oktober 2021 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 23. oktober 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen skriver regjeringen at de vil fjerne ordningen med ABE-kutt og erstatte den med målrettede prosesser og effektivitetsmål.

Hva mener statsråden med det, ligger det noen områder til grunn når man skriver målrettet, og er det konkretisert hvilke mål man skal nå?

BEGRUNNELSE:

Hurdalsplattformen vektlegger betydningen av en sterk kommuneøkonomi, og understreker at det kommunale selvstyre best ivaretas ved rammefinansiering og frie midler.

Det er liten tvil om at mange kommuner sliter med for stramme økonomiske rammer, og ABE kutt siden 2015 har medvirket til dette. Det er derfor gledelig at regjeringen vil fjerne disse ostepølvekuttene. Men samtidig som

regjeringen sier at de vil fjerne disse, så vil de erstatte det med «målrettede prosesser og effektivitetsmål». Det er med en viss bekymring jeg registrerer at man erstatter en kutt-ordning med en ny, og det er derfor behov for å avklare hva regjeringen legger i denne nye formuleringen.

Svar:

Regjeringen Solberg innførte «Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen» (ABE) som et fast element i de

årlige statsbudsjettene. ABE-kuttene er gjennomført som årlige uttrekk i driftsbevilgningene til statlige virksomheter. ABE-reformen har ikke omfattet kommunesektoren og har ikke påvirket de økonomiske rammene for kommunene.

Regjeringen vil fjerne ordningen med ABE-kutt, og erstatte den med målrettede prosesser og effektivitetsmål. Hvordan dette kan innrettes vil vi komme tilbake til i et budsjettfremlegg for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 55

Innlevert 15. oktober 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 25. oktober 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hva gjør regjeringen for å bistå de berørte kystsamfunnene etter den ekstreme situasjonen som har oppstått sør i Nordland etter rømmingen fra Midt-Norsk Havbruk AS på Dolma i Nærøysund kommune, og hva er regjeringens vurdering om behovet for utvikling og ny politikk i forvaltningen av oppdrettsnæringen etter hendelsen?

BEGRUNNELSE:

I slutten av august rømte det laks fra oppdrettsanlegget til Midt-Norsk Havbruk AS på Dolma i Nærøysund kommune, helt nord i Trøndelag. Ifølge Fiskeridirektoratet var det totale tallet i underkant av 39.000 rømt fisk. Statsforvalteren i Nordland mener situasjonen er ekstrem, ifølge NRK og det meldes om tidenes største rømmingssituasjon for Nordland fylke. Fiskeridirektoratet har pålagt oppdretter gjenfangstfiske i flere elver, men opplyser at de ikke kan pålegge oppdretter ytterligere gjenfangstfiske i sjøen. Nå varsler statsforvalteren at det åpnes for ekstraordinært fiske etter rømt oppdrettslaks.

Svar:

Visjonen er og skal være null rømt laks. Oppdretterne har ansvaret for å sørge for at fisken holder seg inne i merdene. Videre er det ikke private elveeiere eller myndighetene som skal finansiere utfisking av rømt oppdrettsfisk, men oppdrettsnæringen selv.

I denne konkrete saken har Fiskeridirektoratet gitt selskapet pålegg om gjenfangst i utvidet område i sjø. I tillegg ga statsforvalterne i Trøndelag og Nordland selska-

pet dispensasjon til å organisere fiske etter laks i fire kommuner, med krav om registrering av fiskere (sportsfiskere og andre). Selskapet opprettet mottaksstasjoner og valgte å betale ut dusør. Dette fisket ble på et tidspunkt utvidet til fire nye kommuner. Per 12. oktober er det meldt inn en gjenfangst på 13 000 fisk til Fiskeridirektoratet fra de to nevnte aktivitetene.

Videre har Fiskeridirektoratet gitt pålegg om miljøovervåkning og uttak av oppdrettsfisk i 17 vassdrag. Fiskeridirektoratet har også funnet det nødvendig å sette i gang tiltak i flere vassdrag i egen regi. Næringen vil, i tråd med regelverket, dekke direktoratets utgifter knyttet til dette.

Det er alvorlig når oppdrettslaks rømmer, men jeg opplever at Fiskeridirektoratet har god kontroll og at det ikke er behov for politisk inngrep i denne konkrete saken. I tilfeller hvor rømminger skjer tett på villaksens gytetid, er rask respons avgjørende, og jeg ser det som naturlig å vurdere nærmere om det finnes mer effektive måter å sikre overvåkning og uttak av fisk på.

Saken har også aktualisert betydningen av sporing av fisk, da det er gjenfanget fisk som med stor sannsynlighet stammer fra andre rømminger. I tråd med Hurdalsplattformen vil regjeringen etablere en tydeligere strategi for sporing og for å hindre rømming av fisk.

SPØRSMÅL NR. 56**Innlevert 15. oktober 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 21. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden øke tilskuddsordningen for å hjelpe mennesker ut av prostitusjon og for å støtte offer for menneskehandel, og er statsråden enig i at arbeidet for å hjelpe mennesker ut av prostitusjon må styrkes?

BEGRUNNELSE:

I forslaget til statsbudsjett fra den avtroppende regjeringen foreslås det å redusere tildelingen til tiltak for å hjelpe menneske ut av prostitusjon og for å støtte offer for menneskehandel. Formålet med tilskottsordninga er å hjelpe menneske ut av prostitusjon og å støtte offer som er utsette for menneskehandel.

I forslag til statsbudsjett for 2022 Kap. 440 fjernes ROSAs øremerkede midler fra post 70 til drift av den nasjonale hjelpetelefonen mot menneskehandel. Midlene overføres til en åpen tilskuddsordning. Fra å ha fått status som permanent tiltak i 2020, gjøres ROSA fra 2022 igjen avhengig av å søke prosjektmidler fra år til år, i konkurranse med andre organisasjoner og tiltak. SV reagerer på at et enstemmig stortingsvedtak, ment å sikre forutsigbarhet og styrke bistanden til menneskehandelsutsatte, uten begrunnelse tilsidesettes etter kort tid. Dette føyer seg inn i den avtroppende regjeringens politikk på menneskehandelsfeltet, preget av svak koordinering, brutte løfter, og et mangelfullt tilbud for de utsatte.

I statsbudsjettet for 2020 skrev regjeringen at «ROSA er blitt eit permanent tiltak for ofre for menneskehandel. Dei siste åra har løyvingane til ROSA auka jamleg, slik at det i dag er eit fullgodt tilbod til ofra». Nå har ROSA tilsynelatende mistet denne statusen, uten begrunnelse og uten å bli informert før budsjettforslaget ble fremlagt.

Menneskehandelen som avdekkes i Norge er i dag mer variert, med nye former for utnyttelse, uklare grensdragninger og mer variert bakgrunn blant de vi bistår. Fenomenet er komplekst og griper inn i ulike politikkområder: justis, innvandring, arbeid, sosial og helse. ROSAs erfaring er at i spennet mellom kyniske menneskehandlere og et rigid offentlig apparat er uavhengige aktører som fokuserer på beskyttelse og bistand avgjørende. Budsjettforslaget understreker at dette nå er satt på spill. Det er verdt å bemerke at det fremdeles pågår en global krise hvor risikoen for menneskehandel har økt.

Svar:

Innsatsen for å bekjempe menneskehandel og å identifisere og støtte ofre må være målrettet og bred. Nye former for utnyttning av mennesker har fått vokse frem innen arbeidslivet. Regjeringen vil stanse utnyttningen gjennom brede tiltak, blant annet gjennom politiets arbeid mot arbeidslivskriminalitet.

Samtidig må vi hindre utnyttningen innen prostitusjon gjennom flere tiltak. ROSA er ett av tiltakene som i dag og fremover vil ha en viktig rolle i å bistå ofre for alle former for utnyttning og sikre trygg oppfølging.

Tilskuddsordningen for tiltak mot menneskehandel og prostitusjon brukes for å hjelpe mennesker ut av prostitusjon og å støtte ofre. Tilskudd gis til frivillige organisasjoner som over hele landet tilbyr rådgivning, arbeidstrening, bo- og oppfølgingstjenester mv. Tilskuddsordningen er én av mange ulike tiltak på feltet. En effektiv styrking av innsatsen mot menneskehandel forutsetter ikke nødvendigvis en økning av tilgjengelige midler i én enkelt tilskuddsordning, men dette er spørsmål som må avklares i den videre budsjettbehandling.

SPØRSMÅL NR. 57**Innlevert 15. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 25. oktober 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Kan forsvarsministeren redegjøre for eventuelle avtaler som ligger til grunn for norsk deltakelse i Cooperative Deployment under USAs kommando, og hvordan fraværet av fregatten KNM Fridtjof Nansen kompenseres for å opprettholde forsvarlig patruljering av Norges kyst og havområder, og kan regjeringen garantere at den norske fregatten ikke vil seile inn i Barentshavet nær Kolahalvøya, Sør-kinahavet og/eller andre områder der amerikanske og vestlige krigsskip kan oppfattes truende?

BEGRUNNELSE:

I mai ble det klart at den norske fregatten KNM Fridtjof Nansen skulle delta i US Navy's program kalt «Cooperative Deployment». Dette er ikke en del av NATO-samarbeidet. Ifølge Aftenposten (22.09.2021) skal toktet vare i ni måneder, og kan innebære «krisehåndtering, avskrekking, maktdemonstrasjon og det å ta kontroll over et stort sjøområde». Aftenposten skriver også at «USA nå for første gang et norsk krigsskip til langt ut i 2022».

Etter fregatten KNM Helge Ingstad forliste har Norge bare fire fregatter igjen. Av disse er normalt en til vedlikehold, en brukes til opplæring av nye besetninger mens en seiler i nordområdene. Å overlate fregatten til oppdrag under utenlandsk kommando langt fra Norge, medfører dermed at fregattkapasiteten til patruljering langs den norske kysten er kraftig redusert.

Norsk forsvarspolitikker har lenge lagt til grunn såkalte selvpålagte restriksjoner. Disse handler ikke minst om å begrense amerikansk og annen alliert militær tilstedeværelse i Norge, for å unngå økt konfliktnivå med Russland. 11 juli 2020 uttalte daværende operativ sjef i forsvaret Rune Jakobsen at norske fartøy ikke deltok da amerikanske og britiske krigsskip seilte langs Kolahalvøya i Russland, fordi Norge ikke ønsket å provosere Russland. Forsvarets operative sjef uttalte også at Norge ikke ønsker allierte krigsskip i Barentshavet.

Som en småstat med en militær stormakt som nabo, har Norge stor interesse av å bidra til at terskelen for bruk av militær makt eller trusler om bruk av militær makt mellom stater, er så høy som mulig. USA har de siste tiårene bidratt til det motsatte gjennom en rekke folkerettsstridige angrepskriger og trusler om militær maktbruk mot stater i Europa, Afrika, Asia og Latin-Amerika. I dette bildet inngår også USAs såkalte kanonbåt diplomati, definert som militære maktdemonstrasjoner som pressmiddel overfor svakere stater for å få oppfylt egne krav. Spørsmålsstiller

mener det vil stride med norske interesser å delta i omstridte amerikanske flåteoperasjoner i fremmede farvann fjernt fra Norge, som kan fremprovosere økt konfliktnivå, svekke folkerettens forbud mot trusler om maktbruk, og der norsk deltakelse svekker forsvarsberedskapen i Norge og øker risikoen for at Norge dras inn i nye konflikter.

Svar:

Det er besluttet at Norge vil delta i det amerikanske samarbeidsprogrammet Cooperative Deployment. Vi skal delta med én fregatt i en amerikansk flåtegruppe fra sent 2021 i en periode på om lag fire måneder. Hensikten er å videreutvikle Norges evne til effektivt samvirke i det nordlige Atlanterhavet så vel som i andre områder. Praktisk regulering av vår deltagelse er forankret i en avtale mellom Forsvarets operative hovedkvarter og det amerikanske sjøforsvaret.

Deltagelse skal ikke gå på bekostning av Sjøforsvarets hjemlige virksomhet, inkludert vedlikehold, utdanning og nærvær i norske farvann og i våre nærområder. Deltagelsen i Cooperative Deployment dekkes inn ved at Norge ikke stiller fregatt i NATOs stående flåtestyrker i perioder siste halvår 2021 og første halvår 2022, som opprinnelig planlagt. Vi vil i stedet stille med logistikkfartøyet KNM Maud, som er en kapasitet som NATO etterspør.

Det inngår i samarbeidet at amerikanske myndigheter vil informere oss i god tid om flåtegruppens seilingsplan og planlagte aktiviteter, slik at vi kan sikre at disse er i tråd med norske sikkerhetspolitiske interesser. Fra norsk side vil vi kunne reservere oss mot å delta i aktiviteter som strider med våre interesser. I ytterste konsekvens vil vi kunne ta tilbake kommando over fartøyet.

SPØRSMÅL NR. 58**Innlevert 16. oktober 2021 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 25. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at intensjonen i gjeldende Handlingsprogram om en god og trygg sykkeltrasé langs rv.19 i Moss gjennomføres?

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen har sendt et notat til Moss kommune som omhandler sykkeltiltaket mellom Tigerplassen og Moss sentrum. Statens vegvesen har vurdert det som nødvendig å se på alternative løsninger for sykkeltraséen som er regulert langs rv. 19. Bakgrunnen for dette er at kostnadsoverslaget for tilrettelegging langs innfartsveien har mer enn doblet seg i forhold til kostnadsoverslaget (110 mill.) i gjeldende Handlingsprogram (2018-2023).

Nå tilbyr Statens vegvesen Moss kommune 20 millioner for å bygge en alternativ sykkelvei. Samtidig stilles det betingelser som synes svært merkelige.

I en saksfremstilling i Moss kommune, til møte i utvalget for landbruk, samferdsel, natur og miljø i oktober kan man lese:

«Statens vegvesen stiller en rekke vilkår for et tilskudd til oppgradering av den alternative traséen som skal gå fra Tigerplassen, langs Osloveien og til eksisterende gang/sykkelkulvert under rv. 19. Det presiseres at det kun gis tilskudd til tiltak langs denne traséen. Moss kommune finner det bemerkelsesverdig at det ikke er utredet for eventuelt andre traséer, ei heller har kommunen blitt involvert i avgjørelsen av anbefalt løsning eller vilkår som fremkommer av dette notatet. Videre stilles det krav om at tiltak som ikke krever reguleringsplan må igangsettes innen 2022, og tiltak som krever reguleringsplan må igangsettes innen 2023. Statens vegvesen stiller ikke med planressurser eller annen involvering. Hvis kommunen skulle ønske bistand fra Statens vegvesen, blir dette avregnet mot det økonomiske tilskuddet. Tilskuddet lyder på kr 20 mill. Notatet gjør ikke rede for bakgrunnen til denne summen.»

Svar:

Statens vegvesen opplyser overfor meg at det er flere grunner til at det vurderes alternative løsninger for sykkeltiltak mellom Tigerplassen og Moss sentrum. Dels at oppdaterte kostnadsoverslag viser at den opprinnelige løsningen vil bli vesentlig dyrere enn tidligere antatt. I tillegg viser etaten til at Samferdselsdepartementet har bedt Statens vegvesen om å utrede et 0+ alternativ (eksisterende trase med noen tiltak) som et av fire alternativ i kommunedelplan for ny rv. 19. Store investeringer i dagens rv. 19-trasé kan etter etatens vurdering derfor ikke forsvares før det er tatt beslutning om hvor rv. 19 skal gå i fremtiden. Etaten viser

også til at det vil være utfordrende for trafikkavviklingen i Moss med byggeprosjekter langs rv. 19 i anleggsfasen til Bane NOR for utbyggingen av prosjektet Sandbukta – Moss – Såstad. Rv. 19 er sammen med fv. 119, omkjøringsvei for E6 ved hendelser mellom Patterød og Årvollkrysset. Statens vegvesen mener det derfor er viktig at god trafikkavvikling opprettholdes på denne strekningen.

Statens vegvesen understreker at etaten har hatt et tett samarbeid med Moss kommune om alternative traséer og løsninger, både i Sykkelgruppen og de øvrige gruppene i Miljøløftet Moss, samt i egne møter med kommunen. Målet har vært å finne alternative løsninger, som dekker behovet for parallell sykkelvei til E6 og som kan imøtekomme behovene til transportsyklisterne både til og gjennom Moss sentrum. Det er her lagt stor vekt på å bygge opp under strategien for hovedsykkelnettet i Moss, inkludert nylig planlagte og utbygde sykkeltiltak. For å sikre en fremdrift som muliggjør utløsning av midlene og dermed realisering av tiltaket, er det lagt vekt på å finne løsninger innenfor arealer regulert til samferdselsformål og til en kostnad innenfor bevilget ramme. På bakgrunn av dette er det anbefalt sykkeltiltak i en trasé fra Tigerplassen gjennom Osloveien og sørover i Kongens gate, over Vincent Buddes plass, videre i Skoggata og opp Svæbakken til kulverten under rv. 19. Løsningen med denne traséen vil etter Statens vegvesens vurdering gjøre at rute 4 i hovednett for sykkel i Moss og nasjonal sykkelrute 7 får en bedre og sammenhengende standard gjennom Moss, noe løsningen via rv. 19 ikke vil gi.

Jeg finner det derfor ikke naturlig å skulle gripe inn i det pågående arbeidet i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 59**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 22. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren bekrefte at GPS-basert veiprisering eller annen liknende løsning som baserer seg på overvåkning av norske bilisters kjøring i jobb og fritid, ikke vil bli aktuelt å innføre?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Støre skriver i sin plattform at den skal «utrede løsninger som kan erstatte bompenger i fremtiden». Av aktuelle løsninger som har blitt løftet i den politiske debatten de senere årene er det kun GPS-basert veiprisering som har blitt omtalt som en mulig erstatning for bompenger. Mange er allerede motstandere av dagens bompengereordning, men en GPS-basert overvåkning av alle bilisters kjøring på jobb og fritid har skapt enda flere reaksjoner.

Svar:

I Prop. 1 S (2021-2022) er det påpekt at for å sikre et bærekraftig bilavgiftsnivå vil det være nødvendig å prise de eksterne kostnadene ved bilkjøring på en mer treffsik-

ker måte enn det som gjøres i dag. Dette vil også redusere det årlige provenytapet fra de bilrelaterte særavgiftene. I anmodningsvedtak nr. 424 (2018-2019) ba Stortinget om at det i gjennomgangen av avgiftssystemet for bil også inkluderes en utredning av ny teknologi for bompengerevning. Det er derfor startet et utredningsprosjekt i Skatteministeriet og Statens vegvesen som skal utrede et mulig system for fastsettelse og innkreving av veibruksavgift. I dette arbeidet vil også forholdet til dagens bompengereordning bli utredet.

Utredningsprosjektet skal avklare tekniske, organisatoriske, rettslige, personvernmessige og økonomiske forhold ved et slikt system. Det skal skisseres mulige løsninger som både kan brukes til fastsettelse og innkreving av posisjonsbasert veibruksavgift og bompenger. Prosjektet skal forholde seg til gjeldende retningslinjer for denne type prosjekter, og en vurdering av eventuelle teknologiske alternativer vil være en naturlig del av det arbeidet som skal gjøres. Et forslag til en eventuell løsning vil ligge noe frem i tid, og det er ikke naturlig eller ønskelig allerede nå å utelukke spesifikke løsninger, slik representanten Hoksrud ønsker bekreftelse på.

SPØRSMÅL NR. 60**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 1. januar 0001 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim****Spørsmål:**

I Hurdalplattformen lover regjeringen å videreføre målsettingen om én prosent av BNI til bistand hvert år. For 2022 er denne summen på nesten 42 milliarder kroner.

Hva vil den nye regjeringen gjøre for å forvalte denne enorme pengesummen bedre, og sikre at den bidrar til at land kommer ut av fattigdom og kan klare seg selv?

BEGRUNNELSE:

Bistandsbudsjettet har økt betydelig over tid. Det krever store ressurser for å kontrollere midlene, sikre at de ikke

forsvinner i korrupsjon, eller får utilsiktede virkninger – slik som bistandsavhengighet. Vi ser at det er sivilsamfunnsorganisasjoner som mottar midler over bistandsbudsjettet som har høye lønninger og mye administrasjon. Vi ser også at det er svært få land som tidligere har vært mottakere av norsk bistand som nå klarer seg selv. Sør-Korea står ganske alene. Dette viser at det er stort forbedringspotensial for bruken av norske bistandsmidler.

Svar:

Målet med utviklingspolitikken er å bidra til å utrydde all ekstrem fattigdom i verden og nå de andre bærekraftsmålene innen 2030. I en tett sammenvevd verden er dette et uttrykk for både solidaritet og norsk interesse. Det er bred politisk konsensus om disse målene i Norge.

Regjeringen vil opprettholde et høyt nivå på den internasjonale bistanden og bruke én prosent av brutto nasjonalinntekt for å oppnå de globale målene om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Norsk utviklingspolitikk skal bidra til samfunnsendring med vekt på rettsstat, en solid offentlig sektor og rettferdig fordeling. Innsatsen skal styres slik at den settes inn der den gir mest mulig effekt og skaper flest mulig positive, selvforsterkende ringvirkninger. Regjeringens seks hovedprioriteringer er fornybar energi og klimatilpasning, kamp mot sult og for matsikkerhet, bekjempelse av ulikhet, styrking av kvinners rett til å bestemme over egen kropp og bekjempelse av smittsomme sykdommer, samt humanitær bistand.

Vi må stille store krav til samarbeidspartnerne som utfører utviklingspolitikken, både for å sikre at midlene gir mest mulig utvikling, og for å hindre at midler misbrukes. Det foreligger et omfattende regelverk og gode forvaltningsrutiner som skal sikre måloppnåelse og effektiv bruk av bistandsmidler. Norge har nulltoleranse for korrupsjon og andre økonomiske misligheter. Mistanke om misligheter håndteres, og avtalepartnere holdes ansvarlig for eventuelle tap.

Bærekraftig utvikling innebærer i sin logiske konsekvens at samarbeidslandene styrker evnen til å skape sin egen vekst. Anti-korrupsjon, menneskerettigheter, liketilling og klima og miljø er tverrgående hensyn. Risiko for utilsiktede, negative konsekvenser på disse områdene skal vurderes og håndteres i alle prosjekter, programmer og sektorer.

Norges bistandsbudsjett har siden oppstarten på 1960-tallet økt i takt med veksten i norsk økonomi. Det utgjør bare en liten andel av den samlede internasjonale bistanden, og er også lite i forhold til de omfattende behovene. En viktig del av utviklingspolitikken er derfor å arbeide for økt finansiering fra andre kilder, ikke minst fra private investorer. Et annet viktig mål er å arbeide for å slutt på at utviklingsland tappes for mer penger gjennom korrupsjon, skatteflukt og ulovlige kapitalstrømmer enn hva de mottar i bistand.

Samarbeidslandene har hovedansvaret for å mobilisere og fordele ressurser til vekst og velferd på en rettferdig måte. Eksempelvis er det viktig å sikre lovgivning, regelverk og institusjoner som legger til rette for god naturressursforvaltning, skattlegging, jobbskaping, investeringer, handel og forsvarlig gjeldshåndtering.

Dette er nøkkelen til å komme ut av fattigdom og klare seg uten bistand på sikt. Internasjonale bidrag har

spilt og vil fortsatt spille en viktig rolle. Siden 1960 har en større gruppe land gått fra lav- til mellominntektsland. Bistandsavhengigheten i disse landene er samtidig blitt redusert.

Svært lite av bistanden gis i dag direkte til samarbeidslandenes myndigheter. Norsk bistand kanaliseres hovedsakelig gjennom frivillige organisasjoner, FN-systemet, globale fond, Verdensbanken og andre finansinstitusjoner. En vesentlig del går til humanitær innsats. I mange tilfeller er det slik at bistand gis til aktører som arbeider aktivt for å påvirke myndighetene i en mer åpen og demokratisk retning. Regjeringen vil kritisk gjennomgå bruken av globale fond for å sikre mer effektiv utviklingsbistand.

Norske partnerland omfatter mange stater i komplekse og sårbare situasjoner. I noen tilfeller vil det kunne bli aktuelt å overføre en større andel av bistanden til ikke-statlige aktører, slik det nylig har vært gjort overfor land som blant annet Etiopia og Myanmar.

Utviklingssamarbeidet vurderes løpende og tilpasses endrede forutsetninger. Selv om regelverket og forvaltningsrutinene for bruken av bistandsmidlene fungerer godt, må det alltid være rom for forbedringer og styrket kontroll etter hvert som eventuelle svakheter avdekkes.

Skal det ambisiøse målet om å utrydde all ekstrem fattigdom innen 2030 kunne nås, må vi kontinuerlig arbeide for å utvikle og videreforedle verktøyene som skaper mest mulig utvikling, og samtidig hindre misbruk av midler.

SPØRSMÅL NR. 61**Innlevert 15. oktober 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 25. oktober 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

EU kommisjonen går inn for stans i oljeaktiviteten i Arktis og uttrykker ønske om å stanse import av olje og gass som stammer derfra. Kommisjonen vil samarbeide med sine partnere for en multilateral forpliktelse om ikke å tillate videre utvinning av hydrokarbon-reservene i Arktis eller tiliggende regioner, og til ikke å kjøpe slike produkter om de likevel produseres.

Vil den nye regjeringen stille seg bak dette slikt initiativet, og hvilke konsekvenser mener statsråden det vil få for de planlagte utbyggingene i bla Barentshavet?

BEGRUNNELSE:

I en uttalelse vedtatt av EU kommisjonen 13.10.2021 står blant annet følgende:

“To this end, the Commission shall work with partners towards a multilateral legal obligation not to allow any further hydrocarbon reserve development in the Arctic or contiguous regions, nor to purchase such hydrocarbons if they were to be produced.”

Svar:

Nordområdene er Norges viktigste strategiske interesseområde. Vi har mange fellesinteresser med EU-landene. Vi ønsker begge lavspenning i nord. Vi er opptatt av å sikre en bærekraftig utvikling for innbyggerne i nordområdene, og vi er opptatt av at verden skal nå FNs bærekraftsmål og målene i Parisavtalen. Og vi samarbeider tett med EU om felles oppfyllelse av klimamålene.

Regjeringens olje- og gasspolitikk er i overensstemmelse med våre mål under Parisavtalen, og som del av denne politikken gjør vi fortløpende klima- og miljøvurderinger uavhengig av havområde.

Arktis er mangfoldig når det gjelder klima, vær, bosettingsmønster, næringsliv og naturressurser. I Norge har vi hatt bosetting og næringsliv nord for polarsirkelen i uminnelige tider. Golfstrømmen gjør at vår nordligste landsdel og våre nordligste havområder, som den norske delen av Barentshavet, har andre klimatiske og naturmessige forhold enn andre deler av Arktis.

Det er drevet trygg og forsvarlig petroleumsaktivitet i Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet i flere tiår. I Barentshavet har det eksempelvis vært drevet letevirksomhet i mer enn 40 år og det er boret mer enn 150 letebrønner. Det er bygd ut felt som produserer, og flere er under utbygging eller i planleggingsfasen.

I nordområdene, som ellers, regulerer nasjonalstatene selv utnyttelse av sine naturressurser. I Hurdalsplattformen skriver regjeringen at nasjonal kontroll med naturressursene er en viktig del av nordområdepolitikken.

Rammene for olje- og gassvirksomheten og avveining mot natur- og miljøhensyn og andre samfunnsforhold har vært gjenstand for Stortingets vurderinger og behandling gjennom flere tiår. Norsk petroleumspolitikkk skal også fremover bestemmes av den norske regjeringen og Stortinget. Det gjelder også for spørsmålet om videre leteaktivitet og nye utbygginger i Barentshavet. Vi skal fortsatt føre en forsvarlig petroleumspolitikkk basert på fakta og kunnskap.

Norge er en pålitelig leverandør av olje og gass til Europa. I lys av den aktuelle energisituasjonen i Europa, er Norge anmodet om å forsyne europeiske land med mer gass. Vi leverer gass også fra felt nord for polarsirkelen. Aasta Hansteen i Norskehavet har levert gass i rør til Europa siden 2018 og Snøhvit-feltet i Barentshavet, som for tiden er ute av drift, leverer flytende, nedkjølt gass til Europa og verdensmarkedet.

Europakommisjonens melding vil bli gjenstand for drøfting mellom EUs medlemsland. Det er naturlig at også vi gjør våre synspunkter, i tråd med omtalen ovenfor, kjent for våre europeiske kollegaer. Skulle det komme en konkret henvendelse fra EU, vil vi ta stilling til den og dens ordlyd når den måtte foreligge. Mitt utgangspunkt vil fortsatt være at norsk ressursforvaltning også fremover bestemmes av norske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 62**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 26. oktober 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

I Hurdalplattformen lover den nye regjeringen å satse på flere utenriks- og utviklingspolitiske områder. Disse satsingene kan øke budsjettene med mange hundre millioner kroner. Det sies imidlertid ikke noe om hva som skal kuttet.

Hva anslår utenriksministeren at de nye satsingene vil koste, og til hvilke formål vil hun eventuelt redusere bevilgningene?

BEGRUNNELSE:

Den nye regjeringen har flere utenrikspolitiske satsingsområder. Den lover blant annet å øke norske bidrag til FNs fredsoperasjoner, styrke norsk innsats for konfliktløsning og forsoning, fornye den norske regnskogsatsingen, og øke satsingen på å fremme norsk kultur i utlandet. Regjeringen varsler også seks satsingsområder i utviklingspolitikken: Klima og fornybar energi, kamp mot sult og matsikkerhet, bekjempe ulikhet, styrke kvinners rett til

å bestemme over egen kropp, humanitær nødhjelp, og bekjempe smittsomme sykdommer. Samtidig står det ikke noe konkret i regjeringsplattformen om hva som skal nedprioriteres.

Svar:

Regjeringens utenrikspolitikk skal ivareta norske interesser i en verden preget av mer uro og uforutsigbarhet, geopolitisk rivalisering og den globale klimatrusselen. Det innebærer tydelige prioriteringer, slik det framgår av Hurdalsplattformen. Vår innsats skal settes inn der den kan føre til resultater. Samtidig skal Norge være til å stole på, på tvers av regjeringsskifter. Inngåtte politiske forpliktelser skal respekteres.

Regjeringens prioriteringer vil fremgå av budsjettokumentene til Stortinget, i første omgang tilleggsnummer til Prop. 1S og revidert nasjonalbudsjett, deretter helhetlig i statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 63**Innlevert 14. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 25. oktober 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

I Hurdalplattformen lover regjeringen å gjøre fremtidige oppdrettstillatelser tidsbegrensede.

Hva anslår statsråden vil være konsekvensene av å innføre en slik ordning?

BEGRUNNELSE:

Det vises til representantforslag fra stortingsrepresentantene Ruth Grung, Åsunn Lyngedal, Jorodd Asphjell, Cecilie Myrseth og Arild Grande om tidsbegrensning av oppdrettstillatelser, jf. Dokument 8:34 S (2018–2019), som blant annet foreslo at retten til å drive havbruk i vår felles allmenning tidsbegrenses. Forslaget fikk ikke flertall i Stortinget, og møtte stor motstand fra både op-

pdrettsnæringen og arbeidstakerorganisasjoner. Havbruk er en kapitalintensiv næring. Hvis alle oppdrettstillatelser skal være tidsbegrensede vil dette føre til mindre forutsigbarhet i næringen, som vil påvirke investeringsvilje og –nivå negativt. LO, NNN og Fellesforbundet sa i sin høringsuttalelse at dagens havbruksnæring og framtidens havbruksnæring vil kreve store investeringer både i utstyrsutvikling og i forskning for å få bukt med de utfordringene som havbruksnæringen har i dag. En tidsbegrensning kan føre til at investeringer som er nødvendige for framtiden, ikke vil bli gjennomført.

Svar:

Hurdalsplattformen slår fast at havbruksnæringen “er av stor betydning for norsk matproduksjon og verdiskaping. Regjeringen vil legge til rette for videre vekst for å skape flere arbeidsplasser, mer bearbeiding, større verdiskaping og økte eksportinntekter. Dette må skje på en forutsigbar, kontrollert og bærekraftig måte.”

I Dokument 8:34 S (2018–2019) foreslo flere representanter at fremtidige tillatelser skulle tidsbegrenses og at daværende regjering skulle gjennomføre en utredning med sikte på å innføre forslaget. Som representanten påpeker i begrunnelsen for sitt spørsmål, ble ikke forslaget vedtatt. Av Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen vil “Gjøre fremtidige oppdrettstillatelser tidsbegrensede”.

Selv om det i Hurdalsplattformen fremkommer at fremtidige oppdrettstillatelser bør tidsbegrenses, må det like fullt gjennomføres en grundig utredning av forslaget, i tråd med utredningsinstruksen. Viktige elementer i en slik vurdering vil blant annet være hvordan forslaget kan gi forutsigbarhet for investeringer, innovasjon og forsvarlig drift, hvilket jeg oppfatter at også representanten er opptatt av.

Regjeringen Solberg satte 8. oktober 2021 ned et utvalg som skal se på et mer helhetlig tillatelsessystem for havbruk. Jeg mener det vil være formålstjenlig at spørsmålet om å tidsbegrense fremtidige tillatelser til havbruk vurderes av utvalget, og jeg vil i nær fremtid be utvalget om dette gjennom et tilleggsmandat.

SPØRSMÅL NR. 64

Innlevert 15. oktober 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 21. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Stortinget har flere ganger slått fast følgende mål: “I 2025 skal alle nye personbiler og lette varebiler være nullutslippskjøretøy.” I den nye regjeringsplattformen står det: “Gjøre det attraktivt å velge lav- og nullutslippskjøretøy med mål om at 100 prosent av nye personbiler er fossilfrie innen utgangen av 2025. Bidra til at nullutslippskjøretøy opprettholder sin konkurransefordel mot bensin- og dieselskjøretøy.”

Hvordan skal regjeringen gå fram for å svekke Stortingets mål, slik de foreslår?

BEGRUNNELSE:

Det er stor forskjell på å ha et mål om at alle nye personbiler og lette varebiler skal være nullutslipp og at kun nye personbiler skal være fossilfrie. Fossilfritt innebærer at man kan bruke biodrivstoff, som ikke er en 0-utslippskilde. Biodrivstoff kan produseres på svært skadelige måter for miljøet. Det er dessuten vanskelig å kontrollere om en bil går på fossilt drivstoff eller biodrivstoff. I tillegg er målene for lette varebiler fjernet.

Historien om dette nullutslippsmålet startet med behandlingen av stortingsmelding “Kraft til endring” våren 2016. Der gjorde man følgende enstemmige anmodningsvedtak:

«Stortinget ber regjeringen i forslaget til Nasjonal transportplan for 2018–2029 fastsette måltall for antall lav- og nullutslippskjøretøy, herunder personbiler, varebiler, busser og tunge kjøretøy i 2025 som følger vedtatte klimamål og det teknologiske potensialet fra fagetatene.»

Dette viste til at fagetatene Statens Vegvesen og Miljødirektoratet hadde forslått en rekke måltall for det pågående arbeidet med Nasjonal transportplan.

Regjeringen fulgte opp våren 2017 i Nasjonal transportplan 2018–2029:

«Regjeringen vil bl.a. legge til rette for at det skal lønne seg å velge nullutslipp ved kjøp av bil og legger til grunn at nye personbiler og lette varebiler skal være nullutslippskjøretøy i 2025. (...) Regjeringen vil: (...)»

– Legge til grunn følgende måltall for nullutslippskjøretøy i 2025:

- Nye personbiler og lette varebiler skal være nullutslippskjøretøy
- Nye bybusser skal være nullutslippskjøretøy eller bruke biogass».

Stortinget sluttet seg til 2025-målet da de behandlet NTP våren 2017 (enstemmig komite):

«Komiteen viser til at Stortinget har bedt regjeringen legge måltall for kjøretøyparken til grunn i NTP, og at følgende måltall er foreslått:

–I 2025 skal alle nye personbiler og lette varebiler være nullutslippskjøretøy.

– I 2025 skal alle nye bybusser være nullutslippskjøretøy, eller bruke biogass.»

2025-målet ble på nytt bekrefta på nytt i siste NTP våren 2021. I den siste Nasjonale transportplanen står det:

«Måltallene fra Nasjonal transportplan 2018– 2029 videreføres:

– nye personbiler og lette varebiler skal være nullutslippskjøretøy i 2025

– nye bybusser skal være nullutslippskjøretøy eller bruke biogass i 2025.»

I innstillingen til Nasjonal transportplan viser alle partiene til dette målet, med unntak av Frp.

Svar:

I Hurdalsplattformen fremkommer det at klima og natur skal være en ramme rundt all politikk. Norges ambisiøse klimamål forplikter hele regjeringen og alle deler av samfunnet.

Norges klimamål under Parisavtalen er å kutte utslippene av klimagasser med minst 50 prosent og opp mot 55 prosent innen 2030. I klimaavtalen vi har inngått med EU har Norge fått et mål om å redusere de ikke-kvotepålagte utslippene med 40 prosent innen 2030, sammenliknet med 2005-nivå. Klimaavtalen med EU innebærer at vi for

de ikke-kvotepålagte utslippene får et utslippsbudsjett for årene 2021–2030.

Regjeringen har i Hurdalsplattformen sagt at vi for inneværende stortingsperiode skal iverksette tiltak som gir reelle utslippskutt, og føre en ambisiøs og effektiv klimapolitikk i tråd med målene i Parisavtalen. I Hurdalsplattformen står det at vi innen 2030 skal kutte 55 prosent av de norske klimagassutslippene, målt mot 1990. Dette gjelder hele økonomien, inklusive kvotepålagt sektor.

For å redusere klimagassutslippene fra transportsektoren er innføring av alternative drivstoff viktig. Både nullutslippsløsninger og biodrivstoff vil være viktig for at vi skal nå forpliktelsene og målene våre på klimaområdet.

Regjeringens skal følge opp måltallene for nybilsalget fra Nasjonal transportplan (2018-2029 og 2022-2033). Disse målene er i tråd med Hurdalsplattformen. Det er mange begreper på dette området, lavutslipp, nullutslipp, fossilfritt og klimanøytralt. Jeg er enig i at når vi snakker om fossilfrie løsninger, så inkluderer det biodrivstoff. I dette tilfellet, når vi snakker om fossilfrie personbiler, så mener jeg at det ikke inkluderer diesel- og bensinbiler som kan bruke biodrivstoff, men kun elbiler og hydrogenbiler. Økt salg av konvensjonelle bensin- og dieselbiler er ikke et mål, og bruken av biodrivstoff bør vi påvirke gjennom omsetningskravet. Jeg vil også påpeke at regjeringen vil bidra til at nullutslippskjøretøy opprettholder sin konkurransefordel mot bensin- og dieselkjøretøy. Dette er knyttet til alle kjøretøygrupper.

SPØRSMÅL NR. 65

Innlevert 18. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 26. oktober 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Vil regjeringen gå i dialog med EU med mål om å sikre Norge unntak fra deler av bestemmelsene i EUs fjerde jernbanepakke på møtet i EØS-komiteen 29. oktober?

BEGRUNNELSE:

1. juni 2021 ga Stortinget samtykke til norsk tilslutning til EUs fjerde jernbanepakke med 44 stemmer mot 42. Rødt var blant partiene som stemte mot tilslutning.

Ved stortingsvalget 13. september 2021 endret sammensetningen av Stortinget seg betydelig, og partiene som stemte imot samtykke, fikk til sammen 100 man-

dater, mot det gamle flertallets 69. 14. september uttalte daværende statsminister Erna Solberg at hennes utgående regjering «ikke bør gi forpliktende signaler i internasjonale forhandlinger eller ta beslutninger i kontroversielle saker». Likevel valgte den da utgående regjeringen, i påvente av at det nyvalgte Stortinget trådte sammen 1. oktober 2021, å sette innlemmelse i EØS-avtalen av rettsaktene som utgjør EUs fjerde jernbanepakke på dagsordenen for møtet i EØS-komiteen 24. september. Her ble det vedtatt å ta EUs fjerde jernbanepakke inn i EØS-avtalen.

Denne fremgangsmåten var svært uheldig fra et demokratisk perspektiv, ettersom regjeringen som gjorde vedtaket, ikke lenger hadde et flertall bak seg i Stortinget.

I tillegg vil tilslutning til EUs fjerde jernbanepakke påtvinge Norge en ny politikk som gir svært mange aktører, uheldig ressursbruk og press på lønns- og arbeidsforhold. Hensynet til utviklingen av norsk jernbane tilsier at vedtaket om norsk innmelding bør oppheves. En samlet fagbevegelse med Norsk Lokomotivmannsforbund i spissen har gått imot innmeldingen, som fratrar Norge suverenitet over sikkerhet og organisering av jernbanen og kan gjøre konkurranseutsetting, oppstykkning og privatisering nær irreversibelt.

Rødt har derfor fremmet forslag på Stortinget om at regjeringen skal starte prosessen med å trekke Norge ut av EUs fjerde jernbanepakke.

I Hurdalsplattformen fastslår regjeringen at den:

«Så raskt som mulig gå i dialog med EU med mål om å sikre Norge unntak fra deler av bestemmelsene i EUs fjerde jernbanepakke».

Det neste møtet i EØS-komiteen finner sted 29. oktober.

Svar:

Regjeringen slår fast i Hurdalsplattformen at vi så raskt som mulig vil gå i dialog med EU for å sikre Norge unntak fra deler av bestemmelsene i EUs fjerde jernbanepakke.

Det er særlig kravene som omhandler anbudsutsetting av persontogtrafikken vi er skeptiske til. Vi mener tilbud ikke er riktig virkemiddel for å tilby de reisende et

godt jernbanetilbud. Det bør være stor nasjonal frihet til å velge bort dette.

Møtet i EØS-komiteen 29. oktober er det første etter regjeringsskiftet. Jeg kan bekrefte at Norges representant vil gjøre EU-siden oppmerksom på regjeringsplattformen på dette møtet. Vi vil i forkant gjøre våre EØS/EFTA-partnere kjent med dette.

Rettsaktene som utgjør fjerde jernbanepakke ble tatt inn i EØS-avtalen 24. september 2021. Norge er dermed folkerettslig forpliktet til å gjennomføre regelverket i nasjonal rett, og de nødvendige lov- og forskriftsendringer er allerede fastsatt.

I en overgangsperiode frem til 25.12.2023 vil det imidlertid være mulig å tildele kontrakter direkte, slik reglene var før fjerde jernbanepakke. Disse kontraktene kan ha en varighet på inntil ti år. Det er krav til å kunngjøre slike tildelinger ett år i forveien.

Det vil også etter 25.12.2023 gjelde unntak fra hovedregelen om konkurranseutsetting. Et av disse unntakene åpner for direktetildeling hvis det kan begrunnes at dette vil føre til bedre kvalitet på tjenestene eller større kostnadseffektivitet sammenlignet med tidligere tildelte kontrakter. Ved bruk av dette unntaket, er det mulig å be Statens jernbanetilsyn om å vurdere om vilkårene er oppfylt. For direktetildelte kontrakter gjelder det egne krav som skal sikre at man unngår risiko for overkompensasjon.

SPØRSMÅL NR. 66

Innlevert 18. oktober 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 26. oktober 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Vil regjeringa gjøre det mulig å oppløse kommuner og fylkeskommuner som har blitt tvangssammenslått, men der det i dag ikke lenger foreligger et politisk flertall i kommunestyret eller fylkestinget for en oppløsning?

BEGRUNNELSE:

Først og fremst vil jeg gratulere statsråden med en ny og viktig jobb. I Hurdalsplattformen står det at man vil oppløse tvangssammenslåtte fylkeskommuner og kommuner som sender søknad etter vedtak i fylkestinget eller

i kommunestyret innen 1. juli 2022. Det er selvsagt bra, men det byr på problemer.

Det er flere eksempler på at innbyggerne i de gamle tvangssammenslåtte kommunene eller fylkene ønsker oppløsning, mens det nye politiske flertallet i den nye kommunen eller fylket ikke gir et flertall for å sende inn en søknad om oppløsning. I en meningsmåling i april utført av InFact på oppdrag fra Lokalsamfunnsforeningen, svarte 63,5 prosent av de spurte i tidligere Sogn og Fjordane at de ville løse opp det nye storfylket. Bare 22,5 prosent ville beholde Vestland dersom det blir en folkeavstemming. En tilsvarende meningsmåling utført av InFact i Viken fra april viser den samme tendensen. Da svarte 66 prosent av

de spurte innbyggerne i Viken at de vil ha tilbake de gamle fylkeskommunene.

Et eksempel på en kommune som også blir offer for formuleringene i Hurdalsplattformen er gamle Søgne kommune. Søgne ble trukket fram som eksempel da Trygve Slagsvold Vedum i siste partilederdebat lovte at tvangssammenslåtte kommuner kunne løsrive seg så fort Senterpartiet kom til makta. Det samme gjelder også gamle kommuner som Haram eller Verran hvor motstanden i befolkningen mot sammenslåingen er stor.

Flere medier melder nå om at det ikke nødvendigvis foreligger et politisk flertall i for eksempel Vestland, Viken eller i Kristiansand for å dele opp igjen de nevnte fylker og kommuner og at det dermed ikke vil bli sendt inn en søknad om å dele opp igjen kommunen eller fylket. Det er verdt å minne om at Senterpartiet tidligere har kommunisert at de ingen kommuner eller fylker skal slås sammen med tvang.

Svar:

Det er inndelingsloven som gir regler om endringer i inndelingen av kommuner og fylker. Iht. inndelingsloven § 5 er det Stortinget som fattet vedtak om deling av fylker. Kongen fattet vedtak om deling av en kommune når kom-

munen er enig i delingen. Dersom en kommune har uttalt seg mot delingen, skal saken legges frem for Stortinget.

Etter inndelingsloven kan søknad om at det skal settes i gang en utredning av deling eller sammenslåing, bare fremsettes av kommunestyret eller fylkestinget selv, jf. inndelingsloven § 8. Dette er begrunnet i lokaldemokratiske hensyn, og henger sammen med at det er kommunestyret som er det øverste folkevalgte organet i kommunen, og fylkestinget som er det øverste folkevalgte organet i fylkeskommunen. Som øverste organ er det kommunestyret og fylkestinget som treffer vedtak på vegne av henholdsvis kommunen og fylkeskommunen, hvis ikke annet følger av lov. Innbyggere, grunneiere og næringsdrivende kan fremme søknad om at det skal settes i gang utredning av grensejustering eller -fastsetting, men inndelingsloven legger ikke slik initiativrett til disse gruppene ved deling eller sammenslåing. Departementet kan også på eget initiativ sette i gang utredninger om grenseendringer (deling, sammenslåing og grensejusteringer).

Av regjeringserklæringen fremgår det at regjeringen vil "oppløse tvangssammenslåtte fylkeskommuner og kommuner som sender søknad etter vedtak i henholdsvis fylkesting eller kommunestyre". Regjeringen vil om kort tid gi informasjon om hvordan dette arbeidet legges opp.

SPØRSMÅL NR. 67

Innlevert 18. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 25. oktober 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Kan Stortinget forvente å få en lovproposisjon vedrørende lov om norske lønns- og arbeidsvilkår på kyst og sokkel, herunder offshoreflåten, før påske?

BEGRUNNELSE:

«Hurdalsplattformen» sier på side 16 følgende:

«Regjeringen vil: Innføre krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel, herunder offshoreflåten.»

Samtidig registrerte vi at Statsministeren i et intervju med Frifagbevegelse av 13 oktober tar til orde for nye partsmøter/utvalg vedrørende denne saken. (<https://frifagbevegelse.no/nyheter/sjofolket-har-kjempet-i->

[13-ar-na-blir-det-norsk-lonn-i-norge-6.158.824858.b00e1401c5](https://frifagbevegelse.no/nyheter/sjofolket-har-kjempet-i-13-ar-na-blir-det-norsk-lonn-i-norge-6.158.824858.b00e1401c5))

Denne saken har gjennom de siste årene vært utredet og belyst en rekke ganger, bl.a. av regjeringen selv. I tillegg har partene akkurat sittet sammen og drøftet alle disse spørsmålene i det såkalte «Holmefjordutvalget». Dette utvalget leverte sin innstilling i 19. mars d.å.

I etterkant av dette varslet daværende statsråd Nybø til partene før sommerferien at lovarbeidet når det gjaldt kysten skulle igangsettes rett etter sommerferien i år. Det er derfor grunn til å tro at arbeidet allerede er godt i gang i departementet.

Det naturlige vil derfor være å inkludere sokkelen i det pågående lovarbeidet, for på den måten å kunne fremme en lovproposisjon i saken til Stortinget allerede før påske. På den måten kan Stortinget behandle saken allerede i vårsesjonen.

Det er tilkjennegitt et bredt flertall i Stortinget til støtte for «Hurdalsplattformens» formulering på dette punkt. Å nå skulle eventuelt starte en prosess for nye utsettelse vil derfor ikke kunne oppfattes på annen måte enn et forsøk på å trenere denne viktige saken. Spørsmålsstiller håper derfor Statsråden kan avklare at så ikke er tilfelle.

Svar:

Regjeringen vil så raskt det lar seg gjøre foreslå en lov som innfører et krav om norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norsk farvann og på norsk sokkel, herunder off-shoreflåten. Som representanten viser til, har saken blitt utredet og belyst i flere sammenhenger gjennom de siste årene, og mye arbeid er allerede gjort.

Jeg vil ta initiativ til at det innen kort tid oppnevnes et lovutvalg som vil få i oppdrag å utarbeide loven. Et lovutvalg vil måtte konkretisere nærmere i lovtekst når kravet om norske lønns- og arbeidsvilkår i norsk farvann og på norsk sokkel skal gjelde, påse at reglene er i samsvar med våre folkerettslige og EØS-rettslige forpliktelser, legge til rette for god håndhevelse og belyse de administrative og økonomiske konsekvensene.

Jeg har forståelse for at mange er utålmodige for å få dette arbeidet slutført; det er jeg også. Det er viktig for sjøfolkene at det gjelder like lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel, uavhengig av hvilket flagg skipet seiler under. Samtidig må vi ha en god prosess, som innebærer et grundig lovarbeid og en høringsrunde, før saken kan fremmes for Stortinget. Jeg tar sikte på å fremme et lovforslag i løpet av høsten 2022.

SPØRSMÅL NR. 68

Innlevert 18. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 29. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil helseministeren gjøre for å sikre en rask saksbehandling av legemidlet Kaftrio og når kan pasienter med cystisk fibrose forvente at saken fremmes for beslutning?

BEGRUNNELSE:

Cystisk fibrose er en svært alvorlig sykdom som tar mange gode leveår. Det er nå utviklet en medisin, Kaftrio, som er en livsendrende og livreddende årsaksbehandling for cystisk fibrose. Prosessen rundt godkjenning av Kaftrio har pågått svært lenge – helt siden mars 2020. Bestillerforum for nye metoder ba i sitt møte 30. august om at Statens legemiddelverk og Sykehusinnkjøp raskt skulle foreta sine vurderinger. Tiden går – og dette er tid som mange pasienter med alvorlig cystisk fibrose ikke har.

Danmark og en rekke andre land vi kan sammenligne oss med har allerede tatt i bruk Kaftrio for sine cystisk fibrose pasienter. Danske Dagens Medisin hadde nylig en artikkel med erfaringer fra Rigshospitalets behandling med Kaftrio. Legene der kunne vise til en betydelig forbedring i pasienters lungefunksjon. Flere pasienter hadde blitt så bra at de ikke lenger trengte å vente på en lungetransplantasjon.

Men her hjemme venter pasienter med cystisk fibrose i uvisse. I en reportasje på TV2 14. oktober beskrev Chris-

tian Lawley sykdommen som å drukne i sitt eget slim. Han vurderer nå å flytte til Danmark for å få tilgang til behandlingen med Kaftrio.

Svar:

Stortinget har vedtatt at de regionale helseforetakene skal sørge for et felles system for å beslutte hvilke metoder som kan tilbys i spesialisthelsetjenesten. Det nasjonale systemet for nye metoder er et prioriteringssystem som skal sikre at metodene som innføres i spesialisthelsetjenesten er vurdert med hensyn til de vedtatte prioriteringskriteriene nytte, ressursbruk og alvorlighet. Systemet skal ivareta at metoder som innføres både er vurdert med hensyn til effekt og sikkerhet, men også at nytte og ressursbruk står i et rimelig forhold. Det understøtter også likeverdig og rask tilgang til nye metoder. Jeg mener at Nye metoder er et viktig bidrag til å ivareta pasientsikkerhet, rettferdig fordeling av ressurser og en bærekraftig utvikling av spesialisthelsetjenesten.

Jeg er orientert om at produsenten endret den medisinske indikasjonen for Kaftrio underveis i prosessen i Systemet for nye metoder. Manglende innsendt dokumentasjon fra produsenten for denne nye indikasjonen er et av momentene som har bidratt til forsinket fremgang i vurderingen av Kaftrio til behandling av cystisk fi-

brose. Som representanten påpeker, ba Bestillerforum 30. august om en rask vurdering. Samtidig ba Bestillerforum produsenten om å levere dokumentasjonen som trengs for at Statens legemiddelverk skal foreta sine vurderinger. Det er viktig at både leverandørene og aktørene i Nye metoder tar ansvar for å få på plass det nødvendige beslutningsgrunnlaget.

Departementet mottar om ikke lang tid evalueringen av Nye metoder. Dette vil danne et godt grunnlag for å videreutvikle systemet slik at det har nødvendig tillit, at saksbehandlingstiden går ned og at både brukere og fagfolk i tjenesten får en tydeligere stemme.

SPØRSMÅL NR. 69

Innlevert 18. oktober 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 26. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Norge slipper inn svært få besøkende fra land utenfor EU/EØS/SCHENGEN, i motsetning til hva våre naboland som Danmark, Sverige og Finland gjør og nær samtlige europeiske land hvor det er mulig å gå i karantene. Dette medfører utfordringer for en rekke organisasjoner og virksomheter som er avhengige av internasjonalt samarbeid.

Hvordan vurderer regjeringen denne situasjonen nå?

Svar:

Jeg har stor forståelse for at innreiserestriksjonene skaper vanskeligheter for både virksomheter, organisasjoner og enkeltmennesker. Det vurderes fortløpende hvilke innreiserestriksjoner som er nødvendige og forholdsmessige for å beskytte folkehelsen mot utbruddet av covid-19, basert på smittevern faglige vurderinger fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Som følge av den svært gode

oppslutningen om vaksinasjonsprogrammet, er Norge nå i en gunstig situasjon. Pandemien er likevel ikke over, og i vurderingen av hvilke tiltak som er nødvendige på grensen, må det blant annet ses hen til at vaksinasjonsdekningen fortsatt er lav i mange land.

Siden 25. september har det ikke vært særskilte restriksjoner for innreise fra EØS og Schengen-området eller Storbritannia. Mange tredjelandsborgere er også unntatt innreiserestriksjoner, for eksempel nærmere bestemte familiemedlemmer av personer bosatt i Norge, en rekke kategorier av arbeidsreisende samt utlendinger bosatt i utvalgte land og områder på EUs tredjelandsliste. Det vurderes kontinuerlig hvilke av landene på EUs tredjelandsliste det skal åpnes for. De fleste europeiske land har en sammenlignbar tilnærming, selv om det varierer hvilke land på listen man åpner for. Det varierer også hvilke tredjelands koronasertifikater man anerkjenner som dokumentasjon på vaksinestatus mv.

SPØRSMÅL NR. 70

Innlevert 18. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 27. oktober 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I Prop. 223 L (2020-2021) foreslås ikke nye regler til samenslått bufferfond. I anbud om avtaler om offentlig tje-

nestepensjon, fattes nå beslutninger med begrunnelse i muligheten for frigjøring av vesentlige buffere. Dette på bekostning av kunder i mottakende selskap, i hoved-

sak fripoliseinnehavere. Over tid gir dagens regelverk svekkede buffere for alle med forsikret kommunal tjenstepensjon.

Hva vil statsråden gjøre for at det med virkning for inneværende år vil bli vedtatt regler som stopper dette?

BEGRUNNELSE:

I den fremlagte proposisjonen ligger det forslag som gir uheldige konsekvenser i markedet for kommunale tjenstepensjonsordninger.

Det har vært utredet et sammenslått reguleringsfond for garanterte produkter, som gjør at det ikke oppstår situasjoner der kursreguleringsfond som konverteres til tilleggsavsetninger gir anledning til frigjøring av buffere for kunder som flytter sin pensjonsavtale.

I dag er regelverket slik at en kundes andel av fellesskapets kursreguleringsfond (merverdier i aksjer o.l.), skal realiseres og omgjøres til tilleggsavsetninger i forbindelse med flytting av avtalen. Dersom avtalen etter flytting har mer enn 12 % av premiereserven i tilleggsavsetninger, blir overskytende tilført kundens premiefond og kan brukes til fremtidig premiebetaling. At finansielle buffere omgjøres til premiefond, reduserer muligheten for å skape avkastning hos ny leverandør.

Kunder som flytter sin avtale, får imidlertid en andel av kursreguleringsfondet til etablerte kunder hos ny leverandør. I dagens situasjon er dette i stor grad snakk om fripolisekunder, som allerede har svært dårlig avkastning på sine rettigheter. Muligheten til avkastning blir da ytterligere svekket ved at kursreguleringsfondet blir utvannet med nye kunder.

I anbudsrunder og avgjørelser som nå skjer i kommuner, legges det vesentlig økonomisk vekt på muligheten for å realisere buffere og bruke dette til framtidig premiebetaling. Dette er en svært uheldig praksis, som på sikt svekker bufferne for alle kunder med forsikret kommunal tjenstepensjon, utvanner bufferne hos ny leverandør, samt gir kunden selv dårligere buffere og dermed dårligere potensiell framtidig avkastning.

Partene i kommunal sektor har i mars 2021 anmodet regjeringen om å foreslå regler som hindrer denne muligheten til frigjøring av buffere. KS har på egne vegne fulgt dette opp på nytt overfor regjeringen i september.

Finans Norge stiller seg på vegne av bransjen også bak behovet for nye regler raskt.

Finansdepartementet har tidligere utredet og beskrevet et felles bufferfond som en løsning. En slik løsning bør vedtas for kommunale pensjonsordninger nå.

Svar:

Regjeringen Solberg la 18. juni 2021 frem Prop. 223 L (2020-2021) Endringer i pensjonslovgivningen mv. (pensjon fra første krone og dag, garanterte pensjonsproduk-

ter). Proposisjonen inneholder ikke forslag om felles bufferfond eller andre endringer i flyttereglene for kommunale tjenstepensjonsordninger. De effektene av flytting av pensjonsmidler som representanten beskriver i sitt spørsmål, følger av dagens regelverk.

En løsning for et sammenslått og kundefordelt bufferfond for garanterte pensjonsprodukter har vært utredet både av en arbeidsgruppe og av Finanstilsynet. Et lovforslag var på høring våren 2020. Et slikt sammenslått bufferfond for kommunale pensjonsordninger vil bidra til mer kontinuitet i bufferfondene ved flytting av kommunale tjenstepensjonsavtaler, slik at reglene i seg selv ikke motiverer til eller er til hinder for flytting. Slike lovregler vil trolig også være lovteknisk relativt enkle å gjennomføre.

Regjeringen vil nå meddele Stortingets presidentskap en uttalelse om hvilke ikke-behandlede proposisjoner og meldinger som bør tas til behandling. Prop. 233 L (2020-2021) inneholder flere forslag om endringer i regelverket for garanterte pensjonsprodukter. Det vil etter mitt syn være mest hensiktsmessig at departementet vurderer et mulig behov for å fremme ytterligere lovforslag i lys av det lovvedtaket Stortinget ev. gjør med utgangspunkt i Prop. 223 L (2020-2021).

SPØRSMÅL NR. 71**Innlevert 18. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 27. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil regjeringen framskynde tiltak og dertil finansiering som både på kort og lang sikt reduserer støybelastningen for befolkningen langs strekningen Sinsen- Grorud, og særlig de 2 500 menneskene som bor langs Sletteløkka?

BEGRUNNELSE:

Langs Trondheimsveien fra Sinsen til Grorud bor det tusenvis av mennesker i svært støyutsatte boligområder. Verst er det for folka langs Sletteløkka, der støynivået er uakseptabelt høyt. På kort sikt må Statens Vegvesen få i oppgave å bidra til akutt støyreduksjon gjennom støyskjerming, utskifting av vinduer og redusert fartsgrense. Det vil gi umiddelbar effekt og det haster. På lengre sikt må veien nedgraderes til ett felt hver vei, med kollektivfelt. Dette må ses i sammenheng med politiske mål om å redusere biltrafikken i Oslo. Det er stor utålmodighet i Groruddalen, som har blitt nedprioritert i mange år i samferdselsinvesteringene. Solberg-regjeringen har ikke levert på 8 år til tross for gjentatte lovnader gjort av politikere i Groruddalen. Befolkningen langs Trondheimsveien har ventet lenge nok.

Svar:

Riksvei 4, Trondheimsveien i Oslo, inngår i utredningen av strekningen Sinsen – Mjøsbrua. Nord for Oslo er strekningen Roa – Gran vedtatt bygget og skal igangsettes. Statens vegvesen har tidligere anbefalt at gjennomgangstrafikken ledes ned på rv. 163 Østre Aker vei gjennom

en såkalt Fossumdiagonal, men det har så langt ikke vært politisk interesse i Oslo for å gå videre med dette forslaget.

Statens vegvesen har påpekt at en løsning for håndtering av næringstrafikk til Alnabruterminalen og gjennomgangstrafikken gjennom Oslo mot nord, må avklares før det kan gjennomføres trafikkreduserende tiltak i Trondheimsveien. Dette er fordi effekten av veiltak i Trondheimsveien vil kunne føre til overføring av trafikk til et allerede presset kommunalt veinett.

Statens vegvesen er kjent med at det er høy støybelastning for den eldre bebyggelsen som ligger tett på Trondheimsveien. Vegvesenet kartlegger innendørs støy og tilbyr fasadetiltak (typisk tiltak på vinduer, ventiler og forsterking av vegger) der lydnivået overstiger grenseverdien. Det er mange i området som har fått utført slike fasadetiltak.

Statens vegvesen har på oppdrag fra Oslopakke 3-samarbeidet og i samarbeid med kollektivselskapene vurdert et prøveprosjekt med kollektivfelt på strekningen Kalbakken – Grorud. Transportanalyser viser imidlertid at dette ikke vil gi økt fremkommelighet for kollektivtrafikken, hovedsakelig pga. mange kryss der forsinkelser oppstår.

Det gjennomføres nå mindre strakstiltak på strekningen Årvoll – Grorud. Dette er bl.a. knyttet til gang- og sykkelvei, kollektivholdeplasser samt tiltak for bedre trafikk-sikkerhet.

Miljøfartsgrense på strekningen vil som tidligere år, bli innført som et tiltak i vintersesongen for å redusere miljøbelastningen fra svevestøv.

SPØRSMÅL NR. 72**Innlevert 19. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 26. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva er regjeringens politikk for tobakksalternativer som er mindre skadelige enn tradisjonelle sigaretter?

BEGRUNNELSE:

Mer enn 100 helseeksperter ber ifølge news.com WHO om å gå bort fra deres negative holdning hva angår blant annet elektroniske sigaretter. Ekspertene slår fast at WHOs

restriktive linje når det kommer til blant annet e-sigaretter potensielt kan koste millioner av liv.

Tobakk er kun omtalt i en setning i Hurdalsplattformen hvor den slår fast at regjeringen skal videreføre en restriktiv tobakkspolitikk. Spørsmålsstiller ser ingen motsetning mellom en restriktiv tobakkspolitikk og det å tilrettelegge for mindre skadelige tobakksprodukter. Røykfrie alternativer er bedre for folkehelsen, og enhver som lar være å røyke eller klarer å slutte med tradisjonelle sigaretter er en seier for folkehelsen.

Når store internasjonale organisasjoner som WHO angriper alle røykfrie produkter som snus, oppvarmet tobakk og e-sigaretter er det en risiko for folkehelsen. For at flere skal stumpe røyken, må mindre skadelige alternativer kunne konkurrere ut sigarettene, med informasjon om forskjellene i skadepotensial og tilgjengelighet.

Spørsmålsstiller håper derfor at helseministeren vil avklare hva som er regjeringens politikk på dette området, og at regjeringen vil legge til rette for en fornuftig tobakkspolitikk.

Svar:

I Hurdalsplattformen fremkommer det at regjeringen vil «videreføre en restriktiv tobakkspolitikk». Norge har siden 1970-tallet gått i front når det gjelder å bekjempe de enorme skadevirkningene av tobakksbruk, og med gode resultater. Andelen dagligrøykere i befolkningen er redusert fra 42 pst. i 1973 til 9 pst. i 2020. Blant unge (16–24 år) er andelen røykere tilsvarende redusert fra 44 pst. til 1 pst. Parallelt er det iverksatt tiltak og tatt i bruk virkemidler som avgifter, informasjons- og holdningskampanjer, helseadvarsler, aldersgrenser, reklameforbud mv.

SPØRSMÅL NR. 73

Innlevert 19. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 22. oktober 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen slår regjeringen fast at det ikke skal bygges noen nye mellomlandskabler i perioden. Søknaden om å bygge NorthConnect ligger nå på vent i departementet, og kan når som helst godkjennes.

Vil statsråden avvise søknaden om å bygge NorthConnect, eller vil den bli liggende på vent i departementet?

Utfordringene innen feltet har til dels endret seg de siste årene. Tobakksindustrien har lansert en rekke nye produkttyper og appellerer til nye brukergrupper, særlig kvinner og unge.

Når det gjelder e-sigaretter, er det en kjent sak at det er en viss faglig uenighet blant forskere om hvilken tilnærming som er den riktige. Norge har i dag et forbud mot e-sigaretter med nikotin. Når EUs tobakksdirektiv 2014/40/EU innlemmes i EØS-avtalen, vil det norske forbudet erstattes av en registreringsordning. Tanken bak har vært at e-sigaretter skal gjøres tilgjengelige for voksne røykere som ikke klarer eller vil slutte, samtidig som det er viktig å hindre bruk blant unge. Ny kunnskap og erfaringer fra andre land viser at e-sigaretter kan få appell blant unge og at de ikke har dokumentert effekt på røykeslutt.

Videre ble det i sommer innført en ny godkjenningssordning for nye tobakks- og nikotinprodukter, som skal sørge for at produkter som kan virke tiltrekkende på barn og unge eller bidra til normalisering av tobakksbruk ikke kommer på det norske markedet.

Jeg vil følge med på hvordan disse nye ordningene fungerer i praksis og gjøre nødvendige justeringer etter hvert som vi får mer kunnskap og erfaring.

Verdens helseorganisasjon er en viktig faglig premisseleverandør for kunnskapsbasert tobakkspolitikk. Norge er også part i tobakkskonvensjonen. Alle konvensjonsparter er forpliktet til å ha oppdaterte tobakksstrategier. Den nasjonale tobakksstrategien 2019–2021 utløper i år, og arbeidet med å utarbeide en ny strategi er påbegynt. Der vil jeg komme nærmere tilbake til hvilke tiltak regjeringen anser som aktuelle for å oppnå tobakkskadelovens langsiktige målsetning om et tobakksfritt samfunn.

BEGRUNNELSE:

I 2017 ble den omstridte NorthConnect-kabelen som skal binde Norge enda tettere til det europeiske strømmarkedet, nærmere bestemt fra Sima i Eidfjord til Peterhead i Skottland, omsøkt. Norges vassdrag- og energidirektorat berregner at kabelen vil ha en levetid på 40 år, og at de norske kraftprisene vil øke med 1–3 øre per kwh i gjennomsnitt i denne perioden.

Konsesjonssøknaden er inntil videre stilt i bero. På spørsmål fra Bjørnar Moxnes (Rødt) har den foregående olje- og energiministeren, Tina Bru (Høyre), svart at en fremtidig konsesjonsbehandling av søknaden fra NorthConnect vil behandles etter den gamle energiloven.

Undertegnede frykter at søknaden dermed kan trekkes opp av skuffen, behandles og godkjennes uten videre motstand.

I Hurdalsplattformen slår regjeringen fast følgende:

«Regjeringen vil føre en politikk som sikrer oss at vi beholder suveren norsk kontroll over alle avgjørelser med betydning for energisikkerheten i Norge, for den videre utbyggingen av norsk kraft og energimiks, at det offentlige eierskapet ligger fast, og at beslutninger om eventuelle nye mellomlandsforbindelser til utlandet fortsatt suverent skal fattes av norske myndigheter.»

Videre slås det fast i et eget kulepunkt at regjeringen skal:

«Ikke godkjenne nye mellomlandsforbindelser til utlandet i denne stortingsperioden.»

LO har også vedtatt at de er mot NorthConnect, og pekt på at kundene vil tape på høye kraftpriser samtidig som denne kablen vil ha begrenset betydning for Norges forsyningsikkerhet.

Svar:

I Hurdalsplattformen slår regjeringen fast at det ikke skal bygges noen nye mellomlandskabler i perioden.

SPØRSMÅL NR. 74

Innlevert 19. oktober 2021 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 29. oktober 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hvilke norske posisjoner vil statsråden fremme under COP26 i Glasgow, og hvordan har han tenkt til å forankre disse posisjonene i Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solbergs posisjoner til COP26 ble fremmet i Prop 1S. Den daværende regjeringen foreslo blant annet å doble norsk klimabistand frem mot 2025, og foreslo i en økning i Prop 1S på 1,9 mrd. kroner for å bidra til dette. Videre ble det foreslått en økning på 500 mill. kroner til klimatilpasning. Solberg-regjeringen fremmet også fors-

Søknaden om å bygge NorthConnect ligger på vent i departementet, og kan når som helst godkjennes. Vil statsråden avvise søknaden om å bygge NorthConnect, eller vil den bli liggende på vent i departementet?

Som representanten er inne på, står det i Hurdalsplattformen at vi ikke vil godkjenne nye mellomlandsforbindelser til utlandet i denne perioden. I tillegg heter det at vi vil utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningsikkerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri.

Det kommer fram av pressmelding fra Olje- og energidepartement 25. mars 2020 at behandlingen av søknaden fra NorthConnect om å etablere en ny strømkabel mellom Norge og Skottland ble stilt i bero som følge av at det ikke forelå tilstrekkelig grunnlag etter energiloven til å fatte vedtak i saken. Departementet la til grunn at et slikt grunnlag først vil foreligge etter at det er høstet erfaringer fra virkningene av de to nye forbindelsene til Tyskland og Storbritannia på kraftsystemet under varierende forhold i det norske, nordiske og europeiske markedet.

Forbindelsene til Tyskland og Storbritannia er satt i drift i år. Det vil ta tid å høste erfaringer fra virkningene på kraftsystemet av de nye forbindelsene. Og som nevnt følger det av Hurdalsplattformen at vi ikke vil godkjenne nye mellomlandsforbindelser til utlandet i denne perioden.

lag om et nytt klimainvesteringsfond som skal bidra til økte investeringer i fornybar energi i utviklingsland. Klimainvesteringsfondet skulle tilføres 10 mrd. kroner i kapital over fem år, fordelt med 5 mrd. kroner over statsbudsjettet og 5 mrd. kroner fra Norfunds overskuddskapital.

Jeg mener Stortinget bør få vite om regjeringen viderefører disse satsingene og posisjonene i Glasgow, eller om regjeringen har planer om å fremme andre og nye posisjoner. Ettersom statsråden sitter i en mindretallsregjering er det etter min mening naturlig at statsråden forankrer norske posisjoner på egnet måte i Stortinget, før COP26 starter.

Svar:

Norge vil ha tydelige posisjoner om økte ambisjoner til COP 26 i Glasgow. Møtet er avgjørende for om verden fortsatt skal ha sjanse til å holde temperaturstigningen under 1,5 grader. Økte ambisjoner betyr kraftigere utslippskutt, men også mer klimatilpasning, mer klimafinansiering og å gjøre ferdig regelboka for Parisavtalen.

Norge er tydelig på behovet for større utslippskutt. Det er særlige de store utslippslandene som ennå ikke har forsterket sine mål under Parisavtalen som må komme med forsterkede mål. Norge var blant de land som var tidlig ute med et forsterket mål. COP26 må gi et klart politisk signal om at vi fortsatt jobber for å holde global oppvarming under 1,5 grader.

På COP 26 skal regelverket under Parisavtalen gjøres ferdig, og Norge vektlegger at regelverket skal bidra til økte ambisjoner over tid. Det omfatter regler for samarbeid om utslippsmål mellom land, å vedta praktiske og viktige rapporteringstabeller

og bli enige om felles tidsrammer for utslippsmål under Parisavtalen. Det er også mange andre spørsmål som krever beslutninger av partsmøtet.

Det blir også viktig på klimatoppmøtet at industri-landene viser hvordan de raskt vil øke klimafinansieringen. Vi må så raskt som mulig nå målet om 100 mrd. USD årlig fra industriland til utviklingsland, og COP 26 bør bidra til klarhet i dette. Norge skal sammen med de andre i-landene bidra til det.

Fra norsk side vil vi kommunisere at målet er at den samlede årlige klimafinansieringen til utviklingsland fra Norge skal dobles fra 7 milliarder kroner i 2020 til 14 milliarder kroner senest i 2026. Det omfatter offentlige midler over statsbudsjettet til klimatiltak og investeringer, og mobilisering av privat kapital.

Hva den nye regjeringen har og viderefører av satsinger i statsbudsjettet vil ellers komme frem av regjeringens tilleggsproposisjon som vil behandles i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 75

Innlevert 19. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad

Besvart 26. oktober 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva vil næringsministeren gjøre med de politiske rammebetingelsene for næringsmiddelindustrien, slik at Nortura kan revurdere sin beslutning om å sentralisere driften sin, og er næringsministeren villig til å gå i dialog med selskapet for å forhindre at dette skjer?

BEGRUNNELSE:

Tirsdag 19. oktober, dagen etter at statsminister Jonas Gahr Støre holdt sin erklæring fra regjeringen for Stortinget, kom beskjeden om at Nortura legger ned avdelingene for griseskjæring i Steinkjer og Stavanger til fordel for en ny og modernisert fabrikk i Tønsberg. I alt 79 ansatte i Steinkjer og 68 ansatte i Stavanger mister jobbene sine.

Næringsmiddelindustrien er en av Fastlands-Norges største industrier. Den sysselsetter titusenvis av ansatte over hele landet og består av drøyt 2000 bedrifter.

I erklæringen fra statsminister Støre proklamerte han at det nå er vanlige folk sin tur. Statsministeren sa at

“vanlige folk i hele landet vil at deres liv, utfordringer og interesser igjen skal stå øverst på dagsordenen. Dette er utgang-

spunktet for Hurdalsplattformen som regjeringen utgått av Arbeiderpartiet og Senterpartiet legger til grunn for sitt arbeid”

og at

“regjeringen skal flytte makt til vanlige folk på alle områder i samfunnet. Aller viktigst er trygt arbeid til alle og gode tjenester nær folk.”

Det er nok få av de 79 ansatte ved Norturas anlegg på Steinkjer som nå mister jobben som føler at det er vanlige folk sin tur. De føler nok heller ikke at trygt arbeid er det som står i førersetet denne dagen.

Styreleder i Nortura, Trine Hasvang Vaag, uttaler til Trønder-Avisa at:

“Vi forstår at dette er krevende for de som blir berørt, men de politiske og kommersielle rammebetingelsene gir oss ingen andre alternativer.”

Svar:

Regjeringens mål er full sysselsetting. Alle som kan og vil jobbe, skal få mulighet for det. For regjeringen er det viktig å styrke arbeidstakernes rettigheter i et arbeidsliv i en-

dring. I Hurdalsplattformen sier vi at arbeidsmiljøloven er en bærebjelke i den norske modellen, og den må forsterkes og fornyes for å møte utviklingen i næringslivet.

Jeg er svært opptatt av å bidra til etablering av nye arbeidsplasser og at hele bredden av eksisterende næringsliv får gode utviklingsmuligheter. Vi skal føre en aktiv næringspolitikk som skal gi nye lønnsomme arbeidsplasser i hele landet. For å få til det må vi ha gode rammebetingelser for næringslivet.

Nortura er eid av 18 300 norske egg- og kjøttprodusenter. Det er viktig at konsernet har en lønnsomhet som gjør at det kan utbetale gode priser til bøndene for deres råvareleveranser, og dermed bidra til å sikre arbeidsplassene i primærlandbruket.

Konsernstyret i Nortura har nylig vedtatt å bygge en ny, modernisert og automatisert avdeling for griseskjæring i Tønsberg. Investeringen på en halv milliard kroner legger ifølge selskapet til rette for en mer effektiv og bærekraftig industristruktur som bedrer lønnsomheten i selskapet. Vedtaket er en del av et omstillingsprogram som skal styrke lønnsomheten i Nortura. Jeg kan vanskelig involvere meg i bedrifters forretningsmessige disposis-

joner. Bedriftene må selv være ansvarlige for å sørge for lønnsom og konkurransedyktig virksomhet.

Næringsmiddelindustrien er en viktig næring som har betydning for sysselsetting og verdiskaping i hele Norge og som skaper ringvirkninger i andre næringer slik som i landbruket og fiskeriene. For å øke konkurransevnen og verdiskapingen er det samtidig nødvendig med omstilling. I Hurdalsplattformen har vi sagt at vi blant annet vil gjennomgå hele det næringsrettede virkemiddelapparatet med sikte på å forenkle, tilgjengeliggjøre og styrke ordningene som skal bidra til at norske bedrifter kan vokse.

I plattformen fremgår det også at vi vil legge frem en stortingsmelding om markedsrett i verdikjeden for mat, og vi vil gjennomgå rammevilkårene for næringsmiddelindustrien for å legge til rette for videre utvikling av næringen i Norge.

For å sikre landbruk over hele landet, økt verdiskaping og redusert klimaavtrykk, er det nødvendig å øke lønnsomheten i bruk av jordbruksarealene.

Jeg vil avslutningsvis vise til at Hurdalsplattformen legger vekt på et sterkt importvern og videreføring av de årlige jordbruksforhandlingene og landbruks-samvirkets ansvar som markedsregulator.

SPØRSMÅL NR. 76

Innlevert 19. oktober 2021 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 26. oktober 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen heter det at regjeringen vil «Gjennomføre en utredning for å vurdere erfaringene fra EØS-samarbeidet de siste 10 år. I den forbindelse skal det blant annet utredes erfaringene nærstående land utenfor EU har med alternative avtaler med EU».

Vil utredningen også se på fullt medlemskap i EU som et alternativ til EØS og erfaringer med dette fra naboland som Sverige, Danmark og Finland inkluderes i utredningen, eller vil det kunne gjelde erfaringer fra land som ikke er EU-medlemmer, som Sveits og Storbritannia?

BEGRUNNELSE:

Hurdalsplattformen slår fast at regjeringen vil utrede alternativer til EØS-avtalen ved å se på forholdet mellom andre ikke-medlemsland og EU. Det begrenser utredningen til å høste erfaringer fra blant Storbritannia og Sveits, men ikke nabolandene våre som Danmark og Sverige.

Hvis vi skal utrede alternativer til dagens EØS-avtale bør det være naturlig å i like stor grad utrede det eneste alternativet som er bedre enn dagens EØS-avtale for norsk næringsliv, nemlig fullt medlemskap i EU.

Svar:

Hurdalsplattformen gjør det klart at EØS-avtalen ligger fast. Det står ikke at regjeringen skal utrede alternativer til denne. Regjeringen ønsker imidlertid en utredning om erfaringene fra EØS-samarbeidet de siste ti årene.

EØS-utredningen fra 2012 (NOU 2012:2 - Utenfor og innenfor) var forskningsbasert og ga oss mye innsikt om EØS-samarbeidet og om EØS-avtalens betydning for Norge. Mye har skjedd de siste ti årene. Det har vært en utvikling i EU og i EØS, og også i Norge.

En oppfølging av utredningen fra 2012 vil være bra for norsk samfunnsdebatt. Den vil sette lys på hvilke utfordringer, men også hvilke muligheter vi har i samarbeid-

det med EU i dag. Det vil dessuten være nyttig å se hvilke erfaringer andre nærstående land har gjort seg når det gjelder sitt forhold til EU. Storbritannia og Sveits kan være eksempler, uten at jeg skal forskuttere oppdragets ramme nå.

I likhet med utredningen fra 2012, bør en ny utredning også være forsknings- og kunnskapsbasert. Detaljer i et nytt utvalgs mandat, arbeidsform og sammensetning vil regjeringen komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 77

Innlevert 19. oktober 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 26. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor lang er gjennomsnittlig saksbehandlingstid ved søknad om våpentillatelse, og hva er statsrådets ambisjonsnivå for hvor lang saksbehandlingstiden ved slike søknader bør være?

BEGRUNNELSE:

Det er viktig for tilliten til regelverk og forvaltning, at en borger som fremsetter en søknad får et svar på denne innen rimelig tid.

Dette er tilsynelatende ikke alltid tilfelle for politiets våpenforvaltning, hvor saksbehandlingstiden i enkelte saker skal være særdeles lang. Det virker også variere i hvilken grad denne delen av forvaltningen besvarer de henvendelser de får fra borgere som har saker til behandling.

Det vil på sikt kunne gå ut over borgernes respekt for regelverket og deres lojalitet til å følge dette, dersom de ikke får sine søknader i tråd med gjeldende regelverk saksbehandlet innen rimelig tid etter at søknaden er fremsatt.

Svar:

Direktoratet for økonomiforvaltning (DFØ) publiserte i vår følgeevaluering av nærpolitireformen. Der kommer det blant annet frem at økt sentralisering og færre tjenestesteder gjør at en del polititjenester noen steder oppleves som mindre tilgjengelig. Det gjelder særlig tjenester som pass og våpentillatelse.

Saksbehandlingstider for våpensøknad ligger tilgjengelig på nettsiden politiet.no. Det er dessverre stor forskjell på saksbehandlingstiden mellom politidistriktene. Enkelte distrikt har 3-6 ukers saksbehandlingstid, mens det tar flere måneder i andre distrikt.

Regjeringen skal opprette 20 nye polititjenestesteder og sikre minimumsbemanning ved de allerede eksister-

ende tjenestestedene. Forvaltningsoppgaver som våpen og pass er blant tjenestene som regjeringen i samråd med kommunene og politidistriktene skal vurdere å tilby flere steder enn i dag.

I Hurdalsplattformen fremkommer det at regjeringen skal opprette et nasjonalt våpenregister som blir lagt til Brønnøysundregistrene og til Nordland politidistrikt med forvaltning i Mosjøen. Dette arbeidet har allerede startet.

Digital innlevering av våpensøknader til jaktvåpen ble lansert tidligere i høst. Dette innebærer at våpensøknadene som frem til 2021 har vært skrevet på gjennomslagspapir og sendt i posten nå kan sendes inn via nettsiden politiet.no.

SPØRSMÅL NR. 78**Innlevert 19. oktober 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 27. oktober 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Landbruket og dyrehold er viktig for matsikkerheit og levande bygder. Rovdyra vi har i vår fauna er viktig å ta vare på, derimot må dette forvaltast slik at det fortsatt er mulig med beitedyr i utmarka og eit aktivt landbruk i heile landet. Ulv er ikkje foreneleg med beitedrift, og dyretragediane ikring dette kan ikkje fortsette.

Vil statsråden sørge for at det ikkje skal vere ulv i beiteprioriterte områder, og sørge for at ulvebestanden her i landet blir kraftig redusert?

Svar:

Denne regjeringen vil føre en mer restriktiv rovdyrpolitikk innenfor rammene av Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven og de øvrige rammene Stortinget har vedtatt. En av føringene fra Stortinget er å ligge så nær bestandsmålet som mulig, noe som for ulv betyr en bestandsreduksjon sammenlignet med bestandssituasjonen de senere årene. I Hurdalsplattformen sier vi at når en bestand ligger over bestandsmålet, så skal den forvaltes i tråd med det bestandsmålet som til enhver tid er vedtatt av Stortinget. Dette gjelder også ulv.

Bestandsmålet for ulv er i år oppnådd, og det er da de regionale rovviltnemndene som i første instans har myndighet til å vedta fellingskvoter. Klima- og miljødepartementet er klageinstans for vedtak fattet av nemndene, og jeg ønsker derfor ikke å uttale meg om disse sakene nå.

Mer generelt vil jeg peke på at bestandsmålet for ulv skal oppnås innenfor ulvesonen, og det skal som et utgangspunkt ikke være yngling av ulv utenfor dette området. Utenfor ulvesonen er utgangspunktet at det skal være en lav terskel for felling av ulv som gjør skade på beitedyr, eller som representerer et skadepotensial. I dommen om lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen av 26. mars 2021 har Høyesterett funnet at den differensierte forvaltningsstrategien som lå til grunn for de aktuelle vedtakene, ikke vil stride mot Norges folkerettslige forpliktelser etter Bernkonvensjonen.

Jeg vil avslutningsvis vise til at det av Hurdalsplattformen framgår at regjeringen vil utrede en reduksjon av gjeldende bestandsmål for ulv, med mål om å redusere belastningen for beitenæringene og lokalsamfunn. Det fremgår også av Hurdalsplattformen at regjeringen vil fjerne intervallmålene, og at bestandsmålene skal defineres som både minimums- maksimumsmål. Dette vil jeg komme tilbake til på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 79**Innlevert 19. oktober 2021 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 28. oktober 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Situasjonen for flyktninger på grensa mellom Hviterussland og Polen er veldig alvorlig. Det kan se ut som at Hviterussland bruker flyktninger i et kynisk spill. Samtidig bryter Polen sine forpliktelser til å ta vare på flyktninger som har tatt seg inn i landet.

Hva mener regjeringen om situasjonen, hvordan reagerer norske myndigheter, og hva formidles fra norske myndigheter til hviterussiske og polske myndigheter for å sikre at flyktningenes rettigheter ivaretas?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen for flyktninger på grensa mellom Hviterussland og Polen er veldig alvorlig. Det kan se ut som at Hviterussland bruker flyktninger i et kynisk spill.

Samtidig bryter Polen sine forpliktelser til å ta vare på flyktninger som har tatt seg inn i landet. Jeg ønsker svar på den nye regjeringens holdning til dette, og hvordan de følger opp med polske og hviterussiske myndigheter.

<https://www.vg.no/nyheter/utenriks/i/eEq7XK/migranter-skal-ha-blitt-lokket-til-hviterussland-med-falke-pakketurer>

Svar:

Den humanitære situasjonen langs Hviterusslands grenser til Polen, Litauen og Latvia er svært utfordrende.

Hundrevis av personer prøver hver dag å krysse grensene fra Hviterussland til Polen og de to baltiske landene. De aller fleste avvises, og de tilbys lite eller ingen humanitær assistanse. Situasjonen har både en humanitær og en sikkerhetspolitisk side.

Regjeringen er særskilt bekymret for den humanitære situasjonen ved den polske grensen. Situasjonen er uoversiktlig. Det er erklært unntakstilstand langs grensen, og Polen ser ikke behov for assistanse utenfra. Gjennom EØS-midlene bidrar Norge til å styrke det polske mottaksapparatet. Blant annet vil opp mot 400 enslige mindreårige asylsøkere få bistand gjennom våre prosjekter. Norge er i tett dialog med andre likesinnede land om den humanitære siden av krisen, med vekt på menneskerettighetsperspektivet.

Vi vurderer fortløpende situasjonen. Det er hviterussiske myndigheter som har lagt aktivt til rette for en kraftig økning i flykningestrømmene over disse grensene. Alt peker i retning av at dette er en ønsket politikk fra det hviterussiske regimets side.

Gjennom det siste året har vi sett at myndighetene har brukt svært kraftige virkemidler for å slå ned all opposisjon og kneble regimekritiske og uavhengige røster. Uavhengige medier og et stort antall frivillige organisasjoner er blitt stengt ned, og opposisjonspolitikere, MR-forsvarere og journalister sitter fengslet.

Vi står sammen med Polen, Latvia, Litauen og EU i vår fordømmelse av Hviterusslands bruk av sårbare flykninger som et utenrikspolitisk virkemiddel. På et uformelt møte innenfor rammen av FNs sikkerhetsråd 8. oktober kom Norge og flere andre land med kraftig kritikk av Hviterussland, blant annet på grunn av migrantkrisen.

Dessverre føyer dette seg inn i en rekke saker som illustrerer et kynisk og brutalt regime med manglende respekt for menneskerettighetene, og som avviser alle oppfordringer til dialog for å finne en vei ut av den politiske krisen i landet.

Vi vil fortsette å sette utviklingen i Hviterussland på dagsordenen i OSSE, FN og andre relevante fora, og koordinere vår politikk tett med andre europeiske land.

Migrantkrisen og Hviterusslands mange andre kritikverdige handlinger er også noe vi vil fortsette å ta opp bilateralt, selv om vi har begrenset politisk og diplomatisk kontakt med myndighetene i Minsk.

SPØRSMÅL NR. 80

Innlevert 19. oktober 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 26. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Har statsråden blitt informert om at beredskapen ved sykehuset i Kristiansund blir redusert ved at anestesilegene går fra tilstedevakt til hjemnevakt fra 1. desember, er det til det beste for pasientene, og har det konsekvenser for gjenåpning av fødeavdelingen, og har statsråden forsikret seg om at alle nødvendige forberedelser, inkludert anestesileger, er på plass til gjenåpning slik at befolkningen kan få garantier om at gjenåpning med nødvendige støttefunksjoner går som planlagt?

Svar:

Det pågår arbeid med sikte på å kunne gjenåpne fødeavdelingen i Kristiansund, som har vært midlertidig stengt. Vakt for anestesileger kan organiseres både som hjemnevakt og som tilstedevakt på sykehuset. I anledning

spørsmålet fra representanten Aydar er det innhentet en kommentar fra Helse Midt-Norge RHF. De har vært i kontakt med Helse Møre og Romsdal HF som opplyser at når anestesilegen har hjemnevakt tilkalles vedkommende ved behov, og vedkommende kan så rykke ut. Mange sykehus i Norge organiserer anestesilegevakt som hjemnevakt. Det gjelder også sykehus som er større enn Kristiansund sykehus og med flere fødsler per år enn hva Kristiansund vil ha med åpen fødeavdeling. Hvorvidt en vakt organiseres som hjemnevakt eller tilstedevakt gjøres på bakgrunn av hva som vurderes som faglig forsvarlig. Årsaken til den aktuelle endringen er en meget stor vaktbelastning for anestesilegene som over tid har medført at de har mistet leger. Tilstedevakt medfører at legene må være på sykehuset hele vekten. Ved Kristiansund sykehus har anestesilegene lite å gjøre på kveld og natt, altså under tiden de har tilstedevakt. Dette vil også gjelde ved åpningen av fødeavdelingen. Kombinasjonen av tilstedevakt og få

leger å dele den på, innebærer hyppig vaktbelastning som både kan være krevende å kombinere med familieliv og vanskeliggjøre rekruttering.

Jeg opplever at den planlagte endringen bygger på en begrunnet faglig vurdering. Jeg legger til grunn at helse-

foretaket både regionalt og lokalt vil følge dette nøye i fortsettelsen og at pasientene skal ha trygghet for at fødetilbudet kan ivaretas på en god måte ved gjenåpning.

SPØRSMÅL NR. 81

Innlevert 19. oktober 2021 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 27. oktober 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Kan kunnskapsministeren redegjøre for hvor mange, og hvilke, friskoler som per i dag er godkjent for statstilskudd med grunnlag i å være profilskoler og skoler som gir yrkesrettet opplæring etter kapittel 6A i friskoleloven (Lov om frittstående skolar), og kan statsråden videre gjøre greie for antallet skoler og hvilke skoler som med dette grunnlaget nå ligger inne til vurdering for godkjenning?

BEGRUNNELSE:

I 2015 ble det i friskoleloven åpnet for å opprette yrkesfagskoler, eller profilskoler, for å øke mangfold og nyskaping i skolesektoren, samtidig som tilbudet til elever som ønsker ytterligere fordypning ble styrket. Skoler godkjent etter denne loven skal ikke drive kommersiell virksomhet, tilskudd og elevbetaling skal komme elevene til gode og det skal fortsatt være forbudt å ta ut utbytte. Samtidig har kravene til at kvalitet og innhold skal være like godt som i offentlig skole vært et viktig prinsipp.

I Hurdalsplattformen viser regjeringen til at de vil

«stramme inn privatskoleloven ved å fjerne profilskoler og yrkesfagopplæring som godkjenningssgrunnlag for statstilskudd, og styrke folkevalgte sin mulighet til å si nei til nye privatskoler og utvidelser.»

Hvis dette gjennomføres vil det i stor grad reversere den moderate åpningen som ble gjort av Solberg-regjeringen i 2015, og elevene vil få et mindre mangfoldig skoletilbud.

Svar:

Støre-regjeringen har som mål å styrke fellesskolen. Det følger av Hurdalsplattformen at regjeringen ønsker å stramme inn privatskoleloven ved å fjerne profilskoler og yrkesfagopplæring som grunnlag for statstilskudd. Reg-

jeringen ønsker også å styrke lokale folkevalgtes mulighet til å si nei til nye privatskoler og utvidelser ved eksisterende skoler. Jeg går nå i gang med arbeidet med å følge opp plattformen, og vil komme tilbake til Stortinget om saken på egnet måte.

Jeg vil vise til at friskoleloven kap. 6A Diverse skolar som gir yrkesretta opplæring ikke omfattes av dette punktet i regjeringserklæringen. Dette kapittelet ble med virkning fra 1. januar 2021 flyttet fra voksenopplæringssloven til friskoleloven som ledd i en teknisk rydding.

Jeg kan opplyse følgende om hvor mange og hvilke skoler som er godkjent etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) videregående opplæring i yrkesfaglege utdanningsprogram og i) særskilt profil, og hvilke søknader om godkjenning som ligger til behandling:

- Det er godkjent fire skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstav h)

videregående opplæring i yrkesfaglege utdanningsprogram. To av disse skolene er i drift, mens de øvrige to ikke har startet opp. Det følger av friskoleloven § 2-1 femte ledd at en skole som er godkjent må starte opp i løpet av tre skoleår etter at godkjenningen er gitt, hvis ikke faller godkjenningen bort. Det ligger ikke til behandling noen søknader om godkjenning av nye skoler på grunnlag av § 2-1 andre ledd bokstav h).

- Det er godkjent 31 skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstav i) særskilt profil. 26 av disse skolene er i drift, mens fem av skolene ennå ikke har startet opp. Det ligger til behandling åtte søknader om godkjenning på dette grunnlaget.

Videre kan jeg opplyse at det er godkjent 28 skoler etter friskoleloven kap. 6A Diverse skolar som gir yrkesretta opplæring. Alle disse er i drift. Det ligger til behandling to søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven kap. 6A.

Jeg viser til vedlagte lister fra Utdanningsdirektoratet for informasjon om hvilke skoler dette gjelder.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-202122-0081-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 82

Innlevert 20. oktober 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 26. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden ta grep for å sikre fortsatt døgnbemanning hos politiet i Bjørnafjorden?

BEGRUNNELSE:

Denne uken kunne vi lese at politiet i Bjørnafjorden ikke lengre får jobbe om natten. Nå er det flere som frykter for responstiden.

Det at døgnservicen nå skal legges ned vitner også om lite forutsigbarhet for kommunen selv. Mangelen på informasjon og forutsigbarhet oppleves som frustrerende for Bjørnafjorden, de tillitsvalgte i politiet, men er også krevende for nærliggende kommuner som nå får oppgaven med å dekke et ekstra distrikt.

Sist men ikke minst er man bekymret for innbyggernes trygghet i en stadig voksende kommune.

<https://www.bt.no/nyheter/lokalt/i/7dqAm9/politiet-i-bjoernafjorden-faar-ikke-lenger-jobbe-om-natten-frykter-daar?referer=https%3A%2F%2Fwww.>

bt.no&utm_medium=Social&utm_source=Facebook&fbclid=IwAR1-N06_nqFkAvdfTW-S7IR-w1X6bRT_45cS-j6qUYPTVie2t_6YJ8TPRsVg#Echobox=1634469167

Svar:

Regjeringen vil styrke det lokale politiet i hele landet, både for å sikre bedre forebygging og for raskere respons ved alvorlige hendelser. I Hurdalplattformen fremkommer det blant annet at politiberedskapen skal styrkes. Dette skal skje både gjennom etablering av minimumsbemanning og nye polititjenestesteder. Regjeringen vil legge fram en konkret plan for å styrke politiets nærvær i hele landet.

Det er politimesteren i de respektive politidistriktene som har ansvaret for å fordele ressursene internt i politidistriktet. Regjeringen vil de kommende årene bidra til større økonomisk handlingsrom til politidistriktene, blant annet ved å redusere sentralt politibyråkrati og konsulentbruk som har vokst kraftig de siste åtte årene.

SPØRSMÅL NR. 83

Innlevert 20. oktober 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 27. oktober 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

På P4 kunne vi nylig høre at det i 20 norske kommuner ikke er mulig å ta ut kontanter, da verken minibank, bank i butikk eller bankfilial er tilgjengelig i disse kommunene. Til sammenligning hadde samtlige kommuner et slikt tilbud i 2018.

Hva er statsrådets plan for å få kontanttjenestene tilbake til vanlige folk i hele landet vi er så glad i?

Svar:

Kontanter er et viktig betalings- og verdiopbevaringsmiddel for mange. Det er fortsatt mange som ønsker å

bruke kontanter i ulike situasjoner. Derfor mener jeg at det er av stor betydning at publikum har tilgang til kontant tjenester i hele landet.

De fleste betalingene i Norge skjer imidlertid i dag med elektroniske løsninger som betalingskort, mobilbetaling og nettbank. Andelen kontantbetalinger er lav i Norge, også sammenlignet med andre land. Ifølge undersøkelser fra Norges Bank ble ca. 3 prosent av betalinger gjort med kontanter våren 2021. I takt med at kontantbruken har falt, har bankene gradvis nedskalert kontanttilbudet over mange år.

Bankene har etter finansforetaksloven § 16-4 plikt til å motta kontanter fra kundene og gjøre innskudd tilgjengelig for kundene i form av kontanter i samsvar med kundenes forventninger og behov. Det er i utgangspunktet opp til bankene selv å innrette seg slik at de oppfyller plikten, men Finansdepartementet kan fastsette nærmere regler i forskrift. I 2018 ble det fastsatt forskriftsregler om at bankene skal ha beredskap for økt etterspørsel etter kontanter.

I 2019 etablerte bankene et felles rammeverk for innskudd og uttak av kontanter i butikker. De fleste bankene deltar også i en slik fellesløsning i regi av Vipps, kalt «Kontant tjenester i butikk». Løsningen brukes av over 90 banker og er tilgjengelig i de fleste av NorgesGruppens butikker over hele landet.

På oppdrag fra Finansdepartementet kartla Finanstilsynet og Norges Bank i 2018 og 2020 bankenes samlede tilbud av kontant tjenester. Kartleggingen i 2020 viste at antall filialer som tilbyr kontant tjenester, samt antall minibanker og innskuddsautomater, var redusert siden 2018. I tillegg var også antall nattsafer redusert. I flere kommuner hadde ikke bankene noe kontant tjenestetilbud, utover eventuelle muligheter for kontantuttak ved varekjøp. Kartleggingen fra 2020 viste også at det var flere banker som fremholdt at de ikke hadde noe ansvar for å bidra til et godt samlet kontanttilbud.

Som en oppfølging av den siste kartleggingen har Finansdepartementet nå på høring et utkast til forskrift som klargjør at det er den enkelte bank som må sørge for at kundene har mulighet til å sette inn og ta ut kontanter, enten i bankens egen regi eller gjennom avtale med andre tilbydere av kontant tjenester. Bankene vil dermed kunne oppfylle en slik plikt f.eks. ved å delta i en fellesløsning som Vipps' «Kontant tjenester i butikk»-tjeneste. Det forutsetter imidlertid at fellesløsningen er god nok. Det er ikke alle kommuner som er dekket av «Kontant tjenester i butikk»-tjenesten i dag, men jeg merker meg at Vipps regner med at det blir flere butikker med i tjenesten etter hvert. Jo bedre løsninger bankene selv etablerer, jo mindre er behovet for å regulere også omfanget av kontanttilbudet.

SPØRSMÅL NR. 84

Innlevert 20. oktober 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 25. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I forhandlinger om statsbudsjett for 2021 fikk Frp forhandlet inn 8 mill. kr til bergingsbil i Rennfast. Dette valgte forrige regjering dessverre å likevel ikke gjennomføre. I NLF Rogaland sin valgbrochure lovet derimot både Ap og Sp at de er positive til å få på plass bergingsbil i Rennfast. Dette er signaler Frp er svært positive til.

Kan vi forvente at dette kommer på plass allerede i statsbudsjettet for 2022?

BEGRUNNELSE:

I 2020 var Rennfast stengt hele 191 ganger. I den forbindelse var bergingsbil i Rennfast ett av mange spørsmål som NLF utfordret partiene i Rogaland på, og om de vil være pådriv-

er for saken. Her er partienes svar i NLF sin brosjyre (har også inkludert budsjettpartner SV sitt svar).

SP: Ja.

AP: Arbeiderpartiet er positive til alle tiltak som kan bidra til færre uforutsatte stopp og bedre regulativitet, inkludert det å få på plass en bergingsbil. Dersom det er en løsning som vanskelig lar seg gjennomføre, må det ses nærmere på andre alternativer, f.eks. lyssignal i taket.

SV: Det må åpenbart innføres tiltak som bedrer situasjonen. Det er delte meninger om hva som er beste løsning, bergingsbiler eller lysregulering.

Men hvis de som virkelig bruker veien mener at bergingsbil er best, vil SV vurdere støtte til dette ved behandlingen av budsjettet. Samtidig viser dette noe av problemene ved tunneler, og SV er som kjent imot alle undersøiske tunneler som Rogfast. Der er SV og NLF

enige har vi forstått. SV vil ha hyppige og rimelige nullutslippsferger i stedet.

Svar:

Stortinget besluttet ved behandlingen av Revidert Nasjonalbudsjett for 2021 at det i stedet for å betale for bergingsbil for Rennfast skal monteres kjørefeltsignal i tunnelene. Det ble også besluttet å øke bevilgningen på kap 1320, post 01 med 8 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på post 22 til montering av kjørefeltsignal i Rennfast-tunnelene. Jf. Prop. 195 S (2020-2021) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2021 side 156 og Innst. 600 S (2020-2021) Innstilling fra finanskomiteen om Rev-

idert nasjonalbudsjett 2021, om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2021, om endringer i skatter og avgifter i statsbudsjettet for 2021 og om økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet.

Stortingets beslutning i saken er fulgt opp for budsjettåret 2022 gjennom Prop. 1 S (2021-2022) for Samferdselsdepartementet. Kjørefeltsignal gjør det mulig å utvikle trafikk ved bilstans ved at man ikke trenger å stenge tunnellop. Dette gjør også at kommersiell bergingsbil kan komme frem raskere til havaristen. Jeg mener at dette vil være en tilfredsstillende løsning for å kunne ivareta trafikkforholdene i Rennfast, og ser det derfor ikke som aktuelt å skulle fremme forslag om endringer i saken.

SPØRSMÅL NR. 85

Innlevert 20. oktober 2021 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 27. oktober 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at alle de som har falt ut av AAP-ordningen i 2021 kommer inn i AAP-ordningen på ny?

BEGRUNNELSE:

Solberg-regjeringen gjennomførte flere kutt i ordningen med arbeidsavklaringspenger. For eksempel ble maksimal stønadperiode redusert fra 4 til 3 år, og det ble innført et karensår for dem som falt ut av ordningen etter 3 år. Under pandemien ble maksimal stønadperiode utsatt i flere omganger, i siste omgang fram til 30.09.2021.

30.09.2021 falt minst 1500 mennesker ut av AAP-ordningen. De var ikke de første som falt ut av ordningen på grunn av Solberg-regjeringas kutt, og de blir heller ikke de siste. Den nye regjeringa har lovet at ingen skal falle ut av AAP-ordningen, og forplikta seg til at den ekstraordinære stønadperioden under pandemien skal utvides til 31.12.2021.

Det er gledelige nyheter. Spørsmålet dreier seg om dem som har falt ut av ordninga før den nye regjeringa har fått innført sine grep - ikke bare nå i høst, men gjennom hele året. Hvilke tiltak ser man for seg å ta for å sikre at disse kommer inn i AAP-ordningen på ny? Tidligere har det vært slik at denne gruppen "faller ut" av Navs systemer, og at det derfor er uråd å få dem inn i ordningen igjen når de først har falt ut.

Svar:

Regjeringa Solberg innførte i to runder koronatiltak for mottakarar av arbeidsavklaringspenger etter folketrygdlova § 11-12 (under arbeidsavklaring). Alle mottakarar i perioda 16. mars-31. oktober 2020 fekk stønadperioda forlenga med seks månadar. Det vart i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2021 på ny innført tiltak for personar som får arbeidsavklaringspenger under arbeidsavklaring. Tiltaket innebar at det vart gjeve rett til forlenga stønadperiode ut september 2021 for mottakarar som gjekk ut si stønadperiode mellom 1. juli og 29. september.

I perioda 1. november 2020- 30. juni 2021 var det ikkje tiltak for mottakarar av arbeidsavklaringspenger under arbeidsavklaring som nådde maksimal stønadperiode. Personar i denne gruppa kan likevel ha krav på oppfølging fra NAV.

Regjeringa Støre har lova at ingen skal falle ut av AAP-ordninga. Me har difor fremma forslag om at mottakarar av arbeidsavklaringspenger som fekk stønadperioden forlenga til 30. september 2021 kan få stønadperioda forlenga fra 1. oktober til 31. desember 2021. Samstundes vil dei som går ut av ordninga i perioda frå 1. oktober og ut året også kunne få stønadperioda forlenga. Me vil som det går fram av Hurdalsplattforma sørge for at personar som har AAP får forlenga si stønadperiode dersom dei ikkje er ferdig avklart frå NAV eller helsevesenet.

Me vil kome tilbake til Stortinget med konkrete forslag til dette så snart som mogleg.

SPØRSMÅL NR. 86

Innlevert 20. oktober 2021 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 29. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre finansieringen av andre byggetrinn ved Stavanger Universitetssjukehus, slik at byggingen ikke går utover normal drift av sjukehuset og slik at Stavanger ikke må vente til 2040 med å få samlet sykehuset på ett sted?

BEGRUNNELSE:

Første byggetrinn ved nytt Stavanger Universitetssjukehus vil stå ferdig i 2024. Helseforetaket sliter med finansieringen av andre byggetrinn. For å kunne stille 600 millioner til rådighet som egenkapital for å låne nødvendige midler av staten, har helseforetaket nå igangsatt et spareprogram ved sjukehuset. Dersom sjukehuset ikke lykkes med et slikt spareprogram risikerer andre byggetrinn å bli utsatt. I verste fall kan utsettelsen bety at Stavanger og Rogaland vil måtte vente helt til 2040 på at SUS blir samlet på samme sted, ifølge sjukehusets økonomidirektør.

Innbyggerne i Rogaland sør for Boknafjorden risikerer nå å få et vesentlig dårligere sjukehusstilbud, enten fordi SUS må innføre storstilte spareprogram, eller fordi regionens sjukehus må forbli delt fram til 2040.

Svar:

Regjeringen vil ha en styring av sykehusene der staten er enhetlig eier av spesialisthelsetjenesten, men med regional styring av ressursene. Det er derfor Helse Vest og Helse Stavanger som har ansvar for å prioritere bruken av de årlige bevilgningene slik at det sikres gode spesialisthelsetjenester til innbyggerne i regionen.

I bevilgningene som overføres årlig til de regionale helseforetakene ligger det ikke bare midler til drift av sykehus, men også til investeringer. Dette er midler som kan benyttes til nyinvesteringer eller til oppsparing av egenkapital til større prosjekter. Denne regjeringen ønsker også å gi mer penger til sykehusene gjennom økt grunnfinansiering. Dette vil gi sykehusene større mulighet til å gjennomføre prioriterte prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 87

Innlevert 20. oktober 2021 av stortingsrepresentant Gisle Meininger Saudland

Besvart 1. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva vil statsråden foreta seg for å løse ambulansutfordringen på Sørlandet sykehus som beskrevet i eksemplene under tegnede nevner?

BEGRUNNELSE:

La meg først gratulere statsråden med jobben som helse og omsorgsminister.

Ambulansetjenesten på Sørlandet sykehus er under sterkt press og tillitsvalgte og ansatte har ved flere anled-

ninger gitt uttrykk for mangler ved dagens ambulansereberedskap i regionen. Jeg vil trekke frem flere momenter som jeg mener det er viktig at statsråden blir gjort oppmerksom på, og så vil jeg utfordre statsråden på tiltak for å bedre prehospitaltjenester ved Sørlandet sykehus.

En gjenganger ved utfordringene er at ambulansene ofte er på «andre» oppdrag. Det kan dreie seg om drosjeturner/pasienttransport hvor ambulansen er på ordinært transportoppdrag mellom ett av de tre sykehusene på Agder, men også at ambulansetjenesten må rykke ut til såkalte tulleoppdrag hvor ambulansene nærmest kjører i skytteltrafikk for å sjekke ut en person som ikke er syk. Dette har vært tema ved flere anledninger tidligere og frykten er at ambulansen skal ha en samtidskonflikt hvor de er på et oppdrag som ikke er reelt mens de ikke kan rykke ut i tide til en reelt oppdrag.

Saken er omtalt i lokalavisen Agder og jeg håper statsråden tar seg tid til å lese den her: <https://www.avisenagder.no/flere-titall-utrykninger-til-samme-adresse-ny-runde-med-misbruk-av-ambulansetjenesten/s/5-99-1067064>

I tillegg så ønsker sykehusledelsen å redusere åpningstidene på den såkalte korona-ambulansen som ble satt under koronapandemien som er sterkt ettertraktet uavhengig av korona eller ikke. Fjernes denne ambulansen eller den får redusert åpningstid så vil det også gå ut over de andre ambulansene som allerede er under sterkt press.

Svar:

Prehospitaltjenester er en viktig og sentral del av landets helsetjeneste. Helse Sør-Øst RHF, som har sørge-for-ansvar i regionen, har informert meg om den aktuelle problemstillingen som ligger til grunn for representantens spørsmål.

Klinikk for prehospitaltjenester ved Sørlandet sykehus HF har ansvar for ambulanseoppdrag i Agder, Nissedal og Fyresdal i Telemark, samt Lund kommune i Rogaland. I perioden januar til september 2021 har klinikken gjennomført 29 846 ambulanseoppdrag, noe som er uendret sammenlignet med samme periode i 2018. Opptaksområdet har innbyggere med et høyt antall henvendelser til AMK, og dette blir kontinuerlig håndtert sammen med kommunal helsetjeneste og aktuelle brukere.

Det pågår nå et prosjekt for å optimalisere ambulansetjenesten i Agder, og flere prosjekter er planlagt i kommende strategiperiode. Eventuelle ambulanseoppdrag vurderes ved hjelp av Norsk indeks for medisinsk nødhjelp, som er et beslutningsstøtteverktøy i akuttmedisinske kommunikasjonsentraler og legevaktssentraler. Dette er et verktøy som skal ivareta at henvendelser om ambulanse fra privatpersoner gis korrekt hastighetsgrad og som dessuten reduserer uønsket variasjon nasjonalt. Videre benyttes også ambulanse til pasienter som er i en for dårlig helsetilstand til å kunne benytte seg av offentlig transport, egen bil eller drosje på vei til eller fra nødvendig helsehjelp.

Den såkalte «koronaambulansen» var et ekstratiltak knyttet til frakt av pasienter med covid-19 i ambulansområdet. Behovet oppstod da ekstraordinære smitteverntiltak og vask av ambulanser medførte mer tid til rengjøring og omkledding av personell enn i en normal-situasjon. Samfunnet generelt og helsetjenesten trapper nå gradvis ned ekstratiltak knyttet til covid-19, og det samme gjør man også ved Sørlandet sykehus HF. Andel aktive ambulanser er nå normalisert i regionen, og er på samme nivå som før pandemien. Jeg vil imidlertid gjøre oppmerksom på at tilgjengelige ambulanser ikke er en statisk størrelse, men reguleres avhengig av faktisk behov og beredskapssituasjon. Det legges videre til grunn fra helsetjenestens side at alle innbyggerne skal være trygge på at de får den hjelpen de trenger, når de trenger det.

SPØRSMÅL NR. 88

Innlevert 20. oktober 2021 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 27. oktober 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Hvilke konsekvenser vil det ha for spesialstyrkenes operative evne og kontraterrorberedskapen dersom regjeringen tilbakefører helikoptre fra Rygge til Bardufoss?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen vil:

«Flytte eit tilstrekkeleg antal Bell 412-helikoptre til Bardufoss for å styrkje Hærens helikopterkapasitet i påvente av innk-

jøp av nye helikopter. Flyttinga skal vere basert på ei militærfagleg vurdering der både Hæren og spesialstyrkane sine behov for helikopterkapasitet blir varetatt.”

I sesjonen 2017-2018 bad Stortinget Solberg-regjering om å legge frem en plan for dedikert helikopterstøtte til Hæren og økt helikopterkapasitet for spesialstyrkene. I tråd med forsvarssjefens råd, anbefalte regjeringen å fordele Bell-helikoptrene med 15 helikoptre til spesialstyrkene stasjonert på Rygge og tre helikoptre stasjonert på Bardufoss til støtte for Hæren.

Kraftsamlingen av helikoptre på Rygge er avgjørende for å gi Forsvarets spesialstyrker økt operativ evne, blant annet til å bistå politiet med relevant støtte til kontrateroroperasjoner.

Spesialstyrkene og politiets beredskapstropp har i all hovedsak sammenfallende behov for helikopterkapasitet. Det kreves forutsigbarhet og tilgjengelighet for trening, øving og operasjoner. Dermed kreves et visst antall maskiner tilgjengelig, skal både trening, operasjoner og beredskap ivaretas samtidig. Videre er det avgjørende at besetningene har et tilstrekkelig høyt treningsnivå til å løse sine pålagte oppdrag. Hurtig og effektiv helikopterstøtte fra Forsvaret til politiet under alvorlige hendelser, eksempelvis terrorangrep, er av avgjørende betydning for å begrense tap av liv. Dette var et sentralt punkt i Gjørsv-kommisjonens hovedkonklusjon og anbefalinger, der kommisjonen blant annet understreket følgende:

“Rask og effektiv helikopterstøtte til politiet i forbindelse med terrorbekjempelse på norsk jord bør bli en dimensjoner-

ende oppgave for Forsvaret. Det bør vurderes om Forsvaret skal ha ytterligere støtteoppgaver til politiet ved terrorangrep.”

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 20. oktober 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes om hvilke konsekvenser det vil ha for spesialstyrkenes operative evne og kontraterorberedskapen dersom regjeringen tilbakefører helikoptre fra Rygge til Bardufoss.

Regjeringen har i sin politiske plattform lagt til grunn at et tilstrekkelig antall Bell 412-helikoptre skal flyttes til Bardufoss for å styrke Hærens helikopterkapasitet i påvente av innkjøp av nye helikoptre. Dette gjør Hæren bedre i stand til å trene og øve på utnyttelse av helikopterstøtte i operasjoner. Som Hurdalsplattformen beskriver vil det være nødvendig å gjøre en nærmere vurdering før regjeringen bestemmer seg for en konkret tidsplan og omfanget av en slik flytting. Regjeringens intensjon og målsetting er en løsning som ivaretar helikopterstøtte både til spesialstyrkene og til Hæren.

Uansett fremtidig fordeling av helikoptre vil kontraterorberedskap på Rygge videreføres. Dette betyr at Forsvarets helikoptre skal kunne bistå politiet i skarpe operasjoner hvor politiet må fraktes inn i en operasjon der hvor f.eks. skyting pågår. Helikopterberedskapen på Rygge er også et avgjørende element for å løse Forsvarets oppdrag innenfor maritim kontrateror.

SPØRSMÅL NR. 89

Innlevert 20. oktober 2021 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 28. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli

Spørsmål:

Det er nå mulig for personer i Norge å søke om familiegjenforening fra Norge på vegne av et familiemedlem som oppholder seg i Afghanistan.

Vil regjeringen åpne for at det også er mulig å søke fra Norge for personer som har klart å flykte over grensen til Pakistan, og hva vil regjeringen gjøre for å følge anbefalingene fra UNHCR av 15. oktober 2021 om å lette søknadsprosessene for familiegjenforening mellom afghanere i Norge og deres familiemedlemmer som enten oppholder seg i Afghanistan eller i regionen?

BEGRUNNELSE:

På grunn av den alvorlige situasjonen i Afghanistan er det åpnet for at personer som bor i Norge kan søke om familiegjenforening fra Norge på vegne av et familiemedlem i Afghanistan. I Dagbladet 12.09.21 kunne vi lese om en afghansk gutt på 20 år som prøver å hjelpe to mindreårige søsken til Norge. Begge foreldrene er døde. Søsknene klarte å ta seg over grensen til Pakistan rett etter at Taliban tok over makten i Afghanistan, men har store utfordringer med å søke om familiegjenforening derfra. Advokaten i saken sier at «det å kreve at de reiser til ambassade eller konsulat i Pakistan flere ganger kan sette dem i livsfare».

Sist de forsøkte å ta seg til konsulatet fra der de nå lever i skjul i Pakistan for to uker siden, ble de anholdt og klarte derfor ikke å få levert søknaden om familiegjeningforening. Av hensynet til barnas sikkerhet burde det være mulig også for dem at broren søker om familiegjeningforening på vegne av søsknene fra Norge. UNHCR oppfordret også 15. oktober 2021 statene om å lette søknadsprosessene for familiegjeningforening mellom afghanere i Norge og deres familiemedlemmer som enten oppholder seg i Afghanistan eller regionen.

Svar:

Utlendingsdirektoratet (UDI) besluttet 3. september d.å. å midlertidig akseptere at et familiemedlem i Norge (refransepersonen) kan fremme søknad om familieinnvandring på vegne av familiemedlem som oppholder seg i Afghanistan. Dette unntaket fra ordinær søknadsprosedyre er begrunnet i sikkerhetssituasjonen i Afghanistan og det forhold at det nå er vanskelig å passere landegrensen ut av Afghanistan. Afghanske borgere som allerede befinner

seg utenfor hjemlandet vil ikke ha et tilsvarende behov for at søknaden kan fremmes fra Norge. Og selv om en søknad er fremmet fra Norge, vil denne bli vurdert på vanlig måte og med et uendret kontrollnivå. ID-dokumenter, familieforhold mv. vurderes som normalt, herunder kan det stilles krav om oppmøte ved norsk utenriksstasjon til intervju og gjennomføring av DNA-test.

Departementet har merket seg UNHCRs uttalelse om behandling av søknader om familieinnvandring fra familiemedlemmer til afghanske flyktninger. Norske myndigheter legger generelt vekt på UNHCRs synspunkter, uten at disse nødvendigvis får avgjørende betydning ved utforming av praksis og regelverk. Jeg understreker at det er UDI og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler enkeltsaker om familieinnvandring. Det er også UDI og UNE som har kompetansen til å vurdere sikkerhetssituasjonen i regionen, og om situasjon tilsier endringer i prosedyrene også for afghanske borgere som befinner seg utenfor Afghanistan.

SPØRSMÅL NR. 90

Innlevert 20. oktober 2021 av stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde

Besvart 2. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Vurderer regjeringen og statsråden å bryte forpliktelsene fra avtalen i OECD/G20-forumet «Inclusive Framework» om internasjonal skattlegging av store flernasjonale selskaper?

BEGRUNNELSE:

For å sikre rettferdige konkurransevilkår for norske bedrifter i Norge, har regjeringen Solberg arbeidet aktivt for å begrense mulighetene til overskuddsflytting og skatteplanlegging, og for et internasjonalt skattesystem bedre tilpasset en globalisert og digitalisert økonomi. Norge kan ikke stå alene om dette, og derfor måtte nye internasjonale løsninger til.

Etter flere års arbeid vedtok OECD/G20-forumet «Inclusive Framework» (IF) den 9. oktober 2021 en avtale om internasjonal skattlegging av store flernasjonale selskaper. Dette er en historisk avtale, og 136 av 140 medlemsland slutter seg til avtalen, deriblant Norge.

Avtalen består av to hovedelementer. Det første innebærer at en del av overskuddet i særlig lønnsomme og store virksomheter blir skattlagt i det landet de har salgsinntekter, selv om ikke selskapene er fysisk til stede i det landet. Det andre hovedelementet er etablering av et gulv for skattekonkurranse mellom land, ved å sikre at overskudd blir skattlagt med minst 15 prosent uansett hvordan selskapet innretter seg for å styre inntekten mellom ulike skattejurisdiksjoner.

En forutsetning for avtalen er at landene skal avvike eller stanse planer om innføring av ensidige skattetiltak. Det gjelder eksempelvis skatt på digital virksomhet. Forpliktelsen er formulert som følger:

«The Multilateral Convention (MLC) will require all parties to remove all Digital Services Taxes and other relevant similar measures with respect to all companies, and to commit not to introduce such measures in the future.»

Dette er blant annet for å unngå utilsiktet skattekonkurranse mellom landene, som vil undergrave det viktige arbeidet for et felles forpliktende rammeverk.

I Hurdalsplattformen fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet står det imidlertid at regjeringen vil:

- Utrede en egen omsetningsavgift på digital virksomhet og omvendt kreditfradrag for å bekjempe overskuddsflytting i multinasjonale selskap.
- Utrede hvordan digitale tjenester kan skattlegges i landet der tjenesten leveres, og ikke i opphavslandet til selskapet som leverer tjenesten.

Gitt enigheten i Inclusive Framework er det uklart hva Regjeringens intensjon med disse punktene er, ettersom de synes å gå imot avtalens intensjon og forpliktelser.

Svar:

Avtalen som ble inngått i OECD/G20 Inclusive Framework 8. oktober, er et viktig gjennombrudd i gjennomføringen av den multinasjonale tiltakspakken mot erosjon av skattegrunnlag og overskuddsflytting fra 2015 (BEPS-prosjektet). Den nye løsningen i to deler (pilarer) skal sikre at markedsstater der forbrukerne bidrar til verdiskaping får rett til å skattlegge en del av store overskudd i multinasjonale selskaper i den globale digitaliserte økonomien, samtidig som det etableres et internasjonalt gulv for skattekonkurranse og insentiver til skatteplanlegging svekkes.

En slik multilateral avtale i et forum med 140 medlemsland vil bidra til å stabilisere et internasjonalt skattesystem som er i utakt med hvordan global forretningsvirksomhet drives i en digitalisert økonomi. En global løsning for skattesystemet vil avverge risikoen for uro i verdenshandelen som følge av at mange land ellers vil treffe ukoordinerte skattetiltak.

At Norge deltar i og støtter disse internasjonale prosessene er i samsvar med den retningen regjeringsplattformen peker ut for rett beskatning av multinasjonale selskaper og bedre beskyttelse av skattegrunnlaget.

Den nye multinasjonale skatteløsningen vil sikre at de største selskapenes inntekter fra digitale tjenester blir skattlagt i landene hvor tjenestene leveres, men gjennom skattlegging av selskapenes overskudd. Dette er en robust løsning som kan erstatte et behov for å skattlegge digitale tjenester direkte gjennom brutto avgifter på omsetning.

Hurdalsplattformens punkter om å utrede tiltak for skattlegging av digital virksomhet ligger selvsagt fast. Det vil være nødvendig at det i slike utredninger også tas hensyn til hvordan eventuelle nye skattetiltak vil samvirke med internasjonale løsninger for skattlegging av multinasjonale selskaper som Norge er en del av.

Representanten Nordby Lunde refererer og viser til forpliktelsen i den politiske enighetserklæringen. Det er klart at denne må overholdes innenfor de rammer som den multilaterale konvensjonen fastlegger når den formelt vedtas. Det vil være på det rene at visse typer skatter rettet mot digital virksomhet ikke kan opprettholdes eller innføres. En rekke land har allerede innført slike og av den grunn kommet i handelskonflikt med USA. I en felles

erklæring fra USA, Frankrike, Italia, Spania, Storbritannia og Østerrike kunngjort 21. oktober, er det gjort kjent at disse landene er blitt enige om en kompromissløsning for innkreving av skatter på digitale tjenester i interimperioden mellom den politiske avtalen 8. oktober og tidspunktet for ikrafttreden av rettslig bindende avtale om gjennomføringen av pilar 1, som er ventet å skje i 2023. Kompromissløsningen vil sikre at skattene som oppkreves på digitale tjenester i interimperioden, ikke vil bli høyere enn skatt beregnet av inntekt etter reglene i pilar 1 når disse trer i kraft. USA, på sin side forplikter seg til å innstille og avstå fra handelsmessige mottiltak mot avtalepartnerne i interimperioden forutsatt at disse oppfyller sin plikt til å hindre dobbeltbeskatning av inntekt fra digitale tjenester.

Traktatforbud mot «all Digital Services Taxes and Other Relevant Similar Measures» vil ikke omfatte ethvert mulig nasjonalt tiltak som tar sikte på å skattlegge digitale transaksjoner eller digital virksomhet. I gjennomføringsplanen som følger som vedlegg til enighetserklæringen, er omtalt den videre prosessen for nærmere avgrensning mellom skatter som etter den internasjonale avtalen ikke skal kunne innføres, og andre tiltak som statene i kraft av sin suverene bestemmelsesrett kan velge å vedta etter behov og ønsker. Det heter her at

«A detailed definition of what constitutes relevant similar measures will be finalised as part of the adoption of the MLC and its Explanatory Statement».

Dette er et videre arbeid som Finansdepartementet vil delta aktivt i med sikte på å ivareta intensjonene i Hurdalsplattformen. I denne sammenheng kan det minnes om at hovedinnholdet i pilar 1 i avtalen er i samsvar med og bidrar til å oppfylle plattformens punkt om skattlegging av digitale tjenester i landet der tjenesten leveres. Pilar 1 gir markedsstatene rett til å skattlegge en del av overskuddet i destørstekonsernene, herunder alle «teknologikjempene».

SPØRSMÅL NR. 91**Innlevert 20. oktober 2021 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 1. november 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Vil statsråden jobbe for at det kan åpnes opp for rednings-FRIdykking blant landets brannvesen for å sikre en langt bedre beredskap langs kysten og rundt landets innsjøer?

BEGRUNNELSE:

I dag kan en badevakt eller en lærer som følger en klasse på svømmeundervisning redde opp en person som ligger under vann. Brannvesenet kan ikke gjøre det samme. For de er det enten overflateredning (en situasjon der de kan ha munnen åpen hele tiden) eller full dykkeberedskap (som rundt 20 brannvesen i hele Norge har).

Arbeidstilsynet har tydelig formulert at Mosseregionen interkommunale brann og redning (MIB) ikke skal drive noen form for redningsFRIdykking hvor mannskapene beveger seg under vannoverflaten uten tilførsel av pustegass. Dette forankrer de i Arbeidsmiljøloven.

I 2019 ble det vist et nyhetsinnslag hvor MIB trente på fridykking, dykking uten tilførsel av luft. Dette reagerte Arbeidstilsynet på og de har konkludert med at slik dykking ikke er lov, med tanke på den ansattes sikkerhet.

Det betyr i realiteten at brannmenn eller -kvinner i Mosseregionen ikke har lov til å redde noen dersom de selv må bryte vannflaten med hodet. Det de da må gjøre er enten å vente på dykkerteam fra Oslo eller Fredrikstad, eller rope på noen som er i nærheten.

Det er utrolig frustrerende for brannmennene å ikke få lov til å hjelpe. Det er jo jobben deres, og dette er en kompetanse de ønsker å kunne tilby.

Et forslag til en ny forskrift om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsvesen og nød-meldesentralene (brann- og redningsvesenforskriften) har vært ute på høring og skal etter planen erstatte gjeldende forskrift av 26. juni 2002 nr. 729 om organisering og dimensjonering av brannvesen.

Justis- og beredskapsdepartementet har bedt DSB vurdere om kommunene bør pålegges å tilby overflateredningsberedskap. DSB har i forslaget til den nye forskriften blant annet støttet seg til avgjørelsen som Arbeidstilsynet har tatt og kun foreslått et krav om at brann- og redningsvesenet som et minimum skal ha utstyr til overflateredning ved ulykker i vann.

Svar:

Bakgrunnen for spørsmålet er, slik eg forstår det, tilsyn og pålegg frå Arbeidstilsynet mot Mosseregionen interkom-

munale brann og redning, når det gjeld denne verksemdas øving i, og opplegg for bruk av, redningsdykk utan bruk av pustegass. Denne dykkemetoden inneber rett og slett at dykkaren held pusten under dykkinga.

Generelt er dykking risikabelt, og det er strenge reglar for arbeidsdykking. Det er ekstra faremoment ved redningsdykking, og utan tilførsel av luft eller pustegass kan operasjonen vere særleg farleg. Det er ofte vanskeleg å gjere ei fullgod risikovurdering på staden, og gale vurderingar grunna tidsnaud kan gjerast. Ofte vil det vere dårleg sikt, og det kan vere fare for at dykkaren blir sitjande fast. I den konkrete saka meinte Arbeidstilsynet at redningsfridykking ikkje kunne gjerast i samsvar med gjeldande dykkeregelverk.

Departementet vil i denne samanhengen understreke at brannvesenet, med grunnlag i naudrett, vil kunne bruke fridykk om det er naudsynt for å redde liv. Eg forstår det vidare slik at Arbeidstilsynet heller ikkje avviser at redningsfridykking etter omstenda kan vere innanfor gjeldande dykkereglar, for eksempel når risikoen for arbeidstakar er liten. Det Arbeidstilsynet har reagert på i den aktuelle saka, er at redningsfridykking brukast som ein alminneleg redningsdykkemetode, og som ein del av verksemdas ordinære aktivitet.

Slik eg ser det, er det viktig at vi har eit strengt dykkeregelverk som beskyttar arbeidsdykkarar mot ulykker, og at regelverket blir handheva av Arbeidstilsynet. Dette gjeld naturlegvis også for redningsdykkarar. Samtidig er det viktig å ha god beredskap i heile landet, slik at liv kan reddast når ulykker skjer. Eg vil på denne bakgrunn be Arbeidstilsynet om ei heilskapleg vurdering av om og i kva grad fridykking kan ha ein plass i dykkeberedskapen, under den klare føresetnaden at tryggleiken til redningsmannskapa blir ivareteke.

SPØRSMÅL NR. 92**Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 2. november 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe****Spørsmål:**

Hva mener statsråden om at Nav ikke følger Sivilombudets uttalelse om at Nav har lagt uriktig lovforståelse til grunn når de har avkortet fedre/medmødres foreldrepenger, og vil statsråden sikre at de fedrene som har mistet store summer i foreldrepenger, blir kompensert?

BEGRUNNELSE:

Sivilombudet kom i juni med en uttalelse om den såkalte «fedrekvotefellen». Sivilombudet uttalte at Nav ikke har lagt riktig lovforståelse til grunn når de har avkortet fedre/medmødres foreldrepenger, og at Navs frist ikke har vært hjemlet i loven. I Aftenposten 20.10.2021 fremkommer det at Nav til tross for dette ikke vil behandle saken til en far som mistet store deler av fedrekvoten sin, på nytt.

Svar:

Tid saman med små barn er av stor betydning for både foreldra og barna. At fedre har mista tid saman med barna sine fordi dei ikkje har søkt om utsetjing i tide, er uheldig. Det er òg bakgrunnen for at reglane no er endra. For barn født 1. oktober i år eller seinare, kan foreldra fritt utsetje foreldrepengane. Stortinget vedtok 7. juni i år å fjerne dei tidlegare krava til samanhengande uttak og søknad om utsetjing i forkant, sjå Innst. 480 L (2020-2021) Innstilling fra familie og kulturkomiteen om Endringer i folketrygdloven (fri utsettelse av foreldrepenger) og Prop. 127 L (2020-2021) Endringer i folketrygdloven (fri utsettelse av foreldrepenger).

Eg vil nedanfor kort gjere greie for noko av historikken og korleis saka tidlegare har vore vurdert. I Prop. 127 L (2020-2021) foreslo regjeringa Solberg å fjerne kravet til samanhengande uttak av foreldrepengar og kravet til avtale med arbeidsgivar i forkant av utsetjinga. Dei same forslaga vart fremma av Stoltenberg II-regjeringa i Prop. 184 L (2012-2013) Endringer i folketrygdloven (forenklinger i foreldrepengeordningen). Denne proposisjonen vart trekt tilbake av Solberg-regjeringa, og difor ikkje handsama av Stortinget.

I begge lovproposisjonane la departementet til grunn at det var naudsynt å fjerne lova sitt krav til samanhengande uttak for å hindre at fedre mister foreldrepengar fordi dei har søkt for seint. I det ligg det at departementet si oppfatning har vore at kravet til samanhengande uttak følgde av lova, og at avbrot frå uttaket ved arbeid på

heiltid ville kreve i forkant slik at NAV kunne kontrollere at vilkåra for utsetjing var oppfylte.

Sivilombudet meiner at det rettslege grunnlaget for kravet om søknad i forkant ikkje er godt nok og skreiv i si fråsegn 30. juni i år at «Sivilombudsmannen ber Arbeids- og velferdsdirektoratet sørje for at saka til klagaren blir vurdert på nytt, og om å bli orientert om utfallet av den nye vurderinga». Dette følgjer Arbeids- og velferdsdirektoratet opp i sitt svar til Sivilombudet av 18. oktober, der det heiter at direktoratet ikkje finn grunnlag for å gjere om saka til klagaren. Direktoratet sitt syn er det same som departementet har lagt til grunn i dei nemnde lovproposisjonane og langvarig praksis i NAV og Trygderetten.

Eg legg stor vekt på Sivilombudet si fråsegn i saka, og på Stortinget sine forventningar om at fråsegn frå ombudet skal følgjast opp av forvaltninga. Eg viser òg til at Sivilombudet i brev av 29. oktober har bede Arbeids- og velferdsdirektoratet om ytterlegare svar i saka. I lys av Sivilombudet si fråsegn og brevet av 29. oktober vil eg vurdere saka nærare i dialogen eg har med etaten.

Til sist vil eg understreke at eg er glad for at reglane no er endra slik at ikkje nye fedre vil miste foreldrepengar fordi dei har søkt for seint. Hadde denne endringa vore gjort i tråd med forslaget frå regjeringa Stoltenberg II i Prop. 184 L (2012-2013), ville mange fedre unngått å bli råka.

SPØRSMÅL NR. 93**Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 29. oktober 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Vil statsråden følge opp sine intensjoner om å lytte til folk der de er ved at et enstemmig kommunestyre går sterkt imot søknaden fra NOAH, og vil statsråden ta initiativ til at søknaden ikke blir godkjent av Miljødirektoratet?

BEGRUNNELSE:

Kommunestyret i Holmestrand kommune vedtok 20. oktober å sende en felles høringsuttalelse hvor de sterkt motsetter seg at Miljødirektoratet godkjenner søknaden fra NOAH Solutions AS om å lagre ikke reaktivt farlig avfall over kote 0 på Langøya i Holmestrand. Fremskrittspartiet er opptatt av å lytte til lokaldemokratiet og forstår motstanden til kommunestyret og lokalmiljøet. Langøya ligger midt i Oslofjorden som allerede i dag er sårbar. De skriver i høringsuttalelsen blant annet:

«Ukjente fremtidige miljøfaktorer som kan påvirke deponiets stabilitet og utlekking negativt, risikoen for uønskede hendelser og eksisterende utslippstillatelser, samt trafikksituasjonen tilsier at videre oppfylning i sydbruddet over kote 0 med ikke reaktivt farlig avfall, ikke kan tillates av Holmestrand kommune.»

Svar:

NOAH Solutions AS har søkt om å endre sin gjeldende tillatelse etter forurensningsloven slik at det kan legges stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall over kote 0 i Sydbruddet på Langøya. Dagens tillatelse for denne delen av deponiet gjelder i dag ordinært avfall. Tiltaket vil bidra til å forlenge mottakskapasiteten for farlig avfall i Norge.

For å redusere utlekkingen av forurensning fra avfallet søker de også om et nytt behandlingstrinn for avfallet. Dette nye behandlingstrinnet gjør at avfallet kan karakteriseres som ikke-reaktivt farlig avfall. Avfallsforskriften åpner for at slikt avfall kan deponeres på deponier for ordinært avfall så lenge utlekkingsegenskapene er som for ordinære avfallstyper.

Søknaden fra NOAH om å endre tillatelsen etter forurensningsloven har vært lagt ut til offentlig høring med frist 26. september 2021. Søknaden er nå til behandling i Miljødirektoratet og jeg kan derfor ikke gå nærmere inn i saken nå. Et slikt tiltak vil imidlertid bare kunne få tillatelse dersom konsekvensene for mennesker og miljø vurderes som akseptable.

SPØRSMÅL NR. 94**Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 28. oktober 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Vil statsråden endre kriteriene for Husbankens tilskuddsordninger slik at vi kan gi noen av våre mest sårbare grupper en bedre beskyttelse under forsvarlige og hyggeligere forhold?

GRUNNGJEVING:

Krisesenter Vest IKS arbeider med planar for nytt bygg. Krisesenteret dekker lovfesta krisesentertilbud for 16 kommunar. Dette interkommunale tilbudet held ft. til i 2 bustader lokalisert til Stord og Haugesund. Felles for

desse bygga er at det er eldre ordinære bustader som er omgjort til lokale for krisesenter. Lokala er absolutt ikkje tilpassa dagens krav, og har stort behov for fornying. Dette med grunnlag i dagens krav både til brukarar/tilbodet og tilsette. Pr. i dag er det slik at krisesenteret ikkje kan gie tilbod til alle brukargrupper som har rett til slikt tilbod innan dei krav som er fastsett for slike tilbod. Det hastar med å få etablert nytt bygg, og styret og representantskapet understøtter dette.

Kommunane kan i dag søkje vesentlege tilskot frå Husbanken til etablering av institusjonsplassar, omsorgsbustader og bustader til andre vanskelegstilte. Ein yt også vesentleg tilskot til dagtilbod for eldre med fleire. Mål-

gruppe er her innbyggjarar som har trong for kommunale lovfesta tenester. Tilskotet er i mange høve avgjerande for at kommunane kan få effektivt tilbod til desse gruppene. Krisesentertilbodet er tilbod til kvinner, menn og barn. Menneske som er utsett for vald i nære relasjonar og som har behov for straks tiltak. Dette omfattar både dagtilbod og døgntilbod.

Krisesenteret har utstrekt samarbeid med kommunane, og representerer lovfesta kommunalt tilbod. Ut frå at det er relativt få personar dette gjeld frå dei einsskilte kommunane, er det hensiktsmessig både fagleg og ressursmessig å samle dette i eit interkommunalt tilbod eit IKS.

Det er vanskeleg å forstå at eit slikt kommunalt lovfesta døgntilbod ikkje inngår i Husbanken sine tilskotsordningar. Dette ville vore eit avgjerande viktig bidrag til å kunne etablere bygg og fasilitering med høg kvalitet. Eit krisesenter bygg må ha tidsmessige kvalitetar for føremålet. Dette med omsyn til brukarvennleghet, sikkerheit, tilrettelegging for ulike målgruppe, fasilitetar innvendig/utvendig. Det er også viktig med areal godt tilrettelagt for personale m.o.t. fag, tryggleik og utvikling.

SPØRSMÅL NR. 95

Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 29. oktober 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Er statsråden enig i at byråkrater i Brussel ikke skal få true den norske bunaden og annen håndverkstradisjoner?

BEGRUNNELSE:

De siste årene kan det virke som at det har gått sport i å komme med forslag om dyr og meningsløs symbolpolitikk i miljøets navn. Siste ute er nå EU som innen utgangen av 2022 vil at alle produkter som selges i Europa skal merkes med EU sitt miljøavtrykk.

I en artikkel i tekstilforum kan man lese hva dette skaper av bekymringer for tradisjonsrik håndverksproduksjon, som for eksempel den norske bunaden. Bunader er laget av naturmaterialer. Kortreiste, naturlige, norske materialer. At EU skal blande seg inn i dette virker absurd. En skulle tro det var grenser for hva byråkraterne i Brussel blander seg inn i.

Svar:

Krisesentertilbodet til personar utsette for vald i nære relasjonar er eit kommunalt ansvar som er regulert i lov om kommunale krisesentertilbod (krisesenterlova). Formålet med lova er å sikre eit godt og heilskapleg krisesentertilbod til kvinner, menn og barn som er utsette for vald eller truslar om vald i nære relasjonar. Krisesentera skal gje eit trygt og mellombels butilbod til denne gruppa.

Samfunnsoppdraget til Husbanken er å førebygge at folk blir vanskelegstilte på bustadmarknaden, og medverke til at vanskelegstilte kan skaffe seg og halde på ein eigna bustad. Husbanken gjev ikkje frå sine ordinære verkemiddel støtte til mellombelse buformer, noko krisesenter er. Verkemidla til Husbanken kan likevel vere til hjelp for personar som oppheld seg på krisesenter. Dei gjev tilskot til utleigebustader som bidrar til å byggje opp det kommunale tilbodet av bustader, som igjen kan gjere opphald på krisesenter kortare ved at den valdsutsette kan flytte for seg sjølv. Innanfor knappe økonomiske rammer vil det være lite hensiktsmessig å utvide formålet for Husbanken sine ordningar.

Dersom dette systemet blir slik som beskrevet i artikkelen under og flere senere, er det godt forståelig at dette fremstår som galskap.

<https://www.tekstilforum.no/kronikk-miljo-og-baerekraft/eu-truer-bunaden/740387?fbclid=IwAR2EIS4n-B1asc-2Zgg076S7cmyyYREKheZvPRP02R8aN6G-cyhr4S5X2zjtk>

<https://www.nrk.no/spesial/kampen-om-bunaden-1.15689990>

Svar:

Bunadstradisjonen er en viktig kulturbærer som fremhever norske håndverkstradisjoner på en god måte. I Hurdalsplattformen varsle vi at vi vil legge til rette for flere kulturarbeidsplasser og kompetansemiljø i hele landet. Bunadstilvirking kan være en del av dette. Jeg er for bunader og den tradisjonen og det håndverket mangfoldet av norske bunader representerer.

Bakgrunnen for at dette er blitt et tema er at EU-kommisjonen over lengre tid har arbeidet med det såkalte PEF-rammeverket. PEF står for Product Environmental Footprint og er en felles metode for å måle miljøfotavtrykket for ulike produkter, herunder tekstiler.

Formålet med å utvikle PEF-metoden er å underbygge miljøinformasjon om produkter med en felles metode, slik at forbrukere og virksomheter får pålitelig, sammenlignbar og verifiserbar miljøinformasjon for å kunne ta bærekraftige valg ved kjøp av produkter. Arbeidet er en del av EUs grønne giv.

EU-kommisjonen vil etter det jeg er kjent med legge fram et regelverk om PEF-metoden tidlig i 2022, hvor kommisjonen vil ta stilling til om metoden skal være

frivillig eller obligatorisk å underbygge miljøinformasjon med.

PEF-metoden vil ikke bestemme om noen klær er lovlig eller forbudt, og vil ikke medføre noe forbud mot bunader eller andre spesifikke plagg.

Det finnes mer enn 450 miljømerker på verdensbasis, og mer enn 100 aktive merker i EU. EU-kommisjonen ønsker å etablere en felles metode for å måle og formidle det miljømessige fotavtrykket til produkter, og å bedre underbygge miljøinformasjon.

For at et slikt arbeid skal fungere best mulig er det viktig at slike metoder er felles for hele det europeiske markedet. Dette vil bidra til å redusere såkalt grønnvasking av produkter, og det er et arbeid regjeringen støtter.

SPØRSMÅL NR. 96

Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 27. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Har statsråden bedt Avinor om å kjøpe Moss lufthavn Rygge i tråd med lovnaden hans i september?

BEGRUNNELSE:

I september skrev nåværende samferdselsminister Nygård at Avinor bør kjøpe Moss lufthavn Rygge. Nygård skrev også: "Dette er en løsning som kan iverksettes så å si over natten og samfunnet vil spare store investeringsutgifter".

Statsråden er nå generalforsamling for Avinor og siden terminalbygget er for salg nå er det av interesse hvordan han følger opp sin klare lovnad fra forrige måned.

Svar:

Østfold Arbeiderparti har ønsket at Moss lufthavn, Rygge, bør bli avlastningsflyplass for Oslo lufthavn, Gardermoen. Regjeringen Støre styrer på Hurdalsplattformen. Av plattformen følger det at regjeringen ønsker å nedsette et uavhengig utvalg for å se på fremtidig kapasitet og behov ved Oslo lufthavn på Gardermoen. Det følger videre at utvalgets arbeid vil danne grunnlag for regjeringens konklusjon i spørsmålet om tredje rullebane. Jeg vil vurdere om spørsmålet om Rygge som avlastningsflyplass for Gardermoen bør være en del av mandatet til dette utvalget.

SPØRSMÅL NR. 97**Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 1. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hva mener statsråden er akseptabelt tidsbruk for det offentlige for å avklare forhold rundt det å skape bedre løsninger?

BEGRUNNELSE:

Offentlige etater definerer ofte egne behov og hva samfunnet har behov for. Dette brukes igjen av private selskaper som gjerne vil bidra med løsninger de selv dekker kostnadene med å utvikle, ofte med et håp om økonomisk gevinst i neste ledd. Det igjen bør være greit for det offentlige, all den tid man totalt sett får bedre løsninger.

Utfordringen oppleves å være at det offentlige i mange tilfeller bruker uforholdsmessig lang tid på sine avklaringer. Økt utgifter og usikkerheten må bæres av de private. Innenfor justisfeltet er det mange områder som kan forenkles med bruk av smarte digitale løsninger som apper, men hvor man opplever en treghet i systemet. Det er derfor av interesse for min del å høre hva statsråden mener er akseptabelt. Uker, måneder eller år.

Svar:

Det er mulig å tolke spørsmålet fra representanten på flere måter. Jeg tolker det slik at det spørres etter om jeg mener

det er noen grense for akseptabel tidsbruk for utredning og gjennomføring av digitaliseringstiltak som skal skape bedre løsninger for innbyggere og næringsdrivende.

Det kan ikke gis noe enkelt svar på hva som er akseptabel tidsbruk. Tidsbruken vil avhenge av forskjellige forhold/hensyn, og vil måtte variere fra sak til sak. Vurdering av krav til sikkerhet, personvern, anskaffelsesregler, behov for regelverksutvikling, grad av hast og krav til pålitelighet i en digital løsning, er eksempler på forhold som vil kunne påvirke tidsbruken.

Utredningsinstruksen gjelder for en stor bredde av statlige tiltak, både små og store. Kravene til hvor omfattende og grundig utredningen skal være, øker desto større omfang tiltaket har. Dette innebærer at tiltak av mindre omfang kan utredes enklere og mer kortfattet enn større tiltak.

I Hurdalsplattformen sier vi at regjeringspartiene vil innføre en tillitsreform i offentlig sektor. En viktig del av en slik reform er å sørge for at store IKT-prosjekter i offentlig sektor styres på en bedre måte, basert på tett involvering av brukere og ansatte, og ved å bygge opp kompetanse i egen organisasjon fremfor å kjøpe konsulenttjenester. I stedet for å bruke tiden på rapporteringer, skal ansatte bruke tiden på å gjennomføre prosjektene til beste for brukerne.

SPØRSMÅL NR. 98**Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 29. oktober 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Vil ministeren ta de nødvendige beslutninger som sørger for at disse viktige studie plassene videreføres?

BEGRUNNELSE:

I flere tiår har Nordland fylkeskommune gjennomført et kunstnerisk og akademisk løft for kunst- og filmundervisningen i Nordland.

Etter flere år som selvstendig videoverksted og kunsthøgskole, ble Nordland kunst- og filmskole etablert i 1997.

I 2008 ble skolen akkreditert som fagskole, før de store ambisjonene kulminerte i at Bachelor i bevegelige bilder ble akkreditert av NOKUT som høgskoleutdanning i 2017.

I dag rekrutteres studenter fra både Nord-Norge, Norge og Europa, og skolen gir et vesentlig bidrag i å utdanne kunstnerisk reflekterte film- og kunstarbeidere.

I tillegg er skolen en viktig bidragsyter til kunstnerisk utvikling i både Lofoten, Nordland og Norge. Skolen har et utstrakt samarbeid med andre kunstinstitusjoner både i og utenfor Norge, og tilbyr en unik utdanning innenfor sitt felt.

Hovedutfordringen er å få knyttet Kunst- og filmhøyskolen til en høyere utdanningsinstitusjon.

Det er ikke en fylkeskommunal eller kommunal oppgave å finansiere en høyskoleutdanning, og derfor må regjeringen følge opp med en god statlig finansiering.

Knyttet til et universitet, kan dette gjøres til en fremtidsrettet campus med sitt sterke fagmiljø og en unik bachelor-utdanning innen filmfaget.

Det har over lang tid vært jobbet med å knytte Kunst- og filmhøyskolen til et universitet, for på den måten å sikre tilbudet en treårig bachelor-utdanning.

Å sikre statlig finansiering av studieplassene er det som nå er avgjørende for at denne viktige utdanningen skal drives videre.

Nøkkelen til bachelor-utdanningen ligger i statlig finansiering noe som vil sikre den langsiktige løsningen.

Svar:

Jeg viser til ditt spørsmål til kunnskapsminister Tonje Brenna og svarer som ansvarlig statsråd for forskning og høyere utdanning.

Etter at ny § 8-3 første ledd i universitets- og høyskoleloven trådte i kraft den 1. januar 2020, må private (ikke-statlige) høyskoler som hovedregel ha institusjonsakkreditering fra NOKUT for å kunne søke om statstilskudd.

Universitets- og høyskoleloven åpner for at private høyskoler kan søke til departementet om unntak fra kravet om institusjonsakkreditering. For å få unntak må det foreligge særlig samfunnsmessige behov for utdanningen. Lovens forarbeider forutsetter at denne unntaksbestemmelsen praktiseres snevert, jf. Prop. 9 L (2019–2020).

Departementet har behandlet søknad om statstilskudd og ikke funnet at skolen oppfyller kriteriene for tilskudd.

Enhver privat høyskole som ønsker å søke om statstilskudd kan søke NOKUT om institusjonsakkreditering eller vurdere å slå seg sammen med en akkreditert utdanningsinstitusjon. Nordland kunst- og filmhøyskole har hatt dialog med ulike akkrediterte utdanningsinstitusjoner om mulighetene for å eventuelt slå seg sammen, men har så langt ikke funnet en endelig løsning.

Private høyskoler har imidlertid ikke et krav på statstilskudd, selv om de har institusjonsakkreditering eller skulle få unntak fra kravet om institusjonsakkreditering. For høyskoler som søker departementet om statstilskudd,

eventuelt på grunnlag av unntaket fra institusjonsakkrediteringskravet, er det en politisk prioritering hvorvidt søknaden innvilges. Stortinget tar den endelige beslutningen om hvilke private høyskoler som skal få statstilskudd når det behandler forslaget til statsbudsjett.

En høyskole kan få finansiering fra en rekke ulike aktører, private eller offentlige, slik som en kommune eller fylkeskommune. Nordland kunst- og filmhøyskole var tidligere en fagskole, som fikk fagskoletilskudd gjennom fylkeskommunen, over Kunnskapsdepartementets budsjett. Skolen begynte i 2013 å videreutvikle de to fagskoleutdanningene til en treårig bachelorutdanning i bevegelige bilder. Nordland fylkeskommune bidro med finansiering til dette.

Nordland kunst- og filmhøyskole har ikke institusjonsakkreditering, og jeg ser ikke at det foreligger et særlig samfunnsmessig behov for utdanningen, som må til for å kunne få statstilskudd uten å ha institusjonsakkreditering. På den bakgrunnen og etter en samlet vurdering, så finner jeg ikke at det er rom i statsbudsjettet for at vi kan gi tilskudd til skolen.

SPØRSMÅL NR. 99**Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 29. oktober 2021 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Er det akseptabelt at over halvparten av de foreløpige tilsynene i Mattilsynets tilsynskampanje i svinenæringen har avdekket brudd på minimumskravene for dyrevelferd, og hva gjør regjeringen for å ordne opp i dyrevelferdsutfordringene i svinenæringen?

BEGRUNNELSE:

De siste fire årene har det vært rettet stor oppmerksomhet mot dyrevelferdsproblemer i den norske svinenæringen. Temaet kom først på dagsorden etter at Mattilsynet gjennomførte en tilsynskampanje i Rogaland i 2017-2018. Konklusjonen var "nedslående funn" og at slaktegrisen i Rogaland ikke har god nok dyrevelferd.

I juni 2019 sendte NRK Brennpunkt-dokumentaren "Griseindustriens hemmeligheter", hvor Norun Haugen gjennom skjulte opptak avdekket grusom dyremishandling hos flere svineprodusenter. NRK publiserte ny dokumentasjon på uverdige forhold i en rekke griseføs i juni 2021. Denne dokumentasjonen ble skaffet til veie av Nettverk for dyrs frihet, som har gått uanmeldt inn i grisehusene og filmet.

For å kartlegge tilstanden i den norske svinenæringen, har Mattilsynet nylig satt i gang en storstilt tilsynskampanje i norske griseføs. Totalt skal dyrevelferden hos 600 tilfeldig utvalgte svineprodusenter kontrolleres.

Foreløpig er det presentert funn fra 168 av disse tilsynene, og Mattilsynet har så langt dokumentert brudd på regelverket i 54,8 prosent av dyreholdene de har undersøkt.

Mange av bruddene som er oppdaget er på områder som er viktige for grisens grunnleggende behov, velferd og helse. Dette inkluderer mangel på strø og rotemateriale, utilstrekkelig tilgang på vann, og manglende oppfølging av syke og skadde dyr. I hele 28 av besetningene som ble kontrollert så Mattilsynet seg nødt til å ilegge produsenten et hastevedtak for å sikre at det gjennomføres snarlige forbedringer i driften.

Tilsynskampanjen i svinenæringen har vært varslet i mer enn et år, og alle produsentene har visst at de kunne få tilsyn. I forkant av tilsynene har Mattilsynet formidlet klart og tydelig hva minimumskravene til dyrevelferd er. Svinenæringen selv har også bidratt med tolkning av regelverket, for å sikre at det er enighet om hva som skal kontrolleres. Likevel ser vi nå at over halvparten av svinbøndene fortsatt bryter regelverket.

Svar:

Regelverket for hold av svin skal følges, det ligger selvfølgelig fast. Mattilsynet er nå i gang med den største nasjonale tilsynskampanjen om dyrevelferd i svinenæringen noensinne. Det skal gjennomføres 600 uvarslede tilsyn, til nå er 168 besetninger undersøkt. Det er mange ulike forhold som undersøkes. I purkebesetninger er det en sjekkliste på 10 punkter og i slaktegrisbesetninger er det 8 punkter som vurderes. Det betyr at Mattilsynet har undersøkt 1416 sjekkpunkter i de 168 besetningene. Funnene viser at på 84 % av sjekkpunktene ble det ikke gitt noen anmerkninger. Regelverksbrudd på ett eller flere av punktene betyr ikke nødvendigvis at dyrene lider.

Mattilsynet melder om få alvorlige regelbrudd og ingen tilfeller av alvorlig vanskjøtsel, ulovlig fiksering, eller brudd på kastrasjonsrutinene. Det heller er ikke funnet noe som gir grunnlag for å melde noen til politiet, avvike svinehold eller fatte vedtak om reduksjon av dyretallet, foruten én produsent som har fått delvis aktivitetsforbud. Dette dreier seg om ett kronisk dårlig dyrehold som Mattilsynet nå følger opp.

Tilsynskampanjen har også som målsetning å finne områder for forbedringspunkter i produksjonen. Så langt i kampanjen er det funnet flest avvik som gjelder for lite eller manglende rotemateriale eller i bingen. Når det blir registrert brudd på regelverket her, kan avvike variere fra litt for lite strø og rotemateriale til fullstendig fravær. Resultatet så langt viser altså at bruk av strø og rotemateriale er et av områdene det må jobbes mer med. Bruk av strø og rotemateriale er et regelverkskrav som er basert på stor grad av skjønn. Da er det å forvente at det vil ta tid før alle produsentene nivellerer seg med Mattilsynets vurdering av regelverket. Veiledning av bonden er en viktig oppgave for Mattilsynet. Tilsynskampanjen får Mattilsynets inspektører god mulighet for dette.

Dyrevelferd er et viktig tema for denne regjeringen, et tema som jeg som landbruks- og matminister tar på det største alvor. Departementet har hatt, og vil fortsatt ha, tett kontakt med Mattilsynet og svinenæringen om tiltak for å bedre forholdene. Målet er å bedre både kompetanse og holdninger hos produsentene. En samlet bransje har gått sammen og tatt tak for å løfte næringen. Det er laget et omfattende dyrevelferdsprogram, og det er innført obligatoriske veterinærbesøk. Vi er altså midt i en ryddesjau i svinenæringen. Jeg forventer ikke at vi er i mål på alle områder, men det har skjedd forbedringer. Vi holder nå på å undersøke hvor langt vi er kommet, og hvor vi eventuelt må ha økt oppmerksomhet. Vi skal se varig bedring.

SPØRSMÅL NR. 100**Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 2. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvor mye høyere har momsinnkomstene fra strøm blitt i inneværende år enn det som ble lagt til grunn i statsbudsjettet for 2021?

BEGRUNNELSE:

Momsen på strøm er for tiden 25 prosent, og utgjør dermed en stor del av strømregningen. Når strømprisene går opp, øker også statens momsinnkomster.

Svar:

Til statsbudsjettet lages det anslag for de samlede inntektene fra merverdiavgiften. En legger da til grunn forventningene til den makroøkonomiske utviklingen, herunder

anslag for forbruk. Anslag for 2022 er omtalt i Meld. St. 1 (2021-2022) Nasjonalbudsjettet 2022.

Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk og det er det samlede forbruket som er relevant for inntektsanslaget. Det lages ikke anslag for merverdiavgiftsinntekter fra omsetning av enkelte varer og tjenester. Det foreligger heller ikke regnskapstall som viser merverdiavgiftsinntektene fra omsetning av elektrisitet til husholdninger. Å sammenligne departementets anslag på merverdiavgiftsinntekter fra omsetning av strøm med de faktiske inntektene, er derfor ikke mulig.

Departementet antar at det samlede forbruket av varer og tjenester, og dermed også de samlede merverdiavgiftsinntektene, i liten grad påvirkes av endringer i strømprisen.

SPØRSMÅL NR. 101**Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 2. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Betyr ny regjering nedleggelse av Nye Veier AS?

BEGRUNNELSE:

Fra Hurdal-plattformen kan vi lese at regjeringen vil «Utrede hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres. med bakgrunn i at stadig flere utbyggere og veieiere gir fare for økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging». Videre står det at «Regjeringen mener at veiutbygging må underlegges politisk styring og offentlig eierskap». I dag er Nye Veier AS heleid av det offentlige og får all sin finansiering gjennom politiske vedtak, samt at alle veiutbygginger blir grundig politisk behandlet før prosjektene settes ut i livet.

Samtidig som Nye Veier har gitt oss bedre veier på kortere tid, har deres nytenking spart skattebetalerne for 25 milliarder kroner. Det er stores summer som da har blitt mulig å prioritere til andre gode formål. Og regner man

sammen både kostnadsbesparelser og økt nytte på prosjektene i porteføljen til Nye Veier, har den statlige utbyggeren spart minst 59 milliarder kroner.

Det er liten tvil om at Nye Veier AS er en suksess, både for skattebetalerne, samferdselssektoren og andre sektorer som nyter godt av midlene som har blitt frigjort. Det skaper derfor naturligvis bekymring når regjeringen gjør Nye Veiers fremtid usikker, samtidig som man kan lese i Nationen 20. oktober at de øvrige venstresidepartiene SV, MDG og Rødt vil legge ned selskapet. Det er derfor interessant å få avklart hva plattformens vage formulering på området faktisk vil få for en viktig aktør i norsk samferdsel.

Svar:

Regjeringen ønsker å se nærmere på hvordan utbygging, drift og vedlikehold av veier skal organiseres fremover. Bakgrunnen for dette er blant annet at vi har fått en situ-

asjon med stadig flere utbyggere og veieiere i veisektoren, og at dette kan føre til økte kostnader, mer fragmenterte fagmiljøer og mindre sammenhengende utbygging.

Nye Veier AS er blitt en stor og viktig aktør i vegsektoren de senere årene. Det vil derfor være naturlig at også

Nye Veier AS rolle vil være en del av arbeidet med å se på hvordan sektoren skal organiseres fremover. Jeg vil likevel understreke at det ikke er noen planer om å legge ned Nye Veier AS.

SPØRSMÅL NR. 102

Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 2. november 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Flere organisasjoner på integrerings- og antirasismefeltet er sterkt bekymret over at Solberg-regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett foreslo å fjerne øremerkingen til organisasjoner under tilskuddsordningen til nasjonale ressursmiljø på integreringsfeltet.

Vil statsråden sikre at organisasjonene får nødvendig forutsigbarhet, og opprettholde øremerkingen?

Svar:

Nasjonale ressursmiljø spelar ei viktig rolle på integreringsfeltet. Målet med tilskotet er å medverke til betre kunnskap om integrering i befolkninga, auka tillit og til-

høyrslø til det norske samfunnet blant innvandrere og barna deira, samt auka deltaking og representasjon blant innvandrere og barna deira på ulike samfunnsarenaer.

Me meiner det er viktig å oppretthalde ei ordning med tilskot til nasjonale ressursmiljø på integreringsfeltet. Det er viktig med effektiv bruk av tilskotsmidler, føreseielegheit og gode rammevilkår for organisasjonane. I regjeringsplattforma står det at me vil styrkje dei frivillige organisasjonane si rolle i integreringsarbeidet.

Vår vurdering av korleis ordninga med tilskot til nasjonale ressursmiljø på integreringsfeltet bør innrettast vil bli omtalt i Regjeringa sitt forslag til tillegg til Prop. 1 S (2021-2022) som etter planen blir lagt fram 8. november 2021.

SPØRSMÅL NR. 103

Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 28. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Senterpartiets justispolitiske talsperson Jenny Klinge uttalte i valgkampen at det er enkelt å reversere domstolsreformen, blant annet ved at de tidligere sorenskriverne får lederjobbene tilbake.

Deler justis- og beredskapsministeren denne oppfatningen?

BEGRUNNELSE:

Det er grunn til å avklare hvorvidt justisministeren stiller seg bak Senterpartiets løfter og uttalelser i valgkampen.

Svar:

Regjeringen vil gjeninnføre strukturen fra før domstolsreformen ble gjennomført, med unntak for domstoler der domstolleder, kommunene i rettskretsen og de ansatte

gjennom sine tillitsvalgte er enige om å opprettholde dagens struktur. Regjeringen vil sørge for en god prosess og lokal involvering av berørte aktører.

Hvorvidt det er mulig å gi tidligere domstolledere lederjobbene tilbake, er et juridisk spørsmål som må utredes nærmere. Regjeringen vil påse at alle utnevnelser foretas i tråd med gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 104

Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 29. oktober 2021 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

I Hurdalplattformen lover regjeringen å gradvis fase ut de konkurransepolitiske virkemidlene fra prisutjevningsordningen.

Hva anslår statsråden vil bli konsekvensene av dette for konkurransesituasjonen i meierisektoren generelt, og for Q-meieriene og Synnøve Finden spesielt?

BEGRUNNELSE:

Det har vært mange utfordringer med konkurransen i meierisektoren. Tine har fremdeles en dominerende posisjon, med mellom 70 og 100 pst. markedsandel for de ulike produktene. Faller de konkurransepolitiske virkemidlene i PU-ordningen bort vil dette bli svært krevende for meierinæringen, og skape stor usikkerhet knyttet til distriktsarbeidsplasser og investeringer fremover. Dette vil føre til at konkurransen i meierisektoren bli langt dårligere, med færre aktører og mindre utvalg. De norske forbrukerne vil bli taperne.

Svar:

Prisutjevningsordningen for melk er en viktig del av jordbrukspolitikken som bidrar til å ta ut målpris for melk og sikre lik pris for bonden uavhengig av melkeanvendelse og lokalisering av produsenter. Det er beregnet at prisutjevningsordningen har en verdi for melkeprodusentene på mellom 700 millioner kroner og 1 milliard kroner per år. Ordningen er selvfinansierende, og inntektene skal over tid balansere kostnadene. Ordningen har hjemmel i omsetningsloven, forvaltes av Landbruksdirektoratet og berører ikke statsbudsjettet.

Prisutjevningsordningen for melk regulerer prisdifferensiering av melk som råvare. Gjennom avgift på flytende melkeprodukter og fløte kan det gis tilskudd for melk som benyttes til modnet ost, smør, geitmelksprodukter og industriprodukter. Inntektene i prisutjevningsordnin-

gen finansierer også innfrakttilskudd for melk fra bonde, frakt av skolemelk, distribusjonstilskudd i Nord-Norge og konkurransefremmende tiltak.

Jeg minner om at det var den forrige rødgrønne regjeringen som i 2007 innførte konkurransefremmende tiltak for meierisektoren innenfor prisutjevningsordningen, der de store aktørene Synnøve Finden og Q-Meieriene var omfattet av tiltakene. Senere er Rørosmeieriet kommet til som en stor aktør på økologisk melk. De konkurransefremmende tiltakene har dermed virket i 15 år. I 2020 utgjorde de konkurransefremmende tiltakene 183 millioner kroner og fra 2007 til i dag er Synnøve Finden, Q-Meieriene og Rørosmeieriet til sammen tilført 1,8 milliarder kroner til å fremme konkurransen i meierimarkedet. De konkurransefremmende tiltakene for uavhengige aktører i prisutjevningsordningen består i dag av rabatter på avgifter og tilskudd i ordningen, et særskilt distribusjonstilskudd på flytende produkter og en spesiell kapitalgodtgjørelse for meierier med egne melkeleverandører.

Det er konkurranse på alle deler av meierimarkedet, både mellom Tine og sterke nasjonale konkurrenter, men det er også en betydelig importkonkurranse. Hurdalplattformen sier at Regjeringen gradvis vil fase ut de konkurransepolitiske virkemidlene fra prisutjevningsordningen. Prisutjevningsordningen er selvfinansierende. Det innebærer slik sett at reduksjon av kostnader i ordningen vil kunne styrke norsk melk sin konkurransekraft i form av lavere avgifter for drikkemelk, eller økte tilskudd for ost mv. Dette vil styrke alle norske meieriselskaper og norske melkebønder. Jeg erkjenner samtidig at en utfasing av ordningene vil kunne oppleves krevende for aktørene. Jeg kjenner Synnøve Finden, Q-Meieriene og Rørosmeieriet som innovative og framoverlente aktører med attraktive produkter, som vil og kan kjempe om forbrukernes gunst i butikkhyllene.

De konkurransefremmende tiltakene har vært evaluert hvert femte år, og neste evaluering vil komme i 2022. Jeg vil skaffe meg et godt faktagrunnlag og legge opp til di-

alog med berørte aktører og andre i oppfølgingen av dette punktet i regjeringens politiske plattform.

SPØRSMÅL NR. 105

Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 29. oktober 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

I Hurdalplattformen lover den nye regjeringen at flåten skal sikres stabile, forutsigbare og gode rammebetingelser. Samtidig varsles det en ny kvotemelding.

Hva er tidsperspektivet på en slik kvotemelding?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalplattformen lover den nye regjeringen at det skal utarbeides en ny kvotemelding som skal gi forutsigbarhet for fiskerinæringen. Det er kun et halvt år siden forrige kvotemelding ble vedtatt. Ved nå å starte hele prosessen på nytt igjen vil det skape betydelig uforutsigbarhet for fiskerinæringen, som må belage seg på en lang prosess med nye høringer og innspill. Dette kan ta flere år. Fiskerinæringen uttrykker at det ønskes ro og forutsigbarhet, og ikke en ny runde med omgjøringer og omlegginger.

Svar:

Jeg har allerede satt i gang dette arbeidet, og det vil være viktig for meg at ny kvotemelding utarbeides i tett dialog med næringen for å sikre nødvendig legitimitet. For å sikrer næringen størst mulig stabilitet i rammevilkårene, vil det være en viktig målsetting å søke bred politisk forankring i Stortinget.

Det er for det første behov for å se på en del problemstillinger som Solberg-regjeringen ikke kom i mål med, hvor det er behov for avklaring. Fordeling av strukturgevinst er en slik problemstilling. For det andre skal vi se på at kvotene fordeles på en forutsigbar og mer rettferdig måte. Det er også andre elementer som det kan være naturlig å inkludere i dette arbeidet.

Dette er en prioritert oppgave for regjeringen, og jeg vil bruke tilstrekkelig tid på å utarbeide en god plan for det videre arbeidet, nettopp for å sikre at vi får til den brede forankringen vi er opptatt av.

SPØRSMÅL NR. 106

Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 28. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange straffesaker ble henlagt i 2018, 2019 og 2020 med en henleggelsesbegrunnelse som knytter seg til gjerningspersonens strafferettslige tilregnelighet?

BEGRUNNELSE:

Med bakgrunn i siste tids hendelser, er det naturlig å se nærmere på det relevante lovverket rundt hvordan vi som samfunn møter personer som ligger i skjæringspunktet mellom straffesaksfeltet og psykiatrifeltet.

Det er på den bakgrunn interessant å vite omfanget av saker de seneste tre år, hvor anmeldte forhold har blitt påtaleavgjort ved henleggelse som har vært grunnet på at

påtalemyndigheten har vært i tvil om de subjektive straffbarhetsvilkår er oppfylt, som følge av vurderinger knyttet til gjerningspersonens skylddevne.

Svar:

Tall innhentet fra riksadvokaten viser at antall saker henlagt på grunn av tvil om gjerningspersonens tilregnelighet var henholdsvis 3844 i 2018, 4341 i 2019, og 4413 i 2020.

Henleggelse grunnet tvil om tilregnelighet er, ifølge rundskriv fra riksadvokaten, forbeholdt tilfeller hvor det er klare holddepunkter for utilregnelighet. Slike holddepunkter vil typisk være informasjon i en foreløpig eller fullstendig rettspsykiatrisk undersøkelse eller annen dokumentasjon fra helsevesenet.

Forholdet vil likevel ikke bli henlagt dersom det vurderes å være grunnlag for å reise sak om særreaksjon. Ved lovendring som trådte i kraft 20. oktober 2020 ble samfunnsvernet styrket. Tyngdepunktet i vurderingen av behovet for særreaksjon er nå den antatte risikoen for at vedkommende begår nye, alvorlige integritetskrenkende lovbrudd, noe som ikke nødvendigvis beror på grovheten av det forholdet som allerede er begått. Riksadvokaten opplyser at det i rundskriv er gitt tydelige føringer for etterforskningen i saker hvor særreaksjon kan være aktuelt.

Det er blant annet understreket at anmeldelse skal opprettes, at varetektsfengsling (fortrinnsvis gjennom institusjonsplassering) nøye skal vurderes, og at etterforskningen må innrettes med tanke på å belyse risikoen for fremtidige handlinger, også i saker hvor det begåtte lovbruddet ansees mindre alvorlig.

SPØRSMÅL NR. 107

Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 2. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at pasientene i Oslo, som kvinner som nylig har født og som trenger et anstendig barseltilbud, ikke må ta regningen for den innsparing som nå må til for at Helse Sørøst kan få gjennomført sine planer?

Svar:

Jeg er enig med representanten Hussein i at kvinner som har født, skal ha et godt barseltilbud. Det er helseforetakene som har ansvaret for å sørge for et forsvarlig føde- og barseltilbud. Anbefalingene om hva som er en god og forsvarlig barselomsorg framgår av Helsedirektoratets nasjonale faglige retningslinje for barselomsorgen. Retningslinjen er implementert i alle helseforetakene, herunder helseforetakene i Oslo.

Jeg oppfatter at representanten Hussein mer konkret spør om Helse Sør-Øst RHF's rammebetingelser er tilstrekkelig for å sørge for et forsvarlig barseltilbud for pasienter som føder på sykehusene i Oslo. I Hurdalsplattformen har vi sagt at vi vil gi sykehusene mer penger gjennom økt grunnfinansiering. Regjeringen vil om kort tid vil legge fram et tilleggsnummer for statsbudsjettet for 2022.

De regionale helseforetakene er pålagt sørge for-ansvaret for spesialisthelsetjenester innenfor de bevilgninger og rammebetingelser som Stortinget vedtar. Det er en integrert del av de regionale helseforetakenes sørge for-ansvar å beslutte hensiktsmessig organisering og finansiering av tjenestene de har ansvar for. Jeg legger til grunn at det gis et forsvarlig tilbud til kvinner som har født.

Vi må hele tiden arbeide for at fødende skal få en så god og trygg opplevelse av fødsel- og barseltilbudet som mulig. Regjeringen har i Hurdalsplattformen varslet at det skal settes i gang et arbeid for det helhetlige føde- og barseltilbudet, som blant annet omfatter bemanning, følgetjeneste, heltidsstillinger og en finansieringsmodell som premierer faglig kvalitet.

SPØRSMÅL NR. 108**Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 27. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil regjeringen forsikre meg om at økningen fra 66 % statlig bidrag til 70 % i prosjektene Fornebubanen og ny t-banetunnel vil medføre 714 millioner kroner til reduksjon av bompenger i Oslopakke 3?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i Hurdalsplattformen at «Tilby kommunene å øke det statlige bidraget til 70 prosent i prosjektene som i dag finansieres 66/34 av utbyggingskostnadene i store kollektivprosjekter i og rundt de store byene.». Økningen fra 50 % til 66 % statlig bidrag sikret at halvparten av det statlige bidraget ble øremerket til redusert bompengebelastning. Det er naturlig for innbyggerne i de berørte byområdene å vite hvor mye de kan forvente i redusert bompengebelastning nå som regjeringen Støre

har lovet å trappe opp bidragene i denne finansieringsordningen.

Viser til tabell i svaret fra daværende samferdselsminister Hareide i Dokument nr. 15:3011 (2020-2021) som viser hvor stor økningen fra 66 % til 70 % er i kroner og hvordan det vil fordele seg på redusert bompengebelastning og bedre kollektivtilbud.

Svar:

I Hurdalsplattformen framgår det at regjeringen vil tilby kommunene å øke det statlige tilskuddet i de såkalte 50/50-prosjektene til 70 pst. Det er imidlertid ikke tatt konkret stilling til innretningen på en slik økning ennå, så dette er noe regjeringen vil måtte komme tilbake til. Det er derfor for tidlig å si noe om hva dette vil utgjøre for Osloområdet/Oslopakke 3.

SPØRSMÅL NR. 109**Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 2. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan stiller statsråden seg til EU-kommisjonens forslag til en ny europeisk asylpolitikk, «New Pact on Migration and Asylum»?

BEGRUNNELSE:

EU-kommisjonen lanserte høsten 2020 sitt forslag til en ny europeisk asylpolitikk, «New Pact on Migration and Asylum». Forslaget bygger blant annet på å etablere en ny felleseuropeisk solidaritet- og byrdefordelingsmekanisme, og å etablere et mer forpliktende retursamarbeid.

Regjeringen slår i Hurdalsplattformen fast at de ønsker å føre en aktiv Europa-politikk, og fremhever ønske om å styrke samarbeidet innen justissektoren.

Spørsmålsstiller lurer på hvordan statsråden stiller seg til EU-kommisjonens forslag, og hvilke tanker hun gjør seg om norsk tilslutning.

Svar:

Norge regulerer asyl- og innvandringspolitikken nasjonalt. Valgene som EU tar om håndteringen av asylsøkere og migranter som ankommer Europa får imidlertid betydning for ankomstbildet til Norge.

EU-kommisjonen la frem forslag til en Ny pakt for migrasjon og asyl (Pakten) 23.09.20. Pakten beskriver Kommisjonens syn på hva som skal være målene for EUs migrasjon- og asylpolitikk fremover, og er i utgangspunktet ikke et dokument Norge skal ta stilling til. Innenfor rammen av Pakten har Kommisjonen lagt frem en rekke anbefalinger og lovforslag. Enkelte av disse lovforslagene berører Norge gjennom våre tilknytningsavtaler fordi de ansees som en videreutvikling av Schengen- og Dublin-samarbeidet. Rettsaktene forhandles nå i EU.

Blant målene som er foreslått i Pakten er bedret kontroll og økt effektivitet på asyl- og migrasjonfeltet. Det gjelder særlig god kontroll og registreringsrutiner for de

som ankommer Schengens yttergrense, effektive asylprosedyrer og styrket innsats knyttet til retur og samarbeid med tredjeland. Videre er det foreslått en ny solidaritetsmekanisme, for på ulike måter å avhjelpe land med stort migrasjonspress. Regjeringen må vurdere Kommisjonenens forslag nærmere, men på mange områder synes det å være sammenfall mellom norsk politikk og Kommisjonenens forslag.

Kommisjonens forslag legger ikke opp til nye bindinger for Norge når det gjelder solidaritetstiltak, det nye regelverket for krisesituasjoner og for søk- og redningsoperasjoner. Selv om Norge ikke bindes av solidar-

itetsløsningene, er vi ikke forhindret fra å bidra på frivillig grunnlag, dersom vi skulle ønske det. Norge har som kjent tidligere bidratt til relokalisering av asylsøkere som følge av høyt migrasjonspress ved Schengens yttergrenseland.

Det gjenstår mye i forhandlingene om forslagene som er lagt frem, særlig er det strid om grenseprosedyrer og solidaritetstiltak. Mange land fastholder at det som er lagt frem som en del av Pakten skal forhandles som én samlet pakke. EU-landene har imidlertid lyktes å bli enige om et nytt mandat for EUs støttekontor på asyfeltet (EASO) der Norge deltar med observatørstatus.

SPØRSMÅL NR. 110

Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 28. oktober 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden endre kriteriene i høringsforslaget fra regjeringen om utslippskrav til person- og varebiler i det offentlige fra 2022 og bybusser fra 2025 til også å omfatte biogass?

BEGRUNNELSE:

I august sendte tidligere regjering et forslag på høring om nullutslippskrav til person- og varebiler i det offentlige fra 2022, og bybusser fra 2025.

Det kommer ikke frem av forslaget at biogass er et alternativ til nullutslippskjøretøy, noe som ikke synes å være i tråd med vedtak (Dok. 8: 231 S).

Her ba Stortinget regjeringen om å endre bruken av begrepet nullutslipp i alle statlige målsettinger og planer til nullutslipp og biogass, i den hensikt å likebehandle biogass med elektrisitet og hydrogen. Det ble vedtatt at denne begrepsbruken skal gjelde allerede vedtatte og fremtidige planer.

Svar:

Statens vegvesen har på oppdrag fra Samferdselsdepartementet sendt ut forslag til ny forskrift om energi- og miljøkrav ved anskaffelse av kjøretøy til veitransport. Det er satt høringsfrist 13. november.

Forslaget går ut på å innføre nullutslippskrav til offentlige anskaffelser av personbiler og lette varebiler fra 2022, og tilsvarende krav til bybusser fra 2025. Det er foreslått

et todelt unntak fra nullutslippskravet; 1) anskaffelser der det primære transportbehovet ikke kan dekkes ved bruk av nullutslippskjøretøy og 2) bruk av biogass i bybusser.

Bussmarkedet er det største markedet for bruk av biogass. I forslaget som er sendt på høring er det tatt høyde for bruk av biogass.

Jeg mener at det er for tidlig å beslutte hvordan forslaget til ny forskrift skal tas videre. Det ville være uheldig for den pågående høringsprosessen. Jeg vil heller sørge for at høringssvarene blir vurdert på en faglig, forsvarlig måte før jeg tar stilling til hvordan spørsmålet om nullutslippskrav til offentlige anskaffelser av kjøretøy skal følges opp.

SPØRSMÅL NR. 111**Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 29. oktober 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Høyere utdanning har fortsatt behov for å løfte kvaliteten i et internasjonalt perspektiv, sikre mer arbeidsrelevans i utdanningene og omstille seg til kompetansereform. I sitt første intervju fremhever imidlertid statsråden for høyere utdanning og forskning at det som nå er viktigst i høyere utdanning er: Mindre engelsk - og klapp på skuldrene til studenter som har jobb ved siden av.

Mener statsråden det er i tråd med regjeringens tillitsreform å pålegge institusjonene å bruke mindre engelsk i undervisningen?

Svar:

Regjeringen fastslår i Hurdalsplattformen at norsk språk skal løftes frem i høyere utdanning og forskning. I tråd med språkloven skal norsk språk være et vitalt, fullverdig og samfunnsbærende språk.

Det er i mange tilfeller naturlig at undervisning og publisering skjer på engelsk, men den raske utviklingen i retning av engelsk dominans, gjør at vi må jobbe bevisst med å bevare et levende norsk fagspråk. Norskspråklig formidling og publisering henger tett sammen med forskningens samfunnsrelevans, og studentene skal også forberedes for et norskspråklig arbeidsliv.

Når vi ansetter internasjonale forskere og undervisere stiller det svært høye krav til opplæring i norsk språk og kultur. Lykkes man ikke med dette, kan det gå utover både

undervisningen, formidlingen og kontakten med samfunnet og studentene.

Norsk er fremdeles det dominerende språket i undervisningen, men utviklingen i retning av mer engelsk er rask og entydig. Andelen engelskspråklige emner har nær doblet seg de siste ti årene. Det er også mulig at den sterke økningen i engelskspråklig undervisning kan bli et problem for studentene når de kommer ut i det norske arbeidslivet. Det er naturlig at noe undervisning og faglig publisering skjer på engelsk, men vi må ikke komme dit at norsk språk blir et særphenomen i norsk høyere utdanning.

Universitets- og høyskoleloven § 1-7 slår fast at institusjonene har et ansvar for å vedlikeholde og videreutvikle norsk fagspråk. Når utviklingen mot engelsk har gått så raskt, er det åpenbart for meg at vi ikke har vært oppmerksomme nok, og at noe må gjøres. Tiltak utviklet av universitetene og høyskolene selv er det beste, men situasjonen gjør at jeg vil vurdere tiltak utover dem vi allerede har.

Valg av undervisningsspråk skal være faglig og strategisk begrunnet, ikke en konsekvens av en generell trend i retning engelsk eller av at underviserne ikke behersker norsk. At undervisere kan norsk, er også en forutsetning for å kunne utarbeide og bruke norske læremidler.

Norsk som fagspråk vil bli et viktig tema for styringsdialogen med institusjonene. Jeg vil vurdere behovet for videre oppfølging og komme tilbake med tiltak dersom vi mener det er nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 112**Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 29. oktober 2021 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at Hurdalplattformen skal forstås slik at regjeringen vil bruke 1 prosent av bruttonasjonalinntekten til offisiell utviklingsbistand (ODA) i tråd med OECD/DACs retningslinjer?

BEGRUNNELSE:

I Hurdal-plattformen står det at regjeringen «vil bruke én prosent av bruttonasjonalinntekten til internasjonal innsats for å oppnå FN-målene om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft».

I Granavolden-plattformen stod det helt utvetydig at 1 prosent av BNI skulle bevilges til offisiell utviklingsbistand – eller ODA. Dette målet er altså ikke like klart formulert i Hurdalplattformen, for det er langt fra all internasjonal innsats for bærekrafts-målene som godkjennes som utviklingsbistand. Det er likevel grunn til å anta at regjeringspartiene, som i lang tid har støttet opp om målsetningen om prosentmålet, vil fortsette å la 1 prosent av BNI gå til offisiell utviklingsbistand. Jeg vil likevel gjerne gi utviklingsministeren anledning til å bekrefte at denne forståelsen av Hurdalplattformen er riktig.

Svar:

Det haster mer enn noen gang å bekjempe ekstrem fattigdom, utjevne ulikhet, oppfylle Paris-avtalen og arbeide for å nå de andre bærekraftsmålene innen 2030. Vi vil trappe opp innsatsen for å få til dette.

I Hurdalsplattformen slås det fast at regjeringen vil bruke én prosent av bruttonasjonalinntekten (BNI) til «internasjonal innsats for å oppnå FN-målene om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft».

Å nå bærekraftsmålene i løpet av dette tiåret er svært ambisiøst, og pandemien har gjort oppgaven enda tøffere. Det trengs en kraftfull innsats og en innovativ tilnærming til både virkemidler og finansieringsformer.

Regjeringen skal fortsette bruken av de mest effektive virkemidlene i norsk utviklingspolitikk, og sette inn ekstra støt på avgjørende områder som klimatilpasning, matsikkerhet og fornybar energi. Klima- og utviklingspolitikken skal forenes. Med denne prioriteringen søker vi i enda større grad å bidra der hvor Norge har mest å bidra med, og samtidig treffe bærekraftsmål med stort potensial til å skape positive, selvforsterkende ringvirkninger.

Som medlem av OECD har Norge forpliktet seg til å bistå utviklingslandene i deres bestrebelser for å oppfylle internasjonale utviklingsmål. Retningslinjene det

er enighet om i OECDs utviklingskomité, DAC, slår fast at fattigdomsreduksjon, i form av økonomisk vekst og velferd i landene på DACs liste, er den viktigste utviklingspolitiske oppgaven. Reell fattigdomsreduksjon krever en bærekraftig utvikling som innebærer alt fra jobbskaping og ringvirkninger i det private næringslivet til positiv samfunnsendring, velorganisert arbeidsliv, godt styresett, ansvarlig forvaltning, likestilling og respekt for menneskerettighetene. Helse og utdanning vil fortsatt være sentrale virkemidler.

Det hersker stor enighet om de overordnede målene for norsk utviklingsbistand. I et prinsippvedtak i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2017, ba Stortinget regjeringen om å avsette én prosent av brutto nasjonalprodukt til bistand i de årlige budsjetter. Regjeringen vil jobbe for fattigdomsreduksjon med de tematiske prioriteringene som Hurdalsplattformen foreskriver.

I lys at de krisene verden står ovenfor, med klimaendringer, tap av biomangfold og den sosioøkonomiske krisen som kommer i kjølvannet av den globale helsekrisen, må vi ta inn over oss at verden er endret. Stilt overfor nye utfordringer har vi et ansvar for å undersøke om dagens innretning på redskaper og virkemidler fortsatt er den som best legger til rette for den bærekraftige veksten som kreves.

Skal vi til enhver tid ha de mest effektive virkemidlene i vår internasjonale innsats for å bidra til bærekraftsmålene, kan det i noen tilfeller være aktuelt å vurdere finansiering som går utover OECDs regelverk for offentlig utviklingsbistand (ODA). Dette kunne for eksempel være å finansiere tiltak til globale fellesgoder som blant annet klima, samt tiltak for å forebygge og håndtere kriser, hvis vi mener dette ville være avgjørende for økonomisk vekst og velferd i utviklingsland. Det er viktig å diskutere dette og skape en felles forståelse for finansieringen av utviklingspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 113

Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 29. oktober 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden estimere hvor mange “grønne” fabrikker, som batteri-, hydrogen og ammoniakfabrikker, spesifi-

sert også i antall arbeidsplasser, Norge sier nei til, ved å prioritere bruk av kraft til elektrifisering av sokkelen?

BEGRUNNELSE:

Elektrifisering av norsk sokkel med strøm fra land, har et estimert kraftbehov på 15 TWh. Mange nye grønne kraftkrevende industrisatsinger ønsker å etablere seg i Norge, men erfarer problemer med tilgang på strøm.

Svar:

Tilgang på rikelig ren og rimelig kraft har i årtier vært den norske industriens fremste konkurransefortrinn. Regjeringen vil at dette også i fremtiden skal være fortrinnet for norsk industri og bidra til verdiskaping og sysselsetting i hele landet. Det neste tiåret vil Norge trenge mer kraft og bedre overføringsnett for å bygge opp nye grønne næringer, elektrifisere samfunnet og nå våre klimamål. I Hurdalplattformen er det pekt på flere tiltak som skal bidra til dette. Jeg kan derfor ikke helt se grunnlaget for spørsmålsstillingen representanten stiller opp.

I dag har Norge et anslått kraftoverskudd på 20 TWh i et år med gjennomsnittlige værforhold. I Norges vass-

drags- og energidirektorats “Langsiktig kraftmarkedsanalyse for 2021” anslås det et kraftoverskudd i Norge på 7 TWh i 2030 og på 12 TWh i 2040. I disse anslagene ligger det til grunn økt forbruk både til elektrifisering av sokkelen og til ny, grønn industri som hydrogen- og ammoniakproduksjon og batterifabrikker.

Selv om flere analyser tyder på at kraftforbruket vil øke i årene fremover, er det stor usikkerhet knyttet til faktisk volum, lokalisering og tidspunkt. Ulike forbruksplaner er sjelden helt sammenlignbare. Eksempler på forhold som vil påvirke hvordan ulike forbruksplaner vil virke på kraftsystemet, er type virksomhet, størrelsen på virksomheten, konkret kraftsituasjonen på ønsket lokalisering, ønsket tidspunkt for tilknytning til overføringsnettet og mulighetene for å koble ut forbruk. Slike forhold gjør det verken hensiktsmessig eller mulig å estimere kraftforbruk og arbeidsplasser til grønn industri opp mot annet forbruk. Det viktige vil være å sikre at rammebetingelser og norske naturressurser, herunder rimelig fornybar kraft, forblir et konkurransefortrinn for norsk industri.

SPØRSMÅL NR. 114

Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 29. oktober 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvordan vil regjeringen umiddelbart forhindre at innbyggere som ikke har råd til å betale de skyhøye strømgjeldene lever i iskalde hus gjennom vinteren, og hvordan vil regjeringen ordne det slik at mange i befolkningen ikke pådrar seg store gjeldsposter fra strømgjeldene, som kan velte deres allerede vanskelige privatøkonomi?

BEGRUNNELSE:

FrPs forslag til fjerning av MVA og elavgift på strøm, fra 1. november og ut året, fikk ikke støtte fra regjeringen. Mange i Norges land, mange flere enn de som kvalifiserer for bostøtte eller sosialhjelp, melder om akutte betalingsproblemer som medfører at regninger, spesielt strømgjeldene, ikke kan betales.

Svar:

Strømprisen har vært svært høy i Sør-Norge så langt i 2021, med en gjennomsnittspris på over 1 kr per kWh si-

den starten av september. Kraftprisene i Midt- og Nord-Norge er på mer normale nivåer. Husholdningene i Nordland, Troms og Finnmark er fritatt for merverdiavgift, og husholdninger i Nord-Troms og Finnmark er også fritatt for elavgift.

Det er ulike faktorer som har bidratt til de økte strømprisene i år. Med en kraftforsyning basert på fornybar energi vil de løpende strømprisene påvirkes av været, men også av forholdene i landene vi handler kraft med. Samtidig har kraftprisene i landene vi handler kraft med økt betydelig, som følge av rekordhøye priser på kull, gass og CO₂-kvoter i en tid der den økonomiske aktiviteten i verden tar seg opp igjen etter strenge smitteverntiltak.

De høye strømprisene er en stor utgiftspost for mange. I Hurdalplattformen er det vist til flere kraftfulle tiltak for å redusere de høye strømkostnadene. Regjeringen har allerede lagt fram forslag om at bostøttetakerne i områdene med høyest strømpriser får en ekstra utbetaling i november. Hver husstand vil få utbetalt 2 950 kroner ekstra i november. De som er flere enn én i husstanden, vil få 120 kroner ekstra for hver person.

Gjennom bostøttesystemet gir vi en ekstra utbetaling til mange som trenger det.

Bostøttesystemet når ut til mellom 70 000 og 90 000 husstander hver måned, men når ikke ut til alle som sliter med strømregningen. I tillegg til å øke bostøtten, vurderer regjeringen andre tiltak for å redusere høye strømkostnad-

er, blant annet lavere avgift på elektrisk kraft, geografisk prisutjevning av nettleie og styrkede forbrukerrettigheter. På lengre sikt vil utbygging av mer kraftproduksjon, økt forbruk i nord og nettførsterkninger både på norsk og svensk side bidra til å redusere prisforskjellene mellom nord og sør.

SPØRSMÅL NR. 115

Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 28. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvilke vurderinger ligger til grunn for at det skal opprettes 20 nye polititjenestesteder, og hvor ser statsråden for seg at disse 20 skal lokaliseres?

BEGRUNNELSE:

Som opposisjonspolitiker var Statsråden og hennes parti uttalte kritikere av politireformen, og man ønsket en utstrakt gjenåpning av polititjenestesteder som ble lagt ned som en følge av reformen. Det ble med tyngde argumentert med at nedleggelsene ville svekke befolkningens trygghet i de områdene hvor polititjenestesteder ble lagt ned.

Av Hurdalsplattformen fremgår det at antallet nye tjenestesteder som skal opprettes er 20, og at dette arbeidet skal påbegynnes i 2022. Dette er et antall som er langt fra å gjenopprette alle de polititjenestesteder som ble nedlagt ved gjennomføringen av reformen.

Man stiller seg da undrende til diskrepansen mellom den retorikken Statsråden og hennes parti førte i opposisjon, og det ambisjonsnivået for gjenåpning av polititjenestesteder som fremgår av Hurdalsplattformen. Derav spørsmålet om hvilke vurderinger som ligger til grunn for at 20 nye polititjenestesteder vil være tilstrekkelig til å avhjelpe den utrygghet som man hevdet at politireformen medførte. Eller om man eventuelt har revurdert sitt syn på konsekvensene av politireformen etter at man gikk fra opposisjon til posisjon.

Svar:

Regjeringen vil styrke det lokale politiet i hele landet, både for å sikre bedre forebygging og for raskere respons ved alvorlige hendelser. I Hurdalplattformen fremgår det at regjeringen vil opprette 20 nye polititjenestesteder på steder der det er et lokalt ønske om det, og geografiske

faktorer eller kriminalitetsbildet tilsier det. Dette arbeidet skal starte i 2022.

Etablering av tjenestesteder skal skje i dialog med kommunene og politidistriktene. Jeg vil i forbindelse med dette lytte til de som har kunnskap om lokale forhold.

SPØRSMÅL NR. 116**Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 28. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke faglige analyser ligger til grunn for regjeringens beslutning om å gjenåpne polititjenestesteder, og hvorfor akkurat 20 tjenestesteder?

BEGRUNNELSE:

Meg bekjent foreligger det ingen politifaglige analyser som anbefaler gjenoppsettelse av 20 polititjenestesteder.

Svar:

Det fremgår av Hurdalplattformen at regjeringen vil opprette 20 nye polititjenestesteder der det er lokalt ønske om det, og der geografiske faktorer eller kriminalitetsbildet tilsier det. En konkret plan for å styrke politiets nærvær i hele landet skal legges fram. Arbeidet med dette skal starte i 2022.

Befolkningen har stor tillit til det norske politiet. Vi har likevel sett at tilliten er lavest der folk bor spredt og det er langt til politiet. Regjeringen vil ha et politi som er der når det trengs. Flere tjenestesteder er ett av flere virkemidler for å få dette til.

SPØRSMÅL NR. 117**Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo****Besvart 1. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Hvilke ansvar og oppgaver kan det være aktuelt å legge til et eventuelt sokkeldirektorat og sokkeltilsyn, og kan statsråden gi et klart svar på om hun anser Stavangerregionen som Norges Energihovedstad?

BEGRUNNELSE:

Stavangerregionen og Rogaland har gjennom mange års arbeid inntatt posisjonen som Norges Energihovedstad og en av de mest sentrale energibyene i Europa.

En av flere forutsetninger har vært tilstedeværelsen av viktige kompetansemiljø som Oljedirektoratet (OD) og Petroleumstilsynet (Ptil). De har en avgjørende rolle for å ivareta våre felles naturressurser på sokkelen.

Nå ser vi at utviklingen på sokkelen går i retning av nye forretningsområder som offshore vind og sol, hydrogenproduksjon, havbruk til havs, havbunnsmineraler og karbonfangst-, utnyttelse- og lagring. Det er viktig å legge til rette for god sameksistens mellom næringene, og det kan derfor være interessant å vurdere om direktoratets og tilsynets ansvarsområder bør utvides til noen flere av disse områdene. Havbunnsmineraler ble tatt inn i OD-por-

tefølgen av Høyre i regjering, og tilsvarende fikk Petroleumstilsynet utvidet sitt myndighetsområde til å omfatte transport og lagring av CO₂ og fornybar energiproduksjon til havs. Ytterligere utvidelse av porteføljen og omdanning til et sokkeldirektorat og sokkeltilsyn vil kunne dra fordel av den solide kompetansen som er opparbeidet gjennom mange tiår med trygg og ansvarlig forvaltning av norske naturressurser.

Det var derfor gledelig å lese i Stavanger Aftenblad at både statsråden og statsministeren vil se nærmere på forslaget. I den anledning lurer jeg på hva slags ansvar og oppgaver det kan være aktuelt å vurdere overflyttet, og hvor statsråden mener at disse myndighetsorganene bør ligge? Jeg har forståelse for at man ikke kan gi endelig svar om oppgaver på stående fot, men håper hun kan gi oss avklaring på hva det er aktuelt å vurdere og ikke minst angi tidsperspektivet for en slik vurdering.

Det statsråden derimot allerede nå bør kunne avklare, er hvor Energihovedstaden ligger. Stavangerregionen står midt i en omstilling der man, i tillegg til olje og gass, vil bygge opp flere fornybare bein å stå på. Næringsforeningen har opprettet et eget Energihovedstadsprosjekt og det

er viktig for oss å ha statsrådets støtte i å befeste denne posisjonen.

Svar:

Norsk petroleumsindustri skal utvikles, ikke avvikles. Det følger av Hurdalsplattformen at vi vil legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel. Ringvirkninger på land skal komme hele landet til gode.

Stavangerregionen har i over 40 år ledet an og spilt en hovedrolle i utviklingen av energinasjonen Norge slik vi kjenner den i dag. Regionen huser en rekke olje- og gasselskaper og flere hundre oljeservice- og teknologiskelskaper. Til sammen utgjør det en komplett verdikjede som gir godt grunnlag for videreutvikling av regionen. Vi vil fremover støtte aktivt opp under et grønt skifte hvor man bygger på kompetansen fra olje- og gassindustrien også innenfor nye næringsområder. Dette vil gi store muligheter for en positiv videreutvikling av Stavangerregionen som et fyrtårn for Norge som energinasjon.

Naturen er selve grunnlaget for velferden vår, og bærekraftig bruk av naturressursene er avgjørende for verdiskaping, arbeidsplasser og bosetting over hele landet. Statlige myndigheter har en viktig oppgave når det gjelder å gjennomføre en helhetlig forvaltning av den økonomiske aktiviteten på kontinentalsokkelen i henhold til sektorlovgivningen. Det er viktig at ansvarsfordelingen mellom myndigheter for ulik økonomisk aktivitet er rasjonell. Samtidig vil det alltid være grenseflater mellom ulik økonomisk aktivitet og tilhørende myndigheter som må håndteres gjennom tidlig involvering og god samhandling. Slik samhandling har lang erfaring for på norsk sokkel blant annet når det gjelder fiskeriene og petroleumsvirksomhetens bruk av våre havområder.

Som det også kommer fram av Hurdalsplattformen, vil jeg nå sette meg nøye inn i ansvar og oppgaver for underliggende etater på mitt område. Om det er hensiktsmessig med ev. justeringer vil jeg komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 118

Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 29. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden legge handling bak ord og sørge for at pasienter får tilgang til lovende behandling i kliniske studier og få ned sosiale forskjeller i helse?

BEGRUNNELSE:

På onsdag kunne vi lese i Dagsavisen om Gulistan Ekiz som har fått en alvorlig kreftsykdom som ikke har latt seg knekke med kreftbehandlingen som tilbys her i Norge. Det eneste som er igjen for henne her i Norge, er lindrende behandling i påvente av at hun dør. Men Gulistan har et håp. I USA finnes en klinisk studie med en banebrytende behandling som har reddet andre pasienter i samme situasjon. Hun har etter råd fra legen sagt ja til å være med i denne studien. Det er ingen garantier, men om hun blir med, har hun berettiget håp om å bli frisk.

Men for å få bli med, må familien Ekiz ut med et par millioner, kanskje mer. For selv om selve behandlingen betales av produsenten, er det andre kostnader knyttet til å være med i studien. Den norske stat vil ikke ta regningen, på tross av at Gulistan har en så sjelden tilstand, og

behandlingen så avansert, at det er høyst usannsynlig at slike kliniske studier legges til Norge. På tross av at det er et uttalt mål i handlingsplanen for kliniske studier at det skal bli mer likeverdig mulighet for deltakelse i kliniske studier i utlandet for pasienter som kan ha nytte av det.

Familien Ekiz er helt vanlige folk. Selv om kostnadene vil være en stor belastning, velger de likevel å betale av egen lomme. Det er også uklart om hun ville fått dekket utgiftene om hun hadde vært ved et annet helseforetak, fordi det er ulik praksis i slike tilfeller. Saken viser med all tydelighet hva som er galt med helsepolitikken i Norge, og den er langt fra unik. Det blir stadig større sosiale forskjeller og en todeling av helseomsorgen, og folk får ikke tilgang til forsvarlig behandling.

Selv om det er åpning i dagens regelverk for at pasienter kan få tilgang til studier som dette har både Kreftforeningen og en rekke andre brukerorganisasjoner i lang tid påpekt at hele lovverket i sin helhet er modent for en modernisering. Et uklart regelverk fører i dag til at vi får ulik praksis i ulike deler av landet, og det er nesten helt umulig for de som skal bruke loven – pasienter, klinikere og sykehusledere – å forstå hvilke rettigheter som faktisk

følger av loven. Statsråden bør sørge for en opprydding i regelverket, slik at pasienter og klinikere forstår loven og slik at norske pasienter får oppfylt viktige rettigheter.

Svar:

Vi er tydelige i Hurdalsplattformen på at vi vil at norske pasienter skal ha et offentlig helsetilbud i verdensklasse, uavhengig av adresse og lommebok. Målet med vår helse- og velferdspolitik er å skape helsefremmende samfunn, forebygge sykdom og sikre en desentralisert helsetjeneste som yter gode og likeverdige helsetjenester i hele landet.

Innholdet i retten til nødvendig helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven og grensen mot utprøvende behandling er gjort rede for i rundskriv 1-4/2019 fra Helse- og omsorgsdepartementet. Pasienter har ikke krav på utprøvende behandling. Det kommer ikke eksplisitt til uttrykk i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b og prioriteringsforskriften § 2, men vilkåret om at pasienten skal ha forventet nytte av helsehjelpen i prioriteringsforskriften § 2 forutsetter at det skal foreligge dokumentasjon av nytten av tiltaket. Ved utprøvende behandling foreligger det ofte noe, men ikke tilstrekkelig, dokumentasjon av metodens effekt og sikkerhet. I merknaden til prioriteringsforskriften § 2 står det:

“Retten til nødvendig helsehjelp omfatter ikke eksperimentell eller utprøvende behandling (...).”

Det står i rundskrivet at

“Det er viktig å understreke at handlingsrommet for å tilby utprøvende behandling er stort. Det er ikke slik at utgangspunktet er at utprøvende behandling er uforsvarlig eller ulovlig. Tvert imot er det ønskelig og nødvendig for å utvikle medisinen at det tilbys utprøvende behandling til norske pasienter. Dersom det er snakk om utprøvende behandling som er kostbar eller medfører risiko, bør slike beslutninger forankres i lederlinjen.”

I nasjonal veileder for utprøvende behandling står det at pasienter ikke skal betale for utprøvende behandling tilbudt av den offentlige helsetjenesten. Pasienter som ikke har fått tilbud om utprøvende behandling i den offentlige helsetjenesten, men velger å sette i gang slik behandling privat, enten ved privat sykehus i Norge eller ved å motta behandling i utlandet, må dekke behandlingen selv.

For noen pasienter kan det være begrensede muligheter for deltakelse i kliniske studier i Norge. Det gjelder særlig pasienter med sjeldne tilstander og diagnoser. For disse pasientgruppene er det en mulighet etter prioriteringsforskriftens § 3 Helsehjelp i utlandet på grunn av manglende kompetanse i Norge. Denne sier at i spesielle tilfeller kan enkeltpasienter med sjeldne sykdomstilfeller få utprøvende behandling i utlandet, som gis som en del av en vitenskapelig studie. Det er ansvarlig helseforetak som må vurdere om en pasient skal henvises til en klinisk studie i utlandet og om kostnadene skal dekkes.

Jeg tolker stortingsrepresentantens kommentar til varierende praksis til å gjelde for stor variasjon i praksis for henvisning av pasienter til kliniske studier i utlandet. Det er jeg i så fall enig med henne i. Jeg støtter derfor innholdet og retningen i den nasjonale handlingsplanen for kliniske studier hvor det står at de regionale helseforetakene vil få i oppdrag å utrede en felles praksis for henvisning av voksne pasienter til kliniske studier i utlandet, fortrinnsvis Norden. Formålet med arbeidet skal være å bidra til et mer likeverdig tilbud om deltakelse i kliniske studier i utlandet for pasienter som kan ha nytte av det. Jeg ser at aktørene jobber godt med oppfølging av handlingsplanen. Det er likevel noen tiltak jeg vil ønske å legge mer trykk på. Dette vil jeg komme tilbake til i styringsdokumentene for 2022.

SPØRSMÅL NR. 119

Innlevert 19. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 2. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hva er regjeringens politikk når det kommer til HPV-vaksinen og vil statsråden sørge for at vaksinen Cervarix igjen blir erstattet av Gardasil i barnevaksinasjonsprogrammet?

BEGRUNNELSE:

I forrige stortingsperiode ble det besluttet at vaksinen Gardasil skulle erstattet Cervarix i barnevaksineprogrammet. I motsetning til Gardasil, beskytter Cervarix ikke mot kjønnsvorter, som er den vanligste HPV-relaterte syk-

dommen. Statsråden har tidligere uttalt skepsis til denne endringen i barnevaksineprogrammet.

Den gangen hadde Gardasil vært brukt i nesten ti år i barnevaksinasjonsprogrammet mot HPV. Det var kun jenter fra 12-årsalderen som ble tilbudt vaksinen. Humant papillomavirus er i sine ulike former kjent for å kunne forårsake særlig gynekologiske kreftformer hos kvinner, men også anal-, penis- og hode-/halskreft hos menn, og kjønnsvorter. Selv om kjønnsvorter ikke er alvorlig sykdom, er det assosiert med betydelig psykisk og fysisk belastning som oppstår hos ca. 10 % av seksuelt aktiv befolkning. Det øker beskyttelsen for kvinner (såkalt flokkimmunitet), men beskytter også menn mot nevnte kreftformer.

Australske myndigheter erklærte i november 2015 at Cervarix «er uegnet for bruk i det nasjonale vaksineprogrammet», blant annet fordi vaksinen ikke gir beskyttelse mot virustypene 6 og 11 (som gir kjønnsvorter). De bruker nå en vaksine som beskytter mot kjønnsvorter.

NRK avslørte 19.10. at enkelte velger bort vaksinen staten gir gratis, til sine barn, for å gi vaksinen som beskytter enda bedre. Spørsmålsstiller lurer derfor på hva statsråden nå mener om denne problemstillingen og om det vil bli tatt grep for å gjeninnføre Gardasil i barnevaksinasjonsprogrammet.

Svar:

HPV-vaksinen ble inkludert i barnevaksinasjonsprogrammet for å gi beskyttelse mot HPV-relatert kreft. Vaksinen ble innført for jenter i vaksinasjonsprogrammet i 2009, og fra høsten 2018 fikk gutter i 7. klassetrinn tilbud om HPV-vaksine.

Smitte med HPV er svært vanlig, og over 70 % av befolkningen får en genital HPV-infeksjon i løpet av sitt seksuelt aktive liv. Internasjonale studier har vist at cirka 10 % av befolkningen til enhver tid er smittet. Før innføring av vaksinen i Norge, hadde 45 % av alle 17-åringer hatt en

HPV-infeksjon. For de fleste gir HPV ingen symptomer og infeksjonen går over av seg selv. Noen får imidlertid vedvarende infeksjon som kan utvikles til kreft.

I Norge er det vaksinen Cervarix som gis i vaksinasjonsprogrammet. Denne vaksinen gir like god beskyttelse som Gardasil 9, altså opp mot 90 %, mot forstadier til livmorhalskreft. Den gir direkte beskyttelse mot de to HPV-typene som forårsaker mer enn 70-75% av livmorhalskrefttilfellene i Norge, og ytterligere indirekte beskyttelse mot andre kreftfremkallende HPV-typer. Det er derfor vurdert, ut fra dokumenterte resultater, at Cervarix gir like god beskyttelse mot HPV-relatert kreft som den andre HPV-vaksinen Gardasil 9. Målet med vaksinasjonsprogrammet er å forebygge HPV-relatert kreft.

I vaksineanbudet i 2016, der Cervarix fikk tilslaget, ble kvalitet, altså både effekt og sikkerhet, vektet 70 %. Pris ble vektet 30 %. De to vaksinene ble vurdert som like gode målt opp mot kriteriene som var satt for vurdering av kvalitet, det vil si beskyttelse mot HPV-relatert kreft uavhengig av HPV-type. Beskyttelse mot kjønnsvorter ble også vurdert, men var ikke avgjørende for hvilken vaksine som vant anbudet. Det finnes ingen andre vaksiner enn Cervarix og Gardasil 9 tilgjengelig på det norske markedet. I anbudet som ble gjennomført i 2020, fikk Norge bare inn tilbud fra produsenten av Cervarix. Derfor var ingen andre vaksiner enn Cervarix aktuelle for denne anskaffelsen.

Norge har en av verdens aller høyeste vaksinasjonsdekninger for HPV-vaksinen. En ny studie fra Folkehelseinstituttet, Universitetet i Oslo, Kreftregisteret og University of Harvard anslår at livmorhalskreft kan være nesten utryddet i Norge innen 2039. Dette er svært gledelig og viser at vaksinasjonsprogrammet fungerer etter hensikten. Studien viser at et bytte til Gardasil 9 ikke vil føre til raskere eliminasjon av livmorhalskreft i Norge. HPV-vaksinen vil spare mange liv i årene fremover og er derfor et viktig folkehelseiltak.

SPØRSMÅL NR. 120

Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 2. november 2021 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Landbruksdirektoratet har redusert tillegget Rørosmeieriet får som gir redusert innbetalingen til Prisutjevning-

sordningen (PU). Meieriets innbetaling øker nå fra 22 millioner kroner til over 30 millioner i året. Dette gjør at de må øke prisen i butikken, med fare for at salget går ned.

Bondeorganisasjonene mener det må ses på hvordan omsetningen av økologisk melk kan styrkes.

Hva gjør statsråden for å sikre at Rørosmeieriet og salget av økologisk melk ikke blir skadelidende som en følge av de økte innbetalingene til PU?

Svar:

Prisutjevningsordningen for melk er en viktig del av jordbrukspolitikken som bidrar til å ta ut målpris for melk og sikre lik pris for bonden, uavhengig av melkeanvendelse og lokalisering av produsenter. Det er beregnet at prisutjevningsordningen har en verdi for melkeprodusentene på mellom 700 millioner kroner og 1 milliard kroner per år. Ordningen er selvfinansierende og inntektene skal over tid balansere kostnadene. Ordningen har hjemmel i omsetningsloven, forvaltes av Landbruksdirektoratet og berører ikke statsbudsjettet. Det skilles ikke mellom økologisk og konvensjonell melk i prisutjevningsordningen.

Prisutjevningsordningen for melk regulerer prisdifferensiering av melk som råvare. Gjennom avgift på flytende melkeprodukter og fløte kan det gis tilskudd for melk som benyttes til modnet ost, smør, geitmelksprodukter og industriprodukter. Inntektene i prisutjevningsordningen finansierer også innfrakttilskudd for melk fra bonde, frakt av skolemilk, distribusjonstilskudd i Nord-Norge og konkurransefremmende tiltak. De konkurransefremmende tiltakene for uavhengige aktører i prisutjevningsordningen består i dag av rabatter på avgifter og tilskudd

i ordningen, et særskilt distribusjonstilskudd på flytende produkter og en spesiell kapitalgodtgjørelse for meierier med egne melkeleverandører. De konkurransefremmende tiltakene har vært evaluert hvert femte år, og neste evaluering vil komme i 2022.

Jeg er kjent med at Landbruksdirektoratet har gjort vedtak om at Q-meieriene og Røros-meieriet ikke er berettiget særskilt distribusjonstilskudd fra og med avregningen for november 2021. Forskrift om prisutjevning for melk sier at meieriselskaper som etter Landbruksdirektoratets skjønn har vesentlig høyere distribusjonskostnader enn Tine kan gis distribusjonstilskudd. Jeg er også kjent med at aktørene har varslet at de vil klage på vedtaket. Jeg kan derfor ikke kommentere denne særskilte saken da den kan komme til behandling i departementet.

I Prop. 200 S (2020-21) Endringer i statsbudsjettet 2021 under Landbruks- og matdepartementet (Jordbruksoppgjøret 2021 m. m.) jf. Innst. 657 S (2020-2021) ble det bestemt at Landbruksdirektoratet skulle få et oppdrag å gjøre en helhetlig gjennomgang av ramme-vilkårene for den norske verdikjeden for økologisk melk. Arbeidet er i gang og gjennomgangen skal være klar innen 1. mars 2022. I Hurdalsplattformen slår regjeringen fast at vi skal stimulere til økt produksjon og omsetning av lokalmat og -drikke og økologisk mat. Jeg ser derfor fram til å få Landbruksdirektoratets utredning på bordet før jordbruksforhandlingene neste år.

SPØRSMÅL NR. 121

Innlevert 21. oktober 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 29. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Mener statsråden at det blir bedre omsorgstjenester i Indre Østfold kommune når de vil få 100 millioner kroner mindre som følge av avvikling av forsøket med SIO?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet fikk i sin tid gjennomslag for et forsøksprosjekt med statlig finansiert omsorg (SIO) i flere kommuner. Resultatene så langt har vært meget gode og både brukere, ansatte og pårørende har vært veldig fornøyde. Allikevel valgte den forrige regjeringen å foreslå en avvikling noe signalene fra den nye regjeringen har vært at

de også støtter. En velger altså å avvike et prosjekt som har gitt bedre omsorgstjenester til eldre og andre pleietrengende. For Indre Østfold kommune er estimatene at dette vil medføre en reduksjon på 100 millioner kroner noe som vil gå kraftig utover kvalitet og tilbudet til de som trenger det mest.

Svar:

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene har pågått siden 2016 og skulle opprinnelig vært avsluttet etter 3 år. Senere er forsøket utvidet i tid og i antall deltakende kommuner. I statsbudsjettet for 2022 (Prop. 1 S) foreslår

den forrige regjeringen å avslutte forsøket ved utgangen av 2021. Dette er 1 år tidligere enn forventet avslutning.

Kommunene Selbu, Stjørdal, Bjørnafjorden og Lillesand har deltatt i forsøkets finansieringsmodell siden 2016. Indre Østfold kommune har deltatt i finansieringsmodellen kun i 2021. I 2021 er forsøket utvidet med ytterligere 6 nye kommuner.

Statens utgifter i forsøket finansieres i hovedsak gjennom uttrekk fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet rammer, tilsvarende netto driftsutgifter til omsorgstjenestene i deltakerkommunene. I tillegg er bevilgningen på HODs budsjett økt tilsvarende utgiftene kommunene hadde til ressurskrevende tjenester året før de kom med i forsøket. Forsøkskommunene får så av staten tildelt et rundsumtilskudd og tilskudd etter aktivitet (vedtak) etter fastsatte nasjonale priser.

Forsøket har bl.a. inneholdt kompetansehevende tiltak som har medført at tjenestene i forsøkskommunene nå i større grad er tilpasset brukernes mål og behov. De positive erfaringene fra forsøket vil bli fulgt opp gjennom kvalitetsreformen Leve hele livet.

Regnskap for Indre Østfold kommune etter 2. kvartal i 2021 viser at kommunen fra staten har fått utbetalt om lag 53 mill. kroner mer i tilskudd til drift av omsorgstjenestene enn uttrekk fra rammetilskuddet og midler til ressurskrevende tjenester skulle tilsi. Endelig korreksjonsoppgjør for drift av omsorgstjenestene i Indre Østfold kommune vil foreligge i mars 2022. Utover det økte tilskuddet fra staten får Indre Østfold kommune tildelt 29 mill. kroner i inntektspåslag for 2021.

Ved avslutning av forsøket gjelder per i dag en nedtrappingsordning hvor alle de 11 deltakende kommunene mottar 60 pst. av inntektspåslaget i 2022 og 40 pst. av inntektspåslaget i 2023.

Det er også slik at dersom kommunene har ubrukte tilskuddsmidler ved utgangen av året forsøket avsluttes, kan midlene overføres til neste regnskapsår. Ubrukte midler skal deretter tilbakebetales til Helsedirektoratet. Dette er midler som kun kan benyttes til omsorgstjenester.

Jeg viser for øvrig til tilleggsnummer for budsjettet 2022 som legges frem 10. november.

SPØRSMÅL NR. 122

Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 29. oktober 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Vil forsvarsministeren fortsette arbeidet med å utvikle konseptet rundt alliert trening og øving i Norge?

BEGRUNNELSE:

Det er i Hurdalplattformen ikke omtalt alliert aktivitet i Norge i fredstid. Alliert trening og øving i Norge har vært og er viktig for å bedre samarbeidet mellom norske og allierte styrker både i forsvar av Norge og alliansen for øvrig. Det er derfor viktig å få avklart om regjeringen har til hensikt å videreutvikle dette samarbeidet.

Svar:

Det kollektive forsvaret i NATO og tett samarbeid med nære allierte er en grunnpilar i norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. Alliert øving og trening i Norge i fredstid er en viktig del av dette.

Alliert trening og øving i Norge i fredstid er en sentral forutsetning for evnen til troverdig alliert forsterkning i

krise og krig. Det demonstrerer også alliert vilje til å forsvare Norge. Regjeringen vil, slik det også er omtalt i Hurdalplattformen, legge til rette for trening og øving med allierte og våre naboland.

Norge har i hele etterkrigstiden ført en aktiv invitasjonspolitik knyttet til alliert øving og trening. Denne politikken vil bli videreført, noe som blant annet kommer til uttrykk ved gjennomføringen av øvelse Cold Response vinteren 2022. Dette blir en av de største øvelsene på flere år, og styrker fra flere av våre allierte og nordiske naboland vil delta.

SPØRSMÅL NR. 123**Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 5. november 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Når vil Heimevernets områdestruktur bestå av 45 000 soldater, og hvordan skal dette tallet oppnås?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skal øke Heimevernets områdestruktur til å bestå av 45 000 soldater. Heimevernet består i dag av 40 000 soldater, men det reelle tallet er noe lavere. Heimevernet har begrunnet mangelen på soldater i organisasjonen med at det er mangel på tilgjengelige mannskaper. Det er derfor interessant å vite hvordan styrkingen av antallet skal oppnås, og om dette vil ha konsekvenser for det totale antallet tjenestegjørende i Forsvaret.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 25. oktober 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Christian

Tybring-Gjedde om når Heimevernets områdestruktur vil bestå av 45 000 soldater, og hvordan dette tallet skal oppnås?

Heimevernstrukturen består i dag av totalt 40 000 soldater, hvorav 37 000 i område-strukturen og 3 000 i innsatsstyrkene.

For å innfri regjeringens ambisjon om å øke volumet i Heimevernet og oppnå best mulig effekt av dette, vil det være naturlig å be om forsvarssjefens anbefaling om hvordan økningen skal fordeles i Heimevernets struktur og gjennomføres i tid, samt hvordan styrkedisponering og utdanning av mannskaper og befal skal innrettes for å nå det nye måltallet for heimevernstrukturen.

Jeg vil i forbindelse med de årlige budsjettproposisjonene komme tilbake til hvordan oppbyggingen av Heimevernet skal gjennomføres.

SPØRSMÅL NR. 124**Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 2. november 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil den nye statsråden revurdere tidligere statsråds avvisning av Stortingets vedtak om en ekspertenhet for offentlige anskaffelser?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av maritim melding (22. april 2021) vedtok et enstemmig Storting følgende: «Stortinget ber regjeringen opprette en ekspertenhet for offentlige anskaffelser, plassert utenfor Osloregionen, som skal bistå kommuner, fylkeskommuner og andre offentlige aktører knyttet til ulike problemstillinger rundt offentlige anskaffelser, og vurdere hvordan handlingsrommet i ulike regelverk kan utnyttes. Enheten må blant annet ha kompetanse innenfor EØS-rettslige problemstillinger.»

Vedtaket ble fattet på bakgrunn av at oppdraget om å bygge Havforskningsinstituttets nye forskningsskip ble tildelt et nederlandsk verft, til tross for at Stortingets intensjon bak bevilgning av midler til et nytt forskningsskip var å øke aktiviteten ved norske verft. I forbindelse med vedtaket uttrykte Stortinget at offentlige tilbud i størst mulig grad, innenfor Norges internasjonale forpliktelser, skal utformes på en slik måte at det kan komme norsk næringsliv til gode, særlig for å styrke de norske, maritime klyngene.

I regjeringens budsjettforslag vises det til at det allerede finnes et fagorgan for offentlige anskaffelser, Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), og at dette tilbudet anses som dekkende. En ny enhet kan være byråkratiserende og skape uklare ansvarsforhold, mente tidligere statsråd, og avviste dermed Stortingets vedtak.

Imidlertid etterlyste flere høringsinstanser i forbindelse med maritim melding en ekspertenheter for offentlige anskaffelser. Dette må bety at behovet ikke tilstrekkelig blir dekket av DFØ - et direktorat med et stort arbeidsområde utover offentlige anskaffelser. Jeg ber derfor statsråden re- vurderer beslutningen om å avvise Stortingets vedtak.

Svar:

Anskaffelsesregelverket gir handlingsrom og muligheter for fleksibilitet for den enkelte innkjøper. For å kunne nyttiggjøre seg av denne fleksibiliteten må innkjøperen ha kunnskap om hvordan anskaffelsen kan innrettes. Anskaffelser skal være effektive, det vil si gi best mulig kvalitet til lavest mulig kostnad. Regelverket skal også ivareta andre formål, som miljø og trygge arbeidsvilkår hos leverandørene. Det stilles høye krav til innkjøperne for både å innrette innkjøpet og så kontrollere at leveransen oppfyl-

ler disse kravene. Mange innkjøpere er små, med få ressurser og begrenset kompetanse og derfor er god veiledning viktig for å sikre gode anskaffelser.

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) gir omfattende veiledning og lager verk-tøy som bidrar til at offentlige virksomheter har kompetanse i å organisere, styre og lede sin anskaffelsesvirksomhet på en effektiv måte.

Av Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen er opptatt av å utnytte handlingsrommet og at offentlige anskaffelser skal fremme viktige mål som bærekraft, gode lønns- og arbeidsvilkår, bruk av lærlinger og innovasjon. Det fremgår også at offentlige anskaffelser bør utformes slik at norske bedrifter kan delta i konkurransen. DFØ skal gi veiledning om dette tilpasset kommuner og fylkeskommuner.

SPØRSMÅL NR. 125

Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 28. oktober 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva er status for innreise for utenlandske forskere, og vil ministeren gjøre noe med innreisenekten for forskere ved norske universiteter og andre forskningsinstitusjoner?

BEGRUNNELSE:

Gjennom hele pandemien har svært mange viktige norske forskningsprosjekter blitt forsinket, eller på andre måter påvirket av pandemien og særlig av innreisenekten for forskere. Forskningssektoren er internasjonal, og internasjonalt samarbeid bidrar til viktig kunnskapsutvikling i norske fagmiljøer som også kommer det norske samfunnet til gode. Er det noe pandemien har vist oss, så er det at forskning og kunnskap er viktig.

Solberg-regjeringen meldte i august at «forskere fra alle land skal kunne komme til Norge på korte forskningssopphold på opptil tre måneder». Men norske forskere melder stadig om utfordringer, og foreløpig er kun doktorgradsstipendiater, og forskere på havforskningstokt formelt definert som unntak i innreisebestemmelsene. At utenlandske forskere fortsatt er nektet innreise er imidlertid uforståelig, og skadelig for den enkeltes karriere så vel som norske forskningsprosjekter. Helt siden restriks-

jonene på innreise ble innført 29. januar har grensene vært tilnærmet lukket for forskere, på tross av unntak for flere andre sektorer. Norske forskere som har fått prestisjetunge tildelinger fra Det europeiske forskningsrådet opplever at forskningsprosjektene blir satt på vent, mens utenlandske nøkkelforskere sitter i utlandet og venter på at grensene skal åpne. I en tid hvor behovet for ny kunnskap er viktigere enn noen gang fremstår det merkelig at store prosjekter blir satt på vent.

Forskning- og høyere utdanningssektoren er preget av midlertidighet og usikre arbeidsforhold, og forskere som har blitt ansatt får ikke vite når arbeidet kan starte. I tillegg til den økonomiske belastningen dette medfører for den enkelte forsker, risikerer vi å miste tilgangen på unik kompetanse innstilt på å bidra inn i norske forskningsprosjekter. Ett av flere eksempler trukket frem av Khrono i en serie med artikler om konsekvensene av innreisenekten er en japansk forsker, som mistet stipend for å komme til Norge som deltaker på et stort forskningssprosjekt som følge av forsinkelsen med innreise. Prosjektleder for prosjektet, Aike Rots ved UiO melder på Twitter at forskeren fortsatt ikke får komme. I tillegg melder flere om at fullvaksinerte forskere utenfor EU og EØS, inklud-

ert fra USA, ikke får delta på allerede utsatte seminarer og konferanser.

Svar:

Det er åpnet for innreise for utlendinger fra EØS/Schengen, Storbritannia og såkalte «lilla land», dvs. land på EUs tredjelandsliste som FHI vurderer at har en tilfredsstillende smittesituasjon. Det betyr at også forskere fra EØS/Schengen, Storbritannia og «lilla land» kan reise inn i Norge. Andre tredjelandsborgere kan reise inn i Norge dersom de faller inn under øvrige unntak fra innreisestriksjonene. Det er blant annet unntak fra innreisestriksjonene for forskere som deltar i havforskningstokt og utlending som har oppholdstillatelse i forbindelse med en ph.d.-utdanning. I tillegg er det opprettet en søknadsordning for unntak fra innreisestriksjonene som ad-

ministreres av Sjøfartsdirektoratet. Under denne ordningen kan det søkes om unntak fra innreisestriksjonene for utlendinger som gjør arbeid som er strengt nødvendig for å opprettholde aktiviteten i norske virksomheter.

Jeg har stor forståelse for at innreisestriksjonene skaper vanskeligheter for alle som rammes av dem, inkludert forskere og forskningsinstitusjoner. Basert på smittevern faglige vurderinger fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet vurderes det fortløpende hvilke innreisestriksjoner som er nødvendige og forholdsmessige for å beskytte folkehelsen mot utbruddet av covid-19. Pandemien er ennå ikke over, og i vurderingen av hvilke tiltak som er nødvendige på grensen, må det blant annet ses hen til at vaksinasjonsdekningen fortsatt er lav i mange land.

SPØRSMÅL NR. 126

Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 2. november 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

11.10 ble vedtaket om konsesjon til vindkraftutbygging på Fosen kjent ugyldig fordi utbyggingen krenker reindriftsamenes rett til kulturutøvelse. Dommen i Høyesterett er en stor seier for samene og vil få konsekvenser for andre utbyggingssaker i samiske reindriftsområder.

Vil statsministeren komme til Stortinget og redegjøre for dommen, hvilke konsekvenser den har for utbyggingen på Fosen og hvilke konsekvenser den har for andre utbyggingssaker i samiske reindriftsområder?

BEGRUNNELSE:

Vi er kjent med at dommen nå gjennomgås av OED og regjeringsadvokaten og vi har forståelse for at dette kan ta noe tid. Vi skjønner også at den gjennomgangen vi ber om kan ta noe tid. Dette er utbyggingssaker som f.eks. kraftutbygginger, hytteutbygging, samferdselsprosjekt og gruvevirksomhet, og som sorterer under flere departement. Men vi vil da be om at statsministeren kommer med signal om når en slik redegjørelse kan komme.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Lars Haltbrekken til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Folkeretten er et statlig ansvar. Regjeringen skal sikre at statens folkerettslige forpliktelser overfor samene som urfolk, ivaretas på Fosen.

Olje- og energidepartementet i samråd med berørte departementer, vurderer nå konsekvensene av dommen nærmere, blant annet sett hen til Fosen Vinds varslede tilleggssøknad. Departementet vil i første omgang diskutere saken med representanter for reindriften, og har avtalt et møte i den forbindelse.

Departementet vil komme tilbake til hvordan saken skal følges opp videre. Så langt jeg kan se, synes det ikke å være hensiktsmessig med en redegjørelse om saken for Stortinget nå.

SPØRSMÅL NR. 127**Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 2. november 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Er denne praksisen i tråd med gjeldende lovverk, og hvis det er det vil regjeringen endre regelverket?

BEGRUNNELSE:

Viser til flere medieoppslag hos E24 om selskapet Tess og deres praksis med å forskjellsbehandle ansatte som er fagorganiserte og de som ikke er det. 22. oktober 2021 kommer det frem i en artikkel i E24 at selskapet reduserer bonusordninger når ansatte er hjemme på grunn av sykdom.

Det vises til en tilstedebonus som i flere år har gitt ansatte en kvartalsvis utbetaling på 3 000 kroner – så lenge de har null fraværsdager. Det fremgår av artikkelen at ansatte som er hjemme med sykdom blir trukket i tilstedebonus.

Svar:

Stortingsrepresentant Bergstø syner til medieoppslag om selskapet Tess og praksisen deira med å forskjellsbehandle tilsette som er fagorganiserte og dei som ikkje er det, og med å redusere bonusordningar når tilsette er heime på grunn av sjukdom.

Regjeringa vil skape eit trygt, seriøst og organisert arbeidsliv. Høg organisasjonsgrad og sterke fagorganisasjonar er grunnplanken i vår arbeidslivsmodell.

Arbeidsmiljølova har reglar som forbyr diskriminering på grunn av fagorganisering. Også i likestillings- og diskrimineringslova er det reglar som forbyr diskriminering, mellom anna på grunn av funksjonsnedsetting, inkludert sjukdom som i periodar kan føre til at tilsette er heime. Lovverket har unntak som tillèt forskjellsbehandling på visse vilkår. Bonusordningar og liknande ordningar i verksemdene må halde seg innanfor desse reglane. Eg kan diverre ikkje påta meg å vurdere enkeltsaker, der eg berre kjenner enkeltelement i tilhøva frå mediene.

På meir generelt grunnlag vil eg gjerne seie at eg kjem til å jobbe for at lovverket vårt bidreg til at det vert lettare og meir attraktivt å organisere seg, både for dei tilsette og for verksemdene. Regjeringa vil mellom anna auka fagforeiningsfrådraget. Vi vil også vurdere om verksemdar som har tariffavtale med fagforeining med innstillingsrett bør få fleire rettar og unntak frå regulering. Det kan også vere grunn til å sjå nærare på om øvrige reglar treff godt nok på dette området. Dersom det er slik at representanten Bergstø ønsker konkrete lovendingar, må ho gjerne spele det inn, slik at eg kan kome tilbake med ei vurdering. Denne regjeringa tek gjerne i mot innspel og framlegg som kan gjere tilhøva betre for arbeidsfolk.

SPØRSMÅL NR. 128**Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 29. oktober 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

I en artikkel publisert 21.10 omtaler BBC en lekkasje av dokumenter som viser hvordan ulike land har jobbet med å påvirke en sentral FN-rapport om håndtering av klimakrisen. Norge omtales også i saken, som også er dekket av Nettavisen. Vi har imidlertid ikke oversikt over innspillene Norge har gitt.

Kan statsråden redegjøre for hva slags føringer og mandater som ligger til grunn for norske myndigheters

innspill til FN-rapporten og forsikre om at hensynet til norsk petroleumsindustri ikke påvirker våre innspill?

Svar:

Rapportene fra FNs klimapanel (IPCC) er det viktigste faglige grunnlaget for forståelse av klimaendringene og utvikling av klimapolitikk. Det er derfor avgjørende at de er bygget på vitenskap og er relevante for politikktutform-

ing. Jeg har full tillit til at Miljødirektoratet ivaretar sin rolle som nasjonalt knutepunkt for IPCC på en god måte. En del av deres ansvar som knutepunkt er å sammenstille norske kommentarer til rapportutkastene. IPCC sender ut rapportutkastene til kommentering til alle lands myn-

digheter og til eksperter. Dette gjør de for å sikre at rapportene er faglig solide, relevante og blir korrekt forstått. Det skal naturligvis ikke forekomme noen form for politisk påvirkning av dette viktige faglige arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 129

Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 28. oktober 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

I 2018 vedtok Stortinget enstemmig at barn ikke skal bosettes på sykehjem i strid med familiens ønske og barnets beste. I 2020 bestemte Stortinget at heller ikke unge voksne mellom 18 og 50 år skal bo på sykehjem mot sin vilje. Likevel fortsatte praksisen under høyreregjeringen. Stortinget ba i 2018 om å få et lovforslag.

Hva vil regjeringen gjøre for å sikre gjennomføringen av Stortingets vedtak?

Svar:

Som representant Marian Hussein poengterer, har spørsmålet om at barn og unge ikke skal bosettes på sykehjem vært oppe i Stortinget flere ganger tidligere.

Den 16. februar 2021 vedtok Stortinget følgende anmodning på bakgrunn av et representantforslag (dok. 8 16 S (2020-2021) og Innst. 242 S (2020-2021)), vedtak 702:

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 første ledd bokstav a, slik at den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud, barn ikke bosettes i sykehjem i strid med familiens ønske og barnets beste, samt pasienter mellom 18-49 år ikke bosettes i sykehjem i strid med eget eller vergens ønske.

Oppfølging av anmodningsvedtaket krever en lovendring. Departementet er i gang med å utarbeide et høringsnotat som vil bli sendt ut på alminnelig høring om kort tid.

SPØRSMÅL NR. 130

Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 2. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Vil regjeringa foreta seg noe for at renter til Statens Innkrevingsentral ikke skal bli en uforholdsmessig belastning for folk med dårlig råd?

BEGRUNNELSE:

Nylig mottok undertegnede en henvendelse fra en svært fortvilet far som gjaldt hans yngste sønn i slutten av 20-årene. Den unge mannen har tidligere vært i et rusmiljø, fått en dom og et tilhørende økonomisk krav på 1,7 millioner kr. Den unge mannen soner fortsatt, men kombinerer det med å gå på jobb på dagtid. Det økonomiske

kravet på 1,7 millioner kr nærmer seg snart 2 millioner kr på grunn av rentene.

Slik som situasjonen for den unge mannen er nå, så får han en levelig lønn som tømmerlærling, men gjelden fortsetter å øke på grunn av Statens Innkrevingsentral (Sismo) sin forsinkelsesrente på 8%. I Lånecassen stopper rentene når man soner, men ikke hos Sismo. Med dagens rente på 8% øker gjelden til den unge mannen med ca. kr 12000 kr pr mnd. Det gjør at man fanges i en gjeldsspiral som fortsetter å vokse og gjør det vanskeligere å komme seg tilbake til en normalsituasjon.

Voksende gjeld er skjebnen til langt flere enn det nevnte eksempelet. I skrivende stund har nordmenn en samlet usikret gjeld på 150 127 339 317 kr. I flere av disse tilfellene vil Sismo kreve inn pengene.

Svar:

Jeg har forståelse for illeggelse av forsinkelsesrente kan gjøre det vanskelig å komme tilbake til en normalsituasjon.

Statens innkrevingsentral har en stor portefølje av krav som de krever inn på vegne av ulike oppdragsgivere. Krav skal som den klare hovedregel betales, enten det skjer frivillig eller etter tvangsinnkreving. Når et krav ikke betales innen forfall, ilegges det forsinkelsesrenter for å

fremme betaling av det forfalte kravet. Det skal normalt mye til for å få nedsatt et krav. Dette gjelder også krav på forsinkelsesrenter.

I særlige tilfeller kan Statens innkrevingsentral ettergi krav på renter eller innvilge en rentefri betalingsutsettelse dersom det vil være uforholdsmessig tyngende å fortsette innkrevingen. At skyldner soner fengselsstraff, er et av flere relevante momenter i denne vurderingen.

Enkelte kravtyper kan likevel være unntatt fra bestemmelsene om ettergivelse. De offentlige oppdragsgiverne som eier kravene, kan av ulike grunner reservere seg mot at Statens innkrevingsentral kan ettergi bestemte krav. Det kan også være egne regler om ettergivelse i særlovgivningen som gjelder for den aktuelle kravtypen. For eksempel kan renter ettergis etter utdanningsstøtteleven dersom skyldner soner i fengsel eller sikringsanstalt. Det er Statens lånekasse for utdanning som vurderer ettergivelse i disse tilfellene.

Selv om Statens innkrevingsentral ikke kan ettergi krav på renter på enkelte kravtyper, er hovedregelen at Statens innkrevingsentral kan ettergi renter i særlige tilfeller dersom det vil være uforholdsmessig tyngende å fortsette innkrevingen. I denne vurderingen vil også skyldners økonomiske situasjon være et relevant moment.

SPØRSMÅL NR. 131

Innlevert 23. oktober 2021 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 2. november 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvorfor hun ikke følger Sivilombudets uttalelse om den såkalte 'fedrekvotefellen', men velger å følge Navs juridiske tolkning?

BEGRUNNELSE:

En samlet kontroll- og konstitusjonskomité har uttalt at forvaltningen skal rette seg etter Sivilombudets uttalelser. Likevel velger statsråden å støtte Navs tolkning av sin rett til å sette en frist for å søke om utsettelse for å ta ut fedrekvoten under folketrygdloven før lovendring.

Svar:

Det er uheldig at mange fedre har mista tid med barnet sitt. Eg er glad for at lova no er endra slik at vi kan hindre nye tilfelle av tap av tid med barnet og av opptente rettar.

Eg understrekar at eg har stor respekt for Sivilombudet sine fråsegn og for Stortinget sine forventningar om at fråsegn frå ombodet skal følgjast opp av forvaltninga. Eg har derfor ein dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet om korleis denne saka best mogleg kan følgjast opp.

Når Sivilombudet meiner at ein praksis forvaltninga har eller har hatt, ikkje er godt nok heimla i lova, kan eit naturleg steg vere at ansvarleg departement fremjar ein proposisjon som gjer heimelen klårare. I dette tilfelle er ikkje det aktuelt, ettersom dei relevante paragrafane allerede er endra og dei gamle krava fjerna for foreldre som

ønskjer å utsetje foreldrepengane. I lys av Sivilombodet si fråsegn og kommentarar til svaret frå Arbeids- og velferdsdirektoratet i brev av 29. oktober, vurderer eg likevel saka nærare saman med direktoratet.

Eg viser òg til svar på skriftleg spørsmål nr. 92 frå representanten Kathy Lie.

SPØRSMÅL NR. 132

Innlevert 24. oktober 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad
Besvart 2. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Meiner statsråden at dei som er utsett for straffbare forhold er dei same som skal betale bota til eit offentleg organ?

GRUNNGJEVING:

Datatilsynet har den 27.09.21 vedteke å gje Ferde AS eit gebyr på 5 000 000 kr, for brot på grunnleggande krav i personvernregelverket i perioden 2017-2019. Ferde AS registrerer passeringar i bomstasjonar, og der den som passerer ikkje har brikke, eller brikka ikkje vert korrekt registrert, vert det teke eit bilete av bilen sitt registreringsnummer. Bilskilt er rekna som personopplysningar.

Datatilsynet konkluderer med at Ferde AS ikkje hatt gyldig grunnlag for å overføre personopplysningar til Kina, og at selskapet har brote plikta til å gjennomføre risikovurdering og inngå databehandlaravtale før personopplysningar vert overførte.

Ferde AS har vedgått brot på personvernregelverket i perioden, og har opplyst at selskapet aksepterer gebyret. Selskapet retta opp i tilhøva så snart dei vart kjende med dei. Etter at selskapet fekk varsel om gebyr tidlegare i år, har selskapet avslutta kontraktsforholdet med Unitel Bratseth Services.

I fylkesutvalmøtet i Vestland reiste Sigbjørn Framnes (FrP) spørsmål om korleis bota blei dekkja inn av Ferde. Fylkesadministrasjon hadde fått opplyst av Ferde at dette gjekk som driftsmidlar.

Det betyr at dei som blei utsett for brotet på personvernreglane er dei som blir straffa med å betala bota for Ferde. Her burde vel eigarar tatt rekninga for eit slikt brot på reglane overfor sine kundar og ikkje vanlege folk gjennom 5 mill i auka bompenger for å betale bota.

Svar:

Ferde AS er eit fylkeskommunalt eigd bompengeselskap. Selskapet er organisert som eit aksjeselskap, og er såleis eit eige juridisk rettssubjekt og difor ansvarleg for gebyret som er ilagt. Eigarane blir økonomisk involverte om selskapet får betalingsproblem og om det blir spørsmål om auka eigenkapitalbehov.

Bompengeselskapa sine inntekter er i all hovudsak innkravde bompengar. I tillegg har selskapet finansinntekter, tilskotsmidlar knytt til enkeltprosjekt og ev. inntekter som følgje av avhending av eigendelar.

Utover aksjeselskapslova er selskapet si verksemd regulert i ein overordna bompengeavtale mellom selskapet og Samferdselsdepartementet. I pkt. 6 i denne bompengeavtalen er det fastsett at bompengeinntekter kan brukast til å oppfylje selskapet si plikt til finansiering av det bompengeprojektet som innkrevjinga ifølgje Stortinget sitt vedtak gjeld. Dette omfattar utbyggingkostnader, finansieringskostnader, kostnader til innkrevjingsutstyr og kostnader til drift og administrasjon av bompengeprojektet. Drift- og administrasjonskostnader vert fordelte på prosjekt etter fordelingsnøkkelprinsippet. Gebyr vil bli ført som driftskostnad i selskapet sitt rekneskap.

Bompengeavtalen stengjer ikkje for at Ferde AS kan dekke gebyret frå Datatilsynet med bompengar. Dette er på same måte som at eventuelle gebyr til offentlege etatar og verksemdar må dekkast av verksemda si tildeling, sjølv om dette er offentlege midlar som mellom anna kjem frå skatteinntekter. Dette er likevel ikkje til hinder for at eigarane, om dei ynskjer det, kan gje tilskot til selskapet for dekking av gebyret.

SPØRSMÅL NR. 133**Innlevert 24. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 29. oktober 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Hva vil utenriksministeren foreta seg for å frakte ut norsk-trente CRU-soldater og andre i Afghanistan som er i livsfare fordi de har jobbet for eller hjulpet den norske staten, etter USA og NATOs nederlag i krigen?

BEGRUNNELSE:

Forsvarssjef Eirik Kristoffersen uttalte i august at norske soldater får meldinger om at norsk-trente afghanske elite-soldater blir oppsøkt og henrettet av Taliban etter USA og NATOs nederlag i Afghanistan-krigen. Det dreier seg om soldater fra Crisis Response Unit (CRU) 222.

Også sjefen for de norske spesialstyrkene som trente de afghanske CRU-soldatene, generalmajor Torgeir Gråtrud har gitt uttrykk for sterke bekymring. Gråtrud uttalte følgende til NRK 29. august:

«Jeg er trist og lei meg. Jeg tenker på soldatene og familiene deres. Mange av dem kjenner jeg godt. De er gode venner og mine kamerater. De er våre våpenbrødre og skal aldri bli glemt av oss. Det er jævlig det som skjer.»

Spørsmålsstiller deler bekymringen for afghanerne som Norge overlot til Taliban da USA og NATOs styrker trakk seg ut etter nederlaget. Det gjelder ikke minst tidligere ansatte i det norske forsvaret og andre som er i livsfare fordi de har hjulpet de vestlige styrkene, kvinneaktivister, minoriteter og andre som lever farlig under Talibans styre.

Det er også kjent at det fortsatt er mange norsk-trente CRU-soldater som er igjen i Afghanistan, at det finnes et betydelig engasjement for å hjelpe dem i sikkerhet, og at det fortsatt finnes kanaler og muligheter for å frakte dem ut av landet. I det newzealandske nyhetsmediet Stuff.co.nz kommer det også fram at andre land fra koalisjonen benytter seg av mulighetene som nå finnes for å hjelpe styrkene de trente i sikkerhet, tilsynelatende i langt større grad enn Norge har gjort de siste ukene.

Svar:

Jeg viser til at spørsmålet opprinnelig var stilt til utenriksministeren. Siden spørsmålet har nærmere tilknytning til Forsvaret og Forsvarets CRU-oppdrag i Afghanistan, er det mest naturlig at jeg svarer.

Under stort tidspress og med betydelig sikkerhetsrisiko evakuerte Norge om lag 1100 personer fra Afghanistan i august i år. Det ble utarbeidet en prioritert liste over personer som ble ansett å ha hatt et særlig langvarig, omfattende eller ledende forhold til den norsk-men-

torerte CRU-styrken. Det var kun disse som var aktuelle for evakuering, og nær samtlige av disse ble evakuert. Grunnet den hyppige og kontinuerlige utskiftningen av CRU-personell, og Norges langvarige engasjement i en periode på om lag 10 år, var det ikke aktuelt å evakuere alle som hadde vært en del av CRU med familiemedlemmer.

Norge har aldri hatt et arbeidsgiveransvar overfor CRU- personellet. De var ansatte i den afghanske staten som sikkerhetspersonell. En evakuering av afghansk sikkerhetspersonell som vi har trent og rådgitt var en betydelig utvidelse av kategoriene som tidligere har vært aktuelle for opphold i Norge. Tidligere har det kun vært afghanere som har vært ansatt med det norske Forsvaret som arbeidsgiver som har blitt vurdert som aktuelle for opphold i Norge sammen med deres nærmeste familie. Regjeringen har, slik situasjonen er nå, ikke planer om å evakuere flere tidligere CRU-personell med familier til Norge.

Utlendingsmyndighetene har nå startet arbeidet med å integrere de tidligere CRU-mannskapene samt deres familie som ble evakuert. Dette vil kreve ressurser og tett oppfølging. Det er viktig at de vi har hentet gis oppfølging i tråd med deres behov.

Hva angår tidligere lokalt ansatte for norske styrker i Afghanistan, arbeides det med en mulig ny søknadsordning i samarbeid med JD og UD. Den nærmere utformingen av denne ordningen og kriteriene vil regjeringen komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 134**Innlevert 22. oktober 2021 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 1. november 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

I Hurdalsplattforma set AP og SP fram at kulturbudsjettet skal auke til 1 % av statsbudsjettet. For 2021 er kulturbudsjettet på litt over 23,6 milliardar. Det er likevel eit ope spørsmål om kva som skal inkluderast i reknestykket når denne lovnaden skal møtast.

Skal til dømes avsetningar til mediepolitikken vere ein del av dette; for 2021 - kva prosent utgjer dei 23,6 milliardane som er sette av i år, og vil statsråden halde krisemidler i samband med pandemien utanfor reknestykket?

Svar:

I Hurdalsplattforma kjem det fram at regjeringa vil gjennomføre eit nytt kulturløft, med mål om gradvis å auke

kulturen sin del av statsbudsjettet til éin prosent. Regjeringa vil på høveleg vis komme tilbake til Stortinget med ei nærare konkretisering av dette målet.

Løyvingane til medieføremål under utgiftskapittel 335 på Kulturdepartementet sitt budsjett utgjorde i saldert budsjett for 2021 på 7 017,6 millionar kroner. Det utgjorde da om lag 30 prosent av dei samla løyvingane over Kulturdepartementet sitt budsjett.

Løyvingane til krisemidler i samband med pandemien utgjorde i saldert budsjett for 2021 om lag 2,5 milliardar kroner. Regjeringas mål om eit nytt kulturløft er sett for kommande stortingsperiode.

SPØRSMÅL NR. 135**Innlevert 25. oktober 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 2. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan statsråden klargjøre om og i hvilke tilfeller legens vurdering av delegering til medhjelpere kan overprøves av andre?

BEGRUNNELSE:

Norsk helsevesen har i pasientbehandlingen løpende fokus på effektivisering og kvalitetsutvikling. Dette betinger særlig at personellressurser brukes riktig. Oppgavelidning er et viktig virkemiddel for å oppnå dette. Dette gjelder særskilt delegering fra lege til medhjelpere.

Leger kan etter helsepersonelloven § 5 delegere bestemte oppgaver til annet personell dersom det er forsvarlig ut fra oppgavens art, personellets kvalifikasjoner og den oppfølging som gis. Ved delegering av oppgaver er det sentralt at medhjelpers personlige kvalifikasjoner i form av realkompetanse samt formalkompetanse evalueres på forhånd. De samme kvalifikasjoner må og skal også vedlikeholdes og kontrolleres. Det er følgelig grunn-

nleggende at de juridiske og faglige forutsetningene i helsepersonelloven §5 jf. §4 oppfylles når pasientbehandling delegeres. Dette betinger at helsepolitiske føringer, lovverket samt forvaltningens og arbeidsgivers reelle utøvelse ikke står eller kommer i konflikt med legens lovpålagte plikt til å utøve sitt overordnede ansvar om å sikre forsvarlighetskravet for den enkelte pasient.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til tidligere helse- og omsorgsminister Bent Høies svar 16. august 2021 på spørsmål nr. 2741 til skriftlig besvarelse fra representanten Stordalen. Som det vil fremgå berører også spørsmål nr. 135 til skriftlig besvarelse noen av de samme rettslige problemstillingene.

Som representanten påpeker følger det av helsepersonelloven § 5 at helsepersonell i sin virksomhet kan overlate bestemte oppgaver til annet personell. Medhjelpere i helsepersonellovens forstand betyr at personell,

som følge av opplæring, veiledning og tilsyn, kan utføre oppgaver som de uten slik opplæring, veiledning og tilsyn ikke ville hatt kompetanse til å utføre alene på en forsvarlig måte.

Som det fremgår av loven § 5 må flere vilkår være oppfylt for at det skal være adgang til slik delegering eller bruk av medhjelper. Oppgaven som delegeres må være tilstrekkelig definert eller avgrenset og det må være forsvarlig å benytte medhjelper til oppgaven. Hvorvidt dette skal sies å være tilfelle vil bero på en konkret helhetsvurdering hvor man blant annet ser hen til oppgavens art. Videre vil det være nødvendig å se hen til om det personell som overtar oppgaven har formell og reell kompetanse, utdanning og erfaring til å utføre oppgaven på forsvarlig måte. Medhjelpere skal også være underlagt helsepersonells kontroll og tilsyn. Det skal her være reell kontroll og tilsyn, og det må etableres slik oppfølging av medhjelper som kravet til forsvarlighet krever. Hvorvidt det skal være adgang til å delegere en oppgave til en medhjelper, må altså vurderes konkret fra sak til sak. Det samme gjelder spørsmålet om en konkret bruk av medhjelper eller ikke, skal kunne overprøves av andre.

Forsvarlighetskravet etter helsepersonelloven § 4 er et individuelt krav rettet mot det enkelte helsepersonells yrkesutøvelse. I samarbeidsforhold representerer forsvarlighetskravet først og fremst en adgang til å motsette seg uforsvarlige instruksjoner fra andre. Dette vil blant annet innebære at helsepersonell som får delegert en oppgave vil kunne motsette seg dette dersom vedkommende ut fra egen formell og reell kompetanse mener å ikke ha faglige forutsetninger for utførelse av oppgaven på en forsvarlig måte. I forarbeidene til loven, jf. Ot.prp. nr. 13 (1998-99) Om lov om helsepersonell m.v., Kapittel 26 Merknader til de enkelte bestemmelser, side 218, er det i merknadene til loven § 4 blant annet uttalt:

“Helsepersonell kan ikke instrueres av arbeidsgiver eller andre til å utføre handlinger som de anser for å være i strid med kravet til forsvarlighet eller med andre lovbestemte plikter.”

Generelt er det slik at helsepersonell etter helsepersonelloven har stor autonomi i faglige spørsmål. Helsepersonell må som hovedregel utføre sin yrkesutøvelse innenfor rammen av den virksomhet de arbeider i. I utgangspunktet må de derfor følge de instruksjoner overordnede utferdiger i kraft av styringsretten. I forarbeidene til loven, jf. Ot.prp. nr. 13 (1998-99) punkt 4.3.3, side 46, uttales det om dette blant annet:

“Plikten til å følge en instruks er imidlertid ikke absolutt. Det følger av lovforslagets § 4 at det enkelte helsepersonell har et selvstendig ansvar for at deres virksomhet er forsvarlig. Det innebærer i samhandlingssammenheng at vedkommende har rett (og plikt) til å motsette seg instruksjoner som innebærer uforsvarlig atferd i forhold til pasienten. Det gjelder enten instruksjonen baserer seg på et uforsvarlig medisinsk skjønn eller den tillegger ikke-medisinske hensyn, for eksempel profitt hensyn, slik vekt at pasienten ikke får en forsvarlig behandling. § 4 innebærer således et fritak fra instruksjon i den utstrekning det er nød-

vendig for å beskytte pasienten. Det skal imidlertid mye til før denne retten kommer til anvendelse. I utgangspunktet skal en instruks fra en som har kompetanse til å gi slike, enten i kraft av styringsretten eller i kraft av den særskilte bestemmelsen i § 4 tredje ledd, følges.

For å unngå at det oppstår motstrid mellom de pålegg som gis i kraft av styringsretten og kravet til forsvarlighet etter § 4, er det i § 16 tatt inn en bestemmelse som stiller krav til organisering av virksomhet. I stedet for en rett til fritak fra å bli instruert, er det foreslått å innta en bestemmelse som pålegger virksomhet som yter helsetjenester en plikt til å organisere virksomheten slik at helsepersonell gis nødvendig handlefrihet til å overholde sine lovbestemte plikter.”

Tilsvarende fremgår også av merknadene til loven § 16, jf. Ot.prp. nr. 13 (1998-99), Kapittel 26 Merknader til de enkelte bestemmelser, side 224.

Jeg viser også til at Statens helsetilsyn og statsforvalterne skal føre tilsyn med helse- og omsorgstjenesten og alt personell som yter helse- og omsorgstjenester, jf. lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten m.v. § 4. I den forbindelse kan tilsynsmyndighetene foreta vurderinger av om en gjennomført delegering/bruk av medhjelper har vært i overensstemmelse med de krav som følger av helsepersonelloven § 5. Slike vurderinger kan bli foretatt i forbindelse med behandling av en klage eller en anmodning om vurdering av pliktbrudd fra en pasient eller bruker, jf. pasient- og brukerrettighetsloven §§ 7-2 og 7-4. Tilsvarende vil domstolene kunne foreta vurderinger knyttet til om en gjennomført delegering/bruk av medhjelper har vært i overensstemmelse med helsepersonelloven § 5, for eksempel i forbindelse med pasientskadeerstatningssaker eller straffesaker.

Som nevnt innledningsvis i mitt svar har tidligere helse- og omsorgsminister Bent Høie 16. august 2021 besvart spørsmål nr. 2741 til skriftlig besvarelse fra representanten Stordalen. Representanten stilte her spørsmål om statsråden mente “at forvaltningen i sin lovtolkning om delegering av legers oppgaver til medhjelpere er medisinsk forsvarlig og i tråd med forsvarlighetskravet i helsepersonelloven”. Bakgrunnen for dette spørsmål var en sak hvor en avtalespesialist hadde mistet retten til å praktisere for trygdens regning etter en avgjørelse fra Hefo i desember 2019. Legen saksøkte staten på bakgrunn av avgjørelsen, og begjæringen ble behandlet i tingretten i februar og mars 2020 uten at han fikk medhold. Denne saken omhandlet blant annet avtalespesialistens bruk av takster i forbindelse med legetilsyn ved allergivaksinasjoner. Det ble stilt spørsmål om det var nødvendig med en konsultasjon ved “uproblematisk” vaksiner, men legens faktiske bruk av og delegering til medhjelpere var ikke diskutert. Kjennelsen ble anket til lagmannsretten uten at saksøker fikk medhold, og deretter videre til Høyesterett. Høyesterett forkastet anken 18. mai 2020, og denne saken er derfor rettskraftig avgjort.

I likhet med det som fremgår av tidligere helse- og omsorgsminister Høies svar legger jeg til grunn at forvalt-

ningens tolkning av regelverket har vært riktig ettersom

den saken det stilles spørsmål om er rettskraftig avgjort i rettssystemet.

SPØRSMÅL NR. 136

Innlevert 25. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 1. november 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å hindre at strømsalgsselskapene driver med villedende markedsføring og urimelige avtalevilkår til sine kunder, og vil statsråden vurdere strengere sanksjoner mot disse strømsalgsselskapene?

BEGRUNNELSE:

Medieoppslag har vist at mange strømsalgsselskap markedsfører tilleggstjenester med «pristak» og «garanti-pris». Men når strømprisene har økt så har selskapene endret pristaket og garantien, og informasjonen til forbruker har vært mangelfull. Det har også vært eksempler der strømsalgsselskaper har kastet ut forbrukere fra rimelige fastprisavtaler når strømprisen har økt.

I Hurdalsplattformen skriver Regjeringen at de vil styrke forbrukernes rettigheter som en av flere kraftfulle tiltak for å redusere høye strømkostnader. Det er naturlig at statsråden klargjør om regjeringen vil følge opp Stortingets vedtak i forbindelse med Innst. 394 S (2020–2021), der et enstemmig Storting anbefalte forenklinger i strømmarkedet til det beste for forbrukerne, og om regjeringen vil stille seg positiv til ytterligere markedsreguleringer for å bedre strømkundenes situasjon.

Den økte strømprisen har gjort svakhetene i det norske strømsalgsmarkedet ekstra tydelig. Markedet har store svakheter. Selv om den offentlige debatten i hovedsak har handlet om høye strømpriser, kraftproduksjon og eksport er selve strømmarkedet et svært viktig område for Stortinget å følge med på.

Forbrukerrådet har over tid satt søkelys på manglende forbrukerinformasjon i strømmarkedet. En undersøkelse gjennomført av Forbrukerrådet har vist at fire av ti forbrukere sier at de opplever å ha blitt lurt når de kjøpte strøm. Det svekker tilliten til et viktig forbrukermarked knyttet til en vare det ikke er kvalitetsforskjeller på, da strøm er strøm uavhengig av hvem som leverer den.

Svar:

Representanten peikar i spørsmålet sitt på nokre viktige problemstillinger som er knytte til uheldig praksis blant ein del straumselskap. Som forbrukarminister vil eg arbeide for å sikre ein ryddig straummarknad med effektiv priskonkurrans som kjem forbrukarane til gode. Straum er noko alle må ha, og det er ikkje bra at mange føler seg lurte av straumselskapa dei handlar med.

Oppgåva med å føre tilsyn med marknadsføring og avtalevilkår i straummarknaden ligg til Forbrukartilsynet. Tilsynet har i 2021 mellom anna kravt endringar i avtalevilkår og slått ned på marknadsføringa til fleire straumselskap. Eg vil sørgje for at Forbrukartilsynet prioriterer tilsyn med straummarknaden i 2022.

I Hurdalsplattformen skriv regjeringa at å styrkje forbrukarrettar er eit av fleire tiltak som skal prioriterast i arbeidet med kraftmarknadspolitikken. Forbrukartilsynet har saman med Reguleringsmyndigheita for energi vurdert og fremja forslag til tiltak som kan sikre ein meir velfungerande sluttbrukarmarknad for straum. Barne- og familiedepartementet og Olje- og energidepartementet går no gjennom forslaga frå tilsyna og vil føreslå naudsynte endringar. Målet med tiltaka vil vere å gjere det enklare å vere forbrukar i marknaden for straum.

Forbrukarrådet har òg ei viktig rolle for å gjere det enklare å vere forbrukar i straummarknaden. Forbrukarrådet forvaltar straumprisoversikta www.strømpris.no. Straumselskapa er pliktige til å rapportere alle avtalene sine til Forbrukarrådet, slik at rådet kan lage ei oversikt og hjelpe forbrukarane med å velje ei straumavtale.

Som representanten skriv, har Stortinget engasjert seg i straumsaka og fatta tre oppmodingsvedtak i samband med handsaminga av Innst. 394 S (2020-2021). Eg vil sjølv sagt følgje opp vedtaka, og meiner det er bra at regjeringa og Stortinget er samstemte om at det er naudsynt å styrkje stillinga til forbrukarane i straummarknaden.

SPØRSMÅL NR. 137**Innlevert 25. oktober 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 2. november 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Med henvisning til Hurdalsplattformen vil finansministeren nekte statlige etater å bruke PR-byråer.

Kan finansministeren nevne konkrete eksempler på konsulentbruk som han vil fjerne, hvilke nettobesparelser dette gir og når dette i så fall blir gjennomført?

BEGRUNNELSE:

Iht. Hurdalsplattformen vil ny regjering “kutte i konsulentbruk i staten ved å utvide egen kompetanse” og “kraftig redusere statlige virksomheters kjøp av tjenester fra kommunikasjonsbransjen. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal slike tjenester som hovedregel ikke benyttes”. Dette blir fremstilt som en svært viktig gjennomslag i regjeringsplattformen for finansministeren

og hans parti, og det er derfor interessant med en konkretisering av tiltak og netto utgiftsreduksjoner.

Svar:

I Hurdalsplattformen fastslår regjeringspartiene at de vil kraftig redusere statlige virksomheters kjøp av tjenester fra kommunikasjonsbransjen. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal slike tjenester som hovedregel ikke benyttes.

Dette vil være hovedregelen, selv om det kan finnes unntak.

Statsregnskapet gir ikke eksakte svar på hva slike konsulenttjenester koster, men vi har startet et arbeid med å skaffe bedre tall for blant annet utgifter knyttet til PR-byråer.

SPØRSMÅL NR. 138**Innlevert 25. oktober 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 3. november 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

I Hurdalsplattformen tar regjeringen til orde for å “gjennomgå grensehandelsproblematikken i lys av erfaringene fra koronapandemien og fra andre land, som Danmark, og foreslå konkrete tiltak som reduserer grensehandelen og styrker konkurransekraften til norsk næringsliv”.

Hvilke tiltak mener finansministeren er de mest aktuelle for å redusere grensehandelen og sikre norske arbeidsplasser?

BEGRUNNELSE:

Coronapandemien med stengte grenser har bidratt til konkrete tall på omfanget av grensehandel og hva det betyr for norske arbeidsplasser og verdiskaping i Norge. Resultatet er tusenvis av nye arbeidsplasser innenfor dagligvaresektoren, men også innenfor annen varehandel. I tillegg økte avgiftsinntekter til den norske stat. Framskrittspartiet har fått gjennomslag for å fjerne særavgiften

på sukker og sjokoladevarer samt særavgiften på alkoholfri drikke. I tillegg har særavgiftene på andre typiske “grensehandelsprodukter” blitt redusert. Hurdalsplattformen viser til Danmark, som har gjennomført en grundig analyse av grensehandelsutfordringene og vedtatt kraftig reduksjon i avgiftsnivået for å gjøre det mindre attraktivt å reise til andre EU land for å handle mat, tobakk og alkohol. Erfaringene i Danmark er at avgiftskuttene fikk en umiddelbar effekt og bidro til mindre grensehandel uten negative sideeffekter. Erfaringene fra Danmark og i Norge med stengte grenser under pandemien, burde være tilstrekkelig for regjeringen til å foreslå konkrete tiltak og avgiftskutt på norske produkter.

Svar:

I Prop.1 LS (2021–2022) Skatter, avgifter og toll 2022 er det gitt en vurdering av grensehandelen. Som det framgår av

omtalen er årsakene til grensehandel sammensatt, og skyldes mer enn kun avgiftsforskjeller.

Særavgiftene på grensehandelsutsatte varer er i 2021 redusert med 4,8 mrd. kroner i helårseffekt når endringene er fullt fasett inn. Ettersom grensene nylig er åpnet etter restriksjonene under koronapandemien, er det for tidlig å si hvilke effekter endringene har på grensehandelen. Jeg vil minne om at det er andre, viktige hensyn bak avgiftsnivåene. For eksempel skal avgiftene på alkohol og

tobakk bidra til å redusere helseskadelig forbruk i befolkningen.

I Hurdalsplattformen lover regjeringen å «gjennomgå grensehandelsproblematikken i lys av erfaringene fra koronapandemien og fra andre land, som Danmark, og foreslå konkrete tiltak som reduserer grensehandelen og styrker konkurransekraften til norsk næringsliv.» En slik gjennomgang vil danne grunnlaget for hvilke tiltak regjeringen kommer til å gjennomføre på dette området.

SPØRSMÅL NR. 139

Innlevert 25. oktober 2021 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 3. november 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Vil regjeringen bidra med økonomisk støtte til studenter som nå sliter med å betale høye strømregninger, for eksempel en midlertidig tilskuddsordning gjennom Lånekassen for høstmånedene 2021?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslår i Prop. 8 S (2021–2022) en ekstra utbetaling i november til mottakere av bostøtte i områdene med høyest strømpriser. Bostøtten er en behovsprøvd rettighetsordning, som omfatter alle over 18 år, med unntak av de fleste studenter. Dermed vil ikke studentene omfattes av den ekstra utbetalingen.

I Norge er fattigdomsgrensen beregnet til 250.000 kroner, mens studiestøtten kun er på 126 000 kroner. For studenter med ingen eller med lav inntekt utover studiestøtten er det krevende å betale denne type uforutsette utgifter. Mange studenter leier gamle leiligheter med dårlig isolasjon, panelovner og høyt strømforbruk. Derfor rammes de ekstra hardt av de høye strømprisene vi nå har i deler av landet.

Vi vet fra tidligere undersøkelser at godt over halvparten studentene låner penger som følge av dårlig økonomi, og at 25 prosent av studentene har lånt penger ved bruk av kredittkort eller forbrukslån. Dette er høye tall og kan gi store økonomiske konsekvenser også etter endt studietid.

MDG mener regjeringen må vurdere å opprette en midlertidig tilskuddsordning for høsten 2021 som studentene kan søke på i områdene med høyest strømpriser. Den kan administreres av Lånekassen, og bør komme på plass raskest mulig.

Svar:

Spørsmålet er stilet til kunnskapsministeren, men besvares av meg som rette statsråd.

Kraftprisene har høsten 2021 vært høye i deler av landet. Dette gjør at mange får høyere utgifter til oppvarming av boligen, noe som er spesielt utfordrende for dem med lave inntekter. Regjeringen har derfor foreslått en ekstraordinær utbetaling til husstander som mottar bostøtte i de delene av landet med høyest strømpris jf. Prop. 8 S (2020-2021). Bostøtten er en behovsprøvd rettighetsordning som skal sikre personer med lave inntekter og høye bostøtte utgifter en egnet bolig. Ekstra utbetalingen er målrettet mot denne målgruppen. Studenter som har rett til lån og stipend i Lånekassen kvalifiserer ikke for ordningen med bostøtte.

Lånekassen har ikke egne søknadsbaserte ordninger for studenter med varierende eller tidsbegrenset behov for ekstra økonomisk støtte. Utdanningsstøtteordningene i Lånekassen er universelle og rettighetsbaserte, der den enkelte må oppfylle diverse vilkår for å ha rett på støtte. Disse vilkårene ligger fast og er i all hovedsak like for alle, da ordningene i Lånekassen skal gjelde for svært mange i ulike livssituasjoner.

Fordi ordningene Lånekassen forvalter i all hovedsak er rettighetsbaserte er behandling av søknader om lån og stipend standardiserte, og Lånekassen har kommet langt i å digitalisere tjeneste sine. De fleste søknader om lån og stipend behandles helmaskinelt og Lånekassen har i liten grad kapasitet til utstrakt manuell saksbehandling eller skreddersøm av løsninger for ulike grupper. Det innebærer at det ikke på kort varsel er praktisk mulig for Lånekassen å saksbehandle søknader om økonomi-

isk støtte for nyetablerte ordninger. De har ikke manuell saksbehandlingskapasitet til det, og utviklingen av en digital løsning innebærer en betydelig lenger tidshorisont.

Lånekassen har heller ingen mulighet til å skille mellom hvem som evt. har behov for ekstra økonomisk støtte eller ikke, dvs. behovsprøve nåtidssituasjonen til den enkelte student. Lånekassen har bare tilgang til informasjon

om studentenes økonomi i ettertid, når Lånekassen innhenter tall fra skatteoppgjøret i forbindelse med kontroll av ulike ordninger. Dersom utdanningsstøtten skal økes som løsning på umiddelbare likviditetsproblemer, må dette gjøres likt for alle, basert på en rettighet. En slik flat økning til alle studenter har en betydelig kostnad, som regjeringen ikke nå ser det er grunnlag for å prioritere.

SPØRSMÅL NR. 140

Innlevert 25. oktober 2021 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 2. november 2021 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Howdan vil statsråden sikre at Mattilsynet får nok ressurser til å ivareta dyrevelferden i norsk husdyrhold?

BEGRUNNELSE:

NRKs reportasje fra 23. oktober viser at Mattilsynet ikke har nok ressurser til å føre et tilstrekkelig tilsyn med dyreholdet ved norske gårder. Veterinærer i Mattilsynet fortviler over at de må kjøre forbi steder hvor de vet at dyrevelferden er dårlig. Det er et politisk ansvar å sørge for at Mattilsynet har ressurser til å gjøre jobben sin.

Husdyrbønder og dyreeiere flest behandler dyra sine godt, og det er ingen grunn til generell mistillit mot dyrevelferden i norsk landbruk. Men det fins dessverre unntak. Landbruket tåler ikke et omdømme som en næring som ikke vil kontrollere seg selv godt nok, og er helt avhengig av at Mattilsynet har ressurser til å utføre sine tilsynsoppgaver.

Svar:

Det er viktig at vi har et godt og sterkt Mattilsyn som har tillit hos alle, enten det er næring eller forbrukerne.

Mattilsynet har et stort og viktig samfunnsoppdrag. Mattilsynet har ansvar for regelverk og har tilsyn langs hele matproduksjonskjeden med mattrygghet, dyrehelse og dyrevelferd som viktige oppgaver. Mattilsynet har gjort et nødvendig og godt forbedringsarbeid etter at de ble gransket av KPMG i 2019. Det har vært nødvendig å forbedre forvaltningskvaliteten. Mye er gjort og noe gjenstår.

Mattilsynet har over tid fått reduserte budsjetter, blant annet gjennom ABE-reformen som den forrige regjeringen innførte. I tillegg har Mattilsynet fått stadig flere

oppgaver, uten at det nødvendigvis har fulgt med penger. Summen av dette er at Mattilsynet nå har en krevende ressursituasjon. Vi har derfor i Hurdalsplattformen et sentralt punkt om nettopp det å styrke Mattilsynet. Det er viktig at de får mer ressurser til å drive veiledning og kontroll på dyrevelferdsområdet. Dette blir et prioritert område for meg framover.

Allerede på fredag forrige uke hadde jeg møte med Mattilsynets administrerende direktør, der hun var tydelig overfor meg og departementet om at de har en krevende ressursituasjon. I tillegg fikk jeg en god gjennomgang av oppfølgingen av granskningsrapporten. Jeg vil ha tett dialog med Mattilsynets leder om dette framover.

Denne regjeringen er opptatt av at vi skal ha en dyrevelferd i verdenstoppen. Det betyr at Mattilsynet må ha tilstrekkelig ressurser til å drive med veiledning og kontroll. Samtidig vil jeg understreke at det er dyreeiers ansvar å sørge for god dyrevelferd for sine dyr.

SPØRSMÅL NR. 141**Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 2. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å fjerne overbelegget man nå har ved sykehuset Telemark, men også andre sykehus som blant annet Ahus hvor kapasiteten i perioder er sprengt?

BEGRUNNELSE:

Avisen Varden beskriver situasjonen på Sykehuset Telemark som kaotisk med alt for mange pasienter. Det har vært overlegg, pasienter har havner på korridoren og sykehuset er presset. En del av dette skyldes mange nye pasienter men også at det er mange pasienter som skulle tilbake til kommunen sin, men kommunen har ikke kapasitet til å få pasientene tilbake til kommunen sin.

Helsedirektoratet sier at behandlingsplass i korridor er et hinder for ivaretagelse av pasientenes integritet, alminnelig verdighet, at denne formen for behandling er et hinder for den lovpålagte taushetsplikten og til hindre for god behandling og pleie. I tillegg beskriver helsedirektoratet at behandlingsplass i korridor kan være et sikkerhetsmessig avvik.

Samtidig er spørsmålsstiller kjent med at det er ledig kapasitet hos andre aktører. Likevel har helseministerens parti tidligere gjort det tydelig at det ikke er ønskelig å bruke private aktører. Spørsmålsstiller mener derfor det er i vår felles interesse å få klarhet i om det er viktigere for helseministeren å ikke ta i bruk private aktører, enn å opprettholde taushetsplikten, legge til rette for god behandling og pleie, og ivareta pasientens integritet og alminnelige verdighet.

Svar:

Denne regjeringen ønsker en sterk offentlig helsetjeneste, hvor ressursene prioriteres av spesialisthelsetjenesten. Helse Sør-Øst RHF opplyser at helseforetakene i deres region nå har en markant økning i antall pasienter med behov for øyeblikkelig hjelp. Som en konsekvens blir det tidvis overbelegg med den negative effekt at enkelte pasienter blir liggende på korridor. Dette i påvente av å flyttes inn på et pasientrom så raskt som mulig. Det vises til at antall pasienter med behov for øyeblikkelig hjelp vanligvis er høyere om høsten og vinteren. Helse Sør-Øst RHF opplyser at økningen på høsten har kommet noe tidligere i år enn vanlig.

Sykehuset Telemark HF har blant annet hatt en kraftig økning av luftveisvirus som parainfluenza, rhinovirus

og RS-virus. Dette helseforetaket har et høyt og stabilt antall utskrivningsklare pasienter. På kommunalt nivå blir det arbeidet med å øke kapasiteten i sykehjem.

Når det gjelder situasjonen som stortingsrepresentanten viser til med overbelegg og korridorpasienter, er denne som nevnt relatert til døgnbasert somatisk øyeblikkelig hjelp. Dette har ingen sammenheng med ordningen fritt behandlingsvalg, som denne regjeringen vil avvikle.

Bruk av private tjenesteytere kan benyttes der den offentlige helsetjenesten har kapasitetsproblemer. Helse Sør-Øst RHF opplyser at de har inngått avtaler om kjøp fra private for å redusere ventetidene i helseforetakene i regionen. Innenfor psykisk helsevern dreier dette seg om områdene spiseforstyrrelser for barn og unge, angst og depresjon (voksne) og alvorlige psykiske lidelser (voksne). Innenfor somatikk er kapasiteten økt hovedsakelig gjennom ekstra kjøp av døgnplasser innen rehabilitering for barn og unge og en rekke laboratorietjenester. Helse Sør-Øst RHF opplyser at de arbeider ytterligere med anskaffelser innen somatiske områder hvor det er kapasitetutfordringer, som innen fagområdene øyesykdommer, øre-nese-hals og ortopedi.

Helse Sør-Øst RHF arbeider med å håndtere kapasitetutfordringene både på kort og lang sikt. I tillegg til kjøp fra private leverandører arbeides det blant annet med å realisere nybygg, både ved Sykehuset Telemark HF og Akershus universitetssykehus HF. På kort sikt arbeides det ved Telemark sykehus HF med å utnytte helseforetakets interne kapasitet ved å få til et enda bedre samspill mellom sykehusene i Skien og på Notodden. Det opplyses at det også er gode samarbeidsrelasjoner mellom nærliggende intensivavdelinger. Ved Akershus universitetssykehus HF er kapasiteten utvidet med 20 senger ved Kongsvinger sykehus. Ved helseforetakets virksomhet på Gardermoen er det startet med planlagte operasjoner og drift av 20 senger. I desember i år vil helseforetaket også ta i bruk nye 32 senger i arealer som nå er under ombygging på Nordbyhagen.

SPØRSMÅL NR. 142**Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 1. november 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil statsråden holde løftet fra Hurdalsplattformen, og sørge for at fylkeskommunene får en rask avklaring om opptak til videregående opplæring, før arbeidet med nye inntaksordninger i fylkeskommunene er kommet så langt at det er for sent å stoppe Solberg-regjeringas tvangsvedtak?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen sier regjeringen at de vil la fylkeskommunene selv bestemme modell for opptak til videregående. Akkurat nå jobbes det på spreng i flere fylker for å følge opp forskriften fra Solbergregjeringa som pålegger alle fylker karakterbasert opptak. Tusenvis av arbeidstimer legges ned for å tegne opp nye kart over inntaksgrens-

er, endre og tilpasse tilbudsstruktur og for å utarbeide og oppsummere høringer, ettersom dette skal være på plass før dagens 15-åringer skal søke videregående opplæring før 01.03.22.

I mange fylker har prinsippet om at alle elever har rett til å komme inn på sin nærscole vært med på å gi forutsigbarhet for både elever og for skolene. Men nå er det stor usikkerhet i fylkeskommunene, for skoleledere og lærere, elever og foreldre knyttet til hva som skal ligge til grunn for inntaket til videregående for høsten 2022. Derfor hast-er det med en avklaring. Dersom regjeringa mener alvor med at fylkeskommunene selv skal få bestemme dette, må det komme en endring i forskriften allerede nå i høst.

Svar:

Ja, det vil statsråden.

SPØRSMÅL NR. 143**Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 2. november 2021 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Vil statsråden offentliggjøre Landbruksdirektoratets beregninger som ligger til grunn for vedtaket om å stanse utbetaling av særskilt distribusjonstilskudd til Q-meieriene og Rørosmeieriet?

BEGRUNNELSE:

Landbruksdirektoratet har varslet at utbetaling av distribusjonstilskuddet til Q-meieriene og Rørosmeieriet gjennom prisutjevningsordningen vil opphøre fra november. Årsaken er ifølge direktoratet at de to meieriselskapene ikke oppfølger vilkårene i forskriften om å ha «vesentlig høyere distribusjonskostnader enn Tine». Til sammen mister de to selskapene til sammen omtrent 60 millioner kroner i årlig støtte. Imidlertid stilles det spørsmål ved direktoratets beregninger, som per i dag ikke er gjort offentlige. Ifølge Nettavisen 22. oktober 2021 er ikke Tines frak-

ttilskudd på 500 millioner kroner tatt med i direktoratets regnestykke, og administrerende direktør i Q-meieriene sier at Landbruksdirektoratet kan ha regnet feil når det påstås at Tine nå har dyrere frakt enn Q-meieriene.

Distribusjonstilskuddet er ment å være et konkurranseutjevnnende tiltak i meierisektoren, der Tine er dominerende leverandør. Bortfall av distribusjonstilskuddet kan få betydning for utfordrermeieriernes videre drift. Manglende konkurranse i meierisektoren vil få betydning for norske forbrukere, og det vil derfor være av interesse å få innsikt i direktoratets beregninger som danner grunnlaget for å frata Q-meieriene og Rørosmeieriene distribusjonstilskuddet.

Svar:

Jeg er kjent med at Landbruksdirektoratet har gjort vedtak om at Q-Meieriene og Røros-meieriet ikke er berettiget

særskilt distribusjonstilskudd fra og med avregningen for november 2021. Forskrift om prisutjevning for melk sier at meieriselskaper som etter Landbruksdirektoratets skjønn har vesentlig høyere distribusjonskostnader enn Tine kan gis distribusjonstilskudd. Jeg er også kjent med at aktørene har varslet at de vil klage på vedtakene. Jeg kan derfor ikke kommentere disse særskilte sakene da de kan komme til behandling i departementet.

Også klage på manglende offentliggjøring av opplysninger kan komme på mitt bord. Jeg vil likevel nevne at Landbruks- og matdepartementet tidligere har behandlet klager fra aktørene om at opplysninger i dokumenter de

har mottatt som part i saken er sladdet. Departementets vurdering i disse to sakene har vært at forvaltningsloven må tolkes slik at partsstatus ikke gir en ubetinget rett til innsyn i andres forretningshemmeligheter, selv om slike opplysninger kan ha betydning for avgjørelsen. Loven definerer hvilke typer opplysninger som kan unntas, og forutsetter at det må gjøres en konkret vurdering av de enkelte opplysningene. Departementet mente at opplysninger som viser konkrete tall om faktiske kostnader og priser ved distribusjon av melk er forretningshemmeligheter og må unntas innsyn, fordi slike opplysninger åpenbart er sensitivt i forholdet mellom aktørene.

SPØRSMÅL NR. 144

Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 2. november 2021 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Kan statsministeren forsikre Stortinget om at regjeringen vil avstå fra ethvert forsøk på å utøve politiske press mot Den norske nobelkomité med det formål å påvirke tildelingen av Nobels fredspris?

BEGRUNNELSE:

I biografien «År i fred og ufred» beskriver tidligere leder av Nobelkomiteen Thorbjørn Jagland at han opplevde press fra daværende utenriksminister, nåværende statsminister, Jonas Gahr Støre, om å ikke gi fredsprisen til menneskerettighetsforkjemper Liu Xiabo. Jagland skriver at Støre under en mottakelse i Oslo rådhus la armen rundt Jagland og sa: «Dere har vel ikke tenkt å ødelegge vårt forhold til dette store landet?» med referanse til Folkerepublikken Kina. Videre skriver Jagland at han under høynivåuken i FNs generalforsamling møtte daværende utenriksminister Støre, og at utenriksministeren benyttet sjansen til å fortelle at utenriksministeren hadde sagt at forhandlingene mellom Norge og Kina om en frihandelsavtale ville stoppe opp hvis fredsprisen gikk til en kinesisk dissident».

Svar:

Svaret på spørsmålet er ja. Nobelkomiteens uavhengighet er sentral for den posisjonen fredsprisen har.

SPØRSMÅL NR. 145**Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 3. november 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Praktiserer utlendingsforvaltningen og kommunene etter en strengere smittevernsveileder enn landet for øvrig, med den følge at asylmottak står halvfulle selv om UDI fortsatt betaler for samtlige plasser?

BEGRUNNELSE:

Både driftsoperatører og kommuner mottar statlige tilskudd fra UDI i forbindelse med drift av asylmottak. Under pandemien har UDI utbetalt fulle driftstilskudd til begge disse aktørene til tross for at belegget i mottakene har vært langt lavere enn tilskuddet skulle tilsi.

Nå er pandemien over, men spørsmålsstiller har fått indikasjoner på at UDI fortsatt opererer med redusert belegg i enkelte asylmottak. Spørsmålsstiller har grunner til å tro at UDI fortsatt de samme reglene som i starten av pandemien, og at det pågår nå en dialog mellom UDI og FHI om en revidering av Smittevernveilederen.

Dette er i så fall prosesser som burde vært fullført for lenge siden, all den tid samfunnet for øvrig er åpent, og en begrensende smittevernsveileder fører til økonomiske konsekvenser og manglene kapasitet.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har delegert det operative ansvaret for asylmottaksdriften til Utlendingsdirektoratet (UDI).

UDI har helt siden utbruddet av covid-19 i mars 2020 hatt en tett dialog med både nasjonale og lokale helsemyndigheter, for å sikre at asylmottakene til enhver tid overholder gjeldende nasjonale og lokale smittevernstiltak. UDI har også, i samarbeid med Folkehelseinstituttet (FHI), utarbeidet en egen smittevernveileder for asylmottak. Formålet med smittevernveilederen er å forebygge og begrense spredningen av covid-19 i asylmottak. Smittevernveilederen skal også bidra til å legge gode rammer for samarbeidet mellom UDI og kommunale helsemyndigheter.

Etter gjenåpningen av Norge 25. september i år var UDI i dialog med FHI om handlingsrommet for å lette på smitteverntiltakene i asylmottak, herunder å kunne utnytte kapasiteten i asylmottak bedre. FHIs faglige anbefaling til UDI er inntil videre at smitteverntiltak i asylmottak i all hovedsak bør opprettholdes. FHI viser særlig til at mange beboere i asylmottak har en lav vaksinasjonsgrad sammenlignet med den øvrige befolkningen, og videre til

at enkelte beboere også kan ha et nedsatt immunforsvar eller være sårbare for covid-19 av andre grunner. FHI peker også på at beboere i asylmottak som oftest bor tett på hverandre, og at slik trangboddhet øker smitterisikoen. Trangboddhet vil også redusere den enkeltes mulighet til å kunne holde avstand til andre beboere dersom dette er ønskelig av helsemessige grunner.

For å begrense risikoen for importsmitte på et tidspunkt der samfunnet ellers har åpnet opp, stilles det også strengere smittevernfaglige krav i ankomstfasen enn i asylmottakssystemet for øvrig. Nasjonalt ankomstsenter i Råde kommune er det første stoppestedet for de fleste asylsøkerne etter ankomst til Norge. På bakgrunn av anbefalinger fra lokale helsemyndigheter etter et smitteutbrudd ved ankomstsenteret i slutten av september, har UDI nå utvidet kapasiteten av egne boenheter for avvikling av innreisekarantene ved ankomstsenteret for nyankomne fra røde land.

UDI vurderer løpende behovet for å justere tiltakene ved både ankomstsenteret og ellers i asylmottakssystemet, basert på helsemyndighetenes faglige anbefalinger. UDI og FHI vurderer nå også handlingsrommet for å revidere smittevernveilederen for ordinære asylmottak, i lys av de smittevernfaglige anbefalingene i samfunnet for øvrig. De konkrete tiltakene vil imidlertid variere avhengig av hvordan asylmottakene er utformet og smittesituasjonen i den enkelte kommune.

SPØRSMÅL NR. 146**Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 3. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sørge for at de eldre i Stjørdal og Selbu kommuner får et minst like godt tilbud som i dag hvis regjeringen skroter forsøket med statlig finansiering av pleie- og omsorgstjenestene?

BEGRUNNELSE:

I den avgåtte regjeringens siste forslag til statsbudsjett foreslås det å avslutte forsøksprosjektet med statlig finansiering av omsorgstjenestene ett år før tiden.

Fremskrittspartiet fikk i 2016 gjennomslag for et forsøksprosjekt med statlig finansiert eldreomsorg (SiO). Formålet med prosjektet er å gi innbyggerne like gode og trygge pleie- og omsorgstjenester uavhengig av hvor de bor i landet. I dag er det 12 kommuner som er med i forsøksprosjektet, Stjørdal og Selbu kommuner er to av disse.

I alt for mange kommuner underfinansieres eldreomsorgen, og statlig finansiering bidrar til at politikere i kommunene ikke kan bruke omsorg som salderingspost. Det er den eneste måten å sikre at alle eldre får de tjenestene de har krav, og at det er en høy kvalitet på eldreomsorgen over hele landet. Ingen partier burde akseptere lotto-liknende tilstander i eldreomsorgen.

Jeg, i likhet med lokalpolitikere i kommuner som deltar i prosjektet, mener det er useriøst å legge opp til å avvikle forsøksprosjektet før tiden. Dette vil medføre store økonomiske tap for kommunene, og de må på veldig kort tid endre organiseringen av tjenestene sine. Det vil ramme de eldste og svakeste i kommunene. Spørsmålstiller håper derfor at statsråden nå vil lytte til forsøkskommunene, lokalpolitikere og de eldre og fortsette prosjektet for å sikre at brukerne av pleie- og omsorgstjenestene får de tjenestene de har krav på.

I følge ordfører i Stjørdal, Ivar Vigdenes, vil Stjørdal kommune, helse- og omsorgsministerens hjemkommune, tape 60 millioner kroner på å stå utenfor SIO neste år.

Svar:

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene har pågått siden 2016 og skulle opprinnelig vært avsluttet etter 3 år. Senere er forsøket utvidet i tid og i antall deltakende kommuner. I statsbudsjettet for 2022 (Prop. 1 S) foreslo den forrige regjeringen å avslutte forsøket ved utgangen av 2021. Dette er ett år tidligere enn forventet avslutning.

Statens utgifter i forsøket finansieres i hovedsak gjennom uttrekk fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets rammer, tilsvarende netto driftsutgifter til omsorgstjenestene i deltakerkommunene. I tillegg er bevilgningen på HODs budsjett økt tilsvarende utgiftene kommunene hadde til ressurskrevende tjenester året før de kom med i forsøket. Forsøkskommunene får så av staten tildelt et rundsumtilskudd og tilskudd etter aktivitet (vedtak) med fastsatte nasjonale priser.

Forsøket har bl.a. inneholdt kompetansehevende tiltak som har medført at tjenestene i forsøkskommunene nå i større grad er tilpasset brukernes mål og behov. De positive erfaringene fra forsøket vil bli fulgt opp gjennom kvalitetsreformen Leve hele livet.

Kommunene Selbu og Stjørdal har deltatt i forsøkets finansieringsmodell siden 2016. Vi har fra Helsedirektoratet fått opplyst at regnskapet for Stjørdal kommune for 2020 viser at kommunen fra staten har fått utbetalt om lag 40 mill. kroner mer i tilskudd til drift av omsorgstjenestene enn uttrekk fra rammetilskuddet og midler til ressurskrevende tjenester skulle tilsi. Tilsvarende tall for Selbu kommune er om lag 7 mill. kroner. Korreksjonsoppgjør for drift av omsorgstjenestene i Stjørdal og Selbu kommune for 2021 vil foreligge i mars 2022. Utover det økte tilskuddet fra staten får Stjørdal og Selbu kommune tildelt henholdsvis om lag 13 og 4 mill. kroner i inntektspåslag for 2021.

Ved avslutning av forsøket gjelder per i dag en nedtrappingsordning hvor alle de 11 deltakende kommunene mottar 60 pst. av inntektspåslaget i 2022 og 40 pst. av inntektspåslaget i 2023.

Jeg viser for øvrig til tilleggsnummer for budsjettet 2022 som legges frem 8. november.

SPØRSMÅL NR. 147**Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 3. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at eldre og andre mottakere av omsorgstjenester i Bjørnafjorden kommune får et minst like godt tilbud dersom regjeringen skroter forsøket med statlig finansiering av pleie- og omsorgstjenestene?

BEGRUNNELSE:

I den avgitte Høyre-regjeringens siste forslag til statsbudsjett foreslås det å avslutte forsøksprosjektet med statlig finansiering av omsorgstjenestene ett år før tiden.

FrPs Terje Søviknes er en av mange lokalpolitikere som har reagert og har omtalt dette forslaget for «dønn useriøst». Når man tenker på hvor lite forutsigbarhet dette gir for kommunen og ikke minst innbyggernes tjenester må jeg si meg helt enig med han.

Fremskrittspartiet fikk i 2016 gjennomslag for et forsøksprosjekt med statlig finansierte omsorgstjenester (SiO). Formålet med prosjektet er å gi innbyggerne like gode og trygge pleie- og omsorgstjenester uavhengig av hvor de bor i landet. I dag er det 12 kommuner som er med i forsøksprosjektet, Bjørnafjorden kommune er en av disse. De øvrige kommunene er Stjørdal, Lillesand, Hobøl, Spydeberg og Selbu som har vært med siden 1. mai 2016, og siden er prosjektet utvidet med seks nye kommuner: Lødingen, Enebakk, Lyngdal, Froland, Arendal og Askøy.

I alt for mange kommuner underfinansieres f.eks. omsorgstjenestene til våre eldre, og statlig finansiering bidrar til at politikerne i kommunene ikke kan bruke omsorgstjenester som kuttpost. Det er den eneste måten å sikre at våre eldre og andre mottakere av omsorgstjenester får de tjenestene de har krav. Målet må jo nettopp være at det er en høy kvalitet på pleie- og omsorgstjenester over hele landet. Ingen partier burde akseptere at postnummeret skal avgjøre hvilken omsorg man f.eks. gir sine eldre.

Spørsmålsstiller mener det er useriøst å legge opp til å avvikle forsøksprosjektet før tiden. Dette vil medføre store økonomiske tap for kommunene, og de må på veldig kort tid endre organiseringen av tjenestene sine. Det vil kunne ramme de eldre og pleietrengende i kommunene hardt. Spørsmålsstiller håper derfor at statsråden nå vil lytte til forsøkskommunene, lokalpolitikere og ikke minst brukerne av tjenestene og fortsette prosjektet. Slik kan vi sikre en bedre hverdag for hjelpe- og pleietrengende istedenfor å gjøre den vanskeligere.

<https://www.osogfusa.no/nyhende/soviknes-kallar-regjeringa-sitt-forslag-for-dønn-useriøst-slik-reagerer-kommunedirektoren/>

Svar:

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene har pågått siden 2016 og skulle opprinnelig vært avsluttet etter 3 år. Senere er forsøket utvidet i tid og i antall deltakende kommuner. I statsbudsjettet for 2022 (Prop. 1 S) foreslo den forrige regjeringen å avslutte forsøket ved utgangen av 2021. Dette er ett år tidligere enn forventet avslutning.

Statens utgifter i forsøket finansieres i hovedsak gjennom uttrekk fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets rammer, tilsvarende netto driftsutgifter til omsorgstjenestene i deltakerkommunene. I tillegg er bevilgningen på HODs budsjett økt tilsvarende utgiftene kommunene hadde til ressurskrevende tjenester året før de kom med i forsøket. Forsøkskommunene får så av staten tildelt et rundsumtilskudd og tilskudd etter aktivitet (vedtak) med fastsatte nasjonale priser.

Forsøket har bl.a. inneholdt kompetansehevende tiltak som har medført at tjenestene i forsøkskommunene nå i større grad er tilpasset brukernes mål og behov. De positive erfaringene fra forsøket vil bli fulgt opp gjennom kvalitetsreformen Leve hele livet.

Bjørnafjorden kommune har deltatt i forsøkets finansieringsmodell siden 2016. Vi har fra Helsedirektoratet fått opplyst at regnskapet for Bjørnafjorden kommune for 2020 viser at kommunen fra staten har fått utbetalt om lag om lag 138 mill. kroner mer i tilskudd til drift av omsorgstjenestene enn uttrekk fra rammetilskuddet og midler til ressurskrevende tjenester skulle tilsi. Korreksjonsoppgjør for drift av omsorgstjenestene i Bjørnafjorden kommune for 2021 vil foreligge i mars 2022. Utover det økte tilskuddet fra staten får Bjørnafjorden kommune tildelt om lag 15 mill. kroner i inntektspåslag for 2021.

Ved avslutning av forsøket gjelder per i dag en nedtrappingsordning hvor alle de 11 deltakende kommunene mottar 60 pst. av inntektspåslaget i 2022 og 40 pst. av inntekts-påslaget i 2023.

Jeg viser for øvrig til tilleggsnummer for budsjettet 2022 som legges frem 8. november.

SPØRSMÅL NR. 148**Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 2. november 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Molde kommune kuttet i enkeltvedtak om omsorgstjenester til 69 innbyggere med utviklingshemning. Elleve klaget. Statsforvalteren opphevet samtlige elleve vedtak.

Hvordan kan en sikre rettighetene til de 58 som ikke har evnet å klage eller som frykter ytterligere negative konsekvenser av å klage?

BEGRUNNELSE:

Molde kommune utlyste et oppdrag på Merzell Norge den 21.11.2017. Konsulentselskapet Rune Devold AS fikk oppdraget om å gjennomgå kommunens tjenester for funksjonshemmede med tanke på innsparinger.

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) har omtalt konsulentselskapets rapport «Tjenester for funksjonshemmede. Drifts- og ressursanalyse» fra den 30.05.2018. Rapporten viser til potensielle innsparinger på 30 millioner kroner per år. Moldes kostnadsbilde sammenlignes med kostnadsbildet i Eigersund kommune. Der hvor Molde kommune har høyere kostnader enn Eigersund, konkluderer rapporten med at Molde har et innsparingspotensiale. Videre fokuseres på samordningseffekter, dvs. at tjenester ikke knyttes til individet, men gis som et gruppetilbud. Rapporten tar verken hensyn til lovverket eller FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Spesielt er CRPD, artikkel 19, pkt. a og b aktuelle.

“Alle tjenestemottagere er funksjonskartlagt på nytt, via det elektroniske redskapet som Devold stilte til vår disposisjon i forbindelse med gjennomgangen av tjenesten“, skriver rådmannen i sak til kommunens Drifts- og forvaltningsutvalg den 08.04.2019. 69 personer får kutt i sine enkeltvedtak om omsorgstjenester. De 69 personene blir skriftlig orientert om de nye vedtakene, men rådmannen hevder at kommunen ikke hadde tid til å involvere dem vedtakene gjaldt eller deres pårørende/verger i vedtaksprosessen.

Utfordringen er at blant dem som ikke klaget, kan det være folk som ikke evner å klage. Personer med utviklingshemning er svært avhengig av kommunen og kommunen er den mektige parten. Det er en overhengende fare for at tjenestemottakere ikke tørr å klage i frykt for hva et dårligere forhold til kommunen kan medføre.

Rettsikkerheten til tjenestemottakerne synes å være svært svak. Når verken rapporten fra Rune Devold AS eller kommunale sakspapirer viser til kommunens plikter, tjenestemottakers rettigheter og lovens krav til saksbe-

handling, så kan en stille spørsmål om kommunepolitikkerne og den kommunale forvaltningen er tilstrekkelig informert i saken.

Svar:

Innledningsvis ønsker jeg å understreke viktigheten av at kommunene ivaretar personer med utviklingshemming på en god måte og at man har fokus på tillitsskapende arbeid. Tillit og trygghet er viktig for å skape gode tjenestetilbud som dekker den enkeltes behov og som bidrar til at man kan leve gode liv og mestre livet med den helsa man har. Det gjelder også trygghet til å klage dersom man ikke har fått de tjenestene man mener man har krav på.

På generelt grunnlag mener jeg i utgangspunktet det er positivt at kommunene gjør en områdegjennomgang og på denne måten sørger for en helhetlig oversikt og gjennomgang av organiseringen av sine kommunale helse- og omsorgstjenester. Jeg legger til grunn at kommunene også ved slike områdegjennomganger forholder seg til pasient- og bruker-rettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven for øvrig. Det følger klart av regelverket at endringer i den enkeltes tjenestetilbud forutsetter en konkret og individuell vurdering av den enkeltes behov. Samtidig må kommunene ivareta den enkeltes rett til å medvirke til utformingen og innholdet i tjenestetilbudet.

Kommunene har etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 og forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten en plikt til å ha et system for internkontroll. Dette skal sette kommunene i stand til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift. Den som har ansvar for virksomheten har også ansvaret for at det arbeides systematisk for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet, og kommunen skal sørge for at virksomheter som yter kommunale helse- og omsorgstjenester etablerer systemer for innhenting av pasienters og brukeres erfaringer og synspunkter. Kommunens internkontrollsystem bør være egnet til å fange opp tilbakemeldinger og korrigeringer i praksis fra Statsforvalterne. Dette vil igjen bidra til økt trygghet for at pasienter og brukere får de tjenestene de har krav på fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Kommunene har også et ansvar for å informere og veilede om klageadgang. Dette innebærer at de må tilrettelegge for at personer som har behov for bistand til å klage mottar nødvendig bistand til dette.

Nå ligger denne saken tilbake i 2019, men jeg er kjent med at det har vært dialog mellom Statsforvalteren og kommunen i ettertid, herunder veiledning.

SPØRSMÅL NR. 149

Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug

Besvart 3. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren ta initiativ til dialog med svenske myndigheter om muligheten for å utvikle en høyhastighetsbane mellom Oslo og Göteborg?

BEGRUNNELSE:

Østfold er porten til Europa for landbasert transport av folk og gods. Mens E6 har blitt bygget ut til firefelts motorvei de siste årene, ligger jernbanen gjennom Østfoldbyene omtrent der den lå da banen åpnet i 1879. Motorveien har gitt veibasert transport av folk og gods et konkurransefortrinn i møte med jernbanen. Nye planer om utbygging av E18, E16 og E6 i og rundt Oslo vil ytterligere forsterke denne utviklingen.

Utbygging av Follobanen og Østfoldbanen gjennom Intercity-satsingen er i gang, og vil på sikt gi et hyppigere og mer stabilt togtilbud til pendlere i Østfoldbyene. Men "omveiene" gjennom Moss, Fredrikstad og Sarpsborg gir liten reisetidsgevinst for frakt av folk og gods videre mot Sverige og kontinentet, og konkurrerer dårlig mot raskere tungtransport på E6. En høyhastighetsbane vil kunne gi stor overføring av reisende fra fly til tog, bidra til utvikling av megaregionen Oslo - Göteborg - København - Hamburg, gi et forsterket tilbud til pendlere og mer gods på jernbane. Ulike planer for et høyhastighetstilbud mellom Norge og kontinentet har derfor vært lansert opp gjennom årene. Et av de aktuelle initiativene er et svensk-norsk kommune-konsortium som jobber for bygging av Skagerakbanen. Skagerakbanen er tenkt å gå i en mer rettlinjet trase gjennom Østfold enn dagens Østfoldbane. Ifølge initiativtakerne vil dette gjøre at distansen blir hele 70 km kortere enn dagens trase via Fredrikstad og nesten 3 timer raskere. Reisetiden mellom Oslo og Göteborg blir 1 time, 3–4 timer til København og 6–7 timer til Hamburg. Banen er tenkt bygget helt eller delvis på brubaner for å redusere kostnader og arealinngrep.

Parallelt med dette jobber interesseorganisasjonen Oslo-Stockholm 2.55 for å etablere en høyhastighetsbane

mellom de to hovedstedene. Regjeringen har i Nasjonal Transportplan 2022-2033 varslet at de vil sette i gang et mulighetsstudie som skal se nærmere på blant annet finansieringsmodeller. Solberg-regjeringen varslet et nedskalert ambisjonsnivå for Intercity-satsingen, hvor man går bort fra planene om full utbygging av dobbeltspor til Fredrikstad og Halden, men vurderer en mindre omfattende utbygging basert på lange kryssningsspor og par-seller med dobbeltspor.

Samferdselsdepartementet har senest i juni 2021 varslet at de anser det som uaktuelt.

Svar:

Det er allerede en god dialog mellom norske og svenske myndigheter om jernbanespørsmål og jeg opplever at transportvirksomhetene våre har et tett samarbeid der det er relevant. Spørsmål knyttet til utvikling av grensekryssende infrastruktur er en naturlig del av denne dialogen. Det er derfor ikke behov for et eget initiativ for en slik dialog på nåværende tidspunkt.

Aktivitetsnivået knyttet til norsk jernbane er historisk høyt. Det pågår betydelige arbeider med å ferdigstille Follobanen og arbeid med dobbeltspor mot Moss. Intercity-utbyggingen på Østfoldbanen bygges trinnvis ut innenfra og utover, og vil legge til rette for betydelige reisetidsbesparelser etter hvert som de ulike effektpakkene på jernbanen ferdigstilles. Dette vil også komme grensekryssende jernbanetransport til gode.

Hvordan regjeringen ser for seg å utvikle jernbanen i et mer langsiktig perspektiv vil vi komme tilbake i nytt fremlegg til nasjonal transportplan for perioden 2026-2037.

SPØRSMÅL NR. 150**Innlevert 26. oktober 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 3. november 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over jernbanereformens økonomiske besparelser så langt og forventningen videre?

BEGRUNNELSE:

Under foregående regjering var det stor satsing på å etablere et bedre jernbanetilbud for de reisende. Noen av virkemidlene i jernbanereformen var økte investeringer, bedre vedlikehold, fornyelse av materiell og bedre organisering. Formålet var å få mer jernbane for pengene samtidig som de økonomiske ressursene økte. Jernbanereformen har nå fungert i noen år og det bør kunne fremkomme resultater.

Svar:

I Prop. 1 S (2021-2022) er det anslått at jernbanereformen ville realisere en netto gevinst på om lag 12,4 mrd. 2022-kr i perioden 2014 til 2028. De realiserte netto gevinstene så langt, dvs. i perioden 2014-2021, er anslått til om lag 1,1 mrd. kroner. Gevinstene ble knyttet til konkurranseutsetting av persontogtrafikken, reduserte kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold i jernbanesektoren og bedre eiendomsforvaltning i Bane NOR. Det ble også forutsatt gevinster knyttet til reduserte byggekostnader for utbyggingsprosjekter på sikt. I tillegg er det blitt 250 flere togavganger per uke som ikke er inkludert i de prissatte gevinster.

Når det gjelder konkurranseutsetting av persontogtrafikken ble de prissatte gevinsterne beregnet som differansen mellom det avtalte vederlaget i de konkurranseutsatte trafikkpakkene og vederlaget betalt i 2019 for de togproduktene som det året var del av trafikkavtalen med Vygruppen. Det ble i denne beregningen anslått en reell økning i trafikkinntekter på 1 pst. årlig i perioden dersom Vygruppen fortsatt skulle fått direktetildelt trafikkavtale på disse strekningene.

Effekten av koronapandemien, herunder kostnadene knyttet til tilleggsavtalene med togselskapene, er av naturlige årsaker ikke inkludert i tallene.

